

Graffius József

◆ | Gyógyszerész papir-
◆ | porhüvelyek (Kap-
szula)-gyára Szász-
városon, Hunyadm.

Mind ez ideig felülmulhatatlan. Feltétlen önnyló, higiénikus. A monarchia legtöbb és legnagyobb gyógyszerárának, valamint a külföld, Balkán államok és Egyiptom nagyobb gyógyszerárainak, a budapesti és kolozsvári egyetemi gyógyszeráraknak szállítója. Több ezer elismerő levél. Új, javított hüvelyek :: ::

◆ | Szabadalm. befúvás nélkül
◆ | nyiló, „Columbus“ kapszula.

GYÓGYSZERÉSZEK

ZSEBNAPTÁRA

AZ 1913-IK ÉVRE

SZERKESZTIK

Dr. VARSÁGH ZOLTÁN és KORITSÁNSZKY OTTÓ

XLIII. ÉVFOLYAM

A „Gyógyszerészeti Hetilap” kiadása

BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1912.

31 nap.

A négy évszak kezdete.

A hó és hét napjai	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Izraeliták naptára 5674.
1 Hétfő	Elig p. k. hv.	Elig	18 Roman vt.	2
2 Kedd	Bibiana sz.	Bibiana	19 Barlaam vt.	3
3 Szerda	Xav. Fer.	Szofoniasz	20 Dek. Gerg.	4
4 Csüt.	Borbála vt.	Borbála	21 B.-A. felaj.	5
5 Péntek	Szabhas ap.	Szabhas	22 Fíleon	6
6 Szomb.	Miklós p. k.	Miklós	23 Amflok p. k.	7 S. Vajez.
7 Vas.	Ambrus ea.	Ambrus	24 Kelemen vt.	8
8 Hétfő	M. szept. f.	B.-A. fog.	25 Katalin vt.	9
9 Kedd	Leokádia sz.	Joakim	26 Nikolin	10
10 Szerda	Melkiades	Judit	27 Perzs. Jak.	11
11 Csüt.	Damáz p.	Damáz	28 Irenark	12
12 Péntek	Szinesz vt.	Szpiridion	29 Paramon	13
13 Szomb.	Ottília sz.	Lucza	30 András ap.	14 S. Vajisl.
14 Vas.	Nikáz p. k.	Nikáz	1 Pflar.	15
15 Hétfő	Valerian vt.	Valerian	2 Babakuk	16
16 Kedd	Albina vt.	Albina	3 Szofoniasz	17
17 Szerda	Lázár p. k.	Lázár	4 Damaszk.	18
18 Csüt.	Graczián p. k.	Graczián	5 Szabhasz	19
19 Péntek	Nemerius	Neméz	6 Miklós	20
20 Szomb.	Teofil vt.	Teofil	7 Ambrus	21 S. Vajez.
21 Vas.	Tamás ap.	Tamás	8 Patáp	22
22 Hétfő	Zeno vt.	Zeno	9 B.-A. fog.	23
23 Kedd	Viktória sz.	Viktória	10 Hermogén	24
24 Szerda	Adam s. Eva	Adam, Eva	11 Dán. stpl.	25 Khan. k.
25 Csüt.	N. Karács.	Karácsony	12 Szpiridion	26
26 Péntek	Istv. I. vt.	István	13 Kusztrát	27
27 Szomb.	János ap.	János	14 Urzus vt.	28 S. Mikez
28 Vas.	Aprószentek	Aprószentek	15 Eleutér p. k.	29
29 Hétfő	Tamás p. k.	David	16 Teofánia	30 Ros Kh.
30 Kedd	Anisz p. k.	Anizla	17 Dániel pr.	1 Tebeth
31 Szerda	Szilveszter	Szilveszter	18 Sebestyén	2 Sz. Kh.

☾ Első negyed 5-én 3 óra 59 perczkor délután.

☽ Holdtölte 13-án 4 óra délután.

☾ Utolsó negyed 20-án 5 óra 16 perczkor délután.

☽ Újhold 27-én 3 óra 59 perczkor délután.

A Gyógyszerészeti Hétlilap-nál, Budapest, VIII., Aggteleki-u. 8. az összeg előleges beiküldése mellett kapható: a betegápolási alap tervhöz rendelhető gyógyszerek jegyzéke 1-20 K.

Tavaszi kezdete: márczius 21-én, 6 óraker d. e. Ezen időben a nappal egyenlő az éjjel: tavaszi napj-egyenlőség (aequinoctium vernalis).

Nyári kezdete: június 22-én, 2 óraker d. e.: a mi földrésztünkön leghosszabb az időjájt a nappal: nyári napfordulás (solstitium aestivale).

Őszi kezdete: szeptember 23-án, 5 óraker d. u.: a nappal ez időben ismét egyenlő az éjjel: őszi napj-egyenlőség (aequinoctium autumnale).

Téli kezdete: december 22-én, délben: most a mi földünkön leghosszabb az éj: téli napfordulás (solstitium hyemale).

Nap- és holdfogyatkozások.

Az 1913. esztendőben 3 nap és 2 holdfogyatkozás van, de egyike sem látható nálunk.

1. *Teljes holdfogyatkozás* márczius 22-én. A fogyatkozás kezdete egyáltalában 11 ó. 13 p. d. e., vége 2 ó. 43 p. d. u. Ezen fogyatkozás látható Észak-amerikában, Délamerika nyugati felében, a Csendes-Oceánon, Ausztráliában, az Indiai-Oceán keleti felében, és Ázsiában kivéve Perzsiát, Arábiát és Kisáziát.

2. *Részleges napfogyatkozás* ápr. 6-án. Kezdeté 4 ó. 55 p. d. u., vége 8 ó. 12 p. d. u. Látható Ázsia északi felén, északnyugati Északamerikában és az északi sarkvidéken.

3. *Részleges napfogyatkozás* augusztus 31-én. Kezdeté 9 ó. 3 p. d. u., vége 10 ó. 43 p. d. u. Látható Északamerika északi felén partján és Grönlandban.

4. *Teljes holdfogyatkozás* szept. 15-én. A fogyatkozás kezdete egyáltalában 11 ó. 53 p. d. e., vége 3 ó. 44 p. d. u. Látható Észak- és Középamerika legnagyobb részében, a Csendes-Oceánon, Ausztráliában, Ázsiában (kivéve Kisáziát) és az Indiai-Oceánon.

5. *Részleges napfogyatkozás* szept. 30-án. Kezdeté 3 ó. 56 p. d. e., vége 7 ó. 36 p. d. e.

Bélyegilletéki táblázat.

I. Váltókra			II. Okiratokra			III. Szerződésekre		
kor.-ig	kor.	fill.	kor.-ig	kor.	fill.	kor.-ig	kor.	fill.
150	—	10	40	—	14	20	—	14
300	—	20	80	—	26	40	—	26
600	—	40	120	—	38	60	—	38
900	—	60	200	—	64	100	—	64
1.200	—	80	400	1	26	200	1	26
1.500	1	—	600	1	88	300	1	88
1.800	1	20	800	2	50	400	2	50
2.100	1	40	1.000	5	—	500	5	—
2.400	1	60	2.400	7	50	1.200	7	50
2.700	1	80	3.200	10	—	1.600	10	—
3.000	2	—	4.000	12	50	2.000	12	50
6.000	4	—	4.800	15	—	2.400	15	—
9.000	6	—	6.400	20	—	3.200	20	—
12.000	8	—	8.000	25	—	4.000	25	—
15.000	10	—	9.600	30	—	4.800	30	—
18.000	12	—	11.200	35	—	5.600	35	—
			12.800	40	—	6.400	40	—
			14.400	45	—	7.200	45	—
			16.000	50	—	8.000	50	—

és így tovább minden 3000 koronától 3 koronával több; a 300 koronánál kisebb maradványösszegek teljesnek vesndő.

Ez alá tartoznak a hat hónap nem később lejáratú váltók; a váltókat egyenlőknek tartott kereskedői utalványok és kölcsönök; végre állam- vagy más hitel-papírokra három hónapnál nem hosszabb időre nyilvános hitelintézetek által adott előlegelekről szóló kötvények.

16.000 koronán túl minden 800 korona után 2 korona illetéktöbblet s az 50 fillérpótlékkal együtt összesen 2 korona 50 fillér fizetendő; megjegyezve, miszerint 800 koronánál esélyesebb maradványösszegek teljesnek tekintendő.

Ez alá esnek mindazon fokozatos bélyegzet igényelő okmányok, melyek sem az I., sem a III. fokozat alá nem tartoznak.

Alkalmazandó a) ingóságokra kiállított váltó, csere és szállítási szerződésekre; b) pénztel való átruházásokra okmányokban, melyek nem adósságra vonatkoznak; c) szolgálati szerződésekre; d) sorsjegykeremények térítvényeire; e) reménybeli vételre; f) kölcsönvényekre; g) részvénytársulatok szerződéseire.

Bélyeg.

Beadványok magánszemélyektől hatóságokhoz rendszerint ... 100 fillér.
 Bizonyítványok eselédeknek ... 30 „
 Bizonyítványok magánosoktól (pl. gyógyszer-rész-segédék bizonyítványai)... 100 „
 Szállító-leveleire ... 10 „
 Számlára az üzletben 100 koronáig ivenként 2 „
 Számlára az üzletben 100 kor. felül ivenként 10 „
 A gyógyszerekre vonatkozó számlák a m. k. pü. közig. bír. 1887: 37. sz. döntv. szerint szintén bélyegkötelesek.

Gyógyszertári jogért való folyamodványra: Az első ivre 2 k., minden további ivre 1 k., a hely minőségére való tekintet nélkül. (P.-ü. közig. bír. 1888: 03. sz. döntv.)

Gyógyszertári jogosítvány átruházása iránti folyamodványra ... 2 korona

Adósejteli és bérleti szerződések illetéke: A gyógyszer-tárak eladása esetén az illetékkötelezettségre szem elől tartandók a következők:

az *okiratoknál*, ha a dolog ingó, az értéktől a III. fokozat szerinti illeték fizetendő. Ha az illeték 50 k.-át, illetőleg a tárgy értéke 8000 k.-át meg nem halad, az illeték az okmányra felragasztandó bélyegeken rovandó le:

ha a dolog ingatlan, ivenként egy korona okirati bélyeg és azonkívül a *jogügylettől* érték szerint 4%¹⁰/₁₀₀ az illeték, s ez az összegre való tekintet nélkül mindig közvetlenül fizetendő.

A reáljogok mint ingók tekintendők. A gyógyszer-tári gyökös- (reál) jogoknál, ha az ingatlantól elkülönítve adatnak el a jogügylet, mint ingóság iránt kötött illetékezendő. (6923. sz. 1885. évi p.-ü. közig. bírósági határozata.) — A fő- és székvárosban vásárolt reáljogu gyógyszer-tárak után 15 napon belül 168 korona átruházási illeték fizetendő.

Rövid kivont a posta- és a távirat-tarifákból.

a) Levélpostai tarifák.

Díjterület	Leve l		Leve l-kereslet anélkül		Nyomtatvány		Árnyomat		Alföldi út	
	szűkebb körzetben	szűkebb körzeteken kívül	szűkebb körzetben	szűkebb körzeteken kívül	szűkebb körzetben	szűkebb körzeteken kívül	szűkebb körzetben	szűkebb körzeteken kívül	szűkebb körzetben	szűkebb körzeteken kívül
I. Belföld	20-250 c	20-30	5-10	5-10	10-40	5-10	50-40	3	10-25	25-30
	250-500 c	30-40			50-150 c	5	50-250 c	5	25-25	25-30
					150-250 c	10	250-500 c	20		
Helyi forgalom:	20-250 c	6-12	mint fele.	mint fele.	500-1000 c	30	mint fennebb		10-10	25-30
	250-500 c	12-18	mint fele.	mint fele.						
II. Ausztriát (tirolországi fejedelemséggel), Bosznia, Hercegovina és Németország	20-40	10-20	5-10	5-10	50-40	3	250-40	10		
	20-250 c	20-30			100-250 c	10	250-350 c	20	25-25	25-30

III. Montenegro, Szerbia	20 gr.-kint	10-20	5-10	50 gr.-kint, maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint, de legfeljebb maximum 350 gr.)	5		
IV. Az egyetlen posta-mon felül szűkebb körzetben	20 gr.-ig a 20 gr.-ig	25-30							
	20 gr.-kint	15-20		50 gr.-kint, maximum 2000 gr.)	5	50 gr.-kint, de legfeljebb maximum 350 gr.)	5		

* A helyfoglalásban a posta csak Budapest fő- és székelyvárosban teljesít expressz-szolgálatot.
 ** Montenegroban nem kifizetés az illető papír.

Különléte díjak és illetékek.

Express-kézbesítés díja pénzes- vagy értéklevelekért 30 fillér, csomagokért (belföldön valamint a külfölddel való [nemzetközi] forgalomban) 50 fillér. Közvetítési díj (levél- vagy kocsipostán) utánvételek elengedésénél vagy leszállításánál 25 fillér.

A házhoz-kézbesítéssel meg nem bízott postahivataloknál pénzeslevelek vagy csomagok (1½ kg.-ig) házhoz kézbesítéséért drbonkint 6 fillér kézbesítési, más csomagokért szállítólevelenként 4 fillér értesítési díj jár.

A házhoz-kézbesítéssel megbízott postahivataloknál a kézbesítési díj: *a)* utalványokért darabonként 4 fillér (consignatióval kézbesítettekért drbonkint 2 fillér, de consignationként legalább 20 fillér), *b)* pénzeslevelekért drbonkint 6 fillér, *c)* csomagokért drbonkint 10 fillér. Vámköteles csomagoknak a vámhivatalhoz való szállításáért 10 fillér jár. Ha a postahivatal az elvámolást is követteti, azért drbonkint 20 fillér közvetítési díjat szed.

Egy-egy fiókért, nem kincstári postahivatalnál 1 korona, a kincstári postahivatalnál 2 korona havi bér jár.

A raktdíj Budapesten havi 10 korona, házhoz kézbesítő vidéki postahivatalnál 6 korona.

Megbízási összegek beszedéséért okmányonként, levélutánvételeknél küldeményenként 10—10 fillér jár. Kézbesíthetetlen csomagok visszajelentéséért a díj «Értesítvényenként» 25 fillér, ugyanannyi a tudakozvány, valamint a lértivevény díja.

Postautalványok tarifája.

Belföld, Ausztria és idegen tengeren járó cs. és kir. hadihajók (1000 korona)	20 kor.-ig		10 fill.
		20— 100	»
	100— 300	»	40 »
	300— 600	»	60 »
	600—1000	»	100 »

Bosznia és Hercegovina (1000 korona)	50 kor.-ig		20 fill.
		50— 100	»
	100— 300	»	60 »
	300— 600	»	90 »
	600—1000	»	150 »

Montenegro (1000 korona) és Szerbia (1000 frank)	50 kor.-ig		25 fill.
		50— 100	»
	100— 300	»	100 »
	300— 600	»	150 »
	600—1000	»	250 »

Távírdat-tarifák.

Rendeltetési ország	Szódíj	De távirat- ként leg- alább
	fillér	fillér
I. Magyarország¹		
<i>a)</i> helyi forgalom, azaz ugyanazon hely két állomása közt, továbbá Ujvidék—Pétervárad és Arad—Uj-Arad közt	02	40
<i>b)</i> általános forgalom... ..	06	60
II. Ausztria, Bosznia, Hercegovina²		
Németország és Szerbia	07	70

¹ Oly távirat kézbesítéséért, mely távirat-hivatallal nem bír helyre szól, küldőnédíj jár. A küldőnédíjat fizetheti a címzett vagy a feladó. Ha a feladó kívánja fizetni, a költségek fedezésére a feladás alkalmával mérsékelt összegű készpénz-feladatot kell adnia. A letét a rendeltetési hivatalnak a felmerült költségekről szóló értesítése után egyenlendő ki. Az értesítés postán (NPT), az díjmentes) vagy távirati úton (NPT, díja: 60 fillér) kérhető.

² A határszéli forgalomban (Sz.-Brod és B.-Brod, Zavalja és Bihać, Dubica és B.-Dubica, Dvor és B.-Novi, O-Gradiska, Samac és B.-Samac, Gunja és Brčka, valamint Rača és B.-Rača közt) egy szó díja 2 fill., de táviratonként legalább 40 fillér.

Súlyok és mértékek.

Régi osztrák mértékek.

Súlyok :

Egy polgári font	= 560 gramm	= 32 lat.
Egy vámfont	= 500 " "	= 28 " "
Egy lat	= 17-5 " "	

Gyógyszerészi méréseknél 1874. előtt az u. n. osztr. orvosi súlyokat használták, melyeknek alapegysége a *libra* volt a következő részekkel:

1 <i>libra</i>	= 420-014 gr.	= 12 <i>unczia</i>	= 96 <i>drachma</i>	= 288 <i>serupulus</i>	= 5760 grán.
1 <i>unczia</i>	= 35-001 gr.	= 1/2 <i>libra</i>	= 8 <i>drachma</i>	= 24 <i>serupulus</i>	= 480 grán.
1 <i>drachma</i>	= 4-375 gr.	= 1/6 <i>libra</i>	= 1/3 <i>unczia</i>	= 3 <i>serupulus</i>	= 60 grán.
1 <i>serupulus</i>	= 1-450 gr.	= 1/25 <i>libra</i>	= 1/24 <i>unczia</i>	= 1/3 <i>drachma</i>	= 20 grán.
1 <i>grán</i>	= 0-0725 gr.	= 1/5760 <i>libra</i>	= 1/4320 <i>unczia</i>	= 1/1440 <i>drachma</i>	= 1/2 <i>serupulus</i> .

Kikerekített számokban :

2 1/2 <i>libra</i>	= 980-028 gramm.	kikerekítve = 1 kilogramm.
1 " "	= 420 gramm	<i>libra</i> β (semis 1/2) = 210 gr
1 <i>unczia</i>	= 35 " "	<i>unczia</i> β " = 17-5 " "
1 <i>drachma</i>	= 4-5 " "	<i>drachma</i> β " = 2-2 " "
1 <i>serupulus</i>	= 1-5 " "	<i>serupul.</i> β " = 0-7 " "
1 grán	= 0-07 " "	grán β " = 0-4 " "

Ürmértékek :

1 régi akó	= 66 iteze = 56 liter
1 osztrák iteze (alaas) = 1-41478 " "	

1 osztrák meszely (Seitel) = 0-85369 liter
1 magyar iteze (= 2 meszely) = 0-85486 " "
1 osztrák pint = 1-556 " "

Hosszmértékek :

1 öl	= 6 láb = 1-896 méter
1 láb	= 12 hüvelyk = 31-6 centiméter
1 hüvelyk	= 12 vonal = 2-6 " "
1 vonal	= 12 pont = 2-19 milliméter.

Közéletben még használt nem orvosi mértékek.

1 ang. font (pound)	= 372-96 gr. (orv.) = 453 grán (polg.)
1 <i>gallon</i> (8 pint Angol)	= 3-790 liter
1 <i>kannet</i> (Észak-Németország)	= 1-000 " "
1 <i>schoppen</i> " "	= 0-5 " "
1 yard (Amerika)	= 3 láb = 91-4 centiméter.
1 geográfiai mérföld	= 7-5859 kilométer.
1 magyar mérföld	= 8-536 kilométer.

Megközelítő mértékek.

1 kávéskanál	= 1 teáskanál folyadék	= 3-0—5-0 grm.
1 " "	= 1 " " magnesia	= 0-6 " "
1 " "	= 1 teáskanál só, ezutok, kén s hasonló porok	= 2-0—5-0 grm.
1 kávéskanál	= 1 teáskanál kevert por	= 2-5 grm.
1 gyermek-kanál	= 2 teáskanál, 1/2 evőkanál	= 5-10 " "
1 tele kőshégy	= 1/2 teáskanál	
1 evőkanál folyadék		= 12-0—15-0 " "
1 " " növényi por-keverék v. flü-elegy		= 7-5—8-0 " "
1 borospohár tele		= 125-0—150-0 " "
1 csepp		= 0-03—0-05 " "

Pénznemek összehasonlító táblázata.

E pénzmértékek az árfolyam hullámzásának vannak alávetve, ezért az itt közölt átlagos értékektől kissé eltérhetnek.

a) <i>Franciaország</i> : pénzegysége a franc: (100 centimes)	= 0.95 korona.
b) <i>Németország</i> : pénzegysége a márka: (100 pfennig)	= 1.17 "
c) <i>Angolország</i> : pénzegysége a livre sterling: (20 shilling, 240 penny)	= 14.00 "
d) <i>Dánia, Svéd-, Norvégország</i> : pénzegysége a korona: (100 öre)	= 1.31 "
e) <i>Törökország</i> : pénzegysége a piaster: (40 para)	= 0.21 "
f) <i>Oroszország</i> : pénzegysége a rubel: (100 kopek)	= 3.80 "
g) <i>Hollandia</i> : pénzegysége a forint: (100 cent)	= 1.99 "
h) <i>Portugália</i> : pénzegys. a millreis	= 5.32 "
i) <i>Egyesült államok</i> : pénzegysége a dollár: (100 cent)	= 5.02 "

GYÓGYSZERTÁRAK

eladását, bérbeadását, valamint vételét, kibérlését legsikeresebben, legmegbízhatóbban eszközöli az 52 év óta fennálló

Gyógyszerészi Hetilap

gyógyszertárközvetítő osztálya

Bpest, VIII., Aggteleki-u. 8., I. em. 6. Egyesületi ház.

GYÓGYSZERÉSZI HETILAP

Előfizetési ára egész évre 24 korona. Segéddek és gyakornokok részére 16 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Minden szakkönyv továbbá az országos betegápolási alaphoz szükséges számlaivek, kimutatások, vénypapírok és minden szaknyomtatvány eredeti áron kapható a

Gyógyszerészi Hetilap kiadóhivatalában.

T. ügyfeleimnek ajánlom viszonteladásra a legjobb és legtöbb hasznot hozó természetes hashajtó

SCHMIDTHAUER-féle

Igmándi

◆ ◆ keserűvizet ◆ ◆

Forrásommal a gyógyszerészek érdekeit sértő, túlhajtott reklámmal dolgozó egynemely konkurrencia teljesen kiküszöbölhető. Nagyban áruk ab Komárom, beleértve a csomagolást: 50 nagy üveg 20 K, 50 kis üveg 13 K, Detallárak: nagy üveg 60 fillér, kis üveg 40 fillér.

Schmidthauer Lajos
gyógyszerész és forrástulajdonos, Komárom.

Thiorobin (Liquor Thiorobin comp. sec. Eibach.)

Ideális guajacol készítmény
indicatioi az összes beteg-
ségeinél a légzőszerveknek.

Ára: 1/2 üveg 2.50 K, egyleti cso-
magozás 2 K, 2 1/2 üveg 4.50 K.

Jogadin

igen kellemes ízű
csukamájolaj, nem
avasodik. 200 gr.-os
üveg ára 1.90 kor, 100 gr.-os
egyleti csomagolás 90 fillér.

Joricin

igen kellemes ízű
ricinus olaj, nem
avasodik. Próba-
üveg: egyleti csomagolás 45
fill., 1/2 üveg 50 grammos 60
fill., 1/1 üveg 100 grammos 1 K.

Kapható az összes nagy droguisták és nagy-
bani különlegességi raktárakban. Készítik:

Basch és Szamosy

gyógyszerészek

Budapest, VIII., Rákóczi-út 25. sz.

A hazánkban vadon előforduló gyógynövények gyűjtésének naptára.

Növény neve	Drog neve. Begyűjtendő növényrész	Gyűjtés ideje
Achillea Millefo- llium L.	Herba (tollaj) Mil- lefolii, a növény- nek a szártól megfosztott le- velei	Június hó
Acorus Calamus L.	Rhizoma Calami	Március hóban, vagy október hóban
Agrimonia Eupa- toria L.	Herba Agrimo- niae, a növény leveles ága	Május hó végén, június hó elején
Alkanna tinctoria L.	Radix Alkannae	Március hó végén vagy október hó elején
Althaea officinalis L.	Radix Althaeae Folia Althaeae Flores Althaeae	Október—november hó- ban, száraz időben Június—július Július—augusztus hó
Arnica montana L.	Radix Arnicae Folia Arnicae Flores Arnicae	Ápril.—május, v. szept- emb.—okt. hónapban Május—június hóban Jún.—július hónapban
Artemisia Absin- thium L.	Herba Absinthii	Július—augusztus hó
Aspidium Filix mas L.	Rhizoma Filicis maris, a levelek- től és gyökerektől megtisztítva	Július—augusztus
Atropa Belladonna L.	Radix Belladonnae, 3—4 éves gyökerek. Folia Belladonnae, a 2—3—4 éves növény le- velei	Márciusban, v. július, augusztusban Június—július—augusztus hónapban

Növény neve	Drog neve. Begyűjtendő növényrész	Gyűjtés ideje
<i>Carum Carvi L.</i>	Fructus Carvi	Július—augusztus hó
<i>Centaurea Cyanus L.</i>	Flores Cyanii: az egyes nyíródfelben levő virágok	Június—július hó
<i>Chelidonium majus L.</i>	Herba Chelidonii, a gyökérrel együtt	Májusban, a virágzás előtt
<i>Claviceps purpurea</i>	A gomba telelesi állapotban (secale cornutum)	A rozsnak teljes megérettse előtt, száraz időben
<i>Cholchicum autumnale L.</i>	Semen Colchici	Június
<i>Conium maculatum L.</i>	Herba Conii Semen Conii	Június hónap, vagy július hó elején
<i>Datura Stramonium</i>	Folia Stramonii Semen Stramonii	Július Szeptember
<i>Delphinium Consolida L.</i>	Flores Calcatrippae — consolidae — a virág pirtája	Június hónap
<i>Equisetum arvense L.</i>	Herba Equiseti, a növénynek zöld hajtásai	Májustól szeptemberig
<i>Erythraea Centaurium L.</i>	Herba Centaurii	Július hó
<i>Gypsophila paniculata L.</i>	Radix Sapontariae	Március hó elején
<i>Herniaria glabra L.</i>	Herba Herniariae: a herba a gyökérrel együtt	Július—augusztus hó,
<i>Hyoscyamus niger L.</i>	Folia Hyoscyami Semen Hyoscyami	Május—június hó Július hó
<i>Inula Helenium L.</i>	Radix Inulae	Március—április, vagy szeptember, október hónap
<i>Juniperus communis L.</i>	Fructus (Galbuli) Juniperi	A II-ik év őszén
<i>Lappa major Gärtm</i>	Radix Bardanae	Szeptember—október hónap
<i>Lycopodium clavatum L.</i>	Spora Lycopodii	Július—augusztus, esetleg szeptember, elején

Növény neve	Drog neve. Begyűjtendő növényrész	Gyűjtés ideje
<i>Malva sylvestris L.</i>	Folia Malvae Flores Malvae	Július—augusztus Július—augusztus
<i>Marrubium vulgare L.</i>	Herba Marrubii	Május—június hó
<i>Matricaria Chamomilla L.</i>	Flores Chamomillae: a virágzat, a virágzati szár nélkül	Június
<i>Melilotus officinalis L.</i>	Herba Meliloti	Július hó
<i>Menyanthes trifoliata L.</i>	Folia Trifolii filii	Május—június
<i>Ononis spinosa L.</i>	Radix Ononidis	Márciusban vagy októberben
<i>Origanum vulgare L.</i>	Herba Origani	Június hó
<i>Papaver Rhoeas L.</i>	Flores Rhoeadae, a virág pirtája	Május végétől június végéig, száraz, napos időben
<i>Plantagolanceolata L.</i>	Herba Plantaginis lance., a növény levelei	Június—július—augusztus
<i>Pulmonaria officinalis L.</i>	Folia Pulmonariae	Március—április
<i>Rosa canina L.</i>	Fructus Cynosbati, a Rosa canina érett bogyci	Szeptember—október
<i>Sambucus nigra L.</i>	Flores Sambuci, a virágzatot szárral együtt Fructus Sambuci, az érett bogyci	Május végétől június hó elejéig, száraz, napos időben Szeptember hó
<i>Scolopendrium vulgare L.</i>	Herba Scolopendrii: csak a levelek, a levélnyél nélkül gyűjtendők.	Július—augusztus
<i>Taraxacum officinale L.</i>	Radix Taraxaci	Március—április
<i>Thymus Serpyllum</i>	Herba Thymi (serpylli)	Június—július hó, száraz, napos időben

Növény neve	Drog neve. Begyűjtendő növényrész	Gyűjtés ideje
Tilia ulmifolia Scop. « platiphyllus Scop.	Flores Tiliae	Június—július, esetleg augusztus hónapokban
Triticum repens L.	Rhizoma Graminis	Márciusban, vagy az őszi hónapokban
Tussilago Farfara L.	Folia Farfarae	Június hóban és július ho elején
Valeriana officinalis L.	Radix Valerianae	Szeptember—október hó
Veratrum Album L.	Rhizoma Veratri	Május—június hó
Verbascum Thapsus L.	Flores Verbasci; a virág pártája	Július—augusztus hó- napokban, száraz, napos időben
Veronica officinalis L.	Herba Veronicae	Június—július hó
Viola tricolor L.	Herba Jacene	Május—június—július ho

DIASANA

Dr. Keppler szerint egy felülmúlhatatlanul könnyen emészthető koncentrált növénytápanyag. A táperő 1½-szer magasabb a marhahúsnál. Betegnek eleletül és a testierők gyarapítására szolgál.

Kis doboz K 1.30

Nagy « « 2.40 1018

Fr. Kaiser, Bregenz-Vorarlberg.

Vizelet-vizsgálat a gyakorlatban.

Irta: Vasváry Béla.

A vidéki gyógyszerészekben gyakorta előfordul, hogy sürgős esetekben kellene vizeletvizsgálatot eszközölni, ha csak a legfontosabb bomlási termékekre, de magyar nyelven, egy régi kisebb munkán kívül nincs olyan vizelet-analízis, mely szerint gyorsan és megbízhatóan tudna a gyógyszerész analízni. Az a nagyobb munka, mit dr. Lengyel Loránd irt, már magasabb szempontokat vesz tekintetbe és az egyszerű követelményeknek nem felel meg, bármilyen kitünő munka is dolgozta. Azért alábbiakban egy rövid, minden fontosabb bomlási termékre, vizelet-analízist közlök több professzor útmutatása szerint.

Minden vizeletvizsgálatnál elsősorban a napi mennyiséget, színel és szagát vesszük figyelembe. Rendesen élő egyén körülbelül két liter vizeletet bocsájt ki naponla, hár többé-kevésbé ez a mennyiség változás alá esik. Egészséges ember urinája mindig savanyú kémhatású. Alkalikus : betegségekben, bizonyos gyógyszerek vagy élelem bevétele után. Az urinában levő szilárd alkotrészek mennyisége függ az alábbi három körülménytől : gyógyszer, láplálék bevételétől meg megbetegedéstől. A normál vizelet fajsúlya 1.018. Az utóbbi két szám mutatja a vizeletben levő szilárd alkotrészek mennyiségét, ha ezt körülbelül 0.24-gyel megszorozzuk (Haeser-coefficiens), grammokban kifejezve.

Melegítésre csak az urátok oldódnak föl. A liquor potassae mindent leválaszt a foszfátok és nátrókszálal kivételével. A sósav a húgysavat nem csapja ki. Liquor potassae = 5% káliumoldat.

Kémiai vizsgálat.

1. A normális vizelet fajsúlya : 1.018, ha ennél magasabb, sötét színezetű az urina, úgy urea vagy

húgysav van jelen; világos színű cukorra mutat; kisebb fajsúlyú vizelet, halvány színű, víztartalom.

2.	{	Fehér csapadék	3
		Csapadék fölmelegítésre... ..	4
		Színes csapadék	7
3.	{	Melegítésre feloldódó csapadék: ammonium urát.	
		Oldhatatlan vagy melegítésre csapadék	4—5
4.	{	A csapadék híg salétromsavban oldódik: foszfát	2
		A csapadék híg salétromsavban oldhatatlan: albumen.	
5.	{	A csapadék ammoniában oldódik: cystin	13
		A csapadék ammoniában oldhatatlan	6
6.	{	A csapadék ecetsavban oldódik: földfoszfátok	12
		A csapadék ecetsavban oldhatatlan: okszalat	14
7.	{	A csapadék kristály, melegítésre nem oldódik: húgy sav	9
		A csapadék amorf., halvány színű, melegítésre oldódik: urát.	
		A csapadék amorf., sötét színű, melegítésre oldódik: urát.	

8. *Albumen*: melegítésre kicsapódik (2., 3.), valamint salétromsav és alkohol hozzáadására. A melegítést mindig savanyú vizeletben végezzük és óvatosan emeljük a hőmérsékletet; hogyha a vizelet húgos kémhatású, úgy forralás előtt néhány csepp ecetsavval savanyítjuk meg. Főlös mennyiségű salétromsav a koagulálást megakadályozza. A kémcsőbe túltelített pikrinsavoldatot töltünk (*Galipe*-reakció) s hozzáadunk néhány csepp vizsgálandó vizeletet, albumen jelenlétében, azonnal élesen határolt fehér felhő képződik, mely melegítésre koagulál.

A foszfátok és urátok nem adják e reakciót. Néhány csepp 20%-os sulfosalicilios oldattal összerázza a savanyú vizelet, albumen jelenlétében opalizálás áll be. Bár e reakció igen érzékeny, a zavarodás némelykor azonban kis idő múltával jelentkezik. Leginkább orvosok alkalmazzák ez utóbbi próbát.

9. *Húgysav*: Sósav és salétromsav behatására lassan kicsapódik, liquor potassae-ban oldódik (7.). Kevés csapadékot platinademenzen néhány csepp salétromsavban feloldunk, miután óvatosan lepárolgatjuk. A kiszáradt maradék néhány csepp ammoniára gyönyörű bíbor színeződést ad.

10. *Mucus (nyák)*: a vizelet erősen felhős, nyúlós és alkalikus. Ecetsavra (11.) finom, hosszukás szálakban koagulál; ez a reakció kevés jód és jódkáli hozzáadására még szembetűnőleg jelentkezik.

11. *Pus (genny)* jelenlétében a vizelet erősen savanyú kémhatású és a genny az edény fenekére rakódik le. Liquor potassae zselatinás tömeggé alakítja át., mely a nyákhoz hasonlít; fehérszuszpenzió (8.); ecetsav nem hat rá (10.). Ha levegőn megszöndült, túltelített alkoholos guiak-oldathoz jódkáli adunk és vizelet kevert gennyel, úgy kék színeződés keletkezik.

12. *Foszfátok: földjének foszfátjai* fehér csapadékot adnak ammonia vagy liquor potassae hozzáadására, mely valamennyi savban oldódik, de melegítésre nem. Mennyiségét megközelítőleg úgy határozhatjuk meg, ha a kémcső egyharmadrészébe tiszta vizeletet öntünk, néhány csepp alkálival erősen melegítjük. Tizenöt-husz perc elmúltával, ha a kicsapódott réteg egyharmadrész magasságú, úgy a vizelet foszfát-tartalma normális. Azonban nagy különbségekben fordul elő a vizeletben. Az *alkáli-foszfátok* ezüstnitrátra sárga csapadékot adnak, mely ammoniában és hígított salétromsavban feloldódik. Filtrálás útján a földjének foszfátaitól szétválaszthatjuk; az alkálifoszfátok telitet-magnéziumsulfát-oldatától kicsapódnak. Hogyht

azonban csak megközelítőleg kell a foszfát tartalmat kimutatni, akkor fölösleges a kétféle foszfátokat egymástól elkülöníteni. Ebben az esetben az adott mennyiségű urinához egy harmadrész olyan oldatot adunk, amit a következőképen készítünk: egyenlő rész magnéziumszulfát, ammoniumklorid és ammonia, nyolcszorannyi víz. Hogyha csak *tejes* csapadék keletkezik, úgy a foszfát tartalom normális, ha meg *tejszerű*, akkor fölös mennyiségben pathologikus van jelen.

13. *Cystin* ammoniumkarbonátra és ecetsavra kicsapódik; ammoniában feloldódik (5.), valamint liquor potassaeban, ásványi savakban és melegítésre is oldódik, de növényi savakban oldhatatlan. Halavány vagy hamvas csapadékot ad. Az urina vadrózsaszerű cystin jelenlétében.

14. *Mészszalát* ecetsavban és liquor potassaeban oldhatatlan, ásványi savak föloldják; mézszalátot tartalmazó urina fajsúlya magas és fölös mennyiségű epithel-sejteket és ureát tartalmaz. Mikroskóp alatt mutatjuk ki.

15. *Hippursav* jelenlétében a vizelet világos színű és savószagú. Sósavra rhombikus kristályalakat vesz föl (mikroskóp). Az izolált hippursav tömény salétromsavval forralva keserűmadulaolajra emlékeztető szagot áraszt.

16. *Cukor-tartalomnál* a napi urinamennyiség igen bőséges. Mielőtt cukorra reagálunk, az albumen, ha a vizeletben jelen van, melegítés útján koaguláljuk és filtrálás útján eltávolítjuk. Cukor-tartalmú vizelet liquorpotassaevval melegítésre sötétbarna színeződést ad és hogyha egy-két csepp salétromsavat adunk hozzá, a színeződés eltűnik és az égett molaszhoz hasonló szag keletkezik. A Trommer-féle (Rp.: Kalii bitartari 6.00 + Natrii carbonic 6.00 + Cupri sulfur 2.00 + Kalii carbonic 4.00 + Aquae 64.00) reakcióval vörös csapadék képződik. Sokkal jobb eredményt érünk el a Fehling-féle reakcióival (Rp.: Cupri sulfuric 34.60 + Kalii natr.

tartaric 173.00 + Aquae 1000.00 + Natr. hydroxyd 52.00). Erősen lúgos (1:2) urinához bismutht-subnitrátot adunk s fölmelegítjük; cukor jelenlétében fekete fémbismuth csapódik ki a kémlecsőben = Boelger-reagens. Egyenlő mennyiségű sósav és oleum sesami hidegen vagy melegen rózsza színeződést ad.

17. *Epe-vizelet* barna, néhány csepp vizelet porcellánlemezre téve, 3 csepp erős salétromsavra zöld és rózsza színeződést ad; vagy a gyanus urina albumenjét salétromsavval koaguláljuk, a koagulált albumen rövid időn belül epe jelenlétében kékes-zöldszínű lesz; ólomacetát-oldattal sárga csapadék képződik. Tinktura jodínától gyönyörű zöld, rózsza, sárga színeződés keletkezik. Ezt a zöld színeződést csakis az epe (Maréchal-reakció) adja és nem valami festőanyag.

18. *Vér*: mikroskópi vizsgálat; az urina zavaros, sötét, feketés tömeget tartalmaz; melegítésre megzavarodik (2.) vagy salétromsavra (8.). Tinktura guajaci és oleum terebinthából készült emulsió (aa) ugyanannyi vizelettel keverve, vér jelenlétében, az üledék sötétkék színű lesz, ha pedig vér nincs benne, úgy fehér vagy piszkos zöld színt nyerünk. A foszfátot liquor potassaevval kicsapjuk, mely vörös színt ad haematin jelenlétében.

19. *Kloridok*: Ezüstnitráttól fehér csapadék (12.) amely ammoniában oldódik, de salétromsavban nem. Mivel a foszfát is adja e reakciót, célszerű a vizelethez néhány csepp salétromsavat adni a vizsgálat előtt. Mennyileges vizsgálatánál az ezüstnitrát oldatából (1:8) egy cseppel adunk a vizelethez, mikor, ha az normális, vagyis fél vagy egy százalék kloridot tartalmaz, turós csapadék keletkezik, mely a vizeletet, ha főbrázzuk, nem teszi tejszerűvé, hogyha pedig nem rendes, úgy csakis tejszerűség keletkezik.

20. *Szulfátok*: Bárium, klorid vagy nitrát oldatától (1:12), vagy plumbum subacetáttól csapadék

keletkezik, mely hígított savakban oldhatatlan. Bárium-oldatok alkalmazásánál előzőleg kevés asványi savat kell az urinához adnunk, mivel ellenkező esetben a foszfátok is leválnak csapadék alakjában. Ha csak tejszerűség lép föl a reakció alkalmával, úgy a vizelet szulfáttartalma rendes.

21. *Zsír* : a vizelet tejszerű és opalizál ; albumen-tartalmú (8.) ; a zsír a felszínen uszik ; éterrel vonjuk ki, mikor az urina megtisztul.

22. Színes anyagok : I. *Urohoematin* jelenlétében 1 rész kénsav, 2 rész urina gránátpiros színeződést ad ; ha barna a föllépő színeződés, akkor sok a festőanyag, mint gyakori a májbetegségekben, pyresciae és másnál.

II. *Urocanthin*-nál 20—30 csepp urinat négy-ötszörannyi sósavval vagy salétromsavval keverünk, milől, rázás után, vörös vagy gyenge ibolya színeződés keletkezik ; ha ez a színeződés erősebb, úgy indicán van jelen, mint idegbajoknál, savós beszűremléseknél.

III. *Uroerythin* ólomacetát-oldattal rózsaszínű csapadékot ad, rheumánál, köszvényes és máj-bántalmaknál.

23. *Urea* : képlete jellegzetes ; platinalemenzen egy csepp urina egy csepp salétromsavtól, ha bőségesen van jelen, azonnal kristályos vegyületté alakul át ; normális vizeletben nem rögtön ; vigyázzunk, hogy az albumen meg ne lévesszen (8.). Nagyobb mennyiségű urinat (4—5 csepp) platinalemenzen felnyíró besűrítünk és egy csepp salétromsavat adunk hozzá ; normál urina azonnal kikristályosodik, míg ha ez a processzus lassan jön létre, ureára mutat. Az urea nitrát kristályok igen jellegzetesek, hatoldalú prizmákat képez, gyakran egymás fölött (13.).

24. *Tyrosin* : zöldessárga csillagok és lűk a mikroskóp alatt, salétromsav sötét narancsszínűvé festi, a sárga maradék bepárologatás után nátronlúg behatására megvörösödik.

25. *Uraemia* : csakis mikroszkópi vizsgálat útján salétromsavval vagy okszalsavval.

26. *Kreatinin* : Pikrinsavoldat kevés nátronlúggal erős vörös színeződést ad. Aceton sárgásat, ezért ez utóbbit célszerű előzetes forralás útján eltávolítani.

Mikroszkópi vizsgálat.

1.	{	Amorf-csapadék	2
	{	Kristályos csapadék	8
2.	{	Ammonióban feloldódó csapadék ammon. urát.	
	{	Ammonióban nem oldódó csapadék mészfószfát.	
3.	{	Oktáéder-kristályok mész-okszalát.	
	{	Mástéle kristályok... ..	4
4.	{	Hatoldalú kristály ammonióban oldódik cystin.	
	{	Hatoldalú kristály ammonióban nem oldódik	5
5.	{	Ecetsavban feloldódó kristály	6
	{	Ecetsavban nem oldódó kristály... ..	8
6.	{	Prizmás kristály tripelfoszfát.	
	{	Lemez-kristály	7
7.	{	Ecetsavban pezsgés közben oldódó kristály mészkarbonát.	
	{	Ecetsavban pezsgés nélkül oldódó kristály báz. trip. foszfát.	
8.	{	Sugaras kristály mészoxalát.	
	{	Csillagos vagy színes kristály	9
9.	{	Lepényalakú kristály hűgysav.	
	{	Csillagalakú kristály natr. urát vagy ammon.	

Nyálkasejtek : Szemesés vagy csillagos, valamivel nagyobbak a vértestecskeknél, egy vagy két ucleitelt tartalmaznak nucleolival.

Genysejtek : Nagyon hasonlóak az előbbiekhöz,

azért a kémiai reakciót (10., 11.) okvetlen meg kell csinálni.

Hámsejtek : epishel, szemcsés, olajos, viaszos vagy véres tartalmúak.

Epishelsejtek : gömbölyded a veséből és a hólyagból ; konikus, oszlopos az urethrából, pikkelyes a vaginából, ez utóbbiból nagyobb és rétegesen összehalmozódva fordul elő.

Spermatozoa : almamagalakú testek, hosszú nyulvánnyal.

Fungi : Bakteriumok, mozgó pontok (monád), vibrios; festésűján mutathatók ki. Sarcina húgos vizeletben ; fermentálók, szemcsések.

Kereskedelmi jegyzetek.

Irta : Rieger Zoltán.

Árak, kalkulálás.

Az árúk árára befolyással van a pénz értékének az árú értékéhez való viszonya, amely államban a pénz értékesebb, ott a pénzegységért nagyobb mennyiségű árút vehetünk, mint ott, hol a pénzegység alacsonyabb értékű. Ahogy a fogyasztás és termelés viszonyának egymáshoz, úgy nő vagy esik az árúk értéke. Ha oly államban, hol a pénz értéke nagy, kicsiny a kereslet, ellenben a kínálat nagy, idegen piacra lődül az árú, ilyenkor értéke leszáll. Amilyen mértékben esik az árú értéke, oly mértékben emelkedik a másik cseréértéke, a pénzé. Az ily árhullámozások tényezői *konjunkturáknak* neveztetnek. A konjunkturák megfigyelésével és változásának kihasználásával támad a haszon. Aki helyesen ítéli meg a *konjunkturákat*, az helyesen *kalkulál*. Szükséges tehát, hogy mindenki ismerje saját fogyasztásának mennyiségét, hogy ezzel szemben a kínálat nagyságából származó előnyt helyesen meg tudja ítéli és azt a maga hasznára kiaknázni.

Adás-vételi szokások.

A kereskedelemben idők folyamán kifejlődött formák, mint jogszokások szabályozzák az adás-vétel mozzanatait. Némely ily szokás a kereskedelmi törvényben is elfoglalta megillető helyét, azokról pedig, melyek e törvényben nincsenek, olyképen történik intézkedés, hogy bizonyos esetekre törvény hiányában a szokás törvényerő hatályával bír. A részint már itt-ott törvényé vált jelentékenyebb szokások a következők: A kereskedelmi ügyletek szóbelileg ép oly érvényességgel köthetők, mint

==== Az orvismert tudasatok tartozik, hogy a ====

Kaiser-féle gyermekliszt

====
 60% oldható szénhydrátot tartalmaz. Ezáltal legoldhatóbb, lelkő nyebb-n emészthető és legt-pláta b. Oldhatatlan szén-hydrátot egy esec-emőgyomor tudvale' a eg r.-szau tür miáltal nemely gyere e liszt gyakran sok kárt okoz. Hányasnál, hasmenésnél és belurtnál orvosilag mint legjobb hatagúnok minősítve.
 =====

Kaiser gyermekliszt

11 év óta kipróbált.

Minták ingyen!

1/2 kg. doboz K 1.-

1/2 " " " 1.80 1015

Fr. KAISER, Bregenz-Vorarlberg.

írásban. Ajánlatok vételre vagy eladásra csak akkor kötelezők, ha rögtön elfogadlatnak, vagy ha írásban, posta útján történtek, úgy ha az elfogadásra posta fordultával történik nyilatkozás. Árjegyzékek küldése nem tekintetik kötelező ajánlattételnek, csak akkor, ha határozott minőségű áru határozott mennyiségére meghatározott árat közölnek. Ha az áru fajtája és mennyisége már meg van állapítva megállapodás útján, de arra vonatkozólag megállapodás nem történt, a piaci ár a mérvadó. A piaci ár alatt az áru aznapi forgalmi értéke értendő, mely a kínálat és a kereslet egymáshoz való viszonya szerint lehet alacsonyabb az áru valódi értékénél, ha a kínálat lenne nagyobb, mint a kereslet, vagy magasabb, mint a valódi érték, ha a kereslet nagyobb a kínálatnál. Ha az áru minősége a megállapodásban nincs megjelölve, úgy a középminőségű áru értendő, vagy ha ilyen nem volna, akkor a másodrendű. (Droguák rendelésénél erre különösen figyelem fordítandó, mert tudott dolog, hogy ugyanazon drog többféle alakban és minőségben kapható, ebbeli mulasztások tehát méltán terhelik a megrendelőt.) Ha beküldött árjegyzék alapján megrendelés eszközöltetik, a megrendelés teljesítése kötelező, a legutolsó piaci áron, hacsak a megrendelést posta fordultával vissza nem utasítja a megrendelés útján megbízott. Az árak, ha más megállapodás nincs, az eladó raktárából értendők, tehát a szállítás költsége és veszélye attól a pillanattól, mikor az árut szállítványozó vállalat, vasút, vagy posta átvette, vevőt terhelik. Ezzel szemben azonban köteles eladó a csomagolás és szállításra átadás körül leg gondosabban eljárni, miért is gondatlanságából eredő károk eladót terhelik. Eladó követelheti, hogy az áru átvétele és értékének kifizetése lakóhelyén történjék. Vevő nem köteles az árut átvenni, ha azok nem felelnek meg a megállapodás szerinti minőségnek, vagy a szállítás folyamán megsérültek volna. Ilyenkor idejekorán értesítve az eladót, annak rendelkezésére

bocsájti az árut, mikor is eladó intézkedésének megtörténteig az árut leg gondosabban megőrizni tartozik; az el nem fogadott áru elszállítási költségei ilyenkor az eladót terhelik. Szokásban van ilyenkor a vásárlási árból valamit engemni, hogy a vevő az árut ennek ellenében megtartsa. Ezt az engedményt *bonifikációnak* nevezik.

Elszámolás, engedmények.

Ha vevő az áruval nincs megelégedve, a vételár bizonyos %-át levonásba hozhatja, joga van azonban eladónak ezt a levonást el nem fogadni, ezt az önkényes bonifikációt *dekont* levonás címen számolják el. A gyáros és nagykereskedő rendszeren 1—3—6 hónapi hitelt engedélyez már eleve, úgy kalkulálván árait, hogy emellett kamatvesztése megtérüljön; az ilyen árak *időárak*. A készletelő vevő *kassa-skontó* elvez, mely a vételár egy-két %-a szokott lenni. Ez nagyobb rendeléseknél elég tekintélyes summa (egy közepforgalmú gyógyszerternál is legalább néhány száz korona). Vannak üzletek, melyeknél az áruk szállítása időhöz van kötve és meghatározott terminusra kell történnie (határidőüzlet); ilyen üzleteknél szokásban van bizonyos díjat kikötni arra az esetre, ha az árak növekedése esetén, vagy ellenkező esetben valamelyik fél vissza akar az üzlet-től lépni, ezt a díjat *premiumnak* nevezik, leginkább azonban csak nagyobb üzleteknél van szerepe. Szokásban van még a súlyelszámolásoknál is engedményeket tenni. A „brutto”, „tara”, „netto” fogalmakat ismereteknek tételezem fel. A „tara” rendszeren csak a göngyöleg tényleges súlymennyisége, azonban vannak egyes árucímek, melyeknél az összes (bruttó) súly egy bizonyos százaléka teszi a tarat; ez az állandó százalékos tara az *uso-tara*. Más a *sopra-tara*, melyet rendellenes csomagolásért számítanak. Van még olyan súlyengedmény is, melyet a szétmérésből eredő, vagy száradás, porlódásból

származó súlyvesztések pótlására előre levonnak; ez a *gutgewicht, pótsúly*. Olyan árúknál, melyeket szállítás közben természetüktől eredő veszteségek fenyegetnek, szintén adnak ilyen előleges súlymegtérítést, ugyisintén a csomagban levő használhatatlan árurészekért *justi*, valamint azon folyadékért is, amely szállítás közben elvesz, vagy a hordóból ki nem nyerhető részért. Az itt elsoroltakból rendszerint csak azon gyógyszerészre származik előny, aki oly helyzetben van, hogy nagyobb kvantumokat rendelhet. Minden kereskedőnek tudni kell azt, hogy milyen áruból mennyi a fogyasztása, tehát mennyit kell raktáron tartania, vagyis mennyit rendelhet belőle anélkül, hogy fogyasztását túl ne lépne és ebből veszteségei legalább a kamatokban ne származzanak. Tanácsos evégből az évi fogyasztás nyilvántartása céljából kézi leltárt vezetnie, hogy aztán az évi fogyasztás mértéke arányában kalkulálhasson, mert tudvalevő, hogy nagyobb mennyiségek rendelésénél az említettekén kívül még külön a kvantumot megillető engedményekben is részesülhet, eltekintve attól, hogy kedvező nagyobb kötésnél sokszor enormis haszna lehet.

Rendkívül fontos szerepet játszik a csecsemőnevelésben a tápszerek megválasztása. A mostani sok hamisítványoknál roppant elővigyázatosságnak kell lenniük és így rendkívül ajánlatos már orvosilag kipróbált és elismert szereket használni. Iyen, már 14 év óta bevált szer a *Kaiser-féle gyermekléisz*, mely 60 %-os oldható szénhidrátot tartalmaz. Kitűnő hatásának bizonyult hányásnál, hasmenésnél és bélhurutnál. Ezen készítmény gyártója, *Fr. Kaiser Brezgen-Vorarlberg*, egy *Diasana* nevű koncentrált növénytápanyagot is hoz forgalomba, mely táperéjében 1 1/2-szer oly erős, mint a marhabús és kitűnő szolgálatokat tesz a beteg táplálásánál és a testi erők gyarapításánál.

Rövid útmutatás az élelmiszervizsgálathoz.

Irta: *Miklós.*

(Különös tekintettel a gyógyszerészek igényeire.)

Az élelmiszervizsgáló feladata megállapítani élelmiszereink azonosságát és tisztaságát. E feladatra csakis úgy vállalkozhatik, ha a romlatlan és hamisítatlan élelmiszerek tulajdonságait és összetételét a szokásos hamisításokat jól ismeri, továbbá teljesen járatos az élelmiszerek vizsgálatánál alkalmazandó analitikai műveletekben. A jól képzett gyógyszerész, ki összes szereinek jóságát, tisztaságát könnyen meg tudja állapítani — tanulmányai szelő kibővítésével — elsajátíthatja az élelmiszervizsgáló feladatot is. Hogy erre sikerrel vállalkozhassék, szorgalmasan tanulmányoznia kell legalább egy, az élelmiszervizsgálattal részletesen foglalkozó kézikönyvet,* melyből a normális élelmiszerek összetételével s az alkalmazandó vizsgálati módszerekkel megismerkedik. E mellett sok laboratoriumi vizsgálatot kell végeznie tiszta és mesterségesen hamisított élelmiszerekkel, hogy a vizsgálatokban a kellő gyakorlatot elsajátíthassa. Csakis ezek után vállalkozhat nyugodt lelkiismerettel egy oly felelőségteljes feladatra, mint az élelmiszervizsgáló, mely működésével nem egy esetben *ítéletet* is mond embertársára felett.

Ha a kellő laboratoriumi gyakorlatból s az alapos hozzáértésből származó önbizalom megvan, a gyógyszerész egészen bátran vállalkozhat a vizsgálatra, tekintet nélkül arra, hogy helységében, hol lakik, van vagy nincs nyilvános vagy magán élelmiszervizsgáló.

* *Elsner, Praxis des Chemikers*; 22. Márka. Thoms H. Einführung i. d. prakt. Nahrungsmittelchemie 9. Mk. Ruzitska Béla, Élelmiszervizsgálóati chemia 6 K. (Szerző forrásmunkái.)

vizsgáló állomás. Vállalkozhat egyrészt, mert munkája *schol sem lesz fölösleges*, másrészt joga van bár kinek hatóságok vagy magánosok megkeresésére vizsgálatát alapján szakértői véleményt mondani, csak *értsen hozzá*. Ajánlatos azonban a tisztí orvos tudtával és hozzájárulásával foglalkozni a vizsgálatokkal.

Hogy milyen mértékben vegyen részt e munkából a gyógyszerész, ezt tudása, eszközei, elfoglaltsága s a szükséglet mértéke szabják meg. Több szempontból célszerű kezdetben csak bizonyos élelmiszerek (pl. tej, tejtermékek) vizsgálatára berendezkedni, s csak a szükséglet mértékéhez képest terjeszkedni ki a többi élelmiszerek ellenőrzésére is.

A vizsgálatokhoz szükséges laboratoriumi eszközöket leghelyesebb szintén a szükséglet mértékéhez képest beszerezni. A gyógyszerkönyvben kötelezőleg előírt eszközök és reagensek az egyszerűbb és gyakoribb hamisítások kiderítésére elegendők ugyan, mégis célszerű egynehány speciális kémszert állandóan készletben tartani, s tisztaságukról előzetesen meggyőződni. Célszerű továbbá a gyakrabban előforduló vizsgálatokhoz néhány egyszerűbb készüléket (pl. tejhez ís.-mérő, zsírmeghatározó készülék stb.) s laboratoriumi edényzetet beszerezni.

A vizsgálatokat különös gondtal kell végrehajtani és megismételni; ajánlatos parallel meghatározásokat végezni. Két jól egybevágó kísérleti eredmény alapján ugyanis mindig határozottabb véleményt nyújthatunk.

A megadott vélemény szabatos és világos legyen, pozitív adatok s az alkalmazott vizsgálati eljárás megjelölésével. Mennyileges vizsgálatnál az alkatrészeket súlyszázalékban fejezzük ki. (100 gr. anyagban van 20)

Ha vizsgálatunk alapján nem tudjuk határozottan eldönteni azt, hogy a kérdéses anyag hamisítva van-e, a választ körültekintéssel kell megfogalmazni. Leghelyesebb azt válaszolni, hogy *va végezt*

vizsgálatok alapján nem lehetett megállapítani a hamisítást». Pl. Normális ís.-ű tejnél 2.8% zsirtartalmat találunk. Egyéb adatokkal valamely oknál fogva nem rendelkezünk. Ez esetben a zsirtartalom még a legalsó megengedett határt eléri, s ez alapon nem kifogásolható. Vélemény: *«A tej igen alacsony, de még megengedett (2.8%) zsirtartalommal, normális ís.-al bír, még nem kifogásolható».*

E rövid munka csak egyes legfontosabb vizsgálati módszereket ismerteti, s azon közönségesebb hamisítások kiderítését, melyeket a gyógyszerész laboratoriumában könnyen elvégezhet.

A) Általános rész.

Az élelmiszervizsgálók körében njobban nagyobb súlyt fektetnek a fizikai vizsgálatokra. Ennek oka abban rejlik, hogy a fizikai vizsgáló módszerek rendszeren egyszerűbbek és gyorsabbak, mint a kémiaiak és igen sokszor fölöslegessé teszik a körülményesebb és hosszadalmasabb analízist. Mindenestre célszerű előbb a kérdéses anyag fizikai vizsgálatát elvégezni, mert gyakran már ezzel megállapítjuk az anyag tisztá vagy tisztátalan voltát. A mikroszkópi vizsgálat igen becses adatokat szolgáltat leg több esetben, de különösen a fűszereknél és a poralakú élelmiszereknél.

I. Fizikai állandók meghatározása.

Fajsúly. A folyékony halmazállapotú élelmiszerek ís.-át a gyógyszerkönyvben leírt direkt mérési módszerrel állapítjuk meg. Pontosabb a piknométerrel való mérés, melyet minden esetben alkalmazhatunk. Tej, szeszes italok, olajok vizsgálatánál hiteles és pontos araeométert (bornál, sörnél speciális a.-t) vagy Westphal mérleget használhatunk. Minden ís.-mérésnél különös tekintettel kell lenni a hőmérsékletre. Átszámítások kikerülése végett a ís.-mé-

rést 15 C°-ú folyadékkal végezzük. Zsirok fs.-át széles száju vékony üveglappal elzárható piknométerrel határozzuk meg. E célból az ösmert térfogatú szaraz piknométert a megolvasztott zsírral szinig töltjük s több órai állás után a meniszkuszt éles késsel simára vágjuk, s az üveglapocskát ráhelyezzük. — Szilárd anyagok fs.-át csakis piknométerrel állapítjuk meg. Ha az anyag vízben oldódik, olyan folyadékban kell mérnünk, melyben oldhatatlan. Ez esetben külön meg kell határozni a folyadék fs.-át, mivel a szil. test által kiszorított folyadék súlyából számítjuk ki a test térfogatát. A fs.-t a víz fs.-ára mint egységre kell vonatkoztatni és kifejezni. (Igy pl. tej fajsúlya 1.030—15 C°.)

Olvadási és megmerevedési pont. E műveletet szintén legcélszerűbb a Gyk.-ben a viasznál leírt módon vagy U alakú kapillarisban elvégezni. (Hőmérő 0°-on és 100°-on ellenőrizendő!) Oly zsiroknál, melyek a zsiron kívül más alkotórészeket is tartalmaznak (pl. vaj) az előzetesen vízfürdőn megolvasztott és szárított filteren átszűrt anyagot használjuk a megolvasztás után 24 órával. 100 C°-nál magasabb hőmérsékleten olvadó anyagok o. p.-ját kénsav vagy paraffin fürdőben határozzuk meg.

Forráspont. A f. p. meghatározását hosszúnyakú frakcionáló lombikban végezzük — Liebig hűtő alkalmazásával — ügyelve arra, hogy a lombik dugójába illesztett hőmérő gömbjét a forrásban levő folyadék ne érje. Mikor a forrásban levő folyadék gőzeinek hőmérséklete már nem emelkedik (a higanyszál megáll) a hőmérsékletet leolvassuk s a barométer állást is feljegyezzük.

Oldékonyság. Valamely anyagnak vízben vagy más folyadékban (alkohol, aether, kloroform) való oldékonyságát úgy határozzuk meg, hogy a kérdéses anyagnak egy részletét üveg dugós lombikba helyezük, s ezen lombikot félig töltjük az oldószerrel. Most huzamosabb ideig és ismételtén rázzuk a folyadékot, hogy telített oldatot nyerjünk. Ha az

anyag mind feloldódott, újabb részletet teszünk a lombikba, mindaddig, míg hosszas rázás után is marad oldatlan rész. Ha az oldat nem volna liszta, megfiltráljuk. Ezután a telített oldat bizonyos mennyiségét előre lemért súlyú elpárologtató üvegcsésébe mérjük; az oldószert elpárologtatjuk, a maradékot szárítjuk (az anyag természetének megfelelő módon) — s mérjük. Az oldékonyságot így fejezzük ki: pl. KNO_3 . 1 s. r. feloldódik 20°-on 3.20 s. r. vízben.

Egyéb fizikai tulajdonságokon (optikai aktivitás, viszkozitás) alapuló mérések is igen nagy fontosságúak és nélkülözhetetlenek az élelmiszer-vizsgálatban; de ezek ismertetésére csak nagyobb kézikönyvekben jut hely.

A fizikai vizsgálatokhoz csatoljuk az érzékszerveink által közvetlenül észlelt tulajdonságok ismertetését. Így a szín, állatlátszóság, szag, íz, alak stb.

II. Kémiai vizsgálatok.

a) Anorgánikus alkatrészek meghatározása.

Az élelmiszerek anorg. a. r.-einek: a víznek és ásványi sóknak (hamu) meghatározása igen becses adatot szolgáltat a hamisítások kiderítésénél.

A víz mennyiségét 100°-on való szárítás útján tudjuk meg. E célból a kérdéses anyag 1—2 gr.-nyi mennyiségét ösmert súlyú 100°-on szárított vékonyfalú széles üveg csésében (mely beköszürült dugóval bír) — vízköpenyesszáritóban vagy gőzasztalon (deszt. gép fedőlapján) huzamosabb ideig szárítjuk. Mérés előtt exsiccatorban hagyjuk lehűlni az üvegcsését (nyitva). A szárítást addig kell folytatni — $\frac{1}{2}$ óránkinti méréssel — míg az utolsó 2 mérési adat közt elhanyagolható csekély különbség van (1 mgr.-on alul). Tömöttébb szerkezetű anyagot előzetesen porítunk a gyorsabb kiszáradás céljából. Sok zsirt tartal-

mazó anyag (tej, vaj) szárításánál úgy járunk el, hogy az üvegeszészébe előzetesen finom száraz homokot és üvegpalcikát teszünk s ehhez mérjük az anyagot, melyet a homokkal jól összekeverünk. Az így elkészített anyag gyorsabban szárad ki, ha néhányszor megkevergetjük. A szárítási veszteséget (melyet közönségesen víz-nek nevezünk) %-ban fejezzük ki.

A hamu mennyiségét az élelmiszer-elegetése s a maradék kihevitése útján kapjuk meg. E célból az élelmiszer néhány gr.-ját (5—10 gr.) kiizzított és essiccatorban lehűlt lemért súlyu platina eszészébe helyezzük. A eszészét pl. háromszögre helyezve óvatosan kis lánggal hevítjük. Az anyag szesenedik, majd meggyul, végre egy szivacsos elszesenedett tömeg marad vissza. Ez ha erősebben hevítjük (600-800°) lassankint megfehéredik. Ha a szénrészecskéket a megolvadó hamu bevonja — nehezen égnek el. Nyenkor az anyagot teljes lehűlés után 1—2 csepp dest. vízzel megnedvesítjük, megszáritjuk, s újból hevítjük. Ha még így sem kapnánk szép fehér hamut, úgy ezt dest. vízzel pállítjuk, a nyert oldatot hamu-mentes filteren filtráljuk s féltreesszük. A eszészében maradt szesenes tömeget megszáritjuk, kiizzítjuk, ighűlés után hozzáadjuk a dest. vizes maradékot filterrel együtt: a eszészé tartalmát vízfürdőn teljesen beszárítjuk s újból kiizzítjuk. Hamvasztáshoz kvare-eszészét is használhatunk. — A hamvasztáshoz vehetjük a víz meghatározásánál nyert száraz anyagot — ha elegendő mennyiségű volt. A nyert hamut is %-ban fejezzük ki, s felhasználjuk az ásványi alk. r.-ek s fémi mérgek kimutatására. (Lengyel, Felletár Than munkái.)

b) *Egyes gyakrabban előforduló organikus alk. r.-ek mennyileges meghatározása.*

Alkohol. A tartalmú italokban az *a.* mennyiségét destillálás útján határozzuk meg. (Gay Lussac módszere). E célból a szeszes folyadékból 100 cm³-t

lepipettázunk egy kb. 200 cm³-es főzőlombikba, melyet Liebig hűtővel kötünk össze. A folyadék $\frac{2}{3}$ részét ledestilláljuk s a destillátumot egy 100 cm³-es mérőlombikban fogjuk fel. A destillátumban van az összes alkohol. Ezt 100 cm³-re (eredeti térfogat) deszt. vízzel kiegészítjük, fajsúlyát 15°-nál meghatározzuk s a Gyk.-ben az alkoholtáblázatból a tartalmát kikeressük. A szeszes italban esetleg jelenlevő illósavakat higgal pontosan neutralizáljuk. Ha a vizsgálandó szeszes ital 50%-nál több a-t tartalmaz, akkor ugyanannyi dest. vízzel hígítjuk s csak ezután destilláljuk le.

Cukor. A cukrokat analitikai szempontból két főcsoportra osztjuk: a Fehling oldatot közvetlenül redukáló monosaccharidek (dextróz, levulóz, invertcukor) s a Fehling oldatot csak invertálás után redukáló disaccharidek (vagy saccharozok: nád-, tej-, maláta-cukor). — Valamely élelmiszerben a cukrok mennyiségét igen sokféle módon határozhatjuk meg. A legfontosabb cukormeghatározási eljárások három csoportba oszthatók: 1. Térfogatok útton való meghatározás (Fehling, Bang, Pavvy stb.). 2. Súlyanalízissel (Allihn módszer). 3. Optikai készülékekkel. Polarimeter. (Wild, Soleil-Ventszke stb.). Legegyszerűbb a polariméterrel való meghatározás: hátránya, hogy a készülék drága. — Különös laboratoriumi berendezést nem igényel s emellett elég egyszerű a fehlingsz. —

Ha valamely élelmiszerben a cukrot meg akarjuk határozni, azt előbb alkalmas módon ki kell vonni. E célból a kérdéses (szilárd) élelmiszert összezúzzuk, ha sok zsírt tartalmazna, ettől petr. aetherrel nagyjából megszabadítjuk, majd szárított és mért mennyiségét (sok cukrot tart. anyagból kevesebbet) egy 250 cm³-es mérőlombikban 200 cm³ dest. vízzel 1—2 óráig norm. hőmérsékleten áztatjuk. Ezután a folyadékot ösmert volumra (250 cm³) dest. vízzel feltöltjük, filtráljuk, s egy részletében a cukrot meghatározzuk. Ha e folyadék mono- és di-saccha-

rideket tartalmaz egymás mellett, úgy egy részletét fehlingezzük (monosaccharidek, praet.: dextróz) (I) majd másik u. akkora részletét invertáljuk s aztán fehlingezzük. Az invertálás után nyert értékből levonjuk az előbb kapott értéket (I) (dextróz) s az így kapott adatot 0.95-al szorozzuk, s kapjuk a nádcukor mennyiségét (II).

Invertálás. Ha a nádcukrot híg ásványi savval (H_2SO_4) főzzük, invertcukorra alakul át, mely az alkálikus rézszulfát oldatot redukálja s így Fehling módszerével mennyilegesen meghatározható. A nádcukornak ily módon való átalakítását invertálásnak nevezzük. E kémiai folyamat alatt egy mol. nádcukor egy mol. víz felvétele közben 2 mol. disaccharidre hasad:

Az invertálást úgy végezzük, hogy a nádcukor oldat 100 cm³-ét 25 csepp 10 %-os H_2SO_4 -al megsavanyítjuk s 1 óráig főzzük. Az elpárolgó vizet vagy időnkint pótoljuk, vagy a lombik fölé L. hűtőt alkalmazunk, hogy a vízgőzök kondenzálódva visszacsapogjanak a lombikba. Főzés után lehűtjük, lúggal neutralizáljuk az oldatot s így használjuk cukormeghatározásra.

Fehling módszere (fehlingezés). A f. a cukroknak azon tulajdonságán alapul, hogy ezek a rézszulfátot lúgos közegben főzés alkalmával rézoxidul-lá (cuproxid Cu_2O) alakítják át. A f.-hez szükségünk van egy ismert titerű rézoldatra s egy vele korrespondáló Seignette-só oldatra, melyeket használat előtt egyesítünk. Ezenkívül szükséges néhány mélyebb 500 cm³-es porc. csésze, melybe az összeöntött rézoldatnak bizonyos mennyiségét s egy beosztott buretta, melybe a kérdéses cukoroldatot tesszük. Fehling oldat I. Rp. Cupri sulf. ch. pur. ($CuSO_4 \cdot 5H_2O$) gr. 31.639 solve in aqu. dest. ad volum.: 500 cm³. A lemért rézszulfátot egy 500 cm³-es mérőlombikba tesszük s d. vízben oldjuk. Teljes oldódás után az oldatot d. v.-el a jelleg kiegészítjük. — Feh-

ling oldat II. Sal. seignetti ch. p. gr. 173.0, solve in aqu. d. gr. 300. póst solut. adde natrii hydrooxydati gr. 52.0, aqu. d. qu. s. ad cm³. 500. A seignette sőt 500 cm³-es mérőlombikba tesszük s a teljes oldódás után adjuk hozzá a Na(OH)-ot, melyet szintén célszerű előzetesen kevés d. v.-ben oldani. A folyadék lehűtése után az 500 cm³-es jelleg d. v.-el feltöltjük.

A meghatározás: Egy mélyebb porc. csészébe pipettával lemérünk 25–25 cm³-t az I. és II. oldatból s ezt szabad lángon éppen forrásig hevítjük. Ekkor a kérdéses cukoroldatból burettából 10 cm³-nyit a csészébe hocsátunk és 2 percig főzzük a folyadékot. Most olvesszük a lángról és megnézzük, hogy a lefellepedett folyadék tisztája kék színű-e még. Ha még kék színű, akkor a rézoldat van feleslegben. A leöntött folyadékokban rézre úgy kényszerítünk, hogy ennek kis részletét kémcsőbe visszük, ecetsavval megsavanyítjuk s egy-két cm³ kal. ferrocyanid oldatot (5 %-os) adunk hozzá, ha vöröses szín áll elő, úgy még van redukálatlan réz. Ilyenkor új próbát veszünk több cukoroldat alkalmazásával. E próbákat mindaddig folytatjuk, míg a f. oldatot a cukor teljesen redukálja, de viszont cukor már nincsen feleslegben (leöntött folyadékokban cukorreakció f. old.-al). Fontos, hogy a cukor oldat igen híg legyen (1/4–1 %). Ha az első tájékoztató próbánál 1 %-nál tömönyebbnek bizonyulna, úgy megfelelően hígítani kell. Ha a titrálással pontosan megállapítottuk, hogy hány cm³ cukor oldat kell 50 cm³ egyesített oldat redukálására, akkor az alábbi adatok alapján, kiszámítjuk az oldat %-os cukortartalmát.

50 cm ³ f. o. megfelel	0.237 gr. dextróz-
50 " " " "	0.247 " invert-
50 " " " "	0.338 " tej-cukornak

Tejcukornál a főzés 6 p.-ig tart.

Zsír meghatározás (szilárd, élelmi szerekben: hús, szalonna, kolbászfélék, konzervek, turó, sajt, táplisztek stb.). Legalkalmasabb és legpontosabb eredményeket szolgáltat a Liebermann-Székely-féle zsír-

meghatározó módszer. (Kísérletügyi Közleményekben (1898—1899) leírt eredeti közl. után). A vizsgálandó anyagból 5 gr.-nyit az eljáráshoz szükséges alakú és méretű lombikban, mely 240 cm³-nél jellel van ellátva (Erdély és Szabó Bp. VIII., Baross-ú.), 30 cm³. 1.54 fs. u. (50 %) káliummal jól összerázzuk és egy félóráig azbesztes dróthálón főzünk. Kihűlés után az anyaghoz 30 cm³. 90—94 %-os alkoholt öntünk s még mintegy 10-pig melegítjük. Ezután a keveréket lehűtjük s hozzá 100 cm³. 20 %-os kénsavat adunk. Hyenkor a keletkezett szappan elbomlik s az összes zsírsavak szabadná válnak. A kénsavat óvatosan, kis részletekben folytonos hűtés közben adjuk a folyadékhoz. Ha a folyadék teljesen lehűlt, 50 cm³ legtisztább átdesztillált petr. aethert adunk hozzá, a lombikot dugóval légmentesen elzárjuk (gummi v. puha parafadugóval) és egymásután 1—2 p.-nyi időközben 30-szor erősen összerázzuk. Minden rázás kb. 10 mp.-ig tartson.

Ezután a folyadékot telített konyhasó oldattal a 240-es jelig feltöltjük és a folyadékot még néhány) szor összerázzuk. A petr. é.-es rétegből, mely lassankint különválik (tartalmazza az összes zsírsavakat) lepipeltázunk 20 cm³-t s ezt egy pohárba helyezzük. Ezt 40 cm³ savmentes 96 %-os alkohollal s egy cm³ 1 %-os szeszis phenolphthalein oldattal ellátva tizednormál alkoholos K(OH)-al megtöltjük. Az elfogyott cm³-ek számát feljegyezzük (K) s a folyadékot lemerít súlyú vékonyfalú üvegdugós pohárba visszük át (vesztesség nélkül) és enyhé hőnél szárazra pároljuk be. Egy óra hosszat 100 C°-on szárítjuk, exsiccatorban lehűtjük s mérjük (S). A nyert mérési és titrálási adathból az anyag zsirtartalmát a következő képlet segítségével számítjuk ki:

$$F = \frac{[S - 0.01 - (K \cdot 0.00255)] \cdot 250}{a}$$

hol F adja az anyag zsirtartalmát % -ban

S a 20 cm³ petr. aeteres oldatból nyert zsírsavas kálium súlya

K az ezen oldat 20 cm³-ének titrálásánál elhasznált $\frac{n}{10}$ K(OH) cm³-einek száma

a a vizsgálathoz használt anyag súlya grammokban.

A L.—Sz.-féle zsírmeghatározást jól használhatjuk változtatás nélkül a hús, kolbászfélek, turó, sajt, olajpogácsák, lenmaglisztnél. Lisztet v. lisztes magvakat (finomra őrölve) célszerű előzetesen 30 cm³ 10 %-os kénsavval mintegy félóráig főzni, azután 50 cm³ vizet s 50 cm³ 1.54 fs.-ú lugot adva hozzá, újabb fél óráig főzni.

B) Részletes rész.

(Egyes fontosabb élelmiszerek vizsgálata.)

Hús és húsifélék.

Egészben eladott hús vizsgálatára igen ritkán kerül a sor. A hatósági ellenőrzés (vágóhidak áll. felügyelete) e tekintetben igen jónak mondható, másrészt a romlott húst nehéz eladni, mert laikus is igen könnyen megismeri szagáról és színéről. Füstölt, pácolt húsoknál és kolbászféleknél már sokkal gyakoribb a visszaélés. Ezeket gyakran vagy a romlást megakadályozó — meg nem engedett — konzerváló szerekekkel (szalicilsav, formalin, kénsav-sók) vagy színjavító festékekkel (fukszin, kármin) látják el. Mindkétféle hamisító anyagot előbb megfelelő módon kivonjuk; így a konzerváló szereket vízzel, vizes alkohollal, a festő anyagokat alkohollal s a kivonatban keresünk a hamisító szerre.

Szalicil-sav. Alkoholos (50 %-os) vonadéokban hig Fe Cl₃ (1 %) oldattal vörös színeződés.

Formalin. A vizes vonadékhoz egy csepp 5 % Fe Cl₃ oldatot, 1 cm³ vízzel 3-szorosán felhígított

formalin-mentes tejet adunk s tömény kénsavval rétegezzük alá. Ibolyaszínű gyűrű.

Bórsav és sói. A v-es kivonatot hamuját HCl-al megsavanyítjuk és kurkuma papirossal felszívjuk. Ha e papír megszáradás után cseresznyepiros színű lesz, bórsav van jelen.

Fukszin. Az alk.-os kivonatot piros színű, HCl hozzáadására elszíntelenedik.

Kénessav és sói. A vizes vonadékhöz lombikban Zn-et és néhány cm³ hig HCl-al adunk. A lombik szájára ólomacéttal megnedvesített szűrőpapírost s erre óraüveget teszünk. A jelenlévő kénessavat a fejlődő H₂ kénhidrogénné redukálja és ez az ólom-acetátot megbarnítja (ólomszulfid). E próbánál a kémszerek ellenőrzése céljából egy ú. n. vak-próbát is végzünk. A kémszereket ugyanoly módon hozzuk össze, mint fentebb, csak a vizes vonadék helyett tiszta dest. vizet veszünk.

A kolbászfélekhez gyakran burgonyapépet is tesznek. Ezt az ismert jódreakcióval mutatjuk ki a zsirtalanított anyagban mikroszkóp alatt.

Romlásnak induló nyers v. füstölt hús, ha meleg késsel vágjuk, a kést underító (hulla)-szagúvá teszi.

Húskonzervek, hús-porok ólmot és más nehéz fémeket tartalmazhatnak, melyek a tartályból juthatnak a konzervbe. Ezeket az anyag hamujában az ismert kvalitatív kémszerekkel mutatjuk ki. (Thán. «Qualitatív analysis», Felletár, «Törvény-széki chemia» Lengyel «Quantitatív analysis»).

Disznózsír.

Faggyúval, növényi zsirokkal, vagy régi avas zsiradékokkal hamisítják, vizet kevernek belé. Ha a GyK.-ben leírt vizsgálatokat kibővíjük a fs.-, viz-tartalom megállapításával és az elszappanosítási szám (éter-sz.) meghatározásával, mindeme hamisításokat megállapíthatjuk. A fs.-t vagy piknometerral

15 C°-on vagy 100°-os vízfürdőbe helyezett üveghengerben — kicsiny, e célra szolgáló araeometerrel — határozzuk meg. A jó d. fs.-a 15°-on 0.934—0.938. 100°-os vízfürdőben (98—99°) 0.861. Disznózsír állandói:

Fs. 98—100°-on	0.860—0.862
Olv. p.	45—50 C°
fagyás p.	25—30 C°
éter szám	196—198
Jódszám	50—60
Savszám, kisebb mint	1.0

Konzerváló és idegen anyagok részint meleg vizes rázadékokban, részint alkoholos vonadékokban (szalicilsav) részint a hamuban (borsav, konyhasó) mutathatók ki (l. hús és tej). Mikroszkóppal idegen szilárd anyagokra vizsgálunk.

Vaj.

A vaj leggyakoribb hamisítása vízzel, idegen zsirokkal, túróval s más idegen anyagokkal, továbbá konzerváló szerekkel való keverés útján történik. Idegen zsirok jelenlétét a megszárt vajzsír fizikai, kémiai vizsgálatával, idegen szilárd anyagok (túró, keményítő, konz. szerek) jelenlétét az egész vaj oldatának üledékéből, részint vizes rázadékból, a víz mennyiségét a szárítási veszteségből állapíthatjuk meg. A vajat vizsgálat előtt össze kell gyúrni s egy részletét mikroszkópi vizsgálatra felretenni. A vajzsír fs.-ának meghatározása céljából a vajat vízfürdőn megolvasztjuk és száraz filteren átszűrjük. Az átszűrt vajzsírt magas üveghengerben forró vízfürdőbe állítjuk s Königs-féle araeometerrel fs.-át meghatározzuk. A jó vajzsír fs.-a 100°-on 0.866—0.868 között van. A fs.-t 15°-on is meghatározhatjuk sziníg töltött és üveglappal elzárt széles-szájú piknometerbe. (l. általános rész) Fs. 15°-on 0.926—0.930.

A norm. vaj összetétele:

Zsír	87.0 %	} 100.0
Víz	11.7 "	
Kazein	0.5 "	
Tejcuk., tejsav	0.5 "	
Sók	0.3 "	

Követelmények a vajnál:

vajzsír	100°-on	...	0.866—0.868	között
is. a	15°-on	...	0.926—0.930	"
vajzsír olvad. p.	30—34°	"
vajzsír megmereg. p.	20°	"
" " éter száma	222—234	"
" " jódszáma	26—36	"
" " savfoka kevesebb	4-nél			
víz és «nem zsír» kevesebb	20 %-nál			
összes zsír legalább	80 %	
konyhasó max.	3 %	
konzerv. a, keményítő	—	

Az egyes alkotórészek egyenkinti és viszonylagos mennyiségét egy próbában határozhatjuk meg. 2—3 gr. vajat kvarc csészébe mérünk és 100°-on a vizet elpárologtatjuk (súlyvesztés = víz). A maradék zsírt petr. éterrel teljesen kivonjuk, és az oldószert elpárologtatjuk (összes zsír). A csészében maradt maradékot a kivonás utáni súlyvesztésből határozzuk meg. Ha e maradékot kihevítjük, a sók mennyiségét kapjuk meg (hamú), ezt az adatot, ha levonjuk a zsír kioldása után visszamaradt anyag súlyából, megkapjuk a kazein és tejcukor együttes mennyiségét. (Liebermann után) (az egyes alk. r.eket %-ban fejezzük ki).

A filtrált vajzsír o. p. és merev. p.-ját, továbbá kémiai tulajdonságait (jódszám, [Winkler szerint], éterszám) a gyógyszerkönyvben a viasznál leírt vizsgálati módszerekkel állapítjuk meg, azzal a különbséggel, hogy az éterszám, savszám meghatározásánál az anyalkoholt mellőzzük; s a vajnak nem savszámát, hanem savfokát állapítjuk meg, ami tulajdonképpen csak kifejezésbeli különb-

ség. A vajzsír (és általában a zsírok) savfokát kifejezi 10 gr. zsírban levő szabadzsírsavak közönbősítésére elfogott tízednormál lúg köbcentiméterének száma.

A vajzsír vizsgálatánál becses adatot szolgáltat a Liebermann-Fényvessy fele eljárás, melynek segítségével a vajzsír nem illó zsírsavainak molekula súlyát és fénytörő képességét állapítjuk meg. Részletes vajvizsgálatnál elengedhetetlen még a Reichert-Meissl-fele szám megállapítása. (Részletes leírást l. «*Gy. Közöny*» 1910. 179. l.)

A fertőzőmennyeket és konzerváló szereket úgy mutatjuk ki, hogy a vaj 30—40 gr.-ját dugóval elzárható magas üveghengerben 100 gr. forró vízzel leöntjük*, a keveréket lehűtjük s a vajzsírt megfagyása után eltávolítjuk s a kivonó vizet vizsgáljuk. Jó vajnál kevés fehér üledék, mely lassan száll le, hamisítottnál bő, gyorsan leszálló üledéket találunk. A kivonó vízben a tejnél leírt konz. szerekre keressünk, továbbá krómsavra. — Feltétlen vaj alkoholban szintetentül oldódik. Mikroszkóppal keményítő szemecskéket és margarin kristályokat keresünk.

Tejvizsgálat.

A tej hamisítása leggyakrabban úgy történik, hogy vízzel keverik, vagy lefőlőzik, vagy e két hamisítási módot kombinálják. Gyakran konzerváló szereket adnak hozzá, hogy megakadályozzák megakadályozzák. Mindezen hamisítások szigorúan tiltva vannak. A hamisítások kiderítésére kvantitatív és kvalitatív vizsgálatokat végzünk. Tejvizsgálatnál megállapítjuk a tej zsirtartalmát, fajsúlyát, savfokát, összes szárazanyagát (ebből az értékből összes víztartalmát) a száraz anyag is.-át (számítás útján) a hamu mennyiségét, a savó is.-át, s ha refraktométerrel rendelkezünk, a savó refrakcióját is. A konzerváló szerek közül szódtát, bóraxot, szali-

* Orsz. K. int. hivat. kiadványa 2S. old.

cilsavat, formalint keresünk, az üledékben mikroszkóppal keményítőszemcséket, a tejsavóban pedig nitrátot (rossz kútvizből.)

Legcélszerűbb legelőször a fs.-t és zsirtartalmat megállapítani, mert a durvább hamisítást már e két adatból felderíthetjük s így a további vizsgálatra nincsen szükség. Fs. meghatározásnál és minden analízisnél a tejet jól össze kell rázni, s megvárni, míg a légbuborékok felemelkednek. A fs.-t 15°-on piknométerrel vagy hőmérővel ellátott pontos laktodenziméterrel állapítjuk meg. Ha a laktodenziméterrel való méréskor a tej hőmérséklete nincs pontosan 15°-on akkor a fs.-t át kell számítani. Ha a hőmérséklet 15°-on felül van, akkor annyi 2-t kell a talált fs. ötödik számjegyéhez adni, ahány C°-al magasabb a tej hőmérséklete, mint 15°. Ha ellenben a fajsúlyt alacsonyabb hőmérsékleten észleltük mint 15°, akkor annyiszor 2-t kell a fs. 5-ik számjegyéből levonni, ahány fokkal alacsonyabb hőmérsékleten észleltük a fs.-t. Pl. tej fs.-a 17 C°-nál 1.0314, akkor e fs. 15°-ra vonatkoztatva: 1.0314. E számítás azonban csak 10°—20° között ad helyes adatokat. A laktodenziméter alk.-al és éterral gondosan megtisztítandó. A zsirtartalom meghatározására a Gerber-féle acidbutirometriát vagy a Liebermann-Székely-féle eljárást használhatjuk.

A Gerber-féle módszer a leggyorsabb és legkényelmesebb, hátránya csupán az, hogy speciális eszközöket és egy erős centrifuga-gépet igényel. A Liebermann-Székely eljárás előnye abban áll, hogy igen pontos, egyszerű és különös eszközöket nem igényel. Gyors, de kevésbé pontos a Marchand-féle eljárás.

Gerber módszere. Gerber-féle üvegedénybe 10 cm³ 91%-os kénsavat, erre óvatosan 11 cm³ tejet s erre 1 cm³ átdesztillált amylalkoholt (f. p. 128°—130°) hocsátunk. Az edényt gummidugóval jól zárjuk s ruhába fogva néhányszor erőlesen összerázzuk. Ezután centrifuga-gépbe helyezzük, úgy

hogy a skálárész a központ alá essék. Öt percig erősen centrifugáljuk (percenként 600—800 fordulattal), majd a gépből óvatosan kiemeljük, ügyelve arra, hogy össze ne rázódjék s a skálárész felül legyen, néhány percere 70—80°-os vízfürdőbe helyezzük s az amylalkoholos réteg magasságát a skálán leolvassuk. Az amylalkohol tartalmazza az összes tejsírt; a leolvastól adal a tejnek zsirtartalmát jelenti súly %-ban. (100 gr. tejben levő zsír gr.-okban.)

Liebermann-Székely módszer. 25 cm. magas 4.5 cm. átmérőjű erős falú üveghengert jól záró dugóval látunk el. Ezen edénybe 50 cm³ 15—20°-ú tejet 5 cm³ 30%-os lúggal jól összerázzuk, azután 50 cm³ átdesztillált petr. étert adunk hozzá s ezzel is jól összerázzuk. E keverékhez 50 cm³ 90—96%-os alkoholt adunk, a dugót lekötjük s a keveréket 5 p.-nyi időközökben 3—4 szor erőlesen rázzuk, hogy a petr. éter az összes zsírt kivenje. A felemelkedő legfelső p. é-es rétegből, mely a tejsírt tartalmazza 20 cm³-t lepipettázunk szárított, előre lemért egyenesfalú üvegesészébe. A p. e.-t szoba-hőmérsékleten elpárologtatjuk, s a maradékot két óráig 100°-on szárítjuk és mérjük. A nyert adalot 5-el szorozva kapjuk 100 cm³ tej zsirtartalmát gr.-okban. Ha ezen adatot a tej fs.-ával elosztjuk, megkapjuk, hogy 100 gr. tejben hány gr. zsír van.

Marchand módszere. Marchand-féle laktobutiró-méterbe 10 cm³ tejet, öt csepp ecetsavat s 10 cm³ étert teszünk s a folyadékot jól összerázzuk. Ezután 10 cm³ 91%-os alkohollal rázzuk össze a keveréket és az edényt nyugodtan állni hagyjuk, közben néhányszor 40°-os vízzel telt üveghengerbe súlyszívve. Ha az éteres zsírréteg teljesen felemelkedett, az edényt 20°-os vízbe állítjuk és az éteres réteg vastagságát leolvassuk. Ez kifejezi a tej zsír-tartalmát.

Savfok megállapítása. (Soxhlet-Henkel) 50 cm³

tejet 2 cm³ 2%-os szeszes phenolphtalein oldatot használva indikátorul 1/4 normál K(OH)-al állandó rózsaszínig titrálunk. Az elfogyott cm³-ek száma 2-el szorozva adja a tej savfokát. Friss tej 4—8, forralásra megalvadó tej 11—13 savfokú.

Fiz és összes száraz anyag. 5—10 gr.-nyi tejet lapos pl. vagy kvarc csészében vízgőzszáritón súly-állandóságig száritunk (2—3 óra.) A csészét exsiccatorban való lehűlés után mérjük. A kapott adatból a tej összes szilárd anyag tartalmát a súly vesztéséből pedig a tej víz-tartalmát tudjuk meg.

A száraz maradék fs.-át a tej fs.-ból s a száraz maradék súlyából a következő képlet segítségével számíthatjuk ki:

$$\text{Sz. m. fs.-a} = \frac{\text{m. s.}}{\text{m. s.} - (100 \text{ s.} + 100)}$$

hol s = a tej fs.-a

m = a száraz maradék mennyisége 100 gr. tejben.

A száraz anyag mennyiségét számítás útján is meghatározhatjuk a Fleischmann-féle képlet segítségével, ha ismerjük a tej fs.-át és zsirtartalmát:

$$\text{Sz. m.} = 1.2 \times \text{zs.} \left(2.665 \frac{100 \text{ s.} - 100}{\text{s.}} \right)$$

hol, s = tej fs.-a

zs = a zsirtartalma.

E számítás adatainak ellenőrzése szempontjából célszerű végrehajtani.

A zsirtól mentes sz. a. mennyiségét megkapjuk, ha az összes száraz a.-ból levonjuk a tej zsirtartalmát.

Hamu meghatározása. A nyert száraz anyagot gyöngén kiizzítjuk, kapjuk a hamu mennyiségét.

Savó fs. a. 100 cm³ tejhez 2 cm³ 20%-os ecetsavat adunk — s zárt edényben — 10 percre 50—60°-os vízfürdőbe helyezzük. A különvált savót filtráljuk s fs.-át piknométerrel meghatározzuk. A nyert savót 15°-on refraktométerrel vizsgáljuk.

Konzerváló szerek kimutatása.

Formalin. A tejet kémcsőben vízzel tisztesen felhígítjuk, egy csepp hig ferrikloridot adunk hozzá s óvatosan lómény kénsavat rétegezzük alá. Ibolyaszínű gyűrű formalin jelenlétére vall. (Fillinger módszere.)

Szóda. (Na₂CO₃, NaHCO₃.) A tejhez alkoholos phenolphtalein oldatot adunk (1—2 cm³-t) s buzasabb ideig forraljuk, az alkoholt időnkint pótolva. Ha a tej rózsaszínűvé válik, az szóda jelenlétére vall. Ha forralás előtt is színeződik a tej a kén-szertől, ez jelentékeny Na₂CO₃ tartalomra mutat.

Szalícilsav. 20—30 cm³ tejet választó fölesérbe viszünk, s 2—3 cm³ hig kénsavval megsavanyítva 15 cm³ éter s 15 cm³ petrol. éterrel rázunk jól össze. Azután a keverékhez 25 cm³ lómény szeszt adunk s újból összerázzuk. A fölemelkedő éterből néhány cm³-nyit lepipetázunk s nagyobb órányagon elpárolgaltatjuk. A maradékot meleg vízben oldjuk s szűrjük, s a szűredéket igen hig FeCl₃-al vizsgáljuk szalicilsavra (kék színeződés).

Borax és bórsav. A sósavban oldott hamuban mutatjuk ki, vagy kurkuma papirossal a húsnál leírt módon, vagy a lángreakcióval (alkohol, kén-sav, üvegbot).

Nitrát kimutatás. Ha a tejet rossz kútvízzel hígították (ami elég gyakori eset), a tej savójában a nitrátot ki lehet mutatni. (Savókészítést lásd felsebb.) E célból 2—3 cm³ kénsavas diphenylamin oldatot igen tiszta porcellán csészébe teszünk s erre a savóból egy-két cseppet óvatosan ráöccsátünk. Ha néhány percnyi állás után kék sávok mutatkoznak, ez NO₃ jelenlétére vall. A folyadékot nem szabad összekeverni.

Keményítőt a tej üledékében mikroszkóp alatt mutatunk ki vizes (Kf-os) J-oldattal.

• 0.50 gr. diphenylamin 100 cm³ lómény kénsavban oldva.

Normális tej tulajdonságai és összetétele :

Fs. 15°-on	1.028—1.032
Zsirtartalom	2.8—5 %
Fehérje	3.0—4.0 %
Tej cukor	3.6—5.5 %
Víz	88—85 %
Összes száraz anyag ...	12—15 %
Összes száraz anyag fs. ...	1.333—1.4
Zsirmentes száraz anyag ...	8.85 %
Összes száraz. a. zsirtartalma	27.75 %
Savó fs.-a	1.027—1.029
Hamú	0.6—0.8 %
Savfok	2—6
Keményítő, konzerv. a. :	—

A tej elbírálása a nyert adatok alapján. Ha a tej fs. a és a savó fs. a kicsiny, a száraz anyag és a hamú kevés, akkor a tej vízezett.

Ha a tej fs. a és a száraz anyag fajsúlya nagy, a zsír mennyisége kicsiny, hamú, savfajsúly és zsírmentes száraz anyag normális, akkor a tej fs. a lehet alacsony, lehet magas, sőt normális is; de a zsirtartalom ilyenkor kicsiny, a száraz anyag mennyisége kicsiny, fajsúlya nagy; hamú kevés, savó fs. a kicsiny.

Tejszín, tejföl.

Hamisításuk leggyakrabban abban áll, hogy vízzel hígítják és keményítőt tesznek bele. Legfontosabb a zsirtartalom meghatározása. Ezt úgy végezzük, hogy a tejfölt vagy tejszínt ötszörösen felhígítjuk dest. vízzel s ebben a zsírt a tejnél leírt módok valamelyikével (L. Sz.-féle vagy G.-féle) meghatározzuk s a kapott adatot 5-el szorozzuk.

Tejfel legalább	10 %
Kávetejszín legalább	15 %
Habtejszín legalább	20 %

zsírt tartalmazzon (előírt minimum-ok). Keményítőt a beszárított és zsirtalansított anyagból gőreső alatti vizes KJ-os J-oddattal mutatunk ki.

Konzerváló szereket. tejnél.

Sajt, túró.

Vízmeghatározás. Finomra reszelt sajtot ugyanannyi homok alkalmazásával hosszabb ideig szárítunk. (L. ált. rész.)

Zsirmeghatározás. Teljesen kiszárított anyaggal a Liebermann-Szekely-féle zsirmeghatározó módszerrel. (L. ált. rész.)

Hamúmeghatározás. gyenge izzitással. Hamúban keressük az idegen súlyosító ásványi anyagokat (kréta, gipsz) és a fémi mérgeket (ólom, réz) az általános analízis módszereivel.

A forgalomban levő sajtok átlagos összetétele: (Ruzitska adatai.)

	Víz %	Nitr. tart. anyag %	Zsír %	hamu %	A száraz anyagban	
					N. tart. anyag %	Zsír %
Újkorai sajt	38.31	18.84	40.71	3.10	29.09	63.95
Zsíros "	38.06	25.35	39.25	4.97	49.89	48.79
Félzsíros "	39.79	29.67	28.92	4.73	48.53	39.68
Sorány "	46.00	24.06	11.95	4.87	63.68	21.68

Teljes sajtvizsgálatnál a fentebb leírt alkatrészek kivül a fehérje mennyiségét, továbbá a zsír, zsírsavak tulajdonságait is meg kell állapítani. (Muraközy K. Gy-ek zsebnaptára 1894.)

Liszt.

A jó búzaliszt fehér, vagy igen gyengén sárgás színű, benne fekete vagy kék pontok vízzel való megnedvesítés után nagyítóval sem láthatók. Szájba véve és összerágva gyengén édes ízű, fogak közt nem csikorog; dohos és kellemetlen íze s szaga nincs. Víztartalma 8—15% között, hamútartalma 0.40—1.0% között lehet. Frissességére következtethetünk, ha 50 gr. lisztet 25 cm³ vízzel pirula módszerrel összeyúrunk. A kapott tésztaamassa ne legyen tapadós, nyúlós vagy szélfolyó, ha üvegedénybe zárjuk, alakját, rugalmasságát még 12 órai állás után se változtassa meg. A liszt jóságának és frissségének egyik kritériuma Kossuthány szerint az, ha belőle ruganyos és igen vékonyra nyújtható rétes-tésztát lehet készíteni.

A víz és hamú mennyiségét a lisztben 5 gr. anyaggal az ált. r.-ben leírt módon határozzuk meg. A hamvasztásnál néhány csepp ammón. carbonatoldattal nedvesítjük meg a kihűlt szemes tömeget, így gyorsabban jutunk szép fehér hamúhoz. A hamúnak HCl-ban oldhatatlan részét is meghatározzuk 10%-os HCl-al való pállítás útján. Az összes hamúnak legfeljebb 1/3-át része legyen HCl-ban oldhatatlan.

A nyert hamúban vizsgálunk idegen súlyosító anyagokra és mérgekre (Ca SO₄, Ca CO₃, Al, Zn, Cu, Pb, As).

Kloroform próba. Száritott liszt 5. gr.-ját dugóval ellátott magas mérőhengerben 30 cm³ kloroformmal rázunk össze. Ha a lisztréteg felemelkedett 15—20 es. vizet adunk hozzá s ezzel újból jól összerázzuk. Az újból felemelkedő csírizes réteget 8—10 es. HCl-al öntünk, s mikor az egészen kecsenyaszerűvé lesz, kis spatulával eltávolítjuk s a kloroformot lapos porc. csészében elpárologtatjuk. A maradékban találjuk a homokot s más idegen alkotórészeket. A maradékot mikroszkóppal vizsgáljuk. A homok mennyisége ne legyen semmiesetre sem több 0.5%-

nál. Ugyancsak mikr.-al találjuk meg a lisztben a konkoly s az anyároz részecskéit továbbá idegen növények lisztjét is.

Kenyér és péksütemények.

A kenyér magas és rugalmas legyen. Héjja alatt ne legyenek nagyobb üregek, az egész belseje egyenletes apró nyílásokat tartalmazzon. Szalonnás, ragcosos s kellemetlen szagú a rossz anyagból vagy rosszul elkészített kenyér. Nagyítóval nézve fekete vagy kék pontokat ne találjunk. Legfeljebb 45% vizet tartalmazzon, ennél több már hamisítás. Hamúja ne legyen több 1.5—2.0%-nál s ne tartalmazzon fűsöt (Al.) rezet, cinket.

Cukor.

A kereskedésbeli süveg- és kockacukor (répacukor) rendszeren kifogástalan. A porcukor már igen gyakran van hamisítva szőlőcukor, liszt, keményítő, kréta vagy gipszperrel. Ezen hamisítások részint mikroszkóppal, részint a hamúban mutathatók ki. A cukor víz-tartalmát 105—110°-on való szárítással határozzuk meg. Elsőrendű cukor víz-tartalma 1%-nál kevesebb. Hamú meghatározásra 2 gr. porrá tört anyagot használunk, melyet hamvasztás előtt 1—2 csepp tömény kénsavval szeszesítünk el. A kapott hamú (az összes sók szulfátok alakjában) mennyiségéből 1/10-et levonunk, így kapjuk a valódi súlyt. Jó cukorban 0.1—0.3% ósósóbb minőségűben 0.5—1.0% hamút találunk. Kvalitatív kémleléseket l. a Gyk.-ben (Cl, SO₄, Ca, Fémek). Elsőrangú répacukor oldata a Fehling oldatot nem redukálja.

Cukorkák, cukorsüteményekben antiinfestékek jelenlétét a Gyk.-ben a syr. rubri. idaei-nél leírt gyanújónál próbával, saccharint az ugyanott leírt éteres eljárással, idegen ásványi anyagokat pedig a hamúban mutatunk ki.

Méz.

Vizsgálatát teljesen a Gyk. után végezhetjük, kiegszítve a nád- és invert-cukor mennyiség meghatározásával. Ecélből 10%-os méz-oldatot készítünk. 20 gr. mézel dest. vízben oldunk egy 200 cm³-es mérőlombikban. A nád- és invert-cukor mennyiségét ezen oldatban határozzuk meg az ált. részben leírt módon. Hamisítatlan mézben csak 1% nádcukor van (igen ritkán előfordul 10% is), azonkívül 70—80% invert-cukor. Víztartalom: 15—20%, hamú: 0.15—0.35%.

Fűszerek.

A fűszerek vizsgálatánál legkevesebb adatot a mikroszkóp szolgáltatja. Igen célszerű hamisítatlan fűszerekből egy gyűjteményt beszerezni és mindig összehasonlító vizsgálatokat végezni. A hamú s a hamúnak HCl-ban oldható mennyisége az idegen súlyosító anyagok jelenlétét árulja el. Az I., II., III. Gyk.-ben felvett fűszerek részletesebb vizsgálatát l. o.

A legfontosabb fűszerek legmagasabb megengedhető hamútartalma:

(«D. Vereinarungen» adatai.)

	Hamú	HCl-ban oldhatóan rész
Ánizs	10 $\frac{0}{100}$	2.5 $\frac{0}{100}$
Bors (fekete) ...	7 $\frac{0}{100}$	2 $\frac{0}{100}$
Bors (fehér) ...	4 $\frac{0}{100}$	1.0 $\frac{0}{100}$
Fahéj	5 $\frac{0}{100}$	2 $\frac{0}{100}$
Köménymag ...	8 $\frac{0}{100}$	2 $\frac{0}{100}$
Paprika	6.5 $\frac{0}{100}$	1 $\frac{0}{100}$
Sáfrány	8 $\frac{0}{100}$	5 $\frac{0}{100}$
Szegfűszeg ...	8 $\frac{0}{100}$	2 $\frac{0}{100}$

Szeszies italok.

A szeszies italok vizsgálatánál is ugyanazok a szempontok vezetik a vizsgáló vegyész, mint az

élelmiszerek vizsgálatánál. A kérdés mindig az, hogy a szeszies ital szabályszerűen volt-e előállítva, nem romlott-e, utólag nem tettek-e hozzá hamisító szereket; vizet, festő- és konzerváló anyagokat. Mivel a szabályszerűen előállított szeszies ital összetétele a termék minősége, továbbá az előállítás módjai szerint igen nagy ingadozást mutathat, ez nagyon megnehezíti a vizsgáló munkáját és véleményezését. Ebből az következik, hogy úgy a bor, mint a többi szeszies italok alapos vizsgálatát és bírálatát csak hosszú gyakorlattal bíró vegyész (borszakértő) vállalhatja el.

Egyes jertozmények kimutatása.

Kénessav. 100 cm³ szeszies italt 5 cm³ legtöményebb foszforsavval megsavanyítunk s $\frac{1}{2}$ részét híg jódoldatba desztilláljuk le. A jódoldatnak desztilláció után még sárgának kell lenni. Ezután a fölösleges jódot forralással kiűzzük a sósavval megsavanyított folyadékából. A jód a kénessavat *kénssavvá* oxydálja s ezt Ba SO₄ alakjában gravimétrikusan meghatározzuk. (L. Than) t s. r. Ba SO₄ = 0.2747 s. r. SO₂. A kénssav mennyisége ne legyen több literenkint 30 mgr.-nál.

Kátrányfesték. 100 cm³ szeszies italt 20—20 cm³ plumb. acéf. bas. solut.-al rázunk össze s a folyadékot kissé megmelegítjük. A keletkezett csapadék piszkoszürke színű (ha mályvavirággal volt festve a bor zöldesszürke, ha kermes-sel, ibolya-színű). A csapadékról leszűrt folyadékot amylalkohollal rázzuk össze. Ha az amylalkohol rózsaszínű lesz s ez a szín, úgy sósavtól, mint ammoniától eltűnik, úgy kátrányfesték van jelen. Emellett végrehajthatjuk a Gyk.-ben leírt gyapjúfonál próbát (l. syr. rubi idaei), de előzetesen az alkoholt főzéssel el kell távolítanunk.

Szalicylsav-at a szeszelenített folyadékából kloroformmal rázzuk ki s a kloroform elpárologtatása után kapott maradékban mutatjuk ki.

Borsav és borax a hamúból a már ismertetett eljárásal,

Szacharin a szesztelenített folyadékából a Gyk.-ben leírt módon (l. syr. rubi idaei) mutatható ki.

Methylalkohol. A vizsgálandó szesz folyadékából ledesztillálunk 1 cm^3 -nyi mennyiséget, ehhez ugyanannyi 25 %-os kénsavat és 8 cm^3 tízednormal káliumpermanganát oldatot öntünk. 10 pernyi állás után megfiltráljuk és 1 cm^3 -nyi mennyiségéhez 1 csepp 5 %-os ferrikloridot és 1 cm^3 olyan *tej*-et adunk, melyet előzetesen vízzel 2—3-szorosan felhígítottunk. E keverék alá kémcsőben óvatosan 2 cm^3 főmenny kénsavat rétegezzünk. Ha a vizsgált folyadék methylalkohol tartalmú az érintkezési felületen élénk ibolyaszínű gyűrű keletkezik (dr. Lőrincz módszere).

Amylalkohol. Ha 20 köbcéntiméter — amylalkohol tartalmú — szesz ismét néhány csepp nátronlúggal meglugósítunk s vízfürdőn 1—2 köbcéntiméterre bepárolgatjuk, majd a maradékot kénsavval meg-savanyítjuk, kellemetlen pálinkaolaj szag érezhető.

Ecet.

A borból, gyümölcsnedyekből, vagy tiszta szeszből előállított ecet-féléket leggyakrabban ásványi savakkal hamisítják. E hamisításokat a H. kiadású Gyk.-ben leírt módon mutathatjuk ki: a festőanyagokat a bornál ismertetett módszerrel (l. feljebb). Valódi borecet átlag 6—8 % ecetsavat, 0.8—2.0 % vonadék anyagot (szilárd maradék), 0.10—0.30 % hamút tartalmaz. Az ecetben fémi mérgek és konzerváló anyagok ne legyenek kimutatható mennyiségben.

A GYÓGYSZERÉSZETRE VONATKOZÓ

UJABB MAGYAR

RENDELETEK, DÖNTVÉNYEK

és

HATÁROZATOK.

Jegyzet. A korábbi törvényeket és rendeleteket Dr. Farkas Gy. Zoltán és Koritsánosky Ottó közösen író *ÉTÉrvénygyűjteménye*-re (2. bőv. kiadás) foglalja magában, melyet 2.10 korona beküldése után bármentesen küldünk meg.

PÓTSZEREK

(Chemidentókészítmények).

A szabadalmazott gyógyszereket synonimait, u. m. Acid. acetyl. sal. Arg. protein, Digitox solab. Bism. tribrom, stb. legtisztább minőségben, az alanti példák szerinti olcsó áron szállítja a Hoeckert & Michalowsky chemiai gyár.

Szabadalm. név	Tudom. név		
Adrenalin	Chelafr. mur. sol.	10 gr.	K — 70
Atoxyl.	p. Amidophenylars. natr.	10 "	" " 1-40
Collargol	Arg. Colloid.	10 "	" " 2-30
Dionin	Morph. aeth. mur.	10 "	" " 8-90
Heroin	Morph. diacetyl mur.	10 "	" " 7-60
Perugen	Bals. peruv. art.	100 "	" " 1-15
Dermatol	Bism. subgall.	100 "	" " 1-70
Ichthyol	Pisciol	100 "	" " 1-40
Naftalan	Ungt. naphthae	100 "	" " —40
Protargol	Arg. proteinic.	100 "	" " 9 —
Pyramidon	Fermidan	100 "	" " 4-30
Stypticin	Cotannin mur.	10 "	" " 3-20
Tannigen	Diacethyltannin	100 "	" " 1-75
Tanniform	Methylenditannin	100 "	" " 1-50
Urotropin	Hexam. tetr.	100 "	" " —60
Veronal	Acid. diaeth. barb.	100 "	" " 8-40
Xeroform	Bism. tribrom.	100 "	" " 2-40

Készíti Hoeckert & Michalowsky chemiai gyára Berlin-Neukölln.

Árjegyzékkel készséggel szolgál a magyarországi vezérképviselő és főraktár:

99. **Pharmacia**⁶⁶ gyógyszerészi vállalat,
Budapest, VII., Rotten-
biller-utca 40. szám. — Telefon „József” 28—08.

Szabályzat a gyógyszerészgyakornokok kiképzése és a gyógyszerészségédi idő tárgyában.

Jóváhagyott O. császári és apostoli királyi Felsőének Bud-Ischben 1912. évi augusztus 3-án kelt legfelső elhatározásával. Kiadatott a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 105.597/1912. sz. a. kelt rendeletével.

I. A gyakornoki idő.

1. §. Minden gyógyszerész felölés vezetője a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől kérendő engedély alapján gyógyszerészgyakornok felvételére jogosult; e jogosítvány azonban a 13. §. alapján megvonható főle.

2. §. A gyógyszerésztárakban legfeljebb annyi gyakornok lehet, ahány a segéd. Ha a gyógyszerésztárban segéd nincs, a gyógyszerész vezetője csak egy gyakornokot tarthat.

3. §. Hogy valaki gyógyszerészgyakornok lehessen, annak alapkellékei a következők:

1. Jó egészség. Különösen jó látás és hallás.

2. *Gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvány*: a reáliskolát végzettnak a latin nyelvűből kiegészítő érettségi vizsgát kell tennie. Az 1896. évi 37.193. sz. vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet értelmében ugyanilyen előképzettségű nők is lehetnek gyakornokok, de erre az engedélyt a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kérelmezniök kell, aki azt esetről-esetre, a tisztí főorvos véleménye alapján, a belügyminiszterrel egyetértőleg adja meg.

4. §. Egyidőben gyógyszerészgyakornok és középiskolai tanuló senki sem lehet.

5. §. A gyógyszerészgyakornok felvétele a következő okmányok alapján történik:

1. Születési anyakönyvi kivonat.

2. Az illetékes városi, vármegyei tisztí, illetve járásorvostól kiállított vagy láttaozott egészségi és védőhímlőltási bizonyítvány.

3. Érettségi bizonyítvány (l. 3. §. 2. pont).

4. Erkölcsei bizonyítvány.

5. A törvényes képviselőnek (az atyai hatalmat gyakorló atyának, a természetes és törvényes gyámanyanak, vagy a gyámnak) beleegyezése, illetőleg közjegyzőileg hitelesített kölcsönös szerződés, melyet a belépő gyógyszerészgyakornok törvényes képviselője két a gyakornokot felvevő gyógyszerésszel.

6. §. A gyógyszerészgyakornok felvétele a törvényhatóság első tisztviselőjének (alispán vagy polgármester) bejelentendő, ki a felvételi szabályok megállását a tiszti főorvossal együtt ellenőrzi.

7. §. A gyógyszerészgyakornok felvétele ideiglenes és csak kéthavi próbaidő múltán válik véglegessé. A próbaidő a gyakornoki időbe beszámíttatik. A próbaidő folyamán úgy a gyógyszerértár vezetője, mint a gyakornok visszaléphet, de ezt a gyógyszerértár vezetője a törvényhatóság első tisztviselőjének (l. 6. §.) és a tiszti főorvosnak bejelenteni tartozik, úgyszintén a gyakornok esetleges helyváltoztatását is. A főnök a gyakornoknak az eltöltött tanidőről bizonyítványt köteles kiállítani, amelyet a gyakornoknak a tiszti főorvossal láttamoztatnia kell.

8. §. A gyakornoki tanidő két év, amiből elegendésnek helye nincs. A magyarországi gyógyszerészegylet gyakornoki tanfolyamain a második gyakornoki évben eltöltött idő a gyakornoki tanidőbe beszámíttatik.

9. §. A tiszti főorvos a törvényhatóság területéhez tartozó gyógyszerértárak gyakornokairól pontos könyvvel vezet. E könyvbe beírandó:

- a) A gyakornok nacionaléja.
- b) Milyen okmányok alapján történt a felvétel.
- c) A felvétel éve és napja.
- d) A gyógyszerértár vezetőjének neve és lakóhelye.
- e) A gyakornok előmenetelére vonatkozó észrevételek (l. 12. §.)
- f) A gyakornok kilépésére, helyváltoztatására,

okmánymásolatok-kiszolgáltatására stb. vonatkozó jegyzetek.

10. §. A tanidő alatt az oktató gyógyszerész a gyakornokot a laboratoriumi technikába és a receptkészítésbe fokozatosan beavatja, továbbá gondoskodik arról, hogy növendéke a gyógyszerészi könyvtellel, a gyógyszerészetre vonatkozó törvényekkel-szabályokkal és rendeletekkel megismerkedjék, úgy, szintén hogy a receptek laxálásába magát begyakorolja és a gyógyszerészet tudományos részeinek elemeit a magyar gyógyszerkönyv tanulmányozása alapján elsajátítsa. Az oktató gyógyszerész kötelessége figyelni arra is, hogy növendéke naponként kellő időt fordítson vegytani és növénytani ismereteinek bővítésére, részben egyszerűbb vegytani kísérletek, részben növények gyűjtése és meghatározása útján.

A gyakornok gyógyszerészeti és vegytani munkálatairól, oktató főnöke útmutatása alapján, naplót vezetni és az illető vidék vaden tenyésző officialis növényeiből gyűjteményt készíteni tartozik s úgy a naplót, mint a gyűjteményt főnökének bemutatni köteles.

A tanító gyógyszerész rendre és tisztaságra, egészséges életmódra, fegyelmezett és becsületos gondolkodásra, udvarias és előzékeny magaviseletre oktassa növendékét. Viszont a gyakornok tanító főnökének útmutatásait tisztelettel fogadni és megbízásait engedelmességgel teljesíteni köteles.

11. §. A gyakornokot mással, mint szakmájába vágó teendővel foglalkoztatni nem szabad.

A gyakornok tanidejének első félévében épen nem, azután pedig csak felügyelet mellett készíthet el gyógyszerert.

12. §. A gyógyszerértár vizsgálata alkalmával a tiszti főorvos köteles meggyőződni arról, vajjon a gyakornok előmenetele kellő-e és azt a 9. §. e) pontja és a 10. §. 2. bekezdése figyelembe vételével feljegyzí. A tiszti főorvos együttal azt is ellenőrzi,

hogy a gyakornokok száma a 2. §. követelményeivel összhangzásban van-e.

13. §. Ha a gyógyszerértérvizsgálat alkalmával kiderülne, hogy a gyakornok előmenetele nem kellő, akkor a tisztí főorvos kötelessége erre a gyakornokot illetőleg a főnököt figyelmeztetni. Ha ennek ellenére ismételtén azt tapasztalná, hogy a gyakornok előmenetele nem kielégítő, akkor a törvényhatóság első tisztviselője (l. 6. §.) a hozzá teendő jelentés alapján, szakközegei útján, egy gyógyszerész közreműködésével vizsgálatot rendelhet el.

Ha e vizsgálat során

a) az tűnik ki, hogy a csekély előmenetel oka a gyakornok hanyagsága, vagy képességének hiánya, akkor a gyakornok a gyógyszerészi pályáról elutasítható;

b) ha ellenben abban, hogy a haladás nem kellő, a tanító gyógyszerész a hibás, akkor föle a gyakornoktartási jog bizonyos időre, vagy véglegesen megvonható.

Mindkét esetben az ügy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter elé terjesztendő, ki a följelentésben előadott indokok alapján véglegesen határoz.

II. A gyakornoki vizsga.

14. §. A gyógyszerészgyakornok a gyakornoki idő elfeltételével gyakornoki vizsgát tesz. Ez a vizsga a magyarsági tud.-egyetemenek székhelyein tehető le. A vizsgák idejét a vizsgáló-bizottság elnöke a szaklapokban teszi közzé. A vizsgára való jelentkezés a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől kinevezett vizsgáló-bizottság elnökénél szóval vagy írásban történik, aki a jelentkező okmányait megvizsgálván, ha rendben találja őket, a vizsga napját kintüzi.

15. §. A vizsgáló-bizottság tagjait a vallás- és közoktatásügyi miniszter 3 évre nevezi ki. E bizottság tagjai az elnök, azután a vegytan és a növénytan

vagy a gyógyszer-tan, illetőleg a gyógyszer-ismer-egyetemi nyilvános rendes, rendkívüli vagy magántanári közül két tanár és két gyakorló gyógyszer-tartulajdonos. Az elnök egyúttal vizsgáló nem lehet.

16. §. A gyakornoki vizsga helyét az elnök jelöli ki.

A vizsga tárgyait a következők:

1. *Gyógyszerészet.* E tárgyból a jelöltet a két gyógyszervizsgáló kérdezi, hogy meggyőződést szerezzenek, vajjon a jelölt alaposan járatos-e a gyakorlati gyógyszerészet minden ágában, tehát ért-e a receptúrához és kézi eladáshoz, tud-e laborálni, tájékozott-e a gyógyszerészetre vonatkozó törvényes intézkedésekben és vannak-e kereskedelmi ismeretei.

E vizsga részei:

1. Szóbeli rész.

a) A gyógyszerészi nomenklatura beható ismerete, beleértve a szinonimákat és a kézi eladásban általában használatos népies magyar gyógyszerneveket.

b) Az orvosi recept kellékeinek elbírálása (alaki kellékek, szembeéltő inkompatibilitás, maximális dózis stb.); a recept írszabása.

c) A magyar gyógyszerkönyv szerint házilag készülő galénusi gyógyszerek előállításí módjának ismerete.

d) A gyógyszerészetre vonatkozó fontosabb törvények, rendeletek és szabályok. Tájékozottság a gyógyszerészet kereskedelmi részében, különösen a gyógyszerészi könyvvitelben.

2. Gyakorlati rész:

a) A jelölt néhány receptet.

b) néhány egyszerűbb hivatalos galénusi gyógyszer-t a vizsgáló felügyelete mellett elkészít.

II. *Vegytan.* A vegytan elemeinek és a legegyszerűbb fizikai eszközöknek ismerete, a gyógyszerész szakségletei szempontjából.

III. *Gyógyszerismerés és növénytan.* A növény külső morfológiájának elemei, a rendszertan rövid vázlatá. A hivatalos drogok felismerése, leírása és fontosabb hatóanyagainak ismerete.

17. §. A vizsga szóbeli része tárgyanként $\frac{1}{4}$ óráig tart; a gyakorlati vizsga tartamát az illető gyógyszerészvizsgáló szabja meg.

18. §. A vizsga eredménye felől a bizottság, a gyógyszerészetet főfárgynak tekintve, szótöbbséggel határoz és a jelöltet kitűnően, jól, vagy elégségesen képesítettnek, illetőleg nem képesítettnek nyilvánítja. A vizsgálók egyenlő szavazata esetén az elnök dönt.

19. §. A vizsga eredményét a bizottság elnöke az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjének (l. 6. §.) bejelenti.

A sikeresen vizsgázottak magyar szövegű gyakoronoki (tirociniális) bizonyítványt kapnak. A bizonyítványt, melyben az eredmény (különösen, jól, vagy egyszerűen képesített) ki van tüntetve, a vizsgáló-bizottság minden tagja aláírja.

20. §. Ha a jelölt képzettsége a gyógyszerészetből elégtelennek bizonyult, vizsgáját 3 hónap múlva ismételteti; ha a többi tárgyak egyikéből elégtelen az osztályzata, 2 hónap múlva, ha pedig a jelölt mindkét másik tárgyból elégtelenül felelt, 3 hónap múlva tehet javítóvizsgát. Ha készsége mind a három tárgyból elégtelen volt, akkor az egész vizsgát csak 6 hónap múlva ismételteti. Második ismétléskor az eljárás ugyanaz. Ha ez alkalommal nem felel meg a jelölt, akkor a vizsga még egyszer, de egy vagy két tárgyból csak fél, mind a három tárgyból pedig csak egy év múlva ismételtethető. A vizsgát ezentúl is ismételní egy tárgyból sem lehet és a jelölt a gyógyszerészi pályáról végképen elutasítandó.

A vizsga csak annál a bizottságnál ismételtethető meg, amelynél a jelölt elégtelen osztályzatot kapott.

A nem sikerült és a javító-vizsga közötti idő, ha a jelölt a gyógyszerészetből kapott elégtelen osztályzatot, nyilvános gyógyszerlárában, vagy a gyakoronoki tanfolyamon töltendő.

21. §. A vizsgáért 60 korona-díj fizetendő, melyből

4 korona a bizonyítvány kiállításáért, 16 korona az elnöknek, 10—10 korona pedig a vizsgáló-bizottság tagjainak jár.

Javító-vizsga alkalmával arányosan ugyanazon díjak fizetendők.

22. §. A gyakoronoki vizsgálatok rendszerint augusztus hó végén és szeptember elején tartatnak; azokra legkésőbb július elsejéig jelentkezni kell (14. §.)

A bizottság elnökének jogában áll azonban kivételes esetekben a vizsgára a jelölt kívánságára más időpontot is megállapítani.

23. §. Elveszett gyakoronoki (tirociniális) bizonyítvány másodlatát a vizsgáló-bizottság elnöke állítja ki. A másodlatot kérő azonban köteles igazolni, hogy az eredeti okmány elveszését kérvénye betérjesztése előtt legalább 4 héttel a hivatalos laphal közvettette.

A másodlat kiállításáért 20 korona díj fizetendő, mely egészben a bizottság elnökét illeti.

III. A segédi idő.

24. §. A gyógyszerészgyakoronoki (tirociniális) bizonyítvány tulajdonosai (19. §.) magyarországi gyógyszerlárákban segédi minőségben alkalmazhatók.

25. §. Külföldi gyakoronoki bizonyítványok — a kölcsönösség eseteitől eltekintve — csak a 16. §-ban részletezett vizsga alapján érvényesíthetők.

26. §. A segédi minőségben eltöltött időről a gyógyszerlátár vezetője bizonyítványt köteles kiállítani. Az ilyen bizonyítvány csak úgy vehető okmány-számba, ha a kellő helyeggel, a gyógyszerlátár vezetőjének aláírásával és pecsétjével van ellátva, továbbá, ha azt a tiszti főorvos aláírásával és pecsétjével hitelesítette.

27. §. A segédi idő három év, ebből kettő akár az egyetemi tanfolyam előtt, akár utána, a harmadik azonban csak a gyógyszerész-mesteri oklevél megszerzése után tölthető el.

Az egyévi önkéntes gyógyszerészi minőségben teljesített tényleges katonai szolgálat a segédi időbe beszámítandó.

E szabályzat 1912. évi szeptember 1-én lép életbe. Atmeneti intézkedésként azonban még 1913. évi szeptember 1-éig az 1892. évi 35.985. sz. a. kiadott szabályzat 3. §-ában megszabott középiskolai előképzettséggel bíró tanulók is felvehetők az eddigi módon gyógyszerészyakornokokul.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 68.281/1912. számú körrendelete a gyógyszerészgyakornok felvétele ügyében.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak.

A gyógyszerészgyakornokok kiképzésére vonatkozó O. császári és apostoli királyi Felségének Bad-Ischl-ben 1912. évi augusztus 3-án kelt legfelső elhatározásával jóváhagyott s általam az 1912. évi 105.597. sz. a. kelt rendelettel életbe léptetett új szabályzat 1. §-a a gyakornoki képzés eredményességének fokozása céljából az eddigi állapottal szemben azt az újítást tartalmazza, hogy minden gyógyszerészár felelős vezetője csak a vallás- és közoktatásügyi ministertől kérendő engedély alapján jogosult gyógyszerészárba gyakornokok felvenni.

Ezen engedély megadásának feltételeit, illetve a gyakornoktartás engedélyezésére irányuló kérelmek elbírálásánál irányadó főszempontokat a következőkben állapítom meg:

1. Mily nagy az illető gyógyszerészár forgalma?
2. Hány gyakornok volt ott egy bizonyos idő alatt és mily időtartamokig alkalmazva s mily eredménnyel tették le az illetők a gyógyszerészgyakornoki vizsgát?
3. Milyen arányú az illető gyógyszerészár felszerelése s így mennyiben kínálkozik ott mód a gyógyszerészjelölték sikeres gyakorlati kiképzésére?

Szükségét látom annak, hogy a felsorolt szempontoknak az összes gyógyszerészárakban miként való fennforgásáról pontos tájékozást szerezzek, ezért felhívom a törvényhatóságot, hogy a tiszti főorvos közbejöttével legyen hozzám sürgősen részletes jelentést *a)* arról, hogy hány gyógyszerészár van jelenleg a törvényhatóság területén? *b)* kik azoknak tulajdonosai, illetve felelős vezetői? *c)* milyen az illető gyógyszerészár évi forgalma a tiszti főorvos véleménye szerint? *d)* az egyes gyógyszerészárakban kik voltak az utóbbi öt évben (1907. augusztus — 1912. augusztus végéig) gyakornokként alkalmazva s mily tartamú volt egy-egy gyakornok alkalmazása? *e)* a gyógyszerészár az oktatás céljából hogyan van felszerelve? erről a gyógyszerészár felelős vezetőjétől bekívánandó leírás adjon számot.

Ezekről a törvényhatóságot tudomás és mihez-tartás végett azzal értesítem, hogy a gyógyszerészárak vezetői által gyógyszerészgyakornok tartásának engedélyezése iránt a törvényhatósághoz beérkezendő folyamodványokat a fentemlílt szempontokból, valamint a gyógyszerészgyakornokok oktatására nézve a szóbanforgó új szabályzatban előírt követelmények tekintetében, a tiszti főorvossal együtt általánosságban bírálja el és véleményes javaslata kíséretében terjessze fel azután hozzám.

Budapest, 1912. október 3-án.

Gróf Zichy János s. k.

m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter.

1912. évi XXX. törvényoikk a véderőről.

Szentelést nyert 1912. évi július hó 5-án.

Egyévi önkéntes gyógyszerészek.

25. §. Gyógyszerészek, akik legkésőbb annak az évnek október 1-éig, amelyre besoroztatnak, valamely gimnázium vagy reáliskola hat osztályát elvé-

gezték és a gyógyszerészyakornoki vizsgát sikerrel letették, továbbá azok az egyévi önkéntesek, akik gyógyszerészeti tanulmányokat folytatnak, az egyévi önkéntes gyógyszerészi minőségben teljesítendő egyévi lényeges szolgálat kedvezményében részesítenek.

Ezt a szolgálatot azonban csak a gyógyszerész-mesteri oklevél elnyerése után kell megkezdeniök és megfelelő első katonai kiképzetésük után szolgálatra valamely katonai egészségügyi intézethez osztatnak be.

Az az egyévi önkéntes gyógyszerész, akinek besoroztatása időpontjában az arcvonalbeli egyévi lényeges szolgálat kedvezményére igénye nem volt és a gyógyszerészeti tanulmányokat abbahagyja, vagy pedig amaz év október 1-jéig, amelyben születik 26-ik évét betölti, az oklevél meg nem szerzi, az egyévi lényeges szolgálatot — megfelelő első katonai kiképzetés után — az egészségügyi segéd-szolgálatban tartozik teljesíteni; akinek pedig amaz év október 1-jén, amelyre besoroztatott, az arcvonalbeli egyévi lényeges szolgálat kedvezményére igénye volt és a gyógyszerészeti tanulmányokat abbahagyja, az az egyévi lényeges szolgálatot az arcvonalban teljesíti.

Az egyévi önkéntes gyógyszerészek a lényeges szolgálat teljesítése után a tartalékba helyeztetnek át.

Az az egyévi önkéntes gyógyszerész, aki lényeges szolgálati évének tartama alatt a tartalékos katonai gyógyszerügyi tisztviselői rendfokozat elnyerésére képesnek bizonyult és megfelelően van minősítve, amennyiben a többi megkívánt követelményeknek is megfelel; tartalékos gyógyszerügyi gyakoronokká, illetőleg a szükség mérvéhez képesti tartalékos segédgyógyszerügyi tisztlép elő; aki ellenben a fentebb megkívánt képességének nem bizonyult, vagy pedig a többi követelménynek meg nem felel, a katonai tudásának és képességének meg-

felelő rendfokozatban és egészségügyi segédszolgálatra való rendeltetés mellett helyeztetik a tartalékba.

A tartalékos gyógyszerügyi tisztviselői rendfokozat elérésére való képesség különös méltánylást érdemlő esetekben a tartalékba történt áthelyezés után az összes szolgálati idő tartama alatt is igazolható.

Egyebekben a 21. és 22. §-oknak rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

1912. évi XXII. törvénycikk.

A mesterséges édesítő szerek állami egyedáruságáról.

A mesterséges édesítő szerek állami egyedárusága.

1. §. A mesterséges édesítő szerek az állam kizárólagos rendelkezési jogának tartatnak fenn. (Mesterséges édesítő szerek állami egyedárusága.)

E törvény értelmében mesterséges édesítő szer minden oly vegyészeti cikk, amelynek a tisztá repa- és nádcukornál nagyobb édesítő ereje van. Az édesítő szer tisztasági fok, vagy hogy hozzá egyéb anyagok is vannak keverve, e részben nem jön tekintetbe.

E törvénynek vagy egyes rendelkezéseinek alkalmazása rendeleti úton kiterjeszthető oly vegyészeti cikkekre is, amelyek egyszerű eljárás útján mesterséges édesítő szerekké változtathatók át.

A mesterséges édesítő szerek állami egyedáruságának igazgatósága a pénzügyminiszter, illetve az általa e célra kijelölt pénzügyi hatóságok (hivatalok) hatáskörébe tartozik.

A mesterséges édesítő szerek gyártása.

2. §. A pénzügyminiszter jogosítva van a mesterséges édesítő szerek gyártását és további kidolgozását az államkincstár védelmére szükséges feltételek és elővigyázati rendszabályok mellett, saját belátása szerint magánvállalkozóknak megengedni.

A gyártás vagy további kidolgozás, valamint a gyártmányok, félgyártmányok és nyers anyagok raktározása ily esetben csakis pénzügyi felügyelet mellett történhetik, melynek költségei a vállalatot terhelik.

A jelen szakasz első bekezdése alapján adott engedély kártalanítás mellett bármikor visszavonható; visszavétel esetében, valamint akkor, ha az engedélyben megszabott feltételek be nem tartatnak, a kártalanításra való igény nélkül van helye a visszavonásnak.

3. §. A mesterséges édesítő szerek gyártására és további kidolgozására szolgáló üzleti helyiségek és készülékek, valamint a raktárhelyiségek csak a pénzügyi hatóság előzetes engedélye alapján vehetők használatba. A gyárak és ipartelepek engedélyezésére, vezetésére és hatósági ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok érintetlenül maradnak.

A használatbavételhez szükséges engedély megadása előtt az üzletet megkezdeni nem szabad.

A műszaki eljárásnak megkezdését a felügyelettel megbízott pénzügyi közigazgatás minden alkalommal kellő időben be kell jelenteni.

4. §. A mesterséges édesítő szerek gyártására vagy további kidolgozására jogosított magánvállalkozók az általuk előállított vagy kidolgozott mesterséges édesítő szereket vagy a pénzügyi hatóságnak az azzal kötött szállítási szerződés rendelkezéséhez képest beszolgáltattai, vagy pedig pénzügyi ellenőrzés mellett a vámvonalon át kiszállíthatni kötelesek.

Mások részére ily szereket csak a pénzügyminiszter engedelmével szabad kiszolgáltatni. Az engedély csak kivételesen indokolt esetekben adható meg.

5. §. A mesterséges édesítő szerekre, amennyiben azokat a pénzügyi hatóságnak kell beszolgáltatni, harmadik személy jogot nem szerzhet.

Mindaddig, míg a vállalkozó a pénzügyi hatóság részére mesterséges édesítő szerek gyártására vagy

további kidolgozására fel van jogosítva, a mesterséges édesítő szerek gyártására vagy kidolgozására szükséges eszközök, berendezések és kellékek a végrehajtás alól ki vannak véve és emellegve még a végrehajtást szenvedőnek belegyezésével sem foglalhatók le.

A mesterséges édesítő szerek árusítása és felhasználása.

6. §. A mesterséges édesítő szereket csakis a pénzügyi hatóság által megbízott egyéneknek szabad árusítantok és az árusítással megbízottak külön lajstromok vezetésére kötelezhetők.

Az árusítási engedély csakis a pénzügyi hatóságtól beszerzett mesterséges édesítő szereknek felbontatlan egyedárúsági csomagolásban való tartására és az ezen hatóság által megszabott árak mellett való árusítására ad jogot.

Gyógyszertárakban (nyilvános, intézeti és közgyógy-szertárakban) a gyógyszerkészítmények előállításához időnként szükségelt mesterséges édesítő szer mennyiség azonban felnyitott egyedárúsági csomagolásban is tartható.

Oly egyének, akiknek árusítási engedélyük nincs, a beszerzett mesterséges édesítő szert csakis az egyedárúsági lezárt csomagolásban, vagy az időnkénti közvetlen szükségletre felnyitott ily csomagolásban tarthatják.

7. §. A mesterséges édesítő szerek eladási árát (egyedárúsági ár) a pénzügyi hatóság határozza meg, figyelemmel a megfelelő édesítő erejű megafoloztatott belföldi répa- (nád-) cukor árára.

A pénzügyi hatóság az államkincstár védelmére szükséges feltételek és elővigyázati rendszabályok mellett a mesterséges édesítő szereket, oly ipari célokra, amelyekre cukor fel nem használható (a belföldi fogyasztásra szánt élelmi és élvezeti cikkek előállításának kivételével, továbbá mesterséges édesítő szereket tartalmazó és a vámvonalon át való

kivételre szánt cikkek előállítására — önköltségi áron szolgáltatja ki.

8. §. Azok az iparosok, kik élelmi és élvezeti cikkeket eladási (egyedárusági) áron beszerzett mesterséges édesítő szerek felhasználásával kívánnak előállítani, ehhez a pénzügyi hatóság engedélyét megszerezni kötelesek és e művelet tartama alatt a pénzügyi hatóság ellenőrzése alatt állanak, mely hatóság őket e végből külön büjtromok vezetésére kötelezheti.

Azok az iparosok, akik más árukat szándékoznak az eladási (egyedárusági) áron beszerzett mesterséges édesítő szerek felhasználása mellett előállítani, kötelesek ezt a pénzügyi hatóságnak bejelenteni és e művelet tartama alatt szintén a pénzügyi hatóság ellenőrzése alatt állanak.

Oly élelmi és élvezeti cikkek, amelyek mesterséges édesítő szerek felhasználása mellett lettek előállítva, csakis a saccharin tartalmú észrevehetően alkalmazandó jelzéssel ellátva hozhatók szabad forgalomba.

Engedélyilleték.

9. §. A mesterséges édesítő szerek engedélyilletéke egy kilogramm és minden édesítő egység után 60 fillér.

Édesítő egységül a tisztu répa- (nád-)cukor édesítő ereje szolgál.

A mesterséges édesítő szerek eladási (egyedárusági) árában (7. §. első bekezdés) az engedélyilleték már befoglalattatik.

A pénzügyi hatóság által a 7. §. második bekezdésben körülírt célra önköltségi áron kiszolgáltató mesterséges édesítő szerek, rendeltelésszerű felhasználásuk feltétele mellett, engedélyilletékmentesek.

10. §. Kezesség az engedélyilletékekért következő esetekben áll be :

a) Az, aki a mesterséges édesítő szerek gyártására jogosítottól a pénzügyi hatósághoz való beszo-
gáltatás céljából, vagy a pénzügyi hatóságtól a gyár-

lásra, kidolgozásra, árusításra vagy ipari feldolgozásra jogosítottak részére való szállítás végzett mesterséges édesítő szereket átvett és kötelezettsége szerint ki nem mutatja, hogy azokat rendeltetési helyükre beszo-
gáltatta, köteles a hiányzó mesterséges édesítő szerekért az engedélyilletéket megfizetni ha nem bizonyítja, hogy a hiányzó mesterséges édesítő szerek előre nem látott esemény következtében megsemmisültek, vagy nem deríthető ki azok el-
tulajdonítója.

b) A mesterséges édesítő szerek gyártásával és kidolgozásával megbízott fél, ha nála nem igazolt mesterséges édesítő szer hiány állapotátik meg, a hiányzó mesterséges édesítő szerre eső engedélyilletéket még abban az esetben is megfizetni tartozik, ha jövedéki büntető eljárásra alapul szolgáló esemény vagy mulasztás belgazolható nem volna.

c) Azok az iparosok, akiknek a pénzügyi hatóság a mesterséges édesítő szereket önköltségi áron szolgáltatja ki, a rendeltetési céltól eltérőleg felhasznált vagy hiányzó mesterséges édesítő szerekre eső engedélyilletéket még abban az esetben is megfizetni tartoznak, ha jövedéki büntető eljárásra alapul szolgáló mulasztás ellenük bizonyítható nem volna.

11. §. A fogyasztási adótörvények rendelkezésinek megfelelően sem az a kérdés, fizetendő-e a 9. §-ban megjelölt engedélyilleték, sem az illeték mérvének meghatározása : bírósági eljárást tárgyát nem képezheti.

12. §. Az engedélyilleték érvényül, ha beszedése vagy biztosítása öt éven át nem szorgalmaztatott.

13. §. Ha valamely engedélyilleték-követelés a fennálló szabályok szem elől való léveszdése folytán veszendőbe megy, az állannak okozott kárért az felelős, akit a mulasztás terhel.

Behozatal és átvitel.

14. §. Mesterséges édesítő szeretnek (1. §.) oly helyről való beszerzése, amelyre a jelen törvény

hatálya nem terjed ki, csakis a pénzügyi hatóságnak van megengedve. Kivételesen indokolt esetekben a pénzügyminiszter a beszerzést másoknak is megengedheti, de az így beszerzett mennyiségek a fél költségére az egyedárusági csomagolással ellátandók.

Az utasok mesterséges édesítő szereket saját használatukra 25 gramm teljes súlyt meg nem haladó mennyiségben, külön engedély nélkül és engedélyilletékmentesen hozhatnak be.

Mesterséges édesítő szerek felhasználásával előállított élelmi és élvezeti cikkek az 1908 : XII. törvényeikkbe iktatott szerződéssel megállapított szerződéses vámterületen kívül fekvő helyről csakis a 8. §-ban előírt feltétellel és az áru mesterséges édesítő szer tartalmának megfelelő engedélyilleték (9. §.) lerovása mellett hozhatók szabad forgalomba.

A pénzügyminiszter felhatalmaztatik, hogy a rendeletileg intézkedhessék az iránt, hogy mesterséges édesítő szerek felhasználásával előállított oly más áruk után, amelyeknek előállítására a szerződéses vámterületen belül engedélyilletékmentes édesítő szerek fel nem használhatók, az előbbi bekezdésben említett helyről való behozataluk alkalmával az áru mesterséges édesítőszer tartalmának megfelelő engedélyilleték beszedessék.

Felhatalmaztatik továbbá a pénzügyminiszter, hogy egyes árukra nézve az átlagos édesítőszer tartalom alapján járó engedélyilleték mérvét rendeleti úton előzetesen megállapíthassa.

Mesterséges édesítőszerrel tartalmazó áruk behozatalánál nincs szükség a pénzügyi hatóság engedélyére.

Mesterséges édesítő szerek felhasználásával előállított élelmi és élvezeti cikkek, valamint más áruk a szerződéses vámterületnek a törvény hatálya alá nem tartozó részeiből a kölcsönös megegyezés feltétele mellett, szabadon behozhatók.

Mesterséges édesítő szerek (1. §.) átvitelére külön engedély szükséges, amelyet a belépés helyére névvel illetékes pénzügyigazgatóság ad meg.

Mesterséges édesítő szerek átvitelére a jelen törvény hatályosságának területén kívül az ő felsége uralkodása alatt álló többi országok területén levő pénzügyi hatóságok részéről adott engedélyek a kölcsönös megegyezés feltétele mellett elismertetnek.

Mesterséges édesítő szereket tartalmazó áruk átvitelére nem szükséges a pénzügyi hatóság engedélye.

A kihágások büntetése.

15. §. A jelen törvény megszegésével elkövetett kihágások, amennyiben e törvény másképp nem intézkedik, a dohányjövédékekről szóló 1868 : XIV. t.-c. és az érvényben levő dohányjövédéki szabályok némely intézkedéseinek módosításáról szóló 1876. IV., 1887 : XLIV. t.-c. valamint az 1788. évi harmincadrendtartás és az 1842. évi harmincadhivatali utasítás még érvényben levő határozmányai alapján büntetendők.

16. §. A jelen törvény 2. §-ában említett üzlet vállalkozója, ha az üzletet nem maga vezeti, az üzletvezető ellen ezen törvény áthágása miatt megsabott pénzbüntetését feltétlenül szavatol.

17. §. Ha a mesterséges édesítő szerek gyártására és kidelgozására, illetve árusítására jogosítottak és az ily mesterséges édesítő szereket felhasználó iparosok (2., 6. és 8. §§-ok) a pénzügyi közegeket ellenőrzési joguk gyakorlásában törvényes ok nélkül akadályozzák, nevezetesen

a) a pénzügyi közegeknek üzleti helyiségekbe való belépést és az iparüzlet folyama alatt való jelenlétüket megátolják, vagy

b) az üzleti helyiségekben levő mesterséges édesítő szer készletüknek a pénzügyi közegek által kívánt szabályszerű előmutatását megtagadják, vagy

c) az üzleti helyiségekben a pénzügyi közegek által a fennálló szabályok korlátain belül foganatosítandó kutatásnak ellenszegülnek :

amennyiben az általános büntető törvény szerinti eljárásnak helye nincs, húsz koronától kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetlenek.

18. §. Mesterséges édesítő szereknek a törvény 2. §-ában említett engedély nélkül való gyártása vagy további kidolgozása kétezer koronától húszezer koronáig, a gyártásnak vagy a további kidolgozás műveletének a 3. §-ában megszabott előzetes engedély nélkül való fogadásba vétele, vagy a műszaki eljárásnak a bejelentett időpont előtt való megkezdése pedig kétszáz koronától ötezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetlenné.

19. §. Azok az iparosok, akik a jelen törvény 8. §-ában megszabott pénzügyi hatósági engedély nélkül élelmi és élvezeti cikkeket mesterséges édesítő szerek felhasználása mellett való előállításával foglalkoznak, ötszáz koronától ötezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetlenné.

20. §. Jövedéki kihágást követ el és a megrövidített vagy megrövidítés veszélyének kitélt engedélyilleték négyszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetlenné:

1. az, aki a törvény 1. §-a értelmében az állami egyedáruság alá tartozó készítményeket a 4. §-ban foglalt rendelkezések ellenére az üzleti vagy raktárhelyiségekből kivisz;

2. az, aki mesterséges édesítő szereket, nem egyedárusági csomagolásban, vagy hamisított, utánozott vagy már használt egyedárusági csomagolásban, hofár erről a körülményről tudomása volt, vagy foglalkozásánál fogva a megfelelő elővigyázat mellett tudomással kellett volna bírnia — raktároz, beszerz, magánál tart, áruba bocsát, másnak elárúsít, vagy más módon forgalomba hoz, vagy forgalomba hozni törekszik;

3. az, aki mesterséges édesítő szereket jogosulatlanul nyílt csomagolásban raktároz, beszerz, magánál tart, áruba bocsát, másnak elárúsít, vagy más módon forgalomba hoz vagy forgalomba hozni törekszik.

21. §. Jövedéki kihágást követ el és a megrövidített vagy megrövidítés veszélyének kitélt engedélyilleték s az esetleg szóba jövő vámilleték tizszeres összegétől annak huszszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki mesterséges édesítő szereket jogosulatlanul oly területről szerez be, vagy hoz be, amelyre jelen törvény hatálya nem terjed ki.

22. §. A jelen törvénybe és az annak végrehajtása tárgyában kiadott rendeletekbe ütköző azok a cselekmények és mulasztások, amelyeknek büntetése a jelen törvényben vagy a 15. §-ban idézett törvényekben és szabályokban külön nincs meghatározva, tíz koronától ezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Az előbbi bekezdés szerint büntetendő: a megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitélt engedélyilleték (9. §.) többszörösével sújtott cselekmény is abban az esetben, ha az az államkinestár, megrövidítést célzó szándék hiánya miatt csak mint szabályellenesség büntetendő.

23. §. Az oly mesterséges édesítő szereket, amelyek nem egyedárusági csomagolásban, vagy hamisított, utánozott vagy már használt egyedárusági csomagolásban találhatók; továbbá az oly mesterséges édesítő szereket, amelyeket zárt egyedárusági csomagolásban kellene tartani, ha csomagolás nélkül vagy felnyitott egyedárusági csomagolásban találhatók; úgyszintén az egyedárusági csomagolásban talált mesterséges édesítő szereket, amelyeknek tulajdonosa ki nem puhatolható, el kell kobozni, tekintet nélkül arra, hogy ki a tulajdonosuk és hogy a jövedéki büntető eljárást valaki ellen megindítják-e vagy sem.

24. §. A jelen törvényben és annak végrehajtása tárgyában kiadott rendeletekbe ütköző kihágás, ha azért az illető a vétkes cselekmény vagy mulasztás napjától számított három év alatt kérdőre nem vonatott, büntetés tárgya nem lehet.

25. §. A jelen törvénybe és az annak végrehajtása tárgyában kiadott rendeletekbe ütköző kihágások felett, amennyiben a 1883: XLIV. t.-c. 104. §-a értelmében a rendes eljárás abbanhagyása nem engedélyeztetett:

1. ha a pénzbüntetés a megrövidített, vagy a megrövidítés veszélyének kitett engedélyilleték (9. §.) többszörösében van megállapítva, az 1874: LXVI. t.-c., illetőleg az 1873: XXXIX. t.-c., alapján felhatalmazott kir. törvényszék, második és utolsó fokon az a kir. ítélőtábla, amelynek területéhez az első fokon eljáró kir. törvényszék tartozik:

2. minden más esetben, valamint abban az esetben is, ha a bíróság az 1883: XLIV. t.-c. 106. §-a alapján a felet az államkincstár megrövidítését célzó szándék hiánya miatt felmenti és ez okból a fenforgó kihágási ügy csak mint szabályellenesség büntetendő, a pénzügyminiszterhez intézendő felelkezés fenntartásával a pénzügyigazgatóságok határoznak.

Horvát-Szlavonországokban a jelen szakasz 1. pontja alatti esetekben az 1871: LXIV. t.-c. által fenntartott pénzügyi törvényszékek illetékesek.

A jelen szakasz 2. pontja alapján jogervényes határozattal kiszabott pénzbüntetésnek szabadságvesztés-büntetésre való átváltoztatására nézve az 1894: XV. t.-c. 14. §-a nyer alkalmazást.

Átmeneti intézkedések.

26. §. A jelen törvény hatálya alá eső területen 1912. évi július hó 1. napján készletben talált mesterséges édesítő szerek után az engedélyilleték megfizetendő.

Illetékmentesek azok a mennyiségek, amelyeknek tiszta súlya 100 grammot meg nem halad.

Az, aki 1912. évi július hó 1. napján 100 gramm tiszta súlyt meghaladó bármily nemű mesterséges édesítő szer birtokában van, köteles készletet a rendelteti úton kijelölt pénzügyi közegeknek ugyanezen a napon bejelenteni.

E bejelentés alapján a pénzügyi hatóság a megállapítást eszközli és az engedélyilleték lerovása ellenében a készletet a hivatalos megjelöléssel ellátja az esetben, ha ezek a mesterséges édesítő szerek úgy vannak csomagolva, hogy azoknak csomagolása a pénzügyi hatóság által az árusításnál a mennyiségre nézve megállapított legnagyobb csomagolásokat meg nem haladja. Ettől eltérőleg csomagolt mesterséges édesítő szer készletek a hivatalos megjelölés előtt egyedárusági csomagolásba helyezendők el. Azok a mesterséges édesítő szerek, amelyek a pénzügyi hatóság által megállapított követelményeknek meg nem felelnek, a pénzügyi hatóság által előbb átdolgozás alá veendőek. Az engedélyilleték lerovása előtt a felek a készletek felet szabadon nem rendelkezhetnek.

A meglévő készletek a fél kívánságára engedélyilletékmentesen pénzügyi ellenőrzés mellett a vámvonalon át kiszállíthatók.

Ha fél sem az engedélyilleték lerovása ellenében leendő hivatalos megjelölést, sem pedig a pénzügyi ellenőrzés mellett a vámvonalon át való kivittet nem igényli, vagy ha az átesomagolásba, illetve átdolgozásba bele nem egyezik, vagy végül, ha a mesterséges édesítő szerek átdolgozásra nem alkalmasak, úgy azok a pénzügyi hatóság rendelkezésére bocsátandók.

A hivatalos megjelöléssel ellátott készleteket a gyógy-szereszek és anyag-szer-napp kereskedők a törvény életbelépésének napját követő három hó alatt árusíthatják el. Az e határidő leteltéig el nem árusított készletek külön engedély nélkül forgalomba nem hozhatók és a pénzügyi hatóságnak átesomagolás, illetve átdolgozás végett beszállítandók, vagy pedig a fél kérelmére a lefizetett engedélyilleték visszatérítése ellenében pénzügyi ellenőrzés mellett a vámvonalon át kiszállíthatók.

Ha fél a vámvonalon át való kivittet nem igényli és az átesomagolásba, illetve átdolgozásba sem egyezik bele, vagy ha a mesterséges édesítőszerek átdolgozásra nem alkalmasak, úgy azok a lefizetett

engedélyilleték visszatérítése ellenében a pénzügyi hatóság rendelkezésére bocsátandók.

Az átdolgozás, illetve átesomagolás, valamint a kezelés költségei a felet terhelik.

27. §. Jövedéki kibágást követ el és a megrövidítés veszélyének kitétt engedélyilleték (9. §.), négyzeresétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a készletét helytelenül úgy jelenti be, hogy annak hivatalosan megállapított mennyisége az általa bejelentett mennyiséget 5 %-al meghaladja.

A bejelentésnek egyéb szabályellenessége két koronától száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

28. §. A mesterséges édesítő szerek iparszerű gyártására a jelenleg érvényben levő határozmányok alapján adott engedélyek hatálya a törvény életbepetésének napjával megszűnik.

A hatálybalépés napja.

29. §. E törvény hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére és 1912. évi július 1. napján lép életbe.

A jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminiszter bízatik meg, aki az érdekelt miniszterekkel, Horvát-Szlavonországokban pedig Horvát-Szlavon- és Dalmátországok bánjával egyetértőleg jár el.

Málnaszörp

postakannákban netto 4 kg. franko 9 korona. Vasúton, az edényzet felszámitásával 100 kilogrammonként 130 korona. Idei termelés 40.000 kilogramm. Vaggon rendelésénél cukorárak szerint. Succust csak vasúton szállítok.

GAZDIK JÁNOS GYÓGYSZERÉSZ,
KÖRMÖCEBÁNYA.

Pénzügyminiszteri rendelet.

Utasítás a mesterséges édesítő szerek állami egyedárúságáról szóló 1912. évi XXII-ik törvényeikk végrehajtása tárgyában.

A mesterséges édesítő szerek állami egyedárúságáról szóló 1912. évi XXII-ik törvényeikk 29. §-a alapján rendelem a következőket:

1. §. A törvény 1. §-ához.

A mesterséges édesítőszerrek állami egyedárúságának meghatározása és terjedelme.

Mesterséges édesítő szerek gyanánt a törvény értelmében nemcsak a szintetikus úton előállított készítmények tekintendők, amelyek vegyi szerkezetüknel fogva nem a szénhidrátok csoportjába tartoznak, hanem mind ama vegyszeti cikkek is, amelyeknek édesítő ereje az ugyanolyan súlyú tiszta répa- (nád-) cukorénál nagyobb.

Ide tartoznak különösen a *saccharin* és *zuckerin*, vagyis az ortho-sulfaminbenzoesav anhydridje vagy a benzoesavsulfid, a *kristallose*, vagyis a benzoesavsulfid nátriumsója; továbbá a *sucrol* és *dulcin*, vagyis a para-phenetylcarbamid; a *glucin*, vagyis az aminotriazin-sulfosav stb.

Valamely cikknek a mesterséges édesítő szerek közé való sorolásánál nem jön tekintetbe annak tisztasága, ezért az állami egyedárúság körébe tartoznak az édesítőszeret tartalmazó félégyártmányok, melléktermékek és azok hulladékai is, ha édesítő erejük a tiszta répa- (nád-) cukorénál nagyobb.

Állami egyedáruság tárgyá továbbá minden mesterséges édesítőszerrel előállított cikk is, amennyiben annak édesítőereje a liszta répa- (nád) cukorot meghaladja, mint például a kettedszénsavas nátriummal forgalomba hozott édesítőszer-tabletták.

Az édesítőerőnek meghatározása a liszta répa- (nád) cukor édesítőerejével való összehasonlítás után, az *A)* mellékletben foglalt útmutatás szerint történik.

A mesterséges édesítő szerek kimutatása az ily szerekkel édesített árukban a *B)* mellékletben foglalt útmutatás szerint eszközölendő.

A törvény valamennyi rendelkezése a törvény 1. §-ának harmadik bekezdésében foglaltak alapján az *ortho-sulfaminbenzoesavra* és aetherjeire is kiterjesztetik (lásd *C)* melléklet).

A mesterséges édesítő szerek állami egyedáruságának kezelésével a budapesti m. kir. fővámbihatal bizatik meg; teendői iránt külön rendelet intézkedik.

2. §. A törvény 2. §-ához.

A mesterséges édesítőszerkes beszerzése.

Mint hogy az állami egyedáruságnak előrelátólag csekély mennyiségű mesterséges édesítőszerre lesz szüksége, a magyar szent korona országainak területén *mesterséges édesítőszerkes gyártására és további kidolgozására engedély nem fog kiadatni* és a szükséglet az egyedáruság részéről a jelen törvény hatálya alá nem eső területől fog beszerezletni.

A mesterséges édesítő szereknek az igényjogosultak részéről való beszerzése, a jelen utasítás 3. §-ának II. pontja alapján külön rendelettel kibocsájtandó hirdetményben és az idézett 3. §. III. pontjában megszabott módon a budapesti m. kir. fővámbihatal (XI., Vámbház), mint az egyedáruság kezelésével megbízott hivatal útján történik.

Azok a feltételek és elővigyázati rendszabályok, amelyek mellett a pénzügyminiszterium a mesterséges édesítő szerek gyártását és további kidolgozását *annak idején* saját belátása szerint magánvállalkozókra átruházza; a műszaki eljárás módjának és egyéb körülmények figyelembe vételével csak később fognak megállapítatni.

3. §. A törvény 6. §-ához.

Árusítás.

1. Árusítási engedély.

A mesterséges édesítő szerek árusítására csak azok vannak jogosítva, akik erre az adábbi határozmányok értelmében engedéllyel bírnak.

Az árusítók a mesterséges édesítő szereket vagy *nagyban* vagy *kicsinyben* árusíthatják.

a) Nagyban való árusítás alatt a mesterséges édesítő szereknek a törvény hatálya alá eső területen a jogosult kicsiben árusítók *b) pont)* részére történő kiszolgáltatása értendő.

A nagyban árusítók a mesterséges édesítőszerket csak a pénzügyi hatóság által hozzájuk utalt kicsiben árusítók részére szállíthatják és utóbbiak megrendeléseit késedelem nélkül foganatosítani kötelesek.

A pénzügyminiszterium a nagyban való árusításra jogosító engedélyeket a felmerülő szükséghez képest, *meghatározott időre* és csak oly nagykoru magyar állampolgároknak adja meg, akik törvénysszerűleg bejegyzett cégü anyagárunagykereskedők (nagy-droguisták) és a mesterséges édesítő szerek árusítására és elhelyezésére alkalmas helyiségekkel rendelkeznek. Az engedélyek megadásáról a pénzügyigazgatóságok és a budapesti m. kir. fővámbihatal, mint az egyedáruság kezelésével megbízott hivatal esetenkénti értesítetnek, s a kiadott enge-

délyek a Budapesti Közlönyben, valamint a Pénzügyi Közlönyben közzétételnek.

Ily engedélyekben nem részesülhetnek azok, akik esőd alatt állanak, akik büntett vagy nyereségvágyból eredő vétség, a mesterséges édesítő szerek tiltott forgalombahozatala vagy végül más jövedéki kihágás miatt jogerős ítélettel elmarasztaltak.

Az engedély iránti 2 K-ás bélyeggel ellátandó kérvények a pénzügyminiszteriumhoz nyújthatók be.

Ebben a kérvényben a fentebb említett követelmények igazolandók és megjelölendők a város, valamint az utca neve és a ház száma, ahol a jogosítvány gyakoroltni fog; kitüntetendő továbbá az évnegyedenként előreláthatólag beszerzendő mesterséges édesítő szerek legnagyobb, valamint a készletben tartandó édesítő szerek legkisebb és legnagyobb mennyisége, az eladási árszabásban felsorolt nemek szerint részletezve; végül megjelölendők azok a helységek, amelyben az árusítás gyakoroltni, illetve a készlet elhelyeztetni fog.

A nagyban való árusításra jogosító engedély 2 K-ás bélyeggel látandó el s az engedélyben az évnegyedenként beszerezhető mesterséges édesítőszerek legnagyobb mennyisége, továbbá a készletben tartható legnagyobb, valamint a kicsiben árusítóknak akadálytalan ellátása végett feltétlenül készletben tartandó legkisebb mennyiség is nemek szerint részletezve kitüntetendő.

A nagyban való árusításra jogosító engedély személyhez kötött jogosítvány, mely a pénzügyminiszterium részéről a körülményekhez képest visszavonható, valamint az engedélyes részéről is visszavonható: az engedély azonban sem öröklés, sem zálog tárgya nem lehet, sem pedig másra visszteher mellett vagy anélkül át nem ruházható.

Az engedélyokmány az árusítási helyiségben tartandó.

A nagyban árusítók a jelen §. alábbi III. pontjában előírt feljegyzéseket tartoznak vezetni.

b) A kicsiben való árusítás joga, mely alatt a mesterséges édesítő szereknek a fogyasztók részére való kiszolgáltatója értendő, csak a gyógyszerárakat (nyilvános, kórházi és kézi gyógyszerárakat) illeti meg.

A törvény életbeléptekor már létező gyógyszerárak felelős vezetői, vagyis azok, akik az érvényben levő törvényes rendelkezések értelmében gyógyszerártartásra vagy kezelésre jogosítva vannak, tartoznak a mesterséges édesítő szerek kicsiben való árusítását legkésőbb 1912. évi július hó 8-án a pénzügyigazgatóságnak bélyegtelen beadványban bejelenteni és egyben azt is közölni, hogy az árusítást hol (vármegye, járás, község vagy város, utca és házsám) és melyik gyógyszerárban gyakorolják; hogy mennyi lesz az eladási árszabás alapján nemek szerint részletezve az évenként előreláthatólag beszerzendő mesterséges édesítő szerek legnagyobb mennyisége; végre, hogy készletük melyik engedélyes nagyban árusítótól szándékoznak beszerezni és hogy a mesterséges édesítő szerek árusítására és elhelyezésére mely helyiségeket használják.

Ujjonnan keletkező gyógyszerárak felelős vezetői részéről a fentiek szerinti bejelentés 15 nappal a gyógyszerártár megnyitása előtt teendő meg.

A gyógyszerártár felelős vezetőjének személyében beállott változás a gyógyszerártár új felelős vezetője részéről a pénzügyigazgatóságnak 8 nap alatt ugyan-csak bejelentendő.

A pénzügyigazgatóság a bejelentés megtörténelről a gyógyszerártár felelős vezetője részére az I. sz. mintának megfelelő igazolványt tartozik kiállítani, mely a gyógyszerártár helyiségében tartandó.

Az igazolvány egy másolat példánya megküldendő a pénzügyminiszteri számvevőség jövedéki csoportjának, egy-egy másolat példánya pedig a beszerzési forrásként megnevezett nagyban árusítóknak és az illetékes pénzügyi biztosi kerület vezetőjének adandó ki.

A pénzügyigazgatóság a beérkezett bejelentésekről, az adatok pontos kitüntetésével s az időközi változások eselenkénti bejegyzésével feljegyzést tartozik vezetni.

A bejelentett beszerzési forrás szándékolt megváltoztatása a gyógyszerárak részéről 14 nappal előbb a pénzügyigazgatóságnak írásban bejelentendő s erről egyidejűleg a nagyban árusító is értesítendő.

A gyógyszerárak a forgalom ellenőrzése végett a 2. sz. mintának megfelelő feljegyzési kötelesek vezetni, melybe a kiszolgáltattott mesterséges édesítő szerek, azok nemének, tisztaságának, édesítőerejének, csomagolási módjának, továbbá a kiszolgáltatás napjának, valamint az átvevő nevének és lakhelyének kitüntetése mellett *azonnal* bevezetendők. A gyógyszerkészítmények előállításához felhasználandó mennyiségeket, nyomban a csomagfelnyitása után, a csomagoláson kitüntetett súllyal kell a feljegyzésbe bevezetni.

E feljegyzések minden naptári felév végével bevonandók és a pénzügyigazgatóságok által a miniszteri számvevőség jövedéki csoportjához január, illetve július hó végéig beküldendők.

A gyógyszerárak feléles vezetői a mesterséges édesítő szerek árusítása tekintetében, a gyógyszerkészítmények kiszolgáltatását szabályozó törvények és rendeletek idevágó rendelkezésein kívül az alábbi határozmányok rendelkezései alá esnek, ha csak kifejezetten kimondva nincs, hogy az illető rendelkezések csupán a nagyban árusítókra kötelezők.

A pénzügyigazgatóság kötelezheti a nagyban árusítókat arra, hogy a mesterséges édesítő szereknek az eladási árszabásban megjelölt egyes nemek és csomagolásait a meghatározható legkisebb mennyiségben készletben tartsák.

A nagyban árusítók részéről évnegyedenként, illetve a gyógyszerárak által évenként beszerezhető legnagyobb mennyiségnek, továbbá a nagyban

árusítóknál a készletre nézve a fenti határozmányok szerint (a jelen §. 1. c) pont helyedik és 1. b) pont második bekezdései) megállapított legnagyobb és legkisebb mennyiségeknek, valamint a beszerzési forrásnak a gyógyszerárak részéről bejelentett megváltoztatása esetén új engedély, illetve új igazolvány kiállításra szükséges, melyre nézve a fenti határozmányok alkalmazandók.

A mesterséges édesítő szereknek az árusítók részéről, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok, vagy Bosznia és Hercegovina területére a pénzügyminiszterium engedélye nélkül való kiszállítására — *tilva van*.

II. Eladási árak :

A pénzügyigazgatás részéről egyedárúsági csomagolásban forgalomba hozott mesterséges édesítő szerek egyes nemei, azok csomagolásának módja, súlya, az egyes csomagolások eladási ára, a csomagolásokon alkalmazott hivatalos zárjegyek egyidejű leírása mellett, hirdetmény útján közzé kell tenni.

A csomagolásokat (üveg, üvegeső, papír) a pénzügyigazgatás nem veszi vissza.

A nagyban árusítóknak a mesterséges édesítő szerekkel csakis a hirdetményben közzéteendő módon s a hirdetményben megszabott mennyiségekben és csomagolásokban szabad beszerezniök, még pedig eladási (egyedárúsági) áron, melyből a nagyban és a kicsiben való árusításért járó s az eladási (egyedárúsági) ár százalékában kifejezett jutalék együttes összege már a megrendelés alkalmával javukra levonásba hozandó. A kicsiben árusított a mesterséges édesítő szerekkel, a beszerzési forrásként kijelölt nagyban árusítótól eladási (egyedárúsági) áron, a kicsiben való árusításért járó s az eladási (egyedárúsági) ár százalékában kifejezett jutalék egyidejű levonása mellett tartoznak beszerezni.

A kicsiben árusítóknak a mesterséges édesítő-

szereket a törvény hatálya alá eső területen, csakis az egyedárusági csomagoláson megjelölt eladási (egyedárusági) áron szabad kiszolgáltatniok. A nagyban árusítóknak, a kicsiben árusítók részére történő szállításnál, csak a kicsiben árusítókat megillető jutalékokat szabad levonniok.

Az eladási árszabásban beállott változások az árusítók birtokában levő mesterséges édesítőszerkészletekre is kiterjednek. A módosított árszabás életbeléptének napján az árváltozás által érintett édesítőszerkészletek a pénzügyi közegek által hivatalosan megállapítandók és az árkülönbőség oly módon egyenlítendő ki, hogy a korábbi eladási árszabás szerint mutatkozó különbözeti összegek, az eladási (egyedárusági) ár százalékában meghatározott jutalékok levonásával, az eladási (egyedárusági) árak leszállítása esetén a pénzügyigazgatás részéről az árusítóknak megtérítendő, az eladási árak felemelése esetén pedig utóbbiak részéről a III. pontban előírt módon a m. kir. központi állampénztár számlája javára pótlólag befizetendő.

III. Beszerzés és eladás.

1. A nagyban árusítók a 3. sz., a kicsiben árusítók pedig a 4. sz. mintának megfelelő s számozott megrendelőjegyekből álló beszerzési könyveket kötelesek vezetni. E beszerzési könyveket úgy a nagyban, mint a kicsiben árusítóknak az előállítási költségek megtérítése ellenében a pénzügyigazgatás szolgáltatja ki. A nagyban és kicsiben árusítók tartoznak minden egyes megrendelés alkalmával a megrendelőjegyét *három egybehangzó példányban* kiállítani. A megrendelőjegyben ki kell tüntetni a megrendel mesterséges édesítő szerek eladási árszabásának tetszámát, csomagjainak számát, csomagolásának módját, édesítő erejét, nemét, tiszta súlyát, édesítő egységeit és eladási (egyedárusági) árát.

A megrendelőjegyek kiállítására szigorú gond for-

ditandó, mert a kijavított, vakart vagy hibás adatokat tartalmazó megrendelőjegyek az egyedáruság kezelésével megbízott hivatal, illetve a nagyban árusítók részéről *feltétlenül* visszautasítandók. A szabályellenesen vagy tévesen kiállított megrendelőjegy helyébe új megrendelőjegy állítandó ki és az elfrontott megrendelőjegy mindhárom példánya (elsődet, másodlat és harmadlat) áthuzva a beszerzési könyvben hagyandó.

2. A nagyban árusítók részéről történő megrendeléseknél a jelen §. II. pontja értelmében kiszolgáltatandó Mesterséges édesítő szerekért fizetendő összegek, *kizárólag* a póstatakarékpenztári befizetési lapok felhasználása mellett — a m. kir. központi állampénztárnak *Mesterséges édesítőszer*ek állami egyedárusága című számlája javára történő befizetés útján egyenlítendő ki. A póstatakarékpenztár elismervénye, a megrendelőjegy másod- és harmadpéldányával együtt a megrendelés fogatosítása végett a budapesti m. kir. fővámhivatalnak (IX., Vámház), mint az egyedáruság kezelésével megbízott hivatalnak ajánlott levélben küldendő el.

A pénzügyminisztérium a nagyban árusítóknak a fizetendő összegekre nézve a cukoradóra vonatkozó törvényes rendelkezések végrehajtása tárgyában kiadott 1903. évi 73.579. sz. utasítás 21. §-a értelmében nyújtandó megfelelő biztosíték mellett három havi hitelt engedélyezhet.

A készpénzben történt befizetést, vagy az engedélyezett hitel igénybevételét a megrendelőjegyben fel kell tüntetni. Hitel igénybevételénél a hitelezett összegek a megrendelőjegyben kitüntetett napon ugyancsak a póstatakarékpenztár útján fizetendőek be és az elismervény ebben az esetben piros tintával írott «II» betűvel jelezve küldendő be a budapesti m. kir. fővámhivatalnak.

Mintán úgy az egyes megrendelések alkalmával történő készpénzbefizetések, valamint az esedékes hitelrészletek kiegyenlítése is a póstatakarékpenztár

útján teljesítendő, a m. kir. központi állampénztár a befizetett összegekről külön nyugtát nem állít ki.

A budapesti m. kir. fővármihatal a hozzá beérkezett megrendelőjegyek második- és harmadpéldányait megvizsgálja, a megrendelés adatait az 5. sz. mintának megfelelő bejelentési lajstromba bevezeti, a nagyban árusítókról vezetett nyilvántartásban elkönyveli és a megrendelést fogatosítja. A megrendelés fogatosítása után annak megtörténtét a mesterséges édesítőszer kiadására vagy el küldése napjának bejegyzésével a megrendelőjegyek 11. hasábján és hallapján igazolja, a megrendelőjegy másodikpéldányát a postatakarékpénztári elismervény hozzáragasztásával a bejelentési lajstrom vonatkozó lételehez csatolja és harmadpéldányát a megrendelő nagyban árusítóknak visszaküldi. A mesterséges édesítőszer kiadásának vagy elküldésének, valamint a megrendelőjegy visszaküldésének napja — a budapesti m. kir. fővármihatal által vezetendő raklárkönyv illető lételere való utalással — a bejelentési lajstrom jegyzet hasábján bevezetendő.

Amennyiben a budapesti m. kir. fővármihatal a megrendelés fogatosításának egyszerűsítése végett a megrendelt mesterséges édesítőszeri *közvetlenül* az annak szállításával megbízott vállalat által küldtetni el a megrendelőnek, erre vonatkozó értékesítésével együtt a megrendelés második és harmadpéldányát a záradékkal ellátva elküldi a szóbanforgó vállalatához. Ez esetben az elküldést megelőzőleg, a megrendelőjegy második és harmadpéldányainak előzetes megvizsgálása és a megrendelés adatainak a fentiek értelmében történt elkönyvelése után — a postatakarékpénztár elismervénye a bejelentési lajstrom vonatkozó lételenek okmányolására visszatartandó. A vállalat a hozzá beérkezett és záradékkal ellátott megrendelőjegy második- és harmadpéldányait alapján a megrendelést fogatosítja, annak megtörténtét a megrendelőjegyek 11. hasábján a küldemény elküldése

napjának feltüntetésével igazolja és a megrendelőjegyek másodikpéldányát a budapesti m. kir. fővármihatalnak, harmadpéldányát pedig a megrendelő nagyban árusítóknak küldi meg. A budapesti m. kir. fővármihatal az elküldési záradékkal ellátott megrendelőjegyeket a gyári vállalat által hozzá visszaküldött másodikpéldányát, a megrendelés adatainak elkönyvelése alkalmával már visszatartott postatakarékpénztári elismervénynek hozzáragasztásával, a bejelentési lajstrom vonatkozó lételehez csatolja s e lajstrom 14. hasábján a megrendelőjegy visszaérkezésének napján bevezeti.

A nagyban árusító a megrendelt küldemény beérkezése után a megrendelőjegy elsődlatának (törzsszelvény) 11. hasábján bevezeti az átvétel napját, amely bevezetéssel egyidejűleg a megrendelésben foglalt küldemény hiánytalan átvételét névaláírásával is igazolni tartozik. A megrendelőjegy visszaérkezett harmadpéldánya a beszerzési könyvhöz csatolandó.

3. A *kicsiben árusítók* a beszerzés tekintetében a jelen §. 11. pontja szerint a nagyban árusítókhöz lévén utalva, a szabályszerűen kiállított megrendelőjegyek második- és harmadpéldányait az igazolványban megjelölt nagyban árusítóknak ajánlott levélben küldik el. A megrendelés alkalmával a megrendelt mesterséges édesítőszer kiadási (egyed-árusági) ára a kicsiben való árusításért járó jutalék levonásával a nagyban árusítóknak megfizetendő. A nagyban árusító a hozzá beérkezett megrendelőjegyeket megvizsgálja, a megrendelést a 6. sz. mintának megfelelő eladási lajstromban, valamint a kicsiben árusítókról az engedélyben megszabott módon vezetendő nyilvántartásban elkönyveli.

A megrendelés fogatosítása után annak megtörténtét a küldemény elküldése napjának bejegyzésével a megrendelőjegyek 11. hasábján igazolja, az elküldés napját az eladási lajstromba bevezeti, a megrendelőjegy másodikpéldányát az eladási lajst-

rom illető tételéhez csatolja, harmadpéldányát pedig a megrendelő kicsiben árusítónak visszaküldi.

Ugyancsak az említett eladási listromba tartoznak a nagyban árusítók a jelen §. 1. pontjának utolsó bekezdésében foglaltak szerint a bíróalmi tanácsban képviselt királyságok és országok vagy Bosznia és Hercegovina területére esetleg történő elszállításokat is, a vonatkozó engedély mellékelésével bevezetni.

A kicsiben árusító a küldemény átvételét a nagyban árusítókra nézve a fentebb (a 2. pont utolsó bekezdésében) leírt módon igazolja, a megrendelő-jegy hozzá visszaérkezett harmadpéldányát pedig beszerzési könyvéhez csatolja.

A budapesti m. kir. fővármihatal részéről vezetett bejelentési listromok *havonként* lezárandók s a tárgyhónapot követő hó végéig a miniszteri számvevőség jövedéki csoportjához küldendők be.

A nagyban árusítók beszerzési könyvei és eladási listromjai a pénzügyőri biztosi kerület vezetőjének közbejöttével naplári *évenként*, a kicsiben árusítók beszerzési könyvei és feljegyzései pedig ugyancsak a pénzügyőri biztosi kerület vezetőjének közbejöttével naplári *felvételként* lezárandók és az évenyedet, illetve a felvételt követő hó 15-éig a pénzügyigazgatósághoz felterjesztendők. A pénzügyigazgatóság a bevont beszerzési könyveket, eladási listromokat és feljegyzéseket felülvizsgálja és azokat az évenyedet, illetve a felvételt követő hó végéig a miniszteri számvevőség jövedéki csoportjának megküldi.

IV. Mesterséges édesítő szerek elhelyezése az árusítóknál.

Az árusítóknak a mesterséges édesítoszereket csak azokban a helyiségekben szabad árusítaniok, illetve elhelyezniök, amelyek a nagyban árusítóknak adott engedélyben, illetve a gyógyszerárak

részéről tett bejelentés alapján kiállított igazolványban megjelölve lettek.

Az árusítók tartoznak gondoskodni arról, hogy a mesterséges édesítoszerek célszerűen helyeztessenek el és csomagolásuk sértelessen állapotban maradjon.

A nagyban árusítóknak és a gyógyszeráraknak a mesterséges édesítoszereket csakis felhonthatatlan egyedárúsági csomagolásban szabad kiszolgáltatniok. A gyógyszerárakban azonban kizárólag gyógyszerkészítmények előállításához, *poralakú* mesterséges édesítoszert tartalmazó egyedárúsági csomagolást — még pedig a meglévő készlet *legkisebb* súlyú csomagolását — nyitva szabad tartani.

Egyedárúsági csomagolások alatt csak a pénzügyigazgatás által kiszolgáltattott, az eladási árszabásban közelebről körülírt s hivatalos zárjeggyel ellátott csomagok értendők. A csomagolásban fel van tüntetve: az édesítőszer neve, tiszta sulya, édesítőereje, eladási (egyedárúsági) ára, valamint gyári jegye.

Felbontatlannak csak azok az egyedárúsági csomagolások tekinthetők, amelyeknek hivatalos zárjegye sértelessen és amelyekben egyébként sem észlelhető oly sérülés, mely a csomagolás tartalmának kivételét lehetővé tenné.

Az árusítók a mesterséges édesítoszerek vételénél meggyőződnie tartoznak arról, vajjon azok szabályszerű állapotban vannak-e. Ellenkező esetben erről az illetékes pénzügyőri biztosi kerület vezetőjének a megállapítás eszközlése végett nyomban jelentés teendő. A megállapításra vonatkozó jegyzőkönyv további eljárás végett a budapesti m. kir. fővármihatalnak haladéok nélkül beküldendő és a kifogás alá eső csomagolásokat az említett hivatal utasításának közléséig elárúsítani nem szabad.

V. Az árusítási jogosítvány megszűnése.

A nagyban árusítók árusítási jogosítványa megszűnik:

1. az engedély hatályának lejártával;
2. az engedélyről való lemondás folytán s az engedélynek a pénzügyminiszteriumhoz történt beszoállításával;

3. az engedélyes elhalálozásával;
4. az engedélyes esőbde jutásával vagy gondnokság alá helyezésével, továbbá magyar állampolgárságának elvesztésével;

5. az engedélynek a pénzügyigazgatóság által történt elvonása folytán.

A pénzügyigazgatóság elvonhatja az engedélyt:

a) ha a nagyban árusító az őt e minőségben terhelő kötelezettségeinek elegendet nem tesz vagy a kimondott filákat megszegi;

b) ha a fenti 4. pontban említett esetektől eltekintve, a jelen §. 1. a) pontjában a nagyban való árusítás engedély elnyeréséhez megkívánt feltételek hiánya utólag megállapítható, vagy később ekövetkezik.

A nagyban való árusítási engedély elvonásánál felmondó elsőfokú határozat ellen kézbesítésétől számított 15 napon belül a pénzügyminiszteriumhoz intézendő felelőzésnek van helye.

A gyógyszerárak kicsiben való árusítási jogának megszűnése tekintetében az érvényben levő törvényeknek a gyógyszerárak megszűnésére vonatkozó idevágó rendelkezései irányadók.

A pénzügyigazgatóság a nagyban árusítók engedélyeinek a fenti 3., 4. és 5. alatti esetekben bekövetkezett megszűnéséről a pénzügyminiszteriumnak jelentést tenni tartozik; a gyógyszerár felelős vezetőjének személyében beállott minden változás, valamint a gyógyszerár áthelyezése, vagy megszűnése pedig a miniszteri számvevőség jövedéki csoportjával közlendő.

A nagyban való árusításra jogosító engedélynek a pénzügyminiszterium részéről kivételesen engedélyezhető közvetlen átruházása esetén, az új engedélyes a meglevő készletet átvenni és azt szabályszerűen elárusítani tartozik.

VI. A hivatalos zárjegyek, azok alkalmazása és az árusítónak e zárjegyek tekintetében fennálló kötelezettsége.

A pénzügyigazgatás részéről forgalomba hozott mesterséges édesítőszeret tartalmazó csomagolások az állami egységárúság hivatalos zárjeggyel vannak ellátva.

E hivatalos zárjegyek előállítására, leírására, kiszolgáltatására, átvételére, továbbá készletben tartásának és kezelésének, valamint alkalmazásának módjára vonatkozó részletes határozmányok, külön rendeletben állapíthatnak meg.

A mesterséges édesítőszeret nagyban való árusítására jogosultak a megrendelt mesterséges édesítőszeret átvételénél meggyőződni tartoznak arról, hogy a mesterséges édesítőszeret tartalmazó minden egyes csomagolás a hivatalos zárjeggyel szabályszerűen elvan-e látva. Ha a mesterséges édesítőszeret átvételénél arról győződnék meg, hogy a hivatalos zárjegy hiányzik, vagy szabályellenesen van alkalmazva, vagy indokolt gyanú látszik fennforogni az iránt, hogy az alkalmazott hivatalos zárjegy hamisított, ulánzott, illetőleg ismételtlen használt; ezt a körülményt az illetékes pénzügyőri biztosi kerület vezetőjének nyomban, de legkésőbb az átvétel követő 24 órán belül ajánlott levélben bejelenteni kötelesek. A zárjegy nélküli, illetve a kifogás alá eső zárjeggyel ellátott csomagolás érintetlenül és felbontatlanul hagyandó mindaddig, amíg a pénzügyőri biztosi kerület vezetője a megállapítást nem teljesíti és a kifogás alá eső csomagolást, a budapesti m. kir. fővámhivatalnak kicserélés, esetleg szakszerű megvizsgálás céljából leendő beakldés végett, a jelen §. VII. pontja harmadik bekezdése értelmében kiállítandó elismervény mellett á nem veszi.

A hivatalos zárjegy minőségének szakszerű meg-

vizsgálására a m. kir. állami nyomda igazgatósága van hivatva.

A fentebb előírt bejelentés elmulasztása esetén, a törvény 20. §. 2. pontja alapján minősülő jövedéki kihágás miatt, a tényleírás felveendő és a büntető eljárás megindítandó.

VII. Az árusítók ellenőrzése.

A mesterséges édesítőszer árusítói pénzügyi ellenőrzés alatt állanak és az ellenőrző pénzügyi közlegeknek az árusítási helységbe való belépést, a beszerzési könyvek, feljegyzések, lajstromok és üzleti könyvek betekintését, valamint a készleteknek külső megvizsgálását megengedni tartoznak.

Ha a külső vagy belső megvizsgálás céljából mintavétel szükséges, minta gyanú nélkül mindig egy egész csomagolás veendő. Gyógyszertárakban ily mintavételnek indokolt gyanú esetén is csak akkor lehet helye, ha a nyitva tartható porladák csomagolásán (a jelen §. IV. pont harmadik bekezdés) kívül még mesterséges édesítőszer tartalmazó egyedárusági más csomagolás is van készletben.

Mintavételre csakis a pénzügyi biztosi kerület vezetője, vagy emel magasabb rangú pénzügyi tisztviselő van jogosítva. Ez a tisztviselő az árusítóknak az átvett mintáról, az eladási árszabás tétel-számát, a csomagolás módját, a mesterséges édesítőszernek a csomagoláson kitüntetett édesítőerejét, eladási árát, valamint tisztá súlyát pontosan feltüntető átvételi elismervényt tartozik adni. A pénzügyigazgatás ez átvételi elismervény alapján — föltéve, hogy az édesítőszer nem esik a törvény 23. §-a alapján elkobzás alá — a félnek a budapesti m. kir. fővámhivatal útján a megfelelő csomagolásban ugyanolyan mennyiséget díjtalanul szolgáltat ki. A vett minták, a kiállított átvételi elismervény másolatának csatolása mellett, a szükséges vizsgálat megejtése iránt teendő intézkedés végett közvete-

nül a budapesti m. kir. fővámhivatalnak küldendők be.

A pénzügyi biztosi kerület vezetője által a nagyban árusítóknak minden naptári évnegyedben, a gyógyszerárakban pedig naptári *felvenként* legalább egyszer váratlanul megejtendő ellenőrző vizsgálatnak, különösen a meglévő készleteknek, a beszerzési könyvek és a nagyban árusítók részéről vezetendő eladási lajstromok, illetve a gyógyszerárak által vezetett feljegyzések zárlata alapján való megállapításra, valamint arra kell kiterjednie, hogy a mesterséges édesítőszer árusítására vonatkozó szabályok pontosan belatartatnak-e. A készletfelvétellel eredménye a beszerzési könyv címlapjának belső oldalán feltüntetendő.

Az ellenőrző vizsgálatok eredményéről a nagyban árusítókra nézve a naptári évnegyedet követő hó 15-éig, a kicsiben árusítókra nézve pedig minden év január és július hó 15-éig, a biztosi kerületben levő nagyban, illetve kicsiben árusítók nevét, lak-helyét, valamint a vizsgálat napját és eredményét feltüntető jegyzékek csatolása mellett, a pénzügyigazgatóságnak jeleníteni teendő.

A pénzügyigazgatóság a hozzá beérkezett évnegyedi, illetve félévi jelentéseket felülvizsgálni, mulasztások esetén megfelelően intézkedni és az ellenőrző vizsgálatok eredményéről a nagyban és kicsiben árusítókra nézve elküldöttve szerkesztett kimutatás képesen és a szerzett tapasztalatok és a hiányok megszüntetése iránt tett intézkedések közlése mellett, a pénzügyminiszteriumnak *felvenként* még pedig minden év január és július hó végéig, jelentést tenni tartozik.

Az 1908. évi XLVII. t.-cikk 63. §-a alapján gyakorlandó ellenőrzés céljából kiküldött hivatalos közlegek jogosítva vannak arra, hogy a nagyban árusítóknak az illetékes pénzügyi biztosi kerület vezetőjének közbejöttével szemlét tartsanak s az eladási lajstrom betekintése alapján adatokat sze-

rezzenek arra nézve, hogy a mesterséges édesítőszer, mely gyógyszer-táraknak mikor és mily mennyiségekben lettek kiszolgáltatva.

4. §. A törvény 7. §-ához.

A mesterséges édesítőszernek ipari czélokra önköltségi áron való kiszolgáltatása.

Mesterséges édesítőszer ipari czélokra önköltségi áron való beszerzéséhez a pénzügyminiszterium engedélyre szükséges, mely csak oly személyeknek adható meg, kik a pénzügyigazgatóság bizalmát bírják.

A mesterséges édesítőszernek önköltségi áron való kiszolgáltatása a következő esetekben engedélyezhető:

1. a vámvonalon át való kivitelre szánt *minden-nemű* árúk előállítására, beleértve az élelmi és élvezeti cikkeket is;

2. az élelmi és élvezeticikkek sorába *nem tartozó* belföldi fogyasztásra szánt árúk előállítására, feltéve, hogy az árúk előállításához cukor fel nem használható.

A mesterséges édesítő szerek önköltségi ára alatt: a beszerzési ár, ennek az engedélyben meghatározandó százalékban kifejezett kezelési költség, valamint a szállítási költség együttes összege értendő.

Az engedély iránti kérvényben felsorolandók azok az árúk, amelyeknek előállításához mesterséges édesítőszer használhatni fognak; bejelentendő továbbá az is, hogy az előállított árúk belföldi fogyasztásra vagy kivitelre vannak-e szánva.

Az engedély a felmerült szükséglethez képest esetenkénti, vagy pedig a bármikori visszavonás fenntartásával meghatározott időre adható. Az engedélyben megállapítandók: a mesterséges édesítőszer beszerzésének módjára, továbbá az üzemi

különleges ellenőrzésére s különösen a könyvvezetésre, valamint a mindenkorl szükségesletnek megfelelően felnyitott csomagolásban tartható édesítőszer mennyiségek mérvének megállapítására vonatkozó közelebbi rendszabályok. Egyebekben az ilyen üzemekre nézve is érvényesek a jelen utasítás 3. §-ának IV. és VII. pontjaiban foglalt rendelkezések, azzal a megjegyzéssel, hogy a minta kisebb mennyiségben is vehető, mint amilyet az egyed-árúsági csomagolások tartalmaznak.

Az ipari czélokra való felhasználásra rendelt mesterséges édesítőszer a felhasználást jelző különleges csomagolásban és az engedélyben megállapítandó módon a budapesti m. kir. fővárm hivatal közvetítésével szereshetők be.

5. §. A törvény 8. §-ához.

Az eladási (egyed-árúsági) áron beszerzett mesterséges édesítőszernek ipari czélokra való felhasználása.

Azok az iparosok, akik *élelmi és élvezeti cikkeket* eladási (egyed-árúsági) áron beszerzett mesterséges édesítőszer felhasználásával kívánják előállítani, ehhez a pénzügyminiszterium engedélyét kötelesek megszerezni.

Az engedély iránti kérvényben felsorolandók azok a cikkek, amelyeknek előállítására mesterséges édesítőszer felhasználhatni fognak. Tartozik továbbá a folyamodó megjelölni azt is, hogy a felhasználandó mesterséges édesítőszeret mely gyógyszer-tárból, milyen mennyiségben (az eladási árszabásban megjelölt nemek és csomagolások szerint részletezve) és milyen időközökben kívánja beszerezni és hogy a törvény 8. §. harmadik bekezdésében előírt «saccharin tartalmú» jelzést mily módon szándékozik az előállított cikkekre alkalmazni.

Az engedély esetenkénti felhasználásra, vagy a bármikor visszavonás fentartásával meghatározott időre adatik meg s az engedélyben megállapíttatnak a szükséges ellenőrzési rendszabályok, valamint a folyamódványban ez iránt teendő bejelentés alapján a mesterséges édesítőszernek az a mennyisége, mely az előrelátható szükségletnek megfelelően nyitott esomagolásban tartható. Az engedélyben meghatálatik végül még az is, hogy a «saccharin tartalmú» jelzés mily módon lesz alkalmazandó az előállított cikkekre.

Azok az iparosok, akik az élelmi és élvezeti cikkek sorába nem tartozó más árúkat szándékoznak eladási (egyedárusági) áron beszerzett mesterséges édesítőszer felhasználásával előállítani, ezt a pénzügyminiszteriumnak bejelenteni kötelesek. Ebben a bejelentésben a műszaki eljárás részletes leírása bemutatandó és az előállítandó cikkek nevei névszerint felsorolandók; tartozik továbbá a fél kötelezettséggel vállalni az iránt, hogy a megállapítandó különleges ellenőrzési rendszabályoknak magát aláveti.

Az e §-ban említett iparosok a szükséges mesterséges édesítőszer mennyiséget *kizárólag gyógyszer-tárakból* tartoznak beszerezni.

6. §. A törvény 14. §-ához.

Behozatal és átvitel.

A mesterséges édesítőszer behozatalára és átvételére csak esetről-esetre adhatók engedélyek.

Ily engedélyek iránti kérvények 2 K bélyegilleték alá esnek.

Az engedélyt a vámkülföldről való behozatal és átvitel esetén már a határon fel kell mutatni.

Mesterséges édesítőszer felhasználásával előállított árúk behozatalánál és átvitelénél külön enge-

délyre szükség nincs; a mesterséges édesítőszer felhasználásával előállított élelmi és élvezeti cikkek azonban a vám-, illetve szállítási okmányokban kifejezetten mint «saccharin tartalmú» cikkek jelölendők meg (lásd a B. mellékletben foglalt vizsgálati utasítást). Az említett élelmi és élvezeti cikkek után a tarifaszéri vámilletek felül, a vámkezelés alapjául vett súlymennyiség minden kilogrammja után 60 f. engedélyilleték szedendő be. Szabadságában áll azonban a félnek azt kívánni, hogy az engedélyilleték az áru tényleges mesterséges édesítőszer-tartalma alapján fizethesse le. Ez esetben a vámhivatal tartozik minden egyes árunemből, a fél befolyásának távollétával, mintát venni és azt az azonosságnak mindkét részéről való megállapítása után, a fél költségén az Országos kémiai intézet és központi vegykísérleti állomáshoz (Budapest, II. ker., Oszlop-utca) beküldeni. A vegyvizsgálati lelet beérkezte után a vámhivatal, a fél által megtérítendő költségek felszámítása mellett, a beszedett engedélyilleték helyesbítése iránt megfelelően intézkedik.

A mesterséges édesítőszer felhasználásával előállított élelmi és élvezeti cikkeknek, valamint más árúknak, a szerződéses vámterületnek a törvény hatálya alá nem eső részeitől való beszerzésénél: az engedélyilleték nem fizetendő.

A mesterséges édesítőszer felhasználásával előállított élelmi és élvezeti cikkeket, a törvény hatálya alá eső területen való szabad forgalomba hozásuk előtt, a törvény 8. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelően «saccharin tartalmú» észrevételően alkalmazandó jelzéssel kell ellátni.

E jelzés címkek felragasztása, rányomás vagy bepréselés útján magára az árra vagy annak burkolatára alkalmazható.

7. §. A törvény 26. §-ához.

Átmeneti intézkedések.

I. Nemcsak a gyógyszerárak és anyagárúnagykereskedők (droguisták), hanem más személyek is, akik 1912. évi július hó 1. napján *100 gramm tiszta súlyt meghaladó* bármilyen mesterséges édesítőszer birtokában vannak, készletüket, a meglévő csomagolások számának és tiszta súlyának, valamint az édesítőszer édesítő erejének közlése mellett, még ugyanezen a napon az illetékes pénzügyőri szakasznak a 7. sz. mintának megfelelően írásban két példányban bejelenteni kötelesek. A bejelentési űrlapok az előállítás költsége megtérítése mellett az illetékes pénzügyőri szakasznál szereshetők be.

Ezek a bejelentések a gyógyszerárak és anyagárú-nagykereskedők részéről, az 1898. évi 32.125. számú pénzügyminiszteri körrendelet (M. R. Társ. 80. sz. és a P. K. 11. száma) értelmében általuk eddig is vezetett és ezen a napon lezárando lajstromok alapján teendők meg.

Jövedéki kihágást követ el és a törvény 27. §-a értelmében a megrovíditás veszdényének kitett, a törvény 9. §-a szerint járó engedélyilleték négyszerezésétől annak nyolcszoros összegig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik: az, aki a készlet bejelentését elmulasztja, vagy készletét helytelenül úgy jelenti be, hogy annak hivatalosan megállapított mennyisége az általa bejelentett mennyiséget 5 %-kal meghaladja.

A bejelentésnek egyéb szabályellenessége két koronától száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

II. E bejelentések alapján a készletek a pénzügyi közegek által haladék nélkül felveendők, hivatalosan megállapítandók és a készletfelvétel eredménye a bejelentés elintézésében feltüntetendő.

A felek kötelesek a felvételnél a *birtokukban levő*

összes mesterséges édesítőszerkészletüket a hivatalos megállítást foganatósító pénzügyi közegeknek előmutatni és a készletek felvétele végett szükséges segédletről gondoskodni.

A fél ez alkalommal nyilatkozni tartozik az iránt, hogy készletét pénzügyi ellenőrzés mellett a vámvonalon át kívinni, vagy a törvény hatálya alá eső területen árusítani, illetve felhasználni kívánja-e.

Az első esetben a készlet megállapítását teljesítő pénzügyi közegek a bejelentés elintézésének 8. és 9. hasábját nem töltik ki, hanem ugyanott megjegyzik azt, hogy a fél készletét a vámvonalon át kiszállítani kívánja. Ily esetben a pénzügyőri biztosi kerület vezetője a készleteket a fél képviseletében és költségén a legközelebbi vámhivatalnak átadja azzal, hogy e készletek a fél részéről megjelölendő külföldi rendeltetési helyre a a fél költségén, a kilépti igazoláshoz kötött árukra nézve megszabott eljárás szerint leendő közvetlen elszállítás céljából, az illető határvámhivatalhoz utaltassanak.

Ha ellenben a fél mesterséges édesítőszerkészletét a törvény 26. §-ának hetedik bekezdésében előirt feltételek mellett a törvény hatálya alá eső területen kívánja árusítani vagy felhasználni, az engedélyilleték lefizetése ellenében az egész készletnek megjelölése veendő fogamatba.

A készletek megjelölése az engedélyilleték lefizetését igazoló hivatalos jegyek által történik, melyek a készletek felvételével megbízott pénzügyőri közegek által a pénzügyőri biztosi kerület vezetőjének felügyelete mellett oly módon alkalmazandók, hogy e hivatalos jegyek a csomagolások lezárását biztossítsák. A felhasznált hivatalos jegyek száma az elintézés jegyzet hasábjain feltüntetendő.

A hivatalos jegyek szigorú elszámolás kötelezettsége mellett a pénzügyigazgatóságok útján adatnak ki a szükséges mennyiségben a készletek felvételével megbízott pénzügyőri szakaszoknak. A pénzügyőri szakaszok az átvett hivatalos jegyekről pontos elő-

jegyzést tartoznak vezetni, melyből az átveti, felhasználás, netán megsérült és használhatatlanná vált, valamint a felhasználhatatlanul maradt jegyek darabszáma megállapítható legyen.

A készletek felvételénél előreláthatólag szükséges hivatalos jegyek mennyisége, a pénzügyigazgatóságok által az 1912. évi 52.671. számú körrendelet értelmében közvetlenül a m. kir. állami nyomda igazgatóságával *már között* szükségletük mérvéhez képest a magy. kir. állami nyomda igazgatósága által szabályszerű csereokmányok ellenében a pénzügyigazgatóságoknak megküldetik. A készletfelvétellel befejezése után felhasználatlanul maradt hivatalos jegyek készlete, a bevont előjegyzésekkel együtt, a pénzügyigazgatóságok részéről 1912. évi augusztus hó 15-éig a m. kir. állami nyomda igazgatóságának szabályszerű csereokmányok kíséretében visszaküldendő lesz.

Az engedélyilleték a bejelentett, illetve a bejelentés alapján teljesített készletfelvételnél lényegesen előtérülést után szabadon meg és a fél által, a készletfelvétellel teljesítő pénzügyi közegek részéről kiállítandó postatakarékpénztári befizetési lapok felhasználásával, a m. kir. központi állampénztárnak »Mesterséges édesítőszeresek állami egyszemélyes egységének számlája javára befizetendő.

A fél a befizetés megtörténtét, a postatakarékpénztár elismervényének előmutatása mellett, az illetékes pénzügyi szakaszoknál 24 óra alatt igazolni tartozik. A pénzügyi szakasz e körülményt a bejelentés mindkét példányának elintézésében feltüntetési a bejelentés másodpéldányát a félnek igazolásul visszaszítja.

A pénzügyi szakasz által elintéztet bejelentések összesített kimutatásba foglalva szolgálati úton a pénzügyigazgatóságokhoz terjesztendő fél és azok felülvizsgálás után számszaki szigorlat céljából legkésőbb 1912. évi augusztus hó 15-éig a miniszteri számvevőség jövedéki csoportjához beküldendő.

III. Oly készletek, amelyek a pénzügyi hatóság által megállapított követelményeknek meg nem felelnek, a készletfelvétellel teljesítő pénzügyi közegek által további intézkedés végett a budapesti m. kir. fővárméltalhoz (IX., Várméltal) beszállítandók.

Az átesomagolás, az átdolgozás, valamint a kezelés és szállítás költségeit a felek tartoznak viselni, akitől e költségek fedezésére biztosíték letétele követelhető.

Az átesomagolás, illetve az átdolgozás megtörténte után a mesterséges édesítőszeresek az illetékes pénzügyi szakaszoknál küldendők vissza, mely utóbbi a mesterséges édesítőszereseket annak igazolása után, hogy az engedélyilleték és a felmerült költségek a postatakarékpénztár közvetítésével (a jelen §. II. pont kilencedik bekezdése) be lettek fizetve, a feleknek kiszolgáltatja.

IV. A hivatalos megjelöléssel (hivatalos jelekkel ellátott) készletek birtokosai e készleteikkel csak a törvény és a jelen végrehajtási utasítás határozományaik korlátai között rendelkezhetnek; e készleteknek a jogosult nagyban és kicsiben árusításon kívül más személyek által való árusítása tehát tiltva van.

Azok az anyagárú-nagykereskedők (draguisták) azonban, akik a törvény életbelépte előtt a mesterséges édesítőszeresek forgalmának szabályozására vonatkozó eddig érvényben volt rendeletek értelmében nyert beszerzési engedélyek alapján mesterséges édesítőszeresek birtokában vannak, az engedélyilleték lefizetése ellenében hivatalos jegyekkel ellátott és a jelen §. II. pont utolsó előtti bekezdése értelmében nekik visszaszolgáltató bejelentés másodpéldányával fedezett készleteiket, a törvény életbeléptének napját követő három hónap alatt, a jelen végrehajtási utasítás 3. §-ának I. a) pontja értelmében megkivált árusítási engedély nélkül is eladhatják győgszertáraknak. Kötelesek azonban — függetlenül a jelen utasítás 3. §-ának III. pontja értelmében az

engedélyes nagyban árusítók által vezetendő feljegyzésektől — e hivatalos jegyekkel ellátott készletek árusításáról szintén a jelen utasítás 6. sz. mintájának megfelelő eladási lajstromot *külön* vezetni. Ez az eladási lajstrom a készlet kimerítésével, legkésőbb azonban *szeptember hó végéig* a pénzügyi biztosi kerület vezetőjének közbejöttelével lezárandó, bevonandó és 1912. évi október hó 15-éig a pénzügyigazgatósághoz felterjesztendő. A pénzügyigazgatóság a bevont eladási lajstromot felülvizsgálja és azt legkésőbb 1912. évi október hó végéig a miniszteri számvevőség jövedéki csoportjának megküldi.

A gyógyszerárak a törvény életbelépte után az anyagárú-nagykereskedőktől hivatalos jegyekkel ellátott csomagolásokban beszerzett mesterséges édesítőszerrel, valamint a törvény életbelépésének napján készletben levő mesterséges édesítőszereket az engedélyilleték lefizetését igazoló hivatalos jegyekkel ellátott csomagolásokban, a törvény életbelépésének napját követő *három hó alatt* árusíthatják el.

A gyógyszerárak kötelesek azonban — függetlenül a kicsiben árusítók részére a jelen utasítás 3. §. III. pontja értelmében előírt feljegyzésektől — az anyagárú-nagykereskedőktől a törvény életbelépésének napját követő *három hó alatt* hivatalos jegyekkel ellátott csomagolásokban beszerzett mesterséges édesítőszereket *külön e célra felfektetett* bevételi feljegyzésbe, az illető anyagárú-nagykereskedő részéről kiállított s a beszerzési forrást igazoló számla vagy jegyzék (faktura) esatolása mellett, bevezetni. Az ily módon beszerzett, valamint a nálunk készletben levő s az engedélyilleték lefizetése ellenében hivatalos jegyekkel ellátott és jelen §. II. pontja utolsóelőtti bekezdése értelmében visszaszolgáltatót bejelentés másodpéldányával fedezett mesterséges édesítőszerek elárúsításáról pedig tartoznak a gyógyszerárak a jelen utasítás 3. §. I. pontjához tartozó 2. sz. mintának megfelelő feljegyzést *külön* vezetni. A bevételi feljegyzés és a *külön* vezetett

feljegyzés a hivatalos jegyekkel ellátott készletek kimerítésével, legkésőbb azonban *szeptember hó végéig* a pénzügyi biztosi kerület vezetőjének közbejöttelével lezárandók, bevonandók és a fentebb (a jelen §. IV. pont második bekezdésében) említett módon felterjesztendők.

A gyógyszeráraknak a törvény életbelépte napján a bírtokukban levő s egészben 100 grm tiszta súlyt *meg nem haladó*, bejelentési kötelezettség és engedélyilleték alá nem eső s így hivatalos jegyekkel el nem látott készletek kizárólag orvosi rendelvényre adhatók ki, vagy gyógyszerkészítmények előállításához használhatók fel.

A hivatalos jegyekkel ellátott készleteket az anyagárú-nagykereskedők és gyógyszerárak 1912. évi szeptember hó 30-án túl *külön* engedély nélkül forgalomba nem hozhatják és tartoznak azokat a pénzügyi hatóságnak átcsomagolás, illetve átdolgozás végett beszolgáltatni, kérelmükre ezek a készletek a lefizetett engedélyilleték visszatérítése ellenében pénzügyi ellenőrzés mellett a vámvonalon át kiszállíthatók.

A mesterséges édesítőszerek forgalmára vonatkozó eddig érvényben volt rendeletek hatálya megszűnik.

Jelen végrehajtási utasítás 1912. évi július hó 1. napján lép életbe.

Budapest, 1912. évi május 29-én.

Teleszky János s. k.

m. kir. pénzügyminiszter.

Pénzügyminisztériumi hirdetemény.

A pénzügyigazgatás a mesterséges édesítőszereket 1912. évi július hó 1-étől kezdve az alábbi eladási árszabásban körülírt és hivatalos zárjeggyel ellátott egyedárúsági csomagolásokban hozza forgalomba.

Eladási árszabály.

Az eladási árszabás feltételezése	A mesterséges édesítőszer							
	neme	édesítő ereje	csomagolásának módja	tisztasága grammokban	édesítő anyagok (szén-dioxidon kívül)		eladási (nyomtatási) ára	
					kg.	gr.	k	f
P ₁	por	300	üvegben	10	3	100	3	—
P ₂				25	7	50	7	50
P ₃				10	5	500	5	50
P ₄				25	13	750	13	75
K ₁	kristály	400		10	4	400	4	40
K ₂				25	11	600	11	—
T ₁	tabletta	400	25 db üvegcsében; á 0.07 gr.	17	—	175	—	25
T ₂				21	2	100	3	—

Megjegyzés: A csomagolásokat (üveg, üvegcsé, papír) a pénzügyigazgatás nem veszi vissza. — Az üvegek, illetve üvegcsék a hivatalos zárjegyekkel lezárt kárton-burkolatokba vannak helyezve, a mely burkolatokon a mesterséges édesítőszer körülírt gyári cég neve, helye és védjegye is fel van tüntetve.

Az egyedárúsági csomagolások lezárására szolgáló zárjegyek fehér vízjegyű papíron három féle alapszínben vannak előállítva és aszerint, amint a mesterséges édesítőszer poralakú, kristályos, vagy tablettá, piros-zöld és kék színben vannak nyomtatva.

A poralakú és kristályú édesítőszer 10 grammos csomagolásain alkalmazott hivatalos zárjegyek 184 milliméter hosszú és 18 milliméter széles, 25 grammos csomagolásain alkalmazott hivatalos zárjegyek pedig 248 milliméter hosszú és 28 milliméter széles piros, illetve zöld nyomású papírszalagok.

Az édesítőszer tabletták csomagolásain alkalmazott hivatalos zárjegyek kék színben vannak nyomtatva. A 25 darabos csomagolásokon alkalmazott hivatalos zárjegyek 193 milliméter hosszú és 10 milliméter széles, a 300 darabos csomagolásokon alkalmazott hivatalos zárjegyek ellenben 221 milliméter hosszú és 20 milliméter széles papírszalagok.

A hivatalos zárjegyek mindegyike 4 mezőnyre — 2 kisebb és 2 nagyobb mezőnyre — van osztva. Ezekon a mezőkön egy reliefdessin jelenik meg, amely a 2 nagyobb mezőn eredeti, a két kisebb mezőn pedig fordított rajzban tűnik elő.

Az alapszínnek nagyobb mezejn díszítőművészes körzelenben *Mesterséges édesítőszer* állami egyedárúsága című felírat van alkalmazva, melyeken kívül az egyik nagyobb mezőnyben a mesterséges édesítőszer neme és súlya, a másik nagyobb mezőnyben pedig a mesterséges édesítőszer édesítő ereje és ára van feltüntetve. A 2 kisebb mezőnyben azok középen a magyar szent korona országainak egyesített címere van elhelyezve és a koronától jobbra és balra a mesterséges édesítőszer eladási árszabása betűvel és számmal van jelezve.

A mesterséges édesítőszer árúsítására csak azok vannak jogosítva, akik arra engedéllyel, illetőleg e szerek elárúsításán szóló igazolvánnyal bírnak.

A mesterséges édesítőszereket nagyban csak az erre jogosított nagybani árusítók, kicsiben az igazolvánnyal bíró gyógyszerárak árusíthatják.

Nagyban való árusítás alatt a mesterséges édesítőszereknek a törvény hatálya alá eső területen a jogosult kicsiben árusítók, vagyis a gyógyszerárak részére történő kiszolgáltatása, a kicsiben való árusítás joga alatt pedig a mesterséges édesítőszereknek a gyógyszerárak által a fogyasztók részére való kiszolgáltatása értendő.

A nagyban árusítóknak a mesterséges édesítőszereket csakis a jelen hirdetményben közzétett csomagolásokban szabad beszerezniök, még pedig az eladási árszabásban feltüntetett eladási áron. A beszerzés a budapesti m. kir. fővárm hivatal útján történik. E beszerzési árból a nagyban árusító a nagyban és kicsiben való árusításért járó s együttesen 10 %-ban megállapított jutalékot már a megrendelés alkalmával levonásba hozza.

A gyógyszerárak a mesterséges édesítőszereket az igazolványukban megjelölt nagyban árusítótól szintén a jelen hirdetményben közzétett csomagolásokban s az árszabásban feltüntetett eladási áron szerzik be, mely eladási árból azonban a kicsiben való árusításért járó 30 % jutalékot már a megrendelés alkalmával levonásba hozzák.

Egyebekben a mesterséges édesítőszereknek beszerzése és eladása az 1912. évi XXII. t.-c. végrehajtása tárgyában 1912. évi 62.100. szám alatt kiadott utasítás 3. §-ának III. pontjában szabályozott módon történik.

Budapest, 1912. évi június 18-án.

A m. kir. pénzügyminiszterium.

1012.

110.000. szám.

Belügyminiszteri körrendelet és szabályzat.

A belügyminiszternek a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott rendelete.

Valamennyi törvényhatóságnak és a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának.

Szabályzat a közfogyasztásra szánt szódavíz gyártásáról, előrusításáról és felügyeletéről.

I. FEJEZET.

A gyártásnál követendő egészségügyi és biztonsági rendszabályok.

1. §. A szódavízgyár működését csak akkor kezdheti meg, ha a hatóság a telepet és berendezését szakértő közeg közbenjöttével megvizsgálván, azt az alább következő szakaszokban foglalt rendelkezésekkel megegyezőnek találta s üzembe vételére az engedélyt megadta.

Ha a szódavízgyár üzemét megszakította s az legalább hat hónapon át szünetelt, működését csak újabb hatósági vizsgálat alapján kiadott engedéllyel kezdheti meg.

2. §. A szódavíz gyártásához csak tiszta jó ivóvíz használható.

A gyáros köteles az elsőfokú egészségügyi hatóságnak bejelenteni és pontosan megjelölni, honnan és mily módon fogja beszerezni a vizet, amelyet a készítéshez használni szándékozik.

A hatóság megvizsgálhatja a vizet s annak a szódavíz készítéséhez való felhasználását a vizsgálat eredményéhez képest megengedi vagy megtiltja.

Oly községben, ahol a lakosság közönséges ivóvizül nem használ jobb vizet annál, mint amelyet a gyáros szódavizzé felhasználni kíván, és annál jobb víz nem is szerezhető be, a gyáros által használni szándékozt viz feldolgozására az engedély megadható, köteles azonban a gyáros a víz javítását célzó hatósági intézkedéseket teljesíteni.

E szakasz rendelkezéseit kell alkalmazni a már engedélyezett gyáraknál is abban az esetben, ha a gyáros a felhasznált viz beszerzésének forrását vagy módját megváltoztatja.

3. §. A szódaviz készítéséhez használt gépek és készülékek azon részeinek, amelyekkel a víz, illetőleg a szódaviz érintkezik, olyan tiszta önből kell készítenie lenniök, amely legfeljebb 1% ólmot, illetőleg 1% idegen fémeket tartalmaz; ha pedig e részek nem önből készültek, azoknak az előbb megjelölt finomságú folytonos ónréteggel kell bevontaknak lenniök.

A készülékektől elágazó és a szódavizzel érintkező csöveknek szintén a fentebb megjelölt finomságú önből kell állniok.

A szódavizgyáros kötelessége gondoskodni arról, hogy az ónréteg mindig jókarban legyen.

A szódaviz készítéséhez vulkanizált kaucsukból előállított tárgyakat (edényeket, csöveket, csapokat) úgyszintén a szódavizes palackok szelepeinek tömítéséhez kaucsukot, csak az esetben szabad használni, ha a kaucsuk anyagból a tárgyak készültek, megfelel a 35.556/1905. B. M. sz. rendelet 2. §-ában és 7. §. második bekezdésében foglalt rendelkezéseknek.

4. §. A szódavizet szifonos palackokba tölteni és ilyenekben árusítani csak az esetben szabad, ha a szifon-kupak üvegből, porcellánból, legfeljebb 3% idegen fémeket tartalmazó tiszta önből, alumíniumból, nikkelből, vagy a megelőző szakaszban jelzett minőségű kaucsukból van készítve, vagy pedig olyan ön- vagy alumíniumbetéttel (bétéssel) van el-

látva, amely megfelel az ezen §-ban foglalt rendelkezéseknek.

Bármily más anyagból, illetőleg más fémkeverékből készült szifonkupakot csakis külön belügyminiszteri engedéllyel szabad használni.

5. §. A szódaviz gyártásához szükséges szénsav előállítására magnésit, dolomit vagy márvány, másrészt technikai értelemben tiszta kénsav használandó, amely arzént, kénessavat, sátrómsavat csak nyomokban tartalmaz. Ami az arzént illeti, ennek mennyiségére nézve a 35.556/1905. B. M. sz. rendelet 2. §-ának a) pontja irányadó.

6. §. Különös gondot kell fordítani a fejlesztett szénsav tökéletes megmosására. E célra három darab 30—35 cm. magas, 1% szénsavat nátriumot (szódát) tartalmazó vízzel megtöltött mosóüveg szolgál.

Ha a szénsavnak kellemetlen szaga van, azt friss faszendarakbakkal megtöltött hengeren, vagy fémangánsavas káliumot tartalmazó vizen kell keresztülyvezetni.

7. §. Ha a szódavizgyártáshoz folyékony szénsavat használnak, a berendezés egyszerűbb s az eljárás általában tisztább, sőt ebben az esetben a szénsav és szódaviz kisebb felületekkel s rövidebb ideig érintkezvén, csekélyebb a valószínűség, hogy szénsav és szódaviz mérgező anyagokat vesz magába. Mindazáltal köteles a szódavizgyáros esetleg a szénsav megmosása által gondoskodni arról, hogy a felhasznált folyékony szénsav teljesen tiszta legyen és így a fentemlített anyagok benne kimutathatók ne legyenek.

8. §. A szódaviz gyártására szolgáló helyiséget, nemkülönbén a gépeket, készülékeket, vezetékeket stb. állandóan tisztán és jókarban kell tartani.

A legnagyobb gondot arra kell fordítani, hogy a feldolgozandó víz mindennemű fertőzéstől, beszenyeződéstől megóvassék.

A helyiség szellős, világos és tágas, padlója cementtel, aszfalttal vagy téglával burkolt legyen.

A tisztaság követelményei a mellékhelyiségekre és az udvarra is kiterjednek.

A gyárhelyiségtől, úgyszintén a kúttól mindaz, ami fertőzést idézhetne elő (árnyékszék, istálló, pócegödör stb.) a fertőzést kizáró módon és lehetőleg távol, de legalább 10 méter távolságban legyen elhelyezve.

9. §. A munkások védelmére a szükséges óvintézkedéseket meg kell tenni, különösen a nagy-nyomású gépek és egyéb készülékek pontos kezelésére az illető személyzetet ki kell tanítani; a szódavíz töltésénél a palackokra drótkosarakat, a munkások szeméire drótból készült szemvédőket, folyékony szénsav alkalmazása esetében pedig a vaspalack és a keverő edény közé expansió-edényt vagy szabályozó készüléket kell alkalmazni.

10. §. Az 1913. évi január 1-től kezdve egyliteresnél nagyobb szifonos üvegpalackba szódavizet tölteni s azt forgalomba hozni tilos.

Az 1916. évi január 1-től kezdve azonban a 16 obonosnál vagy 16 unciánál, azaz mintegy 0.6 literesnél nagyobb szifonos üvegpalackba szódavizet tölteni s azt forgalomba hozni tilos.

II. FEJEZET.

A szódavíz elárúsításánál követendő rendszabályok.

11. §. A szódavizet töltött palackok, szifonok, valamint a szállító kocsik tisztaságára kiváló gondot kell fordítani.

Tisztátlan szódavizet, vagy szódavizet olyan palackban, amelynek alján vagy falán lerakódások vannak, forgalomba bocsátani tilos.

12. §. A szódavizet szifonos palackban csak az esetben szabad forgalomba hozni, ha annak kupakján úgy a kupakot készítő gyáros, mint a szódaviz-gyáros neve és telephelye, üvegjén pedig a szóda-

vízgyáros neve és telephelye bevéséssel, nyomással, edzéssel fel van tüntetve.

Az 1914. évi január 1. napjáig elegendő, ha a szifonos palacknak vagy a kupakján, vagy az üvegjén csak a szódaviz-gyáros neve (védjegye) egyedül van feltüntetve.

13. §. Szódavizet idegen cég nevével (védjegyével) jelzett palackokba tölteni s ilyenekben árusítani tilos.

14. §. A megelőző szakaszban megállapított tilalom alól kivételnek van helye, ha üzletátruházás vagy eladás esetén a jogelőd készletéhez tartozó palackok használatára az elsőfokú egészségügyi hatóság a tényállás megállapítása után engedélyt ad. Az engedély megadásáskor a palackokról mindaddig számszerű nyilvántartást kell vezetni, amíg azok forgalomban maradnak.

Szabálytalanság megállapítása esetében az engedély bármikor visszavonható.

15. §. A szódavizes üvegeken, valamint az azok kupakjain alkalmazott nevet (védjegyet) lecsiszgályozni, lereszelni vagy bármi más módon eltávolítani tilos.

III. FEJEZET.

A közegészségügyi és rendőri felügyelet, valamint a felügyeletet gyakorló hatóság.

16. §. A szódavizgyárosok és elárúsítók a közgazgatási hatóságok rendőri és egészségügyi felügyelete s ellenőrzése alatt állanak és az illető vállalatok és üzletek kötelesek megengedni, hogy a hatósági közegek ezen szabályzat rendelkezéseinek pontos megtartása felől maguknak bármikor meggyőződést szerezhessenek.

17. §. A közvetlen felügyeletet és ellenőrzést gyakorolni hivatvák: kis- és nagyközségekben az előljáróság, városokban a rendőrkapitány, Budapesten pedig az illető kerületi előljáróság.

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség köteles a kerületi eljáróságokat működésükben támogatni s minden tudomására jutott és intézkedést igénylő ügyről az illetékes kerületi eljáróságot haladéktalanul értesíteni.

A szükséges szakértői szemlék megtartására a községi vagy körorvos, valamint a rendezett tanácsú város orvosa, mint a község szakértő közege, továbbá törvényhatósági városokban a városi, illetőleg a kerületi orvosi, Budapestén a kerületi tisztí orvos van hivatva.

Köteles ennélfogva az illető orvos a községében, körében, városában vagy kerületében levő összes közforgalomra szánt szódavizet készítő gyárakat a felmerült szükséghez képest, mindenesetre azonban évenként legalább négyszer, az elsőfokú egészségügyi hatóság, illetőleg a községi eljáróság kiküldötteinek kíséretében, minden irányban megvizsgálja s szigorúan ellenőrizni, hogy a jelen rendeletben szabályozott egészségügyi (tisztasági) és egyéb biztonsági követelmények állandóan teljesüljenek-e.

Vizsgálataink eredményét a nevezett orvosok egészségügyi jelentéseikben név és szám szerint kötelesek feltüntetni.

Ezen közegek eljárását kötelesek az elsőfokú egészségügyi hatóságok vezetői, továbbá a törvényhatóságok első tisztviselői szigorúan ellenőrizni, a vizsgálatok teljesítésére hivatott közegeket a kellő utasítással ellátni és a felügyeletnek esetleg személynélgyakorlása által az ellenőrzést hatályosabbá tenni.

Kis- és nagyközségekben köteles a járási orvos ellenőrző szemléi alkalmával a szódaviz-gyárakat is az említett irányban évenként legalább kétszer a főszolgabírói hivatal kiküldötteinek közbenjöttével megvizsgálni és egészségügyi jelentésében úgy a községi (kör) orvos, mint saját vizsgálatának eredményét név és szám szerint feltüntetni.

Városokban, ahol több tisztí orvos van és az

évnegyedenkénti vizsgálatot a kerületi orvosok végzik, valamint Budapestén, ahol ezen vizsgálat a kerületi tisztí orvosok feladata, a tisztí főorvos köteles a szódaviz-gyárakat évenként legalább egyszer megvizsgálni.

18. §. A 17. §. első bekezdésében felsorolt hatóságok, illetőleg közegek a szódaviz készítésének és elárúsításának felügyeleténél követendő eljárásukban a következőket kötelesek szem előtt tartani:

Ha az illető közegek a szódaviz-gyárakban, vagy a szódaviszállító kocscikon, vagy az elárusítóknál az előírt szabályoktól való eltérést tapasztalnak, különösen pedig gyanusoknak látszó szódavizet, edényt vagy készüléket találnak, erről — a szakértői szemle megtartása végett — a megfelelő szakértőközeget értesítik.

A szakértő-közegek a vett értesítés után a gyanus tárgyakat azonnal szemle, illetőleg vizsgálat alá veszik s ennek eredményét a további eljárás foganatosítása végett az illetékes hatóságnak bejelentik, ezek azután az egészségre ártalmas, illetőleg az előírt szabályoktól eltérőknek talált tárgyakat lefoglalják, illetőleg azok használatát betiltják.

Kivételesen, különösen ha a szakértők előzetes értesítésével és véleményük meghallgatásával járó kéledelemből veszély származnék, vagy ha a kéledelem a hatóság további sikeres eljárását megghiúsítaná, a hatósági közegek a gyanus tárgyakat a szakértő közeg előzetes meghallgatása nélkül is lefoglalhatják, illetőleg használatukat betilthatják. A lefoglalásról vagy betiltásról azonban a szakértőközeget azonnal értesíteni kötelesek, aki a lefoglalt vagy letiltott tárgyak megvizsgálására haladéktalanul megjelenni köteles.

19. §. A szakértő véleménye szerint kifogás alá nem esett szódavizet, palackokat, edényeket, készülékeket s egyéb tárgyakat a tulajdonosának vissza kell adni.

Ha azonban a szakértő közege a kérdéses tárgyakat az egészségre ártalmasaknak, illetőleg az előírt szabályoktól eltérőknek találta, a szódavizet, a palaecokokat és edényeket le kell foglalni, a kifogásolt gépek és készülékek használatát pedig — szükség esetén birtokon kívül való jogorvoslat kimondása mellett — be kell tiltani.

Nagyobb mennyiségű lefoglalt szódavizből, ha az elsőfokú hatóság székhelye más községben van, csak mintát kell a kellő óvintézkedés megtartásával beküldeni, a többit pedig megfelelő őrizet alá kell helyezni.

Szódavíz készítésére és tartására használt olyan készülékeket és edényeket, amelyek az egészségre veszélyes anyagból készültek (3. és 4. §§.), szintén le kell foglalni, esetleg az elsőfokú egészségügyi hatósághoz be kell küldeni.

Egyebekben az egészségre ártalmas tápszerek és italok, valamint az egészségre veszélyes tárgyak lefoglalásáról, elkobzásáról és megsemmisítéséről kiadott 31.026 1876. B. M. számú szabályzat rendelkezéseit kell alkalmazni.

20. §. Az elsőfokú egészségügyi hatóság a lefoglalt tárgyakat és a beküldött mintákat (19. §.) kémiai és bakteriologiai vizsgálat végett szakértőnek adja ki.

21. §. Az eljárás, valamint a kémiai és bakteriologiai vizsgálat költségeit, beleértve a rendőri büntető eljárás költségeit is, ha a lefoglalt tárgyak ezen szabályzat határozmányainak meg nem felelnek, a hibás fél viseli; ha azonban a vizsgálat eredménye szerint nem esnek kifogás alá, a költségek — amennyiben a Rbsz. 215. §-ában foglalt esetről nincs szó, az államkincstár terhére esnek.

Ezen költségek megtérítése végett (Rüs. 31. §.) az összes tárgyalási iratok felterjesztésével esetenként kell a belügyminiszterhez jelentést tenni.

Ha ugyanabból a szódavizgyárból való vizsgálati tárgyak közül csak egyesek nem felelnek is meg e sza-

bályzat rendelkezéseinek, az összes vizsgálati költségek megtérítésére az illető felet kell kötelezni.

22. §. Az 1893 : XXVIII. L. c. 14—17. §-aiban az iparfelügyelőkre bízott vizsgálati jog, különösen, amennyiben az az ezen szabályzat 9. §-ában említett óvintézkedésekre vonatkozik, továbbá a most említett törvényeikk III. fejezetében foglalt intézkedések a szabályzat által nem érintettek.

23. §. Amennyiben kihágás tényálladéka látszik fenforogni, kötelesek a hatóságok és hatósági közegek a tényállást a Rbsz. 49. §-a értelmében az eljárásra illetékes rendőri büntető bíróságnak haladéktalanul tudomására hozni.

IV. FEJEZET.

A kihágások büntetése s az eljáró hatóságok.

24. §. Azok a szódagyárosok és elárusítók, akik az ezen szabályzatban foglalt rendelkezéseket vagy tilalmakat megszegik, amennyiben eselekményük súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követnek el és a 3., 4., 5., 6., 7. és 9. §-ok megszegésének esetében 10 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, az 1., 2., 8., 10., 11., 12., 13., 14., 15. és 16. §-ok megszegésének esetében pedig 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

A szódavíz készítéséhez szolgáló gépek, edények, csövek, csapok, szifon-kupakok és egyéb alkatrészek készítői és azok a szódavizgyár-berendezők, akik az említett tárgyakat valamely szódavizgyárnak (szódavíz-előállítónak) a 3. és 4. §-okban előírt kötelekektől eltérőleg rosszabb minőségben s ezen körülménynek, akár szándékosságból, akár gondatlanságból történő elhallgatásával vagy a vevő e részbeni megtevésztésével szállítanak, kihágást követnek el és 10 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

25. §. Amennyiben az eljárás során lefoglalt tárgyaknak (készülékeknek) csak egyes, elválasztható részei bizonyulnak kifogás alá esőknek (például csak a kupak vagy csak az üveg), ez esetben az elkobzás csak ezekre terjedhet ki.

Az elkobzott tárgyak (készülékek), ha áruba bocsátatlnak, azok értékesítése iránt oly módon kell intézkedni, hogy azokkal elkövethető újabb büntetendő cselekmény veszélye ki legyen zárva.

Az elkobzott tárgyak értékesítéséből befolyó vételárt az 1901 : XX. t.-c. 23. §-ában megjelölt célokra kell fordítani.

26. §. Az ezen szabályzatba ütköző kihágások miatt az eljárás a rendőri büntető bíróságként eljáró közigazgatási hatóságnak, Budapest székesfőváros területén elsőfokon a kerületi előjárásnak hatáskörébe tartozik.

Harmadfokon a belügyminiszter bíraskodik.

V. FEJEZET.

Életbeléptető intézkedés.

27.§. Ez a szabályzat 1912. évi augusztus 1. napján lép életbe és ezzel egyidejűleg a 147,000/1911. számú belügyminiszteri rendelettel kiadott szabályzat hatályát veszti.

Budapest, 1912. évi július 22. napján.

A miniszter helyett :

*Horváth Emil, s. k.,
államtitkár.*

A m. kir. földművelésügyi miniszter 40.000/1912. számú rendelete a vizitársulatoknál (öbölzeteknél) és a m. kir. földművelésügyi tárca keretében házi kezelésben végzett munkálatoknál alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezése és baleset esetére való biztosítása tárgyában.

(Valamennyi vármegyeyi és városi törvényhatóságnak, Budapest székesfővárosnak, Fiume királyi kormányzó-jának.)

Az 1912. évi VIII. törvénycikk 13. §-a felhatalmazza a magyar királyi kereskedelemügyi és a magyar királyi földművelésügyi minisztert, hogy a vizitársulatoknál (öbölzeteknél) és a m. kir. földművelésügyi tárca keretében házi kezelésben végzett munkálatoknál alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításának ügyét az 1907 : XIX. t.-c. hatálya alól kiemelve, annak szabályaitól eltérőleg ideiglenesen rendeletben szabályozzák. E felhatalmazásnál fogva az 1884 : XIV. t.-c., 1885 : XXIII. t.-c. és 1900 : XXX. t.-c. alapján működő vizitársulatoknál (öbölzeteknél) és a m. kir. földművelésügyi miniszteri tárca keretében házi kezelésben végzett vizimunkálatoknál alkalmazottak betegség esetén való segélyezése és baleset esetére való biztosítása tárgyában a kereskedelemügyi m. kir. miniszterrel egyetértőleg a következőket rendelem.

I. FEJEZET.

Betegsegélyezés.

2. §. A vizitársulatok (öbölzetek), illetőleg a munkáltató (munkátvezető) hivatalok az 1. §-ban felsorolt alkalmazottaknak és az alább megjelölt esetekben családtagjaiknak is betegség esetén a következő segélyeket kötelesek nyújtani :

1. ingyen orvosi gyógykezelést a betegség tartama alatt egyfolytában húsz hétig, szülés esetén ugyan-

csak ingyen a szükséges szülési támogatást és gyógykezelést;

2. gyógyszereket, fürdőket, gyógyvizeket és a szükséges gyógyászati segédeszközöket (szemüveg, mankó, sérvkötő, műláb) húsz héten át szintén ingyen;

10. §. Ha a betegsegélyezésre jogosult alkalmazott nem a kijelölt orvost, gyógyszerértárt, közkórházat veszi igénybe, hanem gyógykezeltetéséről maga gondoskodik, az így felmerült költségek megtérítésére nem tarthat igényt, csak ha kellőképpen igazolja e különleges eljárás szükséges voltát, lehet helye annak, hogy a táppénzt illetőleg gyermekágyi segélyt megkapja és ezenfelül a felmerült és kellően igazolt gyógykezelési, gyógyszerértári stb. költségek legteljebb az összegének erejéig neki megtérítetnek, illetőleg helyette kifizettessenek.

11. §. A betegsegélyezésre való igény az alkalmaztatás, illetőleg foglalkozásba lépés napjával kezdődik és megszűnik az alkalmazásból, illetőleg foglalkozásból való kilépés napján. Mindkét időpont igazolására a pénztári naplókivonat, vagy a fizetési kimutatás, illetőleg bérlajstrom szolgál.

Ideiglenes alkalmazottak családtagjaira nézve a betegsegélyezésre való igény csak akkor kezdődik, ha ilyen alkalmazott a családtagja megbetegedésének idejétől visszafelé számított egy éven belül legalább 30 napig teljesített az őt alkalmazó vizitársulatnál (öbölzetnél), illetőleg munkaadó (munkátvezető) hivatalánál szolgálatot.

17. §. A betegség esetén segélyezésre jogosultaknak és a nyújtott segélyeknek nyilvántartását a vizitársulatok (öbölzetek), illetőleg munkáltató (munkátvezető) hivatalok vezetik.

Ha valamely alkalmazott megbetegszik, részére az orvoshoz és gyógyszerértárhoz a szükséges igazolványt a vizitársulat (öbölzet), illetőleg munkáltató (munkátvezető) hivatal erre felhatalmazott közege késedelem nélkül kiállítani köteles.

Ha a segélyezés mértékére nézve vitás kérdés állna elő, az alkalmazottnak, valamint az illetékes hatóságnak kívánságára köteles a vizitársulat (öbölzet), illetőleg munkáltató (munkátvezető) hivatal a pénztári naplókivonatnak, a fizetési kimutatásnak vagy bérlajstromnak az illető alkalmazottra vonatkozó kivanatát késedelem nélkül kiszolgáltatni.

30. §. E rendelet 1912 évi július 1-én lép hatályba.
Budapest, 1912 június 27-én.

A miniszter helyett:

Bartók József, s. k.,
államtitkár.

RENDELETEK, DÖNTVÉNYEK ÉS HATÁROZATOK TARTALOMJEGYZÉKE.

Szabályzat a gyakornokok kiképzése és a segédi idő tárgyában	77
Körendelet a gyakornokok főlvételi ügyében	84
Véderőtörvény	85
Saccharintörvény	87
Utasítás a mesterséges édesítő szerek törvényo- hez	99
Pénzügymin. hirdetmény a sacchari eladására	126
Szabályzat a szódavíz gyártásról, eladásról és felügyeletről	129
Vizitársulati munkások betegsegélyzése	139

Joánovics Sándor
gyógyszerész
kötőszergyára
Budapesti.

=====
Gyár: =====
II. ker., Erőd-utca 10. szám.
=====
Iroda és raktárak: =====
II. ker., Erőd-utca I-3. szám.
Telefon: 147-74. — Postatakarék-
pénztári cheque-számla: 24.425.
=====

Mentőeszközök, betegápolási cikkek,
orvos-sebészeti műszerek, gummiáruk
stb. gyári raktára.

Tisztviselők, egyesületek és testületek.

Magyar kir. belügyminiszterium.

Belügyminiszter: Lukács László.

Államtitkár: Jakabffy Imre.

*A közegészségügyi VII/c. alosztály ügyének főfel-
vizsgálatával megbízott államtitkár:* Bezerédj Viktor.

A belügyminiszterium VII. főosztálya.

I. ker., Országház-utca 33. szám.

Osztályfőnök: Böles Gyula, miniszteri tanácsos.

VII/c Betegápolási és gyógyszerészeti alosztály.*

Ügylekör: Betegápolási költségek behajtása. —
Betegápolási alapba való utalás. — Három hónapon
túl ápolás. — Kórházak, továbbá gyermekmenhelyek,
szegény betegek és szolga-személyzet részére kiszol-
gáltatott gyógyszerek számláinak átvizsgálása, meg-
térítése. — Gyógyszertári és gyógyszerészeti ügyek. —
Drogeriák ügyei (felállítás, üzletvezető bejelentése). —
Engedélyek kiadása mérgezőszerek árulására. — Gyó-
gyító segédeszközök engedélyezése. — Gyógyszerek,
gyógyszerkülönlegességek, fitkos szerek, óvoszerek,
falalmányok kérdése. — Kuruzslás.

Osztályvezető: Römer Róbert c. osztálytanácsos

Titkárok: Andriksa Antal, c. osztálytanácsos, Lisz-
nyay Endre dr. és Malczovich László.

Közegészségügyi felügyelők: Preysz Kornél dr.,
Bassa Ignác dr.

* Ujabbán a VII/a alosztályba a közegészségügyi közügy-
osztály, a VII/b alosztályba a kórházi és étmelegnyújtóosztály,
a VII/d alosztályba pedig a közegészségügyi és orvosi szakügyek tar-
toznak.

Segédtitkár: Steinkogler János c. titkár és Marszky László.

Országos Közegészségi Tanács.

Elnök: Báro Müller Kálmán dr.

Másodelnök: Báro habarcsi Schwartzner Ottó dr.

Jegyzői iroda: Üllői-út 26. (Orvoskari telep).

Jegyző: Tóth Lajos dr., min. tanácsos.

Rendes tagok: Bókay Árpád dr., Bókay János dr., Grósz Emil dr., Janny Gyula dr., Kétyl Károly dr., Lengyel Béla dr., Liebermann Leó dr., Magyarovits Mladen dr., Moravesik Ernő Emil dr., Preysz Hugó dr., Réczey Imre dr., Tauffer Vilmos dr.

Kormányképviselek: Böles Gyula és Téry Ödön dr. (távolléttükben Frank Ödön dr.) (belügyminiszterium), Tóth Lajos dr. (vallás- és közoktatásügyi miniszterium), Kepes Gyula dr. és Tóth János dr. (honvédelmi miniszterium), Hutya Ferenc (földmivélsügyi miniszterium).

A közegészségi tanács rendkívüli tagjai a következő orvostudorok: Ajtay Sándor, Arkövy József, Bársony János dr., Böke Gyula, Czirfusz Dezső, Dolinger Gyula, Faragó Ödön, Farkas Kálmán, Feja Ferenc, Fékete Sámuel, Feleki Hugó, Fodor Kálmán, Genersich Antal, Hajós Lajos, Hauszmann Alajos, Hegedüs János, Hertzka Károly, Imre József, Józsa András, Katona József, Kállay Rudolf, Klász Pál, Konrád Jenő, Konrád Márk, Kossa Gyula, Kovács Sebestyén Endre, Lenk Guszláv, Lechner Károly, Löw Sámuel, Muncs Lajos, Novák Endre, Osváth Albert, Pantocsek József, Pelz Lajos, Pertik Ottó, Plichta Sámuel, Raitsits Lajos, Rátz István dr., Salgó Jakab, Schwarz Arthúr, Singer Mátyás, Stáhl Ignác, Szabó Sándor, Szaploneczay Manó, Tauffer Emil, Tauffer Jenő, Tauseher Béla, Tegze Imre, Thim József, Vadnay Szilárd, pávai Vajna Gábor és négy gyógyszerész: *Deér Endre dr., Glázer Nándor, Jármay Gyula dr. és Kincessy Péter.*

Magyarországi gyógyszerész-egyesület.

Alapítási év 1872. Tagok száma 935.

Elnök: Bayer Antal.

Alelnökök: Muzsa Gyula, Tanács József és Kincessy Péter.

Titkár: lemondott.

Segédtitkár: Szlavik István dr.

Pénztáros: Héderváry Hugó dr.

Ellenőr: Korányi Lajos.

Igazgatósági tagok: Baruch Gyula (Miskolcz), Bokor Adolf (Szeged), Filo János, Jármay Gyula dr., Jencs Vilmos, Kiss Károly, Mihalovits Jenő (Débreczen), Millner György, Netzasek Adolf, Radanovits Dániel, Rosenberg Sándor dr., Rózsavölgyi Imre, Szondy István (Szekszárd), Török Sándor, Zhoray Gyula, Zoltán Béla.

Póttag: Ströcker Alajos.

Retardtor: Élő István.

Járási igazgatók.

J á r á s	Igazgató	Helyettes igazgató
I. (Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye)	Jármay Gyula dr. Budapest	B. Farkas Ignác Keeskemén, Lukács István Vác.
II. (Csongrád- és Csanád-megye.)	Bokor Adolf, Szeged.	Bereczki Péter, Hódmezővásárhely.
III. (Heves- és Jász-N.-Kun-Szolnokmegye)	Szala Béla Szolnok.	Rihedey Endre Verpelét.
IV. (Bács-Bodrogmegye)	Szilberleitner Ferenc, Szabadka.	Tárczay István, Zombor, Schubert Arnold Zombor.
V. (Nyitra-, Pozsony-megye.)	Merényi Ödön, Pozsony.	Zimertych László Pozsony.
VI. (Borsod- és Gömör-megye)	Baruch Gyula, Miskolcz.	Geduly Géza, Rimaszombat.
VII. (Hont-, Nógrád-, Zólyom- és Barsmegye)	Medveczky Sándor, Léva	Szatankay A. dr., Bát.

J á r á s	Igazgató	Helyettes igazgató
VIII. (Abaúj-, Sáros- és Zemplénmegye)	Megay Arthur, Kassa	Kincsesy Péter, S.-A.-Ujhely
IX. (Liptó- és Szepesmegye)	Betöltetlen.	Betöltetlen.
X. (Bereg-, Maramaros-, Ugocsa- és Ungmegye)	Roykó Viktor, Tiszaujlak.	Csies Imre, Nagy-Szőlős.
XI. (Szatmár- és Szilágy megye)	Rajzinger Sándor, Szatmárnémeti.	Vaszkó Gyula, Fehérgyarmat.
XII. (Hajdu- és Szabolcs megye)	Mihalovits Jenő, Debreczen.	Szopko Dezső dr., Nyíregyháza.
XIII. (Krassó-Szörény- és Temes megye)	Jahner Rezső, Temesvár	Ungváry József, Temesvár.
XIV. (Torontálmegye)	Szerdahelyi Károly, Bécsaszentgyörgy.	Sziller Gyula, Toron.-Szecseány
XV. (Békésmegye)	Bádies Elek, Békésesaba.	Benedicty Gyula, Békés.
XVI. (Aradmegye)	Ring Lajos, Arad	Krausz Elemér, Óhalom.
XVII. (Vas megye)	Szőhr Manó, Pinkafő.	Sütő Lajos, Szombathely.
XVIII. (Fehér- és Veszprémmegye)	T. Nagy József, Sz.-Fehérvár.	Adler Imre, Enying.
XIX. (Baranyamegye)	Auber Vilmos, Mohács.	Weber János, Pécs.
XX. (Tolnamegye)	Szendy István, Szekszárd	Dr. Eibach Kornél, Bonyhád.
XXI. (Alsó-Fehér-, Borsz.-Naszód-, Csik-, Háromszék-, Hunyad-, Kis-Küküllő-, Kolozs-, Maros-Torda-, Szolnok-Toboka-, Torda-Aranyos- és Udvarhelym.)	Tanács József, Kolozsvár.	Mike Márton, Torda.
XXII. (Somogy megye)	Szabados Imre, Kaposvár.	Mentler Károly, Kárád.
XXIII. (Brassó-, Fegyér-, Nagy-Küküllő- és Szeben megye)	Pissel Károly, Nagyszében.	Stenner Frigyes, Brassó.
XXIV. (Moson- és Sopron megye)	Jahn Vilmos, Sopron.	Lipthay Emil, Sopron.

J á r á s	Igazgató	Helyettes igazgató
XXV. (Biharmegye)	Hankovits Ferenc, Nagyvárád.	Blayer József, Nagyvárád, Scholtz Gábor, Komádi.
XXVI. (Esztergom-, Győr- és Komáromm.)	Kerschbaummayr Károly, Esztergom.	Steiner Miklós, Komárom.
XXVII. (Zala megye)	Kaszler Sándor, Zalaegerszeg.	Belus Lajos, Nagykanizsa.
XXVIII. (Árva-, Trencsén- és Turóc megye)	Betöltetlen.	Betöltetlen.

A Magyarországi Gyógyszerészegyesület tanügyi-bizottsága.

Elnök: Betöltetlen, *tagok:* Bayer Antal, Fauser Géza dr., Filo János, Issekutz Hugó dr., Jármy Gyula dr., Nyiredy Géza dr., Tanács József, Wesselszky Gyula. *Elnökök:* Ströcker Alajos. *Jegyző:* Darvas Ferenc dr. *Kormányképviseelő:* Lengyel Béla dr., egyet. tanár.

A Magyarországi Gyógyszerészegyesület sajtó-bizottsága.

Elnök: Zoltán Béla. *tagok:* Ember Elek, Koritsánszky Ottó, Lukács István, Kossberger József, Varságh Zoltán dr. és Vondrasek József dr.

A magyar gyógyszer. könyvkiadóvállalat. (Alakulóban.)

Gyógyszerész-testületek.

Aradi gyógyszerész-testület.

Elnök: Ring Lajos.
Titkár: Hajos Árpád.
Pénztáros: Rozsnyay József dr.

Brassómegyei gyógyszerész-testület.

Elnök: Hornung Gyula.
Elnökhelyettes: Kellemen Ferenc.
Jegyző: Schmidt Károly.
Pénztáros: Neustädter Jenő.

Budapesti gyógyszerész-testület.

Alapítási év 1809.

Elnök: Jármay Gyula dr.
Ügyvezető-elnök: Fílo János.
Alélnök: Zboray Gyula.
Titkár: Rossberger József.
Másodtitkár: Szlávik István dr.
Pénztáros: Harmos Gyula.
Könyvtáros és gyűjteményőr: Deér Endre dr.
Választmány: Bayer Antal, Fauser Géza, Korányi Lajos, Meisels Ákos, Netzasek Adolf, Radanovits Dániel, Rosenberg Sándor dr., Rózsavölgyi Imre, Tóth József, Török Sándor és Zoltán Béla.

Budapest környéki gyógyszerész testület.

Alapítási év 1912.

Elnök: Bartha Tivadar (Érzsébetfalva).
Alélnök: Beretvás Tamás (Kispest).
Titkár: Korjitsánszky Ottó (Bpest, Aggteleki-u. 8.).
Pénztáros: Lippe Ödön (Rákosszentimihály).

A budapesti gyógyszerész-testület nyugdíj- és segélyező egylete.

Tisztviselői a budapesti gyógyszerész-testület tisztviselői, valamint a budapesti segéd-gyógyszerészek betegápoló együletének időszerű elnöke és gondnoka.

Debreczeni gyógyszerész-testület.

Elnök: Betöltetlen.
Jegyző: Kubek Sándor.
Pénztáros: Sz. Tóth Béla.

Módmezővásárhelyi gyógyszerész-testület.

Elnök: Bereczk Péter.
Alélnök: Németh Lajos.
Titkár: Gallina Béla.
Pénztáros: Tagányi Artur.

Makói gyógyszerész-testület.

Elnök: Poór Endre.
Titkár: Jeney Székely Lajos.
Pénztáros: Breuer Zoltán.

Miskolci gyógyszerész-testület.

Elnök: Baruch Gyula.
Ügyvivő: Rác Gyula.
Pénztáros: Kellner Sándor.

Nagyváradai gyógyszerész-testület.

Elnök: Csanda Endre.
Alélnök: Bleyer József.
Jegyző: Lédig Árpád.
Pénztáros: Farkas István.

Pécsi gyógyszerész-testület.

Elnök: Frank Sándor.
Alélnök: Keresztény János.
Titkár: Berecz Károly Földi.
Pénztáros: Wéber Dénes.

Pozsonyi gyógyszerész-testület.

Elnök: Zmertič László.
Alélnök: Soltz Aladár dr.
Pénztáros: Izák Gábor.
Jegyző: Madarász Imre dr.

Somogy megyei gyógyszerész-egyesület.

Elnök: Szabados Imre.
Alélnök: Babochay Kálmán.
Titkár és pénztáros: Betöltetlen.

Szegedi gyógyszerész-testület.

Elnök: Bokor Adolf.
Alelnök: Leinzinger Gyula.
Titkár: Frankl Antal.
Pénztáros: Frankó Andor.

Temesvári gyógyszerész-testület.

Elnök: Jahner Rezső.
Alelnök: Ungváry József.
Titkár: Albrecht Gusztáv.
Pénztáros: Braun Ernő.

Zágrábi gyógyszerész-testület.

Elnök (egyszermind vendégvizsgáló a 2-ik gyógyszerészeti szigorlaton): Ključec Ziga
Elnökhelyettes: Vouk Bruno dr.
Titkár: Zimmermann Sl. (Egyszermind vendégvizsgáló a 2-ik gyógyszerészeti szigorlaton.)
Pénztáros: Löschner Ottó.
Választmányi tagok: Grahovac J., Hegedüs J., Klešćić M., Spanto M., Praunspurger F.
Revisorok: Brodjojin H., Suller F.

Gyógyszerészek országos pénzintézete r. t. Pozsony.

Alapítatlan 1912. Alapítke 500.000.

Elnök: Gróf Batthyányi László.
Alelnök: Söltz Aladár dr.
Ügyész: Hübsch Ignác dr.

Magyar gyógyszerészek orsz. hitelbankja r. t. Budapest.

Alapítatlan 1912. Alapítke 500.000.

Elnök: betöltetlen.
Vezérigazgató: Gaál Endre dr.
Ügyész: Makár Károly dr.

Budapesti segéd-gyógyszerészek betegápoló és segítő-egylete.

Alap. év 1841. Taglétsz. 170. Tiszta vagyon 136.000 K.

Elnök: Jármay Gyula dr.
Alelnök: Fausser Géza dr.
Gondnok és pénztáros: Bayer Antal.
Jegyző: Ellő István.

Magyar gyógyszerészek nyugdíj-intézete.

Alap. év 1894. (Újjászervezve 1904-ben.) Taglétsz. 500. Tiszta vagyon 480.000 K. Nyugdíjat élvez 5 özvegy, nevelési pótlékot 7 árva.

Elnök: Bayer Antal.
Alelnökök: Hatiser Gyula és Rózsavölgyi Imre.
Pénztáros: Zoltán Béla (Nagykorona-u. 23.)
Ellenőr: Korányi Lajos.
Titkár: Sivó Jusztin takp. igazg. (Andrássy-út 5.)

Gyógyszerészségédek országos szövetsége.

Alapítási év 1908. Taglétszám 800.

Elnök: Millner György.
Alelnökök: Kiss Károly és Viola Lajos.
Titkár: Orosz László.
Pénztáros: Schranz Lénárd.
Ellenőr: Medzibrodsky Ignác.
Jegyző: I. Beksics Gyula, H. Filep Béla.
(Fiókjai): Szeged, Temesvár, Miskolc, Pozsony, Debreczen, Újvidék, Kassa, Pécs.)

Gyógyszerészeti Múzeum.

Budapest, VIII. ker., Aggteleki-utca 8. sz., földszint.
 Megtekinthető esütörtökön és szombaton 3—5.

Nemzetközi Gyógyszerész Szövetség (Fédération Internationale Pharmaceutique).

Székhelye: Hága (Hollandia). Alapítási év 1910.
Titkárság: Hága, Schenkweg 4.

Az előkészítő munkálatokat végző nemzetközi ideiglenes bizottság magyarországi tagjai: Deér Endre dr. és Koritsánszky Ottó.

A magyarországi gyógyszerész egyesület képviselője: Muzsa Gyula országgyűl. képvis., egyesül. alelnök.

A Budapesti Gyógyszerész Testület képviselője: Rossberger József titkár.

Gyógyszerészhallgatók segély- és önképző-egylete.

a) A budapesti egyetemen.

Védnök: Lengyel Béla dr., egy. tan.

Múzeum-bizottsági tiszt. elnök: Andriska Viktor dr.

Egyetemi hatóság rendeletére működése szünetel.

b) A kolozsvári egyetemen.

Diszelnök: Fabinyi Rudolf egy. tanár és Nyíredy Géza dr.

Felügyelő elnök: Kenyeres Balázs dr., orvosk. dékán.

Elnök: Mets Balogh Sándor.

Alelnök: Thury Andor.

Főjegyző: Jaeger József.

Titkár: Tóth Mihály.

Aljegyző: Nagy Mihály.

Pénztáros: Weinberger Pál.

Ellenőr: Miklós Jenő.

Könyvtáros: ifj. Nagy Dezső.

Múzeumőr: Vasszácsik Endre.

Háznagy: Wollak Miklós.

Bír. biz. elnök: Rau József.

Galilei Kör gyógyszerészi szakosztálya.

Elnök: Szántó Sándor.

Titkár: Vidovszky István.

Gyógyszerészhallgatók tanárai és vizsgálóbiztosai.

a) Tanárok.

Állattan: Budapesten: Entz Géza dr., nyilv. r. tan. Kolozsvárott: Apáthy István dr., ny. r. t.

Ásványtan: Budapesten: Krenner József dr., ny. r. t.

Kolozsvárott: Szádeczky Gyula dr., ny. r. t.

Gyógyszerismeret: Budapesten: Bókay Árpád dr.

ny. r. t.

Kolozsvárott: Lőte József dr., ny. r. t.

Közegészségtan: Bpsten: Libermann Leo dr., ny. r. t.

Kolozsvárott: Rigler Gusztáv dr., ny. r. t.

Nővénytán: Budapesten: Mágocsi-Dietz Sándor dr.

ny. r. t.

Kolozsvárott: Richter Aladár dr., ny. r. t.

Természettan: Budapesten: Klupáthy Jenő dr.

ny. r. t.

Kolozsvárott: Tangel Károly dr., ny. r. tan. (vizsgáló

biztos), Pfeiffer Péter dr., ny. rk. t. (előadó).

Kémia: Budapesten: Lengyel Béla dr., ny. r. t.

Kolozsvárott: Fabinyi Rudolf dr., ny. r. t.

Gyógyszerészeti múltan: Budapesten: Matolesy

Miklós dr., egy. mag. tan. és egyet. gyógyszerész.

Kolozsvárott: Issekutz Hugó dr., gyógyszer., egy. mag.

tan. és egyet. gyógyszerész.

b) Kormány-képviselők.

Budapesten: Téry Ödön dr., Tóth Lajos dr., Bayer

Antal.

Kolozsvárott: Udránszky László dr.

c) Vendégvizsgálók.

Budapesten: Deér Endre dr., gyógyszer., Jármay

Gyula dr., gyógyszer.

Kolozsvárott: Issekutz Hugó dr., egy. magántan.

d) Segédi vizsgálóbizottsági tagok.

Elnök: Budapesten: Tóth Lajos dr., min. tan.

Kolozsvárott: Fabinyi Rudolf dr., egyet. tan.

Tagok: Budapesten: Bókay Árpád dr. és Lengyel Béla dr., egyet. tan., Bayer Antal és Ströcker Alajos gyógyszerészek.

Kolozsvárott: Jakabházy Zsigmond dr., e. m. t. és Ruzicska Béla dr. e. m. t., Székely Tibor dr. és Czetz Dénes gyógyszerészek.

e) Gyógyszerészgyakornoki tanfolyam előadó tanárai.

Budapesten: Augusztin Béla dr., egyet. t.-segéd. Darvas Ferenc dr., vezető tanár, Szählender Lajos dr. felsőkereskedelmi isk. tanár, Wesselszky Gyula dr., egyet. adjunktus. *Tanársegéd:* Wessel Flóra dr.

Kolozsvárott: Nyiredy Géza dr., vezető tanár, Orient Gyula dr., tanársegéd, Ferencz Áron dr. m. tanár.

A Magyarországi Gyógyszerészegylet nyilvánossági joggal fölrüházott vegyvizsgáló intézete.

Alapítatott: 1907. Helyisége: Budapest, VIII. Aggteleki-u. 8. Telefon: 57—64. Vezető: *Netzschke Adolf dr.*, osztályvezetők: *Augusztin Béla dr.* és *Lengyel Lóránd dr.*

Vegykisérletli állomások Magyarországon.

Az 1897. évi 63351. sz. b. m. rend. lefoglalt szerek és tárgyak vizsgálatára csupán ezeket jogosítja fel.

M. kir. Állami vegykisérletli állomások hazánkban a következő 8 helyen vannak: Budapesten, Debreczenben, Fiumében, Kassán, Keszthelyen, Kolozsváron, Magyar-Óváron, Pozsonyban.

Szaklapok.

Gyógyszerészi Hetilap.

A Magyarországi Gyógyszerész-egyesület volt hivatalos közlönye. Alapítva 1862. évben, azaz 1913. évben 52-ik évfolyamában jelenik meg. A legrégebb magyar gyógyszerészi szaklap. Laptulajd. és főszerk.: *Varságh Zoltán dr.*; helyettes szerkesztő: *Koritsánszky Ottó*. A kiadóhivatali könyvelője: *Simonides Géza*, a Budapesti takarékpénzt. és országos zálog-kölcsön intézet tisztviselője. A «Gyógyszerészi Hetilap» állandó pályázatának bírálóbizottsági tagjai: *Ströcker Alajos*, a budapesti gyógyszerészgyakornoki tanfolyam vezetőtanára; *Pauser Géza dr.*, *Musza Gyula* országgyűlési képviselő, gyógyszerészek, végül *Varságh Zoltán dr.* szerkesztő. Jogtanácsos: *Enekes Endre dr.* (Kossuth Lajos-utca 1. sz.). Szerkesztői és kiadóhivatali iroda: *Budapest, VIII., Aggteleki-utca 8. I. em. 6.* Telefon-szám 13—23. Postatakarékpénztári chequeszámla száma 6865. Előfizetési ára egész évre 24 korona. Segédek, egyetemi hallgatók, gyakornokok 16 koronáért kapják.

Gyógyszerészi Közlöny.

Alapítva 1885. évben, azaz 1913-ben 29-ik évfolyamában jelenik meg. Szerkesztő: *K. Karlovszky Géza*, társszerkesztő: *Ember Elek*. Szerkesztői és kiadóhivatali iroda: *VIII., Múzeum-körül 10., III. emelet*. Előfizetési ára egész évre 20 kor., segédeknek és gyakornokoknak 14 korona.

Gyógyszerészi Értesítő.

Alapítva 1893-ban, azaz 1913-ik évben 20. évfolyamát kezdi. Szerkesztők: *Lukács István* és *Vondrasek József dr.* Szerkesztői és kiadóhivatali iroda: *VIII., Rákóczi-ut 23., II. emelet*. Előfizetési ára egész évre 24 korona, segédeknek és gyakornokoknak 16 korona. Fennállása első 3 évében hirdetési célokat szolgáló

d) Segédi vizsgálóbizottsági tagok.

Elnökök: Budapesten: Tóth Lajos dr., min. tan.

Kolozsvárott: Fabinyi Rudolf dr., egyet. tan.

Tagok: Budapesten: Bökay Árpád dr. és Lengyel Béla dr., egyet. tan., Bayer Antal és Ströcker Alajos gyógyszerészek.

Kolozsvárott: Jakabházy Zsigmond dr., e. m. t. és Ruzicska Béla dr. e. m. t., Székely Tibor dr. és Czetz Dénes gyógyszerészek.

e) Gyógyszerészgyakornoki tanfolyam előadó tanárai.

Budapesten: Augusztin Béla dr., egyet. t.-segéd. Darvas Ferenc dr., vezető tanár, Száhlinder Lajos dr. felsőkereskedelmi isk. tanár, Wesselszky Gyula dr., egyet. adjunktus. *Tanársegéd:* Wessel Flóra dr.

Kolozsvárott: Nyiredy Géza dr., vezető tanár, Orient Gyula dr., tanársegéd, Ferencz Áron dr. m. tanár.

A Magyarországi Gyógyszerészegylet nyilvánossági joggal főruházott vegyvizsgáló intézete.

Alapítatott: 1907. Helyisége: Budapest, VIII. Aggteleki-u. 8. Telefon: 57—64. Vezető: *Netzsasck Adolf dr.*, osztályvezetők: *Augusztin Béla dr.* és *Lengyel Lóránd dr.*

Vegykisérletli állomások Magyarországon.

Az 1897. évi 63851. sz. b. m. rend. lefoglalt szerek és tárgyak vizsgálatára csupán ezeket jogosítja fel.

M. kir. Állami vegykisérletli állomások hazánkban a következő 8 helyen vannak: Budapesten, Debreczenben, Fiumében, Kassán, Keszthelyen, Kolozsváron, Magyar-Ováron, Pozsonyban.

Szaklapok.

Gyógyszerészeti Hetilap.

A Magyarországi Gyógyszerész-egyesület volt hivatalos közlönye. Alapítva 1862. évben, azaz 1913. évben 52-ik évfolyamában jelenik meg. A legrégebb magyar gyógyszerészeti szaklap. Laptulajd. és főszerk.: *Varságh Zoltán dr.*; helyettes szerkesztő: *Koritsánszky Ottó.* A kiadóhivatal könyvelője: *Simonides Géza*, a Budapesti takarékpénzt. és országos zálog-kölcsön intézet tisztviselője. A «Gyógyszerészeti Hetilap» állandó pályázatának bírálóbizottsági tagjai: *Ströcker Alajos*, a budapesti gyógyszerészgyakornoki tanfolyam vezetőtanára; *Pauser Géza dr.*, *Muzsa Gyula* országgyűlési képviselő, gyógyszerészek, végül *Varságh Zoltán dr.* szerkesztő. Jogtanácsos: *Énekes Endre dr.* (Kossuth Lajos-utca 1. sz.) Szerkesztői és kiadóhivatali iroda: *Budapest, VIII., Aggteleki-utca 8. I. em. 6.* Telefon-szám 13—23. Postatakarékpénztári chequeszámla száma 6865. Előfizetési ára egész évre 24 korona. Segédek, egyetemi hallgatók, gyakornokok 16 koronáért kapják.

Gyógyszerészeti Közlöny.

Alapítva 1885. évben, azaz 1913-ben 29-ik évfolyamában jelenik meg. Szerkesztő: *K. Karlovsky Gyéza*, társszerkesztő: *Ember Elek.* Szerkesztői és kiadóhivatali iroda: *VIII., Múzeum-körút 10., III. emelet.* Előfizetési ára egész évre 20 kor., segédeknek és gyakornokoknak 14 korona.

Gyógyszerészeti Értesítő.

Alapítva 1893-ban, azaz 1913-ik évben 20. évfolyamát kezdi. Szerkesztők: *Lukács István* és *Vondrasek József dr.* Szerkesztői és kiadóhivatali iroda: *VIII., Rákóczi-út 23., II. emelet.* Előfizetési ára egész évre 24 korona, segédeknek és gyakornokoknak 16 korona. Fennállása első 3 évében hirdetési célokat szolgáló

ingyenes lap volt s így voltaképen csak 17. évfolyamát kezdi 1913-ben.

Gyógyszerészi Folyóirat.

A Magyarországi Gyógyszerészegyesület hivatalos lapja. Alapítva 1906-ban, azaz 1913-ik évben 8-ik évfolyamát kezdi. Két hetenként megjelenő gyógyszerészi szaklap. Szerkesztik: *Bayer Antal*, elnök és *Szlovák István dr.*, s. titkár. Előfizetési ára egész évre 10 kor., egyetemi hallgatóknak 5 kor.; az országos gyógyszerület tagjai ingyen kapják. Szerkesztői és kiadóhivatali iroda: VIII., Aggteleki-utca 8.

Gyógyszerészek Lapja.

(Gyógyszerészszezedek Lapja.)

1906. év augusztusában indult meg, tehát 1913. évben évfolyamába lép. Szerkesztői: *Orosz László*. A hivatalos rész vezetője: *Millner György*, elnök. Szerkesztőségi és kiadóhivatali iroda: IX., Mátyás-utca 3. Előfizetési ára egész évre 12 kor.

SIRUPUS RUBI

ID. PH. H. III.

SUCCUS RUBI ID.

VINUM MIRTILLI BARTA.

■ Felkai konzervgyár ■

Barta József, Felka (Szepes vármegye).

Jegyzéke

az 1912. év folyamán naptárunk zártáig engedélyezett új gyógyszerházaknak.

Új önálló gyógyszerházak.

Sor- szám	A helység neve	Megye	A jognyertes neve
1	Arad (XI-ik)	Arad	Wajdits György
2	Ajnácskö	Gömör	Simon Dezső
3	Bácskeresztúr	Bács	Arnold Endre
4	Budapest (110-ik)	Pest	Hesser Andor dr.
5	Budapest (111-ik)	Pest	Giosz Aladár
6	Budapest (112-ik)	Pest	Hüvös László
7	Budapest (113-ik)	Pest	Róth Mánó
8	Demeéser	Szabolcs	Szempák Dezső
9	Garabos	Torontál	Saeger Kornél
10	Geszti	Bihar	Horkay Béla
11	Győr (IX-ik)	Győr	Pray Valér
12	Hatyán	Heres	Szeman Ágost
13	Izló (III-ik)	Szepes	Thern Gusztáv
14	Keresztényfalva	Brassó	Majai Henrik
15	Kispest	Pest	Markovics Albert
16	Lemes	Sáros	Wüllerger Pál
17	Nagyfuka	Vas	Obert Emil
18	Nagyvárad (XVI-ik)	Bihar	Göber Antal
19	Oroszlános	Torontál	Cserny Viktor
20	Ottlyasszonyfa	Vas	Rákó Sándor
21	Pálec	Ung	Kún István
22	Pélmónostor	Baranya	Saághy Viktor
23	Pilismarót	Esztergom	*
24	Sopron (VII-ik)	Sopron	Desits Lipót
25	Stridovar	Zala	Schweitzer Sándor
26	Szeged (XIV-ik)	Csongrád	Borbély József
27	Ujpest (VII-ik)	Pest	Beruch Gyula
28	Ujverbász (II-ik)	Bács	Barányi Kálmán
29	Taracköz	Máramaros	Schönfeld Mariiska
30	Zalaapáti	Zala	Orosz Ferenc
31	Zenta	Bács	Bánffy Gyula

* A jogadományozási jogot a közigazgatási bizottságnak adta a miniszter.

Új főkögyógyosztartar.

Sor-szám	Helység	Megye	Tulajdonos
1	Misztófalva	Szatmár	Widder Aladar Nagybánya

Halálozás vagy a haszonélvezeti jog megszűnése folytán megüresedett és újból adományozott gyógyszerterek.

Sor-szám	A helység neve	Megye	A jognyertes neve
1	Basahid	Torontál	Pályázat alatt
2	Dunavese	Pest	Kaiser Vilmos
3	Kisterenne	Nógrád	Szmetana Aladár
4	Lippa	Temes	Ferenyzy Imre
5	Marosujvár	Alsófehér	Pályázat alatt

Gyógyszertári jog megszűnt: Tordaszentlászló (Torda-aranyos megye).

Reáljogosított gyógyszerterek.

Az elmúlt 1912. évben személyjogú gyógyszerterék egy sem reáljogosított.

A házi gyógyszerterekkel a nyilvános gyógyszerterek közé nem számítva, ez évi január 1-e óta jelen nap-tárunk lezárásáig 31 magyarországi új gyógyszerterék lett engedélyezve.

Ezen számhoz hozzászámítjuk az engedélyezett, de még fel nem állított gyógyszertereket is, ellenben azokat nem, ahol gyógyszerterék már a múlt évben is volt, s ahol a jogadományozás nagykorúság, lemondás, elhalálozás vagy a fiók anyasítása folytán vált szükségessé.

Engedélyezetteti pedig:

Új, önálló gyógyszerterék 31.

Ezzel a nyilvános gyógyszerterek összes létszáma felszaporodott 1854-re. Adataink szerint ezek között

van reáljogú gyógyszerterék 413, személyjogú 1413 és fiók-gyógyszerterék 28.

Házi gyógyszerterekről teljesen megbízható kimutatás alig készíthető, mert a változások igen gyakoriak, s mert a törvényhatóságok az adatokat magának a belügyminiszteriumnak is hagyatul vagy elkésve szolgáltatták be.

Ezért ezt mellőztük.

Magyarország házi gyógyszerterainak jegyzéke.

Hely	Megye	Házi gyógyszerterek-tulajdonos
Aranyidka	Abauj-Torn.	Bányatelep ¹
Bábolna	Komárom	M. kir. menesintézet
Balf	Sopron	Balfi gyógyfürdő telep
Báldi	Szepes	Albrecht főhg. örököséi urad.
Bodok	Nyitra	Stummer Sándor br. urad.
Bozító	Torontál	Csekonics Endre gr. urad.
Brennberg	Sopron	Brennbergi bányatársulat
Budapest	Pest	Orsz. gyűjtőfogház
"	"	Stefánia szeg. gyermek-kórh.
"	"	Szt-Erzsébet apáca-zárda
Budapest	"	Budapest balp. gyógyszer-szövetkezet ²
Budapest (Szt-István közpórh., Üllői-út, alap. 1885.)	"	"
Budapest (Szent-László közpórház IX., Gyáli-út, — a Sz.-Istv. közpórh. fiókja alap. 1894.)	Pest	Budapest balp. gyógyszer-szövetkezet ³
Bpest (Szt-Rókus közp. alap. 1824.)	"	Budapest balp. gyógyszer-szövetkezet ⁴
Budapest (Szt.-János közpórház, alap. 1888.)	"	Budapest jobb. gyógyszer-szövetkezet ⁵
Dégh	Veszprém	Festetics Pál gróf urad.

¹ A gyógyszerterék 1827—1903-ig mint nyilvános gyógyszerterék állott fenn. Ekkor a tulajdonos lemondott a jogosítványról s ismételt meddő pályázatok után a «Bányatelep» vette át azt. házi gyógyszerterék jellegével.

² Szent-István-kórh. gyógyszer., k. Ellő István.

³ Szent-László-kórh. gyógyszer., k. Hás Elek.

⁴ Szent-Rókus-kórh. gyógyszer., k. Lukács Gyula.

⁵ Szent-János-kórh. gyógyszer., k. Dietzl Lajos.

Hely	Megye	Házi gyógyszerár- tulajdonos
Deés-Akna Dioszegh Előpatak	Sz.-Doboka Bihar Háromszék	Kinostári munkástelep Dioszeghi cukorgyár Előpataki fürdő birtokos- ság
Emília-major Erdő-Bénye (fürdő)	Torontál Zemplén	Róbert pármái hg. urad. Waldholt Frigyes báró. Ke- zeltéséről a szarospataki «Angyal» gyógyszerár- tulajdonos gondoskodik
Feketehegy	Zólyom	Besztercebányai m. kir. erdőgazgatóság
Felső-Galla	Komárom	Tata-vidéki bányamű k. Kammerlehr J. Vilmos
Felsőderna	Bihar	Derna és vidéke bányák és gyártelepek fűrészpárlára
Fenyőháza	Liptó	Liptóújvári erdőhivatal
Helna	Gömör	Kalchbrenner Hugó dr.
Hodrushánya	Hont	Kinostári bányatelep
Inaszó	Négyréd	Szelaknai bányahivatal
Kalán	Hunyad	Salgótarjánai kőszénbánya Kulani bánya- és kohó-r.-t. (Ezelőtt a brassói bánya- és kohó-r.-t.-é volt.)
Kereszténysziget («Hohe Rinne»)	Szeben	Szebenbürgisch. Karpathen- Verein (Nagyszombai osz- tály)
Kéthely	Somogy	Kéthelyi uradalom
Királymező	Mármaros	Fischl József dr.
Kispest	Pest	Allami munkástelep
Kotterbach	Szepes	Bányatársulat
Marillavölgy (fürdő)	Krassó-Sz.	Marillavölgyi gyógyintézet
Mária-Nosztira	Hont	Allami fegyrintézet
Mezőhegyes (alap. 1840.)	Csanád	Allami menesztézet
Miskolcz	Borsod	Erzsébet vármegyei közk. 1901. k. Nyitrai Vilmos. Vasipar-társulat
Nadrág	Krassó-Sz.	Apponyi Lajos gróf urad.
Nagy-Appony	Nyitra	Első m. papiripar r. t.
Nagyszalab	Gömör	M. k. bánya- és kohó-hiv.
Oláh-Láposbánya	Sz.-Doboka	Első os. és kir. Dunagőz- hajózási társaság
Vasas bányatelep	Baranya	Szt.-Erzsébet-rend pozsonyi házának kórháza
Pozsony	Pozsony	

Hely	Megye	Házi gyógyszerár- tulajdonos
Pusztla-Koldu Püspökpuszta Rákospalota Rézbánya Rónaszék Rudóbánya Ruszkicza Sajókazincz Szőszfürdő Szeged Szentegát Szobráncz-fürdő Tarcza Tátralomnicz Tótmegyer Urvölgy Ürmény Yacs Vereskő Vihnye Zajpüres Zámok	Hunyad Baranya P.-P.-S.-K. Bihar Mármaros Borsod Krassó-Sz. Borsod Abaúj Csongrád Baranya Ung Vas Szepes Nyitra Zólyom Nyitra Pest Gömör Bars Trencsén Szilág	Cseh Sándor dr. Pécsi püspöki uradalom Dr. Niedermann-szanator. Bánya-kinostár Zsiga Mór dr. Fábrý Árpád dr. Brassói bánya- és kohó-r.-t. Kőszénbányatelep ? Börtönkórház Dr. Biedermann-urad. gróf Török-esalád Fürdőbirtokosság Szálló- és Fürdőváll. r. t. Károlyi Lajos gr. urad. Bánya-kinostár Hunyadi Imre gróf urad. Köbörg Pálóf herceg urad. Horváth Akos dr. Allami bányamű Uradałmi boltgyár Weinreb Bertalan és társai

Összesen 66.

Jegyzet. Házi gyógyszerár jellegével bír a *Kolozsvárt* felállított «egyetemi gyógyszerár» is, mely *Isschutz Hugó dr.* egyetemi magántanár «egyetemi gyógyszerész» címmel vezet. A budapesti magyar királyi tudományegyetem részére a magyar királyi belügyminiszter házi gyógyszerár felállítását engedélyezte, mely 1907. évi július 15-én megnyit. Vezetésével *Matolcsy Miklós dr.* okl. gyógyszerész és orvostudor, egyetemi magántanár bízott meg és az «egyetemi gyógyszerész» címet nyerte. A gyógyszerárban *Sperlógh Aladár dr.*, *Zalay Dezső dr.*, és *Rótkó Elemér dr.* tanárszékdek és *Mozsonyi Sándor dr.*, *Tischler János* és *Forkly Géza* egyetemi gyakornokok nyertek alkalmazást. — Megemlítjük végül a budapest-balparti gyógyszerész szövetséget által a budapesti gyógyszerész-testület házában (VIII. kerület, Agg-

teleki-utca 8. sz.) 1898. évben felállított és a szövetséget tulajdonát képező «Központi gyógyszer-raktár». Ennek igazgatója *Török János* okleveles gyógyszerész.

A monarchia katonai gyógyszerterárai.

Honvédehelyőrségi kórház gyógyszerterárai.
Budapesten.

Honvéd csapat-kórházi gyógyszerterár.
Szegeden és Zágrábban.

I. Helyőrségi kórházak gyógyszerterárai.

a) Magyar területen.

16. sz. helyőrs. kórház gyógyszerter.	Budapesten.	(1728.)
17. " " " "	Budapesten.	
18. " " " "	Komáromban.	
19. " " " "	Pozsonyban.	
20. " " " "	Kassán.	
21. " " " "	Temesváron.	
22. " " " "	N.-Szebenben.	

b) Osztrák területen.

1. és 2. számú	Bécsben
3. " "	Przemyslben
4. " "	Linzben
5. " "	Brünnben
6. számú	Olmützben
7. " "	Grázban
8. " "	Laiibachban
9. " "	Triestben
10. " "	Innsbruckban
11. " "	Prágában
12. " "	Josephstadtban

13. számú	Theresienstadtban
14. " "	Lembergben
15. " "	Krakkóban
27. " "	Badenben

c) Egyéb területen.

23. számú	Zágrábban
24. " "	Raguzában
25. " "	Sarajevóban
26. " "	Mostárban

II. Helyőrségi gyógyszerterárok.

Arad, Cattaro, Czernovitz, Eszék, Gyulafehérvár, Jaroslau, Klagenfurt, Kolozsvár, Nagyszombat, Nagyvárad, Pétervárad, Stanislau és Zára.

III. Haditengerészeti kórház gyógyszerterárai. Polóban.

Minden gyógyszerészt érdekel!

hogy mennyire fejlődött hazánk legversenyképesebb

DOBOZGYÁRA

a Nagyenyei Könyvnyomda és Papírárugyár.
villamos erőre berendezve és új gépeket
főszerezve.

Határozottan állíthatjuk,

hogy gyógyszerészeti dobozárukat, összehajlítható szappantokokat, arckenőcs dobozokat, szignaturákat, peeséjegyeket, sőt az összes gyógyszerészeti papírárukat sehol sem lehet úgy jó minőség, mint olcsóságra való tekintettel gyorsabban beszerezni, mint az alábbi címek alatt:

Levelem vagy sürgőnyem:
PAPÍRÁRUGYÁR NAGYENYED.

TELEFON: 5. szám. TELEFON: 5. szám.

1835

„SZIMONISZ”
capsula- és papíráru-gyára
Misztóffalu. ♦ (Szaímárm.)

Különleges gyártmányok: ○○

Befuvás nélkül föltétlen nyíló

„Zeus” capsula.

Befuvás nélkül föltétlen nyíló

„Recés” capsula.

Szabadalom az egész világon
bejelentve. Az 1911. évi I. gyógy-
szerészeti kiállításon elismerő
oklevéllel, a II. gyógyszerészeti
kiállításon bronz éremmel és
oklevéllel kitüntette. Számos
○○ ○○ elismerőlevél. ○○

Zacskó, vöny, ostya, por-herítékek, Teahüvelyek. Angel
signaturák, porláccák, teccurák, mérge- és sóshorszasz-
signaturák, pecsétjegyek. Eau de Cologne, Brillantín-
vignetták, stb. gyártása. Kő- és könyvnyomdai munkák.

Szimonisz Béla gyógyszerész személyes
vezetésével. ○ Árjegyzék és minták in-
gyen. ○ Husz százalék ármegtakarítás!

A magyar szent korona országainak
gyógyszertárai.

Jegyzet. A gyógyszertárak címe után zárójelbe
foglalt jelek mutatják a gyógyszertár nemét. És pedig
rövidítve: *r.* = reáljogot; *gyr.* = gyökrealjogot;
f. = fiókgyógyszertári jelent. Személyjogi anyagyógy-
szertáraknál semmi jelzést nem használunk.

Egyéb rövidítések e rovatban: *b.* = bérlő; *k.* = ke-
zelő; *l.* = lakosok száma; *m.* = megye; *bl.* = lásd;
öze. = özvegy; *ör.* = örökösök.

Az egyes községek nevét és lakosainak számát az
1900. évi általános népszámlálás adatai alapján vettük
fel a jegyzékbe, csak a tíz ezer lakón felüli városok-
nál vannak meg az 1910-ik népszámlálási adatok,
minthogy naptárunk zártáig nem jelent még meg a
többi helység hivatalos adata.

A több néven ismert helységnevek a jegyzékben
esetleg többször is szerepelnek s ez esetben utalunk
mindég az összes adatokkal együtt szereplő helység-
névre.

A gyógyszertárak felállítási évét legtöbb gyógyszer-
tárnál a tulajdonos birtokában levő okmányok alap-
ján jegyeztük fel.

Egyes gyógyszertárakról esetleg szükséges külön
észrevetéseinket mindig a gyógyszertár címe és adatai
után zárójelben azonnal megteszszük, a mi az áttekin-
tést megkönnyíti.

Végül a magyar szent korona országai összes gyógy-
szertárainak felsorolása után külön betűrendes jegy-
zékbe foglaljuk össze a tulajdonosok, bérlők és keze-
lők nevét, úgy, hogy e jegyzékből könnyen kikereshet-
hető bármely gyógyszerész tartózkodási helye, ha t. i.
az illető mint tulajdonos, bérlő vagy kezelő szerepel
valahol.

I. Magyarország nyilvános gyógyszerterái.

Magyarország területé 282.317 km², lakosságának száma az 1919-iki népszámlálás szerint 18.221.387.

Jegyzet. A jegyzéket lezártuk 1911. november 1-én 1826 nyilvános anya- és 28 főkönyvszerterárral. Az 1826 anyagyógyszerterár közül 413 realjogu, (gyökjog megszünt, 24 volt) és 1413 személyjogu. A gyógyszerterárak száma tehát összesen 1854.

Az adatok így következnek: 1. A helység. 2. A megye. 3. A lakosság száma. 4. A tulajdonos (háró, kezelt) neve. 5. A gyógyszerterár czime és neme. Végül 6. a gyógyszerterár felállításának éve és zárójelben esetleges észrevételek.

- Aba, Fejérm., 1. 3616. Németh Péter, Órangyal, 1893.
 Abaujszántó, Abauj-Tornam., 1. 4379. Meisels Jakab, Megváltó, (r.), 1812.
 Abaujszina (Nagyida főkja).
 Abádszalók, Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye, 1. 6827. Balthazár János, Magyar korona, 1873.
 Abony, Pestm., 1. 14729. Perényi Gyula, Szent István király, 1910.
 Abony, özv. Jura Péterné, k. Szentpétery Ödön, Remény, (r.), 1824.
 Abrudhánya, Alsó-Fehérm., 1. 3341. Onits Simon, Órangyal, 1882.
 Abrudhánya, Mader Hugó, Bányász (r.), 1799.
 Acsa, Pestm., 1. 1128. Juszák Gyula, Megváltó, 1887.
 Ada, Bács-Bodrogm., 1. 12500. Bástopolyai tak. pénztár r. t. k. Szabó László, Szentháromság, (r.), 1843.
 Adony, Id. Duna-Adony.
 Agárd, Zemplénm., 1. 1716. Kinyóssy Ervin, Szent-László, 1897.
 Ajka, Veszprém., 1. 2336. Trexler Gyula, Remény, 1883.
 Ajkai-estő Gondom., 1. 675. Simon Dezsa, 1912.
 Akarabó, Id. Rábó.
 Aknasugatag, Marmarosm., 1. 1792. özv. Keresztes Albertné, h. Meiszlíner Miksa, gróf Széchenyi István, 1861.
 Aknaszlatina, Marmarosm., 1. 2925. Szijártó Géza, Szt.-István, 1880.
 Alberti, Pestm., 1. 4826. Tábor Gyula, Magyar király, 1834.
 (A tulajdonos elhalálózása folytán pályázat után újra adományozva 1898-ban. — Tulajdonos jogot nyert 1905-ban, hogy gyógyszerterárát Irsára áthelyezhesse, ezen jogosítványával azonban nem élt.)
 Alberti, Id. Alberti.
 Alsóut, Fejérm., 1. 1843. Vajda Károly, József nádor, 1882. Főhercegi udvari gyógyszerterár. (Eredetileg Bieske főkja volt; 1895-ben anyásították.)

- Algyógyalfalu, Hunyadm., 1. 1691. Zágonyi Széles E., Megy., 1880.
 Alibunár, Torontálm., 1. 4628. Grób Lajos, Segítő Mária, 1883.
 Alib. Vasim., 1. 1819. Tóbiás György, Arany Kereszt 1910.
 Almás, Id. Bács-Almás, — Id. Torontál-Almás.
 Alpár, Pestm., 1. 3537. Pfalz Kálmán, Órangyal, 1892.
 Alsóbrány, Borsodm., 1. 428. özv. Tomko Jánosné, k. Dorcsák József, Angyal, 1880.
 Alsóárpás, Fogarasm., 1. 1283. Schönberger Hermann, 1900.
 Alsócsernáton, Háromszékem., 1. 1964. Kovács Ignác, Fehér-Kereszt, 1895.
 Alsódabas, Pestm., 1. 2147. Rátz Károly örök., h. Havelka Ignác, Remény, 1839.
 Alsódomboru, Zalám., 1. 3503. Szegesváry Dezső Pál, Isteni Gondviselés, 1891.
 Alsójár, Torda-Aranyosm., 1. 1724. özv. Püspöki Zsigmondné, b. Csics Béla, Remény, 1885.
 Alsókubin, Arvam., 1. 1674. Králík Alajos, k. Králík Lajos, Magyar korona (r.), 1753. (Alapítási éve ismeretlen, de 1753-ban már fennállott.)
 Alsólendva, Zalám., 1. 2361. Fußs Nándor, Szentháromság, 1855.
 Alsómezező, Abauj-Tornam., 1. 2805. Szankay Victor, Szentháromság, 1881.
 Alsónyárad, Pozsonym., 1. 2472. Keresztes Béla dr. 1907.
 Alsószínever, Marmarosm., 1. 2006. Csánalossy Albert, Isteni Gondy, 1907.
 Alsótátráfűred (Poprádfőkja).
 Alsóverezke, Beregm., 1. 1704. Láposy János örök., k. Molnár Bertalan, Remény, 1865.
 Alvincz, Alsó-Fejérm., 1. 3554. Telegdy Ferencz, 1870.
 Anina, Id. Stajerlakainia.
 Antalfalu, Torontálm., 1. 4546. Ambrózy Sándor, Aesculap és Hygieia, 1870.
 Apatin, Bács-Bodrogm., 1. 13136. Rátai Tivadár örök., k. Lehrer Alfréd, Szentlélek (r.), 1822.
 Apatha, Kolozsm., 1. 1363. Metznizer Imre, 1911.
 Apatin, Urig Károly, Szent-Antal, 1904.
 Apáca, Id. Csánalápáca.
 Apáti, Id. Jászapati.
 Apátfalva, Csánalut., 1. 5318. Michael Béla, Isteni Gondy, 1885.
 Apex, Hevesm., 1. 2071. Kessler Gyula, Isteni Gondy, 1896.
 Apostag, Pest-Pilis-Solt-Kiskunm., 1. 2220. Hatvani Dénes, Kossuth Lajos, 1906.
 Aracs, Torontálm., 1. 8487. Hackel József, Megváltó, 1882.
 Arad, Aradm., 1. 63.166. Ring Lajos, Angyal (r.), 1813.
 Arad, Bernát Jenő, Arany Kereszt, 1899.
 Arad, Hajós Árpád, Isteni Gondy, 1836.
 Arad, Vojtek Kálmán, Magyar kor. (r.), 1763.
 Arad, Gutori Földes Kelemen, k. Hehs V. Megváltó, 1867.
 Arad, dr. Rozsnyay József, k. Rozsnyay Kálmán, Szentháromság, (r.), 1824.
 Arad, Gees László, k. Molnár Mihály, Szent-István, 1858.

Arad, U. Kossuth Pál, Szűz Mária, 1889.
 Arad, Berger Gyula, Szent-Erzsébet, 1896.
 Arad, Szokoly Sándor, b. Götz Károly 1909.
 Arad, Wajdics György, 1912.
 Aranyoshánya (Torda Aranyosom.) l. 1057. Radimetzky Zoltán.
 (Lemondás felytán pályázat újjan adományozva 1902-ben)
 Remény 1894.
 Aranygyöres Tordam. l. 1091., dr. Tomcsik József örök., b.
 Dénes Ferencz, Isteni Gondviselés. 1884.
 Aranyosmarót, Barsm., l. 2786, Pösch Aladár, Megv. (r.), 1700.
 Aranyosmegecs, Szatmár. l. 3142, Náni János, Angyal, 1909.
 Asszonypatika, Id. Nagybánya.
 Aszód, Pestm., l. 8285. özv. Kornitzky Miksané, b. Sárkány
 László, Magyar király (r.), 1895.
 Avastelsőfalu, Szatmár. l. 2725, Andorkó Márton, k. Kerékes
 János, Megváltó, 1858. (Bikszádon fiókja van).
 Ábrány, Id. Alsó-Ábrány.
 Ács, Komárom. l. 5774, Kratochvil József, Szentlélek, 1872.
 Adánd, Somogy. l. 1593, Pösch Imre örök., b. Körmeny Kál-
 mán, Orangyal, 1882.
 Ákos, Szilágy. l. 1686, Görgey Dezső, Orangyal, 1893.
 Akosfalva, M.-Tordam., l. 892, László László, k. Gottlieb Ber-
 talan, Fehér szarvas, 1898.
 Álmosd, Biharm., l. 2046, Dobsa Sándor 1906.
 Árkód, Torontálm., l. 3009, Ledniczky István, Kereszt, 1889.
 Arokszállás, Id. Jász-Arokszállás.
 Babócsa, Somogy. l. 2627, Draskovich Géza, Megváltó, 1874.
 Badacsonytomaj, Zalam., l. 1656, Huszár Károly 1910.
 Baja, Bács-Bodrogm., l. 21092, Gyarmati Emil, Szenthároms., 1843.
 Baja, Makray László dr., Szentlélek, 1870.
 Baja, Lovassy Dezső, Üdvözítő (r.), 1788.
 Baja, Gellinger János dr., Kereszt, 1885.
 Bajszentistván, Pest-Pilis-Solt-Kiskunm., l. 3291, Görbe Gyula,
 Szt-István, 1904.
 Bajmok, Bács-Bodrogm., l. 7588, Virág Gyula, Üdvözítő, 1872.
 Bajna, Esztergom. l. 2350, Korotko Géza, Isteni Gondviselés,
 1884. (Dorog fiókkal. A fiók 1909-ig Tökösön volt.)
 Bakabánya, Honfm., l. 8316, Bizik József örök., Magyar korona, 1847.
 Balassagyarmat, Nógrádm., l. 19887, Balassagyarmati takarékpén-
 zár, Szentlélek, (r.) 1894.
 Balassagyarmat, Verebély Imre, Magyar korona, (r.), 1819.
 Balatonboglár, Id. Boglár.
 Balatonfőkajár, Veszprém. l. 1892, n. Sárközy József, Turul, 1902.
 Balatonföldvár (Köröshegy fiókja).
 Balatonfűred, Zalam., l. 1809, özvegy Orbán Ignáczné, b. Kovács
 Béla, Oroszlán (r.), 1797.
 Balatonszentgyörgy, Somogy megye, l. 1424, Berényi Kálmán, Or-
 angyal, 1897.
 Balavásár, Kis-Küküllöm., l. 871, Szilágyi Lajos, Gondv., 1903.
 Balázsfalva, Alsó-Fehérm., l. 2122, Schieszl Károly, Megváltó (r.),

1817. (A gyógyseje fár B. városban van; ugyanazon megyében
 hasonló nevű falu is ismeretes.)
 Balkány, Szabolcs. l. 5351, Balkányi Gyula, Fehér ligető, 1884.
 Balnaujváros, Hajdum., l. 12472, Jónap Aladár, Szentháromság,
 1855.
 Balnaujváros, Németh László, Orangyal, 1897.
 Balog, l. Felső-Balog.
 Barczarozsnyó, Brassóm., l. 4801, Scheeser József, Remény,
 1867.
 Barcs, Somogy. l. 5396, Kohut Sámuel, Igazság, 1864.
 Barcszentkereszt, l. Garam-Szent-Kereszt.
 Barcs-telep, Somogy., Schön Richárd, Megváltó, 1898. (A telep
 Barcsközséghez tartozik, s lakosai ott vannak kimutatva.)
 Barót, Húromszék. l. 2369, Dehitzky Mihály, Magyar korona,
 1827.
 Basahid, Torontálm., l. 4245, pályázat alatt, Orangyal, 1885.
 Battonya, Csanádm., l. 15911, Szécsi Dezső, Magyar király (r.)
 1892.
 Battonya, Fodor István, Orangyal, 1901.
 Bayaniste, Id. Homokhárványos.
 Bazin, Pozsonym., l. 4899, Schaubmar Lajos, Fekete medve (r.),
 1600. (Alapítási éve ismeretlen, de 1600-ban már fennállt.)
 Bács, Bács-Bodrogm., l. 4339, Gebauer Emil, Üdvözítő, 1898.
 Bácsalmás, Bács-Bodrogm., l. 11498, Mezőberényi Takarékpénz-
 tár, Szentlélek (r.), 1895.
 Bácsbokod, Bács-Bodrogm., 4244, Ferkly Vidor, M. O. Szt. Er-
 zsébet, 1891.
 Bácsbrestovác, Id. Szilberek.
 Bácsfeketehegy, Bács-Bodrogm., l. 5545, Häusser Jakab, Orangyal,
 1898.
 Bácsföldvár, Bács-Bodrogm., l. 6009, Inare Sándor, örök. k.
 Lengyel Antal, Isteni Gondviselés, 1893.
 Bácskeresztúr, Bács-Bodrogm. Arnold Endre, 1912.
 Bácskula, Bács-Bodrogm., l. 9174, Mály László, Védanya (r.)
 1812.
 Bácskula, Gergelyi József, Szent-Erzsébet, 1907.
 Bácsmadar, Bács-Bodrogm., l. 6669, Lukay Géza, Szt.-Erzsé-
 bet, 1903.
 Bácspetrovszellő, Id. Péterréve.
 Bács-Szentiván, Bács-Bodrogm., l. 5056, Csikos Ede, Véd-
 anya, 1897.
 Bácsszenttamás, Bács-Bodrogmegye, l. 14335, Barakovich Lajos,
 Szentlélek (r.), 1852.
 Bácsszenttamás, Jaszniás Gy. István, Aranyas, 1896.
 Bácsstopolya, Bács-Bodrogm., l. 12471, özv. Halmágyi Jenőné
 (r.), 1840.
 Bácsstopolya, Süffér Imre, Sárlos Boldogasszony, 1906.
 Bácsúváros, Bács-Bodrogm., l. 5918, Grates Milán, b. Hirsch-
 hauser Mihály, Megv., 1932.
 Bácsyaskút, Bács-Bodrogm., l. 5039, Thold István örök., k.
 Grób Zoltán, Szentháromság, 1856.
 Bálincz, Krassó-Szörény. l. 915, Havas Izsó, Fekete Sas, 1899.

Bán, Baranyam., l. 2472. özv. Králik Vinczéne, k. Vladár Sándor, Szent-László király, 1888.
 Bán, Trencsém., l. 3030. id. Ballegi Mátvás, Megváltó (r.), 1787.
 Bánátkomlós, ld. Nagy-Komlós.
 Bánatjafalu, ld. Réva-Ujfalu.
 Bánfalva, ld. Gádoros.
 Bánfihunyad, Kőtelekmező, 4482. Schweiger Nándor, Szarvas, 1819.
 Bánfihunyad, Nagy Miklós, 1888.
 Bántak, Torontáln., l. 2755. Bielek Zoltán, Megváltó, 1886.
 Báránd, Bihar., l. 8881. Rochlitz Márton, Orángyal, 1898.
 Bártfa, Bihar., l. 6102. Lácherer Gyula, Arany oroszán (r.), 1784.
 Bártfa, Sárosn., l. 6102. Lácherer Gyula, Arany oroszán (r.), 1784. (Főjökkel Bártfa-fürdőn. Feláll. eye ismeretlen, a kassai helytartóság 1784-ben ismerte el tulajdonjoguk.)
 Bártfa, Tischer István, Magyar korona (r.), 1797.
 Báth, Hontn., l. 1423. Zsilka Lajos, Orángyal, 1899.
 Bátorkezi, Esztergomn., l. 3013. Balás Lajos, Orángyal, 1899.
 Bátor, Kőözsm., l. 1590. Broser Viktor, Oroszlán, 1884.
 Bátoraszkék, Tolm., l. 7521. Pongrácz Lajos, Szentháromság, 1836.
 Bazna, Kisküküllőn., Neumann Ábrás, Orángyal, 1910.
 Becse, ld. O-Becse.
 Belatinéz, Zalám, l. 1446. Szepessy Gusztáv, Isteni Gondv., 1888. (1880—1896-ig fiók volt: ekkor anyáslátott.)
 Belső, Sopronn., l. 2681. Rémann Béla Gyula, Megváltó, 1902.
 Belényes, Bihar., l. 3631. Erdélyi László, Kigyó (r.), 1829.
 Belényes, Bihar., Pataky Sándor, Orángyal, 1907.
 Beodra, Torontáln., l. 4507. Kirits Simon, Szenthároms. (r.), 1822.
 Bereczel, Torontáln., l. 1822. Langer Károly, Angyal, 1897. (1895-ig Acsa fiókja volt s ekkor a tulajdonos beszámította.)
 Bereczel, Háromszék., l. 2017. Szini Albert, Védanya, 1886.
 Bereczkujfalu, ld. Királyhida.
 Beregilosva, ld. Hozva.
 Beregrákos, ld. Rákos.
 Beregszász, Beregm., l. 12003. Reichard Jenő, Angyal, 1878.
 Beregszász, Meisels Lajos, Medve (gy. r.), 1818.
 Beregszász, Vajku Lőrincz, 1909.
 Berekbőszörmény, Bihar., l. 3310. Peczell Károly, Kor., 1886.
 Beremend, Baranyam., l. 2128. H. Lechner A., Nagy korona, 1896.
 Beresztócz, Torontálmezeje, l. 3490. Barát Dénes, Arany kor., 1901.
 Berethalom, Nagy-Küküllőn., l. 2280. Herzberg Henrik, b. Müller Frigyes, Isteni Gondv. (r.), 1810.
 Berettyószéplak, Bihar., l. 1915. Kékessy István grök., t. Kékessy István, Megváltó, 1884.
 Berettyóujfalu, Bihar., l. 7123. Boross Gyula, Gr. Széchenyi L., 1896.
 Berettyóujfalu, Trajánovits Antal, Magyar korona, 1897.
 Berhida, Veszprémn., l. 1137. Csifári G. Zoltán, Angyal, 1882.
 Bernátszka, Krassó-Szörényen., l. 2251. Klein Samuel, Orángyal, 1900.
 Berzenye, Somogyn., l. 3051. May Aladár grök., k. Bölcman Mihály, Száz Mária, 1819.
 Bezrova, l. Marosborsó.

Bessenyő, ld. O-Bessenyő.
 Bessenyőszög, Jász-Nagykun-Szolokn., l. 4295. Schmezz Ignác, Isteni Gondviselés, 1903.
 Beszterce, Beszterce-Naszódm., l. 18236. Herberth Frigyes, k. Vályi Andor, Bekete Sas (r.), 1690.
 Beszterce, Müller Frigyes, Korona, 1888.
 Beszterce, Zinz Albert, k. Wokalek Henrik, Minerva (r.), 1778.
 Besztercebánya, Zelyoum., l. 10776. Burda Károly, Megváltó (r.), 1705. (Nemely kultúrás szerint már 1561-ben felemállott volna.)
 Besztercebánya, Gölner Béla, Szerecsen (r.), 1778.
 Besztercebánya, Flittner Jenő dr., 1904.
 Besztercebánya, Solnok-Dobokam., l. 2750. Sár. Nagy Gy., Megváltó, 1868.
 Bezdán, Bács-Bodrogm., l. 7885. Samarjai Béla, Samarjai Béla, Szent-Háromság (gy.), 1834.
 Bégazentgyörgy, Torontálmezeje, l. 3077. Szerdahelyi K., Szent-háromság, 1859.
 Békásmegyér, Pestn., l. 2020. Dieter Frigyes, Szent-József, 1895.
 Békés, Békésm., l. 26876. özv. Spitzer Miklósné, k. Löwenstein Dezső, Arany csillag, 1889.
 Békés, Benedicty Gyula, Fehér hattyú, (r.), 1821.
 Békés, Ragettyi János, Isteni Gondviselés, 1870.
 Békés, Vertán Dezső, Megváltó, 1908.
 Békéscsaba, Békésm., l. 42539. Südy István, Megváltó, 1885.
 Békéscsaba, Ráthy Béla, Sas (r.), 1825.
 Békéscsaba, Erdős Károly, Szent-István, 1868.
 Békéscsaba, Lőrincz László, 1895.
 Békéscsaba, Radó Miklós, H. Babóczy Ferencz, 1906.
 Békéscsaba (Erzsébethegy), Ferenczi Arpd., Luther Márton, 1902.
 Békésszentandrás, Békésm., l. 7252. Utrin Vincze, Megv., 1879.
 Bél, Bihar., l. 2021. König Ernő, Arany kereszt, 1886.
 Béla, ld. Szepes-Béla.
 Béla, Pestn., l. 2895. Klein Gyula, Magyar korona, 1892.
 Bicske, Fejerm., l. 6495. Gölner Károly, Orángyal, 1859.
 Bihar, Bihar., l. 2501. Mihályi Jenő, grök. Megváltó, 1888.
 Biharhegy, ld. Bál.
 Biharhódmező, Bihar., l. 6013. Vaday Ignác, Hajnál, 1838.
 Biharkezes, Bihar., l. 3194. Pópa Tivadár, Szent-István király, 1888.
 Biharorda, Bihar., l. 1745. Mócsay József, Arany Szarvas, 1893.
 Biharudvari, Bihar., l. 3992. Keresztényi Antal, Isteni Gondviselés, 1901.
 Bilke, Beregm., l. 4078. Thanhofer F. b. Somogyi László Ferencz, 1865.
 Billed, Torontáln., l. 4566. Becker János és neje, k. Becker János, Szent Háromság (r.) 1837. (Közebben zárdagyűgyesztartó volt.)
 Bilszád, Avassfelsőfalvi fiókja.
 Bilsze, ld. Nagy-Bilsze.
 Bodajk, Fejerm., l. 1982. K. Jeszenszky L., Száz Mária, 1892. (Főjökkel Isztinon.)
 Bodásujlak, Zemplén., l. 1200. Cséri Elek, Orángyal, 1897.
 Bogács, Borsodn., l. 1729. Jézso Artur, Szent-Antal, 1909.
 Bogáros, Torontáln., l. 2919. Schmek Richard, Isteni Gondvis., 1894.

- Boglár, Somogy-m., l. 1054. Szentmihályi Gyula, Bold. Szűz Mária, 1891.
- Bogsán, ld. Német-Begsán.
- Bolca, Hunyadm., l. 1769. Frohnmeyer V., Orangyal, 1887.
- Bokod, Komárom-m., l. 2209. Menich János, Angyal, 1878. (1888-ig fiókja volt a tatár Városi gyógyszerárnak, ugyanakkor lett önállóitva.)
- Boksanbánya, Krassó-Szörény-m., l. 3116. Risztics Millán és neje k. Risztics Millán, Szentháromság (r.), 1832.
- Boldogasszony, Moson-m., l. 2829. Nagy Nándor, Magy. kir., 1870.
- Boldva, Borsod-m., l. 1597. Réthy Sándor örök. b. Gulyás Lajos, Megváltó, 1899.
- Boly, ld. Német-Boly.
- Bonczháza, Kolozs-m., l. 2223. Prefort József, Isteni Gondviselés, 1890.
- Bonyha, ld. Szász-Bonyha.
- Bonyhád, Tolnam., l. 5749. Eibach Ödön, Arany sas (r.), 1829.
- Borggründ, Beszterce-Naszód, lak. 2549. Wachsmann Albert, Orangyal, 1874.
- Borosjenő, Aradm., l. 6014. 6zv. Ferenczy Jánosné, b. Mike József, Megváltó, 1852.
- Borosszécs, Aradm., l. 2252. Zangerl Gyula, Gr. Széchenyi l., 1878.
- Borsa, Máramaros-m., l. 10900. Kiesler Vilmos, Magyar kir., 1894.
- Borsodnádásd, l. 2127. Grózer Lajos, Orangyal, 1907. (1895-1919-ig Ozd fiókja volt.)
- Borszék úrtő, Gyergyóditő fiókja.
- Botfalu, Brassóm., l. 2491. Henning Károly, Zöld kereszt, 1908.
- Bozovics, Krassó-Szörény-m., l. 3974. Husovszky József, Isteni Gondviselés, 1862.
- Bőhánya, Somogy-m., l. 2613. Balog János, Orangyal, 1894.
- Bölcske, Tolnam., l. 4391. Vasváry Géza, Szentlélek, 1890.
- Bőszörmény, ld. Hajdu-Bőszörmény.
- Böd, Abauj-Tornam., l. 626. Stüssli Jakob, Remény, 1891. (Fiókja Ránkfüred.)
- Bős, Pozsony-m., l. 2715. Laib Rezső, Megváltó, 1885.
- Brassó, Brassóm., l. 41,056. Klein Viktor, Arany korona (r.), 1891.
- Brassó, Stonner Frigyes, Ar. oroszlan, (r.) 1757.
- Brassó, 6zv. Kellemen Ferenczné, Fehértemplom (r.), 1772.
- Brassó, Kugler Rezső, Hygieia, 1897.
- Brassó, Schmidt Károly, Medve (r.), 1690.
- Brassó, Neustädter Jenő, Orangyal (r.), 1789.
- Brassó, Jekelius Emil, Remény, 1848.
- Brassó, Hornung Gyula, Szerecsen (r.), 1821.
- Brassó, Borsódy István, 1855.
- Brád, Hunyadm., l. 3896. Nagy György, Szent-György, 1890.
- Brezonbánya, Zolyom-m., l. 3942. Reiprecht Jenő, Oroszlán, 1898.
- Bruckfalva, ld. Királybuda.
- Budafok, Pest-m., l. 10954. Tamássy Floris, k. Tamássy Dezső, Szt. László (r.), 1816.
- Budafok, Tihon Ottó, Kigyó, 1909.
- Budakeszi, Pest-m., l. 4211. Lambert Károly, Angyal, 1884.

- Budaörs, Pest-m., l. 6194. Levius Károly, Szt. István, 1871.
- Budapest, Pest-m., l. 880,371. l. Mihály-körút 51. sz., Nagyatádi lakareképzőár r.-t., b. Krebsz Géza, Szent-Háromság (r.), 1786.
- Budapest, l. (Isten-hegy), Eötvös-u. 3., Wiesner Lajos, Mátyás király, 1885. (1886—1894-ig fiókja volt I. ker. «Magyarország védelasszonyá-nak».)
- Budapest, l. Fehérvári-ut 19., Pánczli Mihály, Szent-Gellért, 1888.
- Budapest, l. Krisztina-tér 9., Radanovits Testvérek, k. Radanovits Kozma, Segítő Mária (r.), 1790.
- Budapest, l. Krisztina-körút 191., D. Szóthásy L., Magyarország védelasszonya, 1883.
- Budapest, l. (Vár), Tárnok-utca 18., Radulescu Gy., Városi gyógyszerár (r.), 1688.
- Budapest, l., Alkotás-utca 34., Bozó Géza, 1906.
- Budapest, l. Fehérvári-ut 54., Nyílassy Agoston, Szent-Imre, 1910.
- Budapest, II., Krisztina-körút 33., Marton Manó, gróf Széchenyi István, 1901.
- Budapest, II., Fő-u. 27., Jenes Vilmos, Fekete medve (r.), 1688.
- Budapest, II., Fő-u. 54., dr. Kertész Ernő, k. Kurádi Emil, Római császár (r.), 1784.
- Budapest, II., Margit-körút 38., Tóth József és Petri Ottó, k. Petri Ottó, Szent-István (r.), 1795.
- Budapest, II., Széna-tér l. Lőrincze Jenő, k. Riesz Árpád, Szent-János, 1893.
- Budapest, II., Zsigmond-u. 17., Irgalmasrend, k. Maricsok Irén, Ferencz Gránát-alma (r.), 1896.
- Budapest, II., Fő-utca 89., Nagy Elemér, Pálffy, 1911.
- Budapest, III., Florián-u. 12., Meisels Ákos, Szent-Flórián, 1895.
- Budapest, III., Lajos-utca 28., Káposztássy Géza, Arany oroszlan, 1876.
- Budapest, III., Lajos-u. 117., Lukács Jenő, Angyal, 1833.
- Budapest, III., Polgár-tér 8., Zhoray Gyula, Magyar korona (r.), 1785. (Fiókkal a Margit-szigeten.)
- Budapest, III., Vörösmarty-ut 69., Strécker Alajos, Szent-kereszt, 1909.
- Budapest, III., Szentendrei-utca 40—42., Bihari Szathmáry Sámuel, Szent-Endre 1911.
- Budapest, IV., Ferenciek-tére 9., dr. Molnár Béla, k. Király Antal, Kigyó, (gy. r.), 1787.
- Budapest, IV., Vánház-körút 8., Raditz Ign., Fehér kereszt, 1885.
- Budapest, IV., Kristóf-tér 7., dr. Augusz Zsigmond ügyvéd, b. László Géza, Nagy Kristóf (r.), 1791.
- Budapest, IV., Pápmegye-utca 2., Jármy Gyula dr., Oroszlán (r.), 1794. (Orsz. homeopathia gyógyszerárral: eredetileg Pozsonyban volt.)
- Budapest, IV., Váci-u. 34., Budai Emil dr., k. Ottlinger Vilmos, Szentháromság (r.), 1688. (Városi gyógyszerár.)
- Budapest, IV., Deák Ferencz-tér 6., Cserevnyák György, b. Szitts Pál, Deák Fer., 1905.
- Budapest, IV., Múzeum-körút 21., Lőderer Ervin, k. Tihanyi László, Múzeum, 1910.

- Budapest, IV., Molnár-utca 23., Clark Simon, k. Lenkei Árpád, Aesculáp, 1911.
- Budapest, Muzéumsziget, k. Wehner Ede (f.).
- Budapest, V., Dorottya-u. 13., Pollatssek Bertalan, k. Kovács Aladár, Szeressen, 1886.
- Budapest, V., Lipót-körút 28., Kerpel Vilmos, k. Kállai Károly, Fehér sas, 1890.
- Budapest, V., Margit-sziget, Zboray Gyula, Szent-Margit (f.), 1875. (III., Polgár-tér, Magyar korona bokja.)
- Budapest, V., Marokkói-utca 2., Balla Elemér, Magyar király (f.), 1897.
- Budapest, V., Nagykorona-utca 23., Zoltán Béla, Szűz-Mária I. a. (r.), 1848. (József főh. ndr. szálthöjze.)
- Budapest, V., Nádor-utca 3., Barabás Lajos és neje, b. Czukor László, Szent-István (r.), 1808.
- Budapest, V., Nádor-utca 24., Zebegényi L., Arany-kereszt, 1888.
- Budapest, V., Váci-körút 66., Netcsák Adolf, k. Kasztner Sándor, Klotild főh.-né, 1878.
- Budapest, V., Külső-Váci-út 79., Héderváry Hugó dr., Szent-Lajos, 1885.
- Budapest, V., Visegrádi-utca 19. ifj. Horváth Antal, Nap, 1905.
- Budapest, V., Lipót-körút 5., Harcz János, k. Gréb János, Justitia, 1907.
- Budapest, V., Váci-út 31., Róth Manó, Ferdinánd, 1912.
- Budapest, VI., Váci-út 123., Bálint Géza, Danubius, 1910.
- Budapest, VI., Váci-körút 29., Szűcs Sándor, Hangya, 1911.
- Budapest, VI., Andrásy-út 26., Török Sándor, k. Bereczk Ödön, Opera, 1888.
- Budapest, VI., Andrásy-út 55., Ladányi Zoltán, Szt-Bertalan, 1899.
- Budapest, VI., Andrásy-út 84., Bayer Antal, 1882.
- Budapest, VI., Aréna-út 124., Rózsa Gyöngyi I., Hattyú, 1891.
- Budapest, VI., Liszt-Ferenccz-ter 20., Kovács Ernő dr., Segítő Mária, 1867.
- Budapest, VI., Hungária-körút 93., Lázár Béla dr., b. Bokor Dezső, Fehér galamb, 1901.
- Budapest, VI., Király-utca 12., özv. Török Józsefné és Török Sándor, k. Klein Lajos dr., Szentlélek (r.), 1716.
- Budapest, VI., Király-u. 86., Lehmann Vikt., Isteni Gondy, 1875.
- Budapest, VI., Szondi-utca 52., Károly Armin, Turul madár, 1901.
- Budapest, VI., Terecz-körút 29., Tauffer Gábor dr., k. Ligethy Gyula, Szent-György, 1886.
- Budapest, VI., Váci-körút 17., dr. Székely Ernő (r.), 1894., külön homeopathia-gyógyeszkertárral.
- Budapest, VI., Hungária-körút 57., Esztergár Béla, Szabadság, 1907.
- Budapest, VI., Andrásy-út 99., dr. Gáld Endre, gróf Andrásy Gyula, 1908.
- Budapest, VI., Szondi-u. 23., Bauer Adolf, Vörösmarty Mihály, 1908.
- Budapest, VI., Hajós-u. 24., Szántó József, Erzsébet királyné, 1908.
- Budapest, VI., Váci-út 87., Janicsár István, Phoenix, 1911.
- Budapest, VI., Király-utca 38., Grossmann Ervin, Caritas, 1910.

- Budapest, VII., Dobány-utca 84., Grünwald Gyula, Apollo, 1897.
- Budapest, VII., Aréna-út 29., Polatsik József, Aréna, 1901.
- Budapest, VII., Bosnyák-utca 9., Csányi Zoltán örök. b. Heisler Zoltán, Oranyal, 1892.
- Budapest, VII. ker., Thököly-út 28., Molnár Lipót, b. Bartha István, k. Pribek Imre, Szent-Irmina, 1886.
- Budapest, VII., Damjanich-utca 2., Szenthe Lajos, Magyarorszáde vedasszonya, 1888.
- Budapest, VII., Damjanich-utca 39., özv. Fuhrmann Ferenczné, k. Mészöly Mátyas, Damjanich, 1911.
- Budapest, VII., Dob-utca 89., Erényi László, Fortuna, 1902.
- Budapest, VII., Thököly-út 87., Kasztriner Miklós, Hungaria, 1890.
- Budapest, VII., Erzsébet-körút 21., Hoffmann Béla örök., b. Polony János, Szent-Erzsébet, 1885.
- Budapest, VII., Erzsébet-körút 56., Balla Sándor, k. Szabados Ödön, Humia, 1890.
- Budapest, VII., István-út 17., Boda József, Flóra, 1899.
- Budapest, VII., Klauzál-tér 1., dr. Hesser Andor, k. Lukács Adolf, Klauzál, 1912.
- Budapest, VII., Károly-körút 5., Erényi Béla, k. Szilvassy Gy. László, Diana, 1895.
- Budapest, VII., Rákóczi-út 12., Szatmári tukarékpenztár egyesület, b. Grosz Ferenc, k. Kis Károly, Megváltó. (r.), 1828.
- Budapest, VII., Rákóczi-út 88., Szász Károly, Kereszt, 1882.
- Budapest, VII., Kerepesi-út 24., Szilvassy Gy. László, Pannónia, 1900.
- Budapest, VII., Király-utca 49., Pohl Jenő, Szent-Terézia (r.), 1897.
- Budapest, VII., Wesselényi-u. 30., Gábel József, Wesselényi, 1901.
- Budapest, VII., Lövyöde-tér 5., Widder Aladár dr., Fasar, 1906.
- Budapest, VII., Thököly-út 21., Szabady János, 1907.
- Budapest, VII., Bethlen-utca 14., Bakos József örök., b. Reinhardt József, 1909.
- Budapest, VII., Wesselényi-utca 60., Halász Zoltán dr., b. Szölösi Sándor, Glória, 1910.
- Budapest, VII., Rákóczi-út 79., Lux Mihály, b. Horváth Jenő dr., Szt.-Rokus, 1919.
- Budapest, VII., Garay-tér 19., Hüvös László, Garay, 1912.
- Budapest, VIII., Baross-utca 72., Szikla L. dr., Szt.-József, 1854.
- Budapest, VIII., Baross-utca 129., Orbán Armin, Kálvária, 1894.
- Budapest, VIII., Hős-utca 15., Bleyer Károly, k. Czeglédy István, Proféta, 1887.
- Budapest, VIII., József-körút 64., Elek Mihály, Apostol, 1899.
- Budapest, VIII., Rákóczi-út 39., Rosenberg S. dr., Csillag, 1878.
- Budapest, VIII., Mátyas-tér 3., Filo János, k. Kovács István, Szt.-Keresztély, 1882.
- Budapest, VIII., Múzeum-körút 18., Krieger György özv., k. Mer Gyula, Magyar korona (r.), 1790.
- Budapest, VIII., Népszínház-utca 22., Korányi Lajos, k. Neuwirth Béla, Szt.-Margit, 1893.
- Budapest, VIII., Rákóczi-tér 2., Varsa Ernő dr., k. Hajdu Ödön dr., Szent-Péter, 1894.

- Budapest, VIII., Sándor-tér 3., Csepesányi Lehel, Szt.-László, 1884.
 Budapest, VIII., Baross-utca 44., öz. Telkessy Ivánné, b. Barla.
 Endre dr. (r.), 1761. (azelőtt is föntállott, mint tábori patika:
 az I. kerületből ide 1905-ben helyeztetett át.)
 Budapest, VIII., Práter-u 45., Csippek János, k. Bektes Gyula,
 Szent-család, 1905.
 Budapest, VIII., Rákóczy-út 25., Basch Ernő és Szamosy Gyula,
 II. Rákóczi Ferencz, 1905.
 Budapest, IX., Ferencz-körút 22., Fekete Andor, Pádmai Szent-
 Antal, 1879.
 Budapest, IX., Mester-utca 25., Muzsa Gyula, Madonna, 1899.
 Budapest, IX. ker., Ráday-utca 13., Deér Endre dr., Jó pásztor,
 1886.
 Budapest, IX., Soroksári-út 70., Barts Emil, k. Pandula József,
 Szent-Anna, 1892.
 Budapest, IX., Üllői-út 39., Kosch K. Traugott, k. Hörk Dezső,
 Angyal (r.), 1847.
 Budapest, IX., Üllői-út 67., Vörös Gyula, Szt.-Ferencz, 1872.
 Budapest, IX., Üllői-út 87., Neményi Nándor, Stefánia, 1911.
 Budapest, IX., Üllői-út 105., Szabady Viktor és Kirner Sándor,
 Sas, 1888.
 Budapest, IX., Üllői-út, Neményi Nándor, 1911.
 Budapest, IX., Lónyay-utca 46., Bösch Lajos, 1911.
 Budapest, X. (Tiszviselő-telep), Család-utca 44., Lenz József,
 Mátyas király, 1896.
 Budapest, X., Jászberényi-út 7., Fácányi István, Isteni Gond-
 viselés, 1879.
 Budapest, X., Kápolna-utca 1., Mezyery Géza, b. dr. Mann Géza,
 Aranyas, 1888.
 Budapest, X., Gergely-utca 40., Schweitzer Emil, Szent-Katalin,
 1809.
 Budapest, X., Rákosfalva, Kerepes-út 128/2., Kada István öz.
 k. Pollatsch Vilmos, Szent-Vendel, 1888.
 Budapest, X., Orszay-út, dr. rvenyi Béla, 1911.
 Büd-szentmihály, Szabolcsm., I. 7439, Miklós Pál, Magy. kir., 1878.
 Bugy, Pestm., I. 3342, Liszka István, Szent-István király, 1901.
 Buj, Szabolcsm., I. 3951, Ruchlicz Ignác, Megváltó, 1899.
 Bükksza, Bács-Bodrogm., I. 3042, Kocsis Kálmán, 1905.
 Bútyin, Aradm., I. 3245, Orni Mihás örök., b. Barbul Odón, Ór-
 angyal, 1895.
 Buziás, Temesm., I. 2852, Scholtz Endre, Nádor, 1845.
 Búd-Szt.-Mihály, Id. Szent-Mihály.
- Csaba, Id. Békés-Csaba.
 Csabrendek, Zalám., I. 3433, Posgay Andor, Szent-László, 1899.
 (Sümegegye fiaja volt 1901-ig.)
 Cserza, Trencsenm., I. 4629, Bencsáth Jenő, Megváltó, 1849.
 Csanádapáca, Csanádm., 3644, Bonomi Géza, Magyar Korona,
 1884.
 Csanádpalota, Csanádm., I. 3942, Nagy Albert, Hattyú, 1880.
 Csantavér, Bács-Bodrogm., I. 6875, Basch Andor. N. Szt.-János,
 1884.

- Csanay, Csongrádm., I. 3468, Domján Géza, Megváltó, 1899.
 Csap, Unam., I. 1819, Bernát Sándor, Isteni Gondviselés, 1871.
 Család, Torontálm., I. 2826, Bierbaum Gyula, Szt.-József, 1871.
 Csák, Temesm., I. 4601, Tikatsch Rikárd, Szentháromság (r.), 1795.
 Csák, Temesm., Schwáb Manó, b. Schwimmer Marcell, 1888.
 Csákgörbe, Szolnok-Dobokam., I. 1299, Piskoly Zoltán, Hát-
 Hegy, 1879.
 Csáktornya, Zalám., I. 4869, öz. Gőncz L.-né, k. Pethő Jenő
 Magyar korona (r.), 1895.
 Csákvár, Fejérmegye, I. 4795, Ács Mihály, Isteni Gondviselés
 (r.), 1821.
 Csány, Hevesm., I. 3793, Horváth Imre, Magyar korona, 1894.
 Csávoly, Bács-Bodrogm., I. 2846, Hallósy Endre, 1909.
 Cséce, Id. Tiszacséce.
 Csene, Id. Szerb-Csene.
 Csenger, Szatmarm., I. 3369, Hajdu József, Oroszlán (r.), 1825.
 Csepel, Pestm., I. 4899, Hoffmann Ernő, Orangyal, 1896.
 Csepreg, Sopronm., I. 4065, Floderer Jenő, Szentháromság, 1842.
 Cserépálja, Torontálm., Paral Nándor, b. Roth Márk, 1907.
 Csernő, Aradm., I. 3609, Székely Zoltán, Megváltó, 1860.
 Csernőifalu, Brassom., I. 2577, Prodtloff József, Arany-kereszt,
 1858.
 Csernátón, I. Alsó-Csernátón.
 Cserne, Torontálm., I. 3326, Froncivcz G. Szentfűtek, 1876.
 Cserevenka, Bács-Bodrogm., I. 7563, Schumacher H. Gök., k. Gör-
 gej Gyula, Isteni Gondviselés, 1851.
 Csesztel, Pozsony, I. 1899, Erdy István, Szent-Anna, 1909.
 Csetnek, Gömörm., I. 1535, Deutsch Zoltán, Minerva, 1898.
 Cséffa, Biharom., I. 1474, Detrich Zoltán, Megváltó. (A győztes-
 zart 1898-ban Gyapuháza engedélyezték, de ezt többjében
 1905-ben ide helyezték át.)
 Csépa, J. Nagy-Úszokm., I. 3239, Csalár Andor, Orangyal, 1880.
 Csikgyimesbükk, Csikm., I. 4413, Pólsa Sándor, Mátyas király,
 1899.
 Csikharasztfalva, Csikm., I. 1692, Hankó Antal, Orangyal, 1895.
 (Csik-Szt.-Domokosról helyeztetett át ide 1897-ben.)
 Csikszentmárton, Csikm., I. 1464, Keller István, Attila, 1871.
 (Csik-Tusnádon a szoron alatt házi győzteszárral.)
 Csikszerecs, Csikm., I. 2858, Görny Árpád, Fekete sas, 1867.
 Csikszerecs, Orbán János, 1907.
 Csikszepviz, Csikm., I. 2811, Teutsch Frigyes, 1882.
 Csiz, Rimaszécs falja.
 Csokonya, Somogyom., I. 2982, Bálint Jenő, Megváltó, 1906.
 Csongrád, Csongrádm., I. 2549, Law Adolf, Megváltó, 1882.
 Csongrád, Barna Henrik, Ország ezimre, 1825.
 Csongrád, Berkovics Mór, Szt.-Rokus, 1896.
 Csönoplya, Bács-Bodrogm., I. 4861, Schwabler Mátyas, Segítő Má-
 ria, 1888.
 Cserna, Sopronm., I. 7813, Marinczer Jenő, Kősas (r.), 1817.
 Cserna, Gajda Pál, Megváltó, 1910.
 Csorvás, Békésm., I. 4967, Forgács Károly, Isteni Gondv., 1883.
 Csóka, Torontálm., I. 3925, Biber Géza, Angyal, 1855.

Csőgle, Veszprémm., l. 1834, Barbaesy Pál, Isteni Gondv., 1838.
 Csökmő, Biharm., l. 3583, p. Péchy József, Olajág, 1894.
 Csömör, Pestm., l. 5226, Kovács Lajos, Megváltó, 1909.
 Csucsá, Kolozsm., l. 1500, F. Imre József, Magyar korona, 1893.
 Csurgó, Somogy., l. 3955, Szabó Vincze, Megváltó, 1847.
 Csurgó, Bács-Bodrogm., l. 10184, Gv. Ember Istváné, b. Takács János, Segítő Mária, 1895.
 Csúz, Komáromm., l. 1984, Jézovits Kálmán, Szenth. (r.) 1906.
 Czece, Fejerm., l. 3376, Kállor Zs. Ernő, Megváltó, 1835.
 Czegled, Pestm., l. 3392, Zalai Éde, Remény, 1836.
 Czegled, Jánosy Géza, Szt.-László (r.), 1897.
 Czegled, Dobos György, 1896.
 Czegled, Peres Ernő, b. Yarga Pál, 1909.
 Czelküdömlök, Vas., l. 2232, Bisczky Odén, Bold. Sz. Mária, 1846.
 Czrepalja l. Cserépalja.
 Czibakháza, Jász-Nagykan-Szolnokm., l. 4745, Mertz Gusztáv k. id. Mertz József, Szentháromság, 1894.
 Czifer, Pozsonym., l. 1721, Hajnóczky György, Szent-Mihály, 1895.
 Czinkota, Pestm., l. 3195, Takács István, Mátyás király, 1896.

Dárda, Baranyam., l. 2904, Darás József, b. Bossányi Jenő, Magyarország vedasszonya, 1840.
 Deblyácska, ld. Torontál-Vásárhely.
 Debreczen, Hajdum., l. 9279, Batáry Imre, Arany aγγyal (r.), 1670—1689 körül.
 Debreczen, Grosz Nagy Ferencz és neje, Arany egyszaru (r.), 1772.
 Debreczen, Strauszmann József k. Szelenyi Árpád dr., Feher hattyu (r.) 1813.
 Debreczen, Mihálovits Jenő, Kigyó (r.), 1812.
 Debreczen, sz. Tóth Béla, Magyar korona (r.), 1897.
 Debreczen, Kubek Sándor, Megváltó, 1843.
 Debreczen, Sághy Ferencz, Nap (r.), 1892.
 Debreczen, Harsányi Lajos, Reménység, 1868.
 Debreczen, Reichard Sándor, 1991.
 Debreczen, Koczian Dezső, 1904.
 Debreczen, l. Kovách Sándor, Csokonai 1906.
 Debreczen, Arany Árpád, Ifik Rákóczy Ferencz, 1907.
 Dees Tolna., l. 3251, Hobor Kálmán, Magyar korona, 1909.
 Delibát, Temesm., l. 4729, Emánuel Sándor, 1909.
 Deményháza Maros Tordam., l. 640, Stankovszky József, Ődvé-
 zítő, 1910.
 Derecske, Biharm., l. 9260, Bontó Sándor, Remény, 1836.
 Delta, Temesm., l. 3397, Feigl Éde, Szent-Anna, 1836.
 Demecser, Szabolcs., l. 2335, Sztempák Dezső, 1912.
 Deyecser, Veszprémm., l. 4646, Balogh Mihály, Szentháromság (r.), 1834.
 Dóda, Maros-Tordam., l. 2165, Czaieth T. Gyula, b. Kónöcsy Kálmán, k. Orley Gyula, Reménység, 1895.
 Dás, Szolnok-Dobokam., l. 11452, T. Róth K. ör., b. Clemens Al-
 bert, Fortuna (r.), 1794.
 Dás, Wolff Beccán, Szt.-Ferencz, 1838.
 Déva, Hunyadm., l. 7089, Major Mihály, Órangyal, 1881.

Déva, Trstyánsky Károly, Holló (r.), 1772.
 Dévayánya, Jász-Nagykan-Szolnokm., l. 13511, Sommer Bertalan, Órangyal, 1867.
 Dévayánya, Gálly Klára, k. Kolbay Rudolf, Isteni Gondv., 1896.
 Dévény, Pozsonym., l. 1981, Bercsányi Gyula, Angyal, 1902.
 Dicsőszentmárton, Kis-Küküllő., l. 3369, Kiss Lajos, Megváltó, (r.), 1828.
 Dicsőszentmárton, Habnagyi Tiber, b. Blumberg Alfréd, 1905.
 Diószendr. Borsodm., l. 17221, Szalay Lipót és neje, Megv. (r.), 1872.
 Diószendr.—Perecesbányatelep, Menner Richárd, Megváltó, 1909.
 Diószendr.—Vasgyár, Menner Ottóné, k. Vértés József, Angyal, 1897. (Azelőtt a másik diószendri gyógyszerár főlkja volt.)
 Diószeg, Pozsonym., l. 2722, Hackenberger László, b. dr. Abay Nemes Gyula, Szentháromság, 1901.
 Doboz, Békésm., l. 5887, Holdi Kálmán, Isteni Gondviselés, 1909.
 Dobra, Hunyadm., l. 1362, Unberath Vil., Órangyal, 1890.
 Dobricza, l. Kevelebra.
 Dobosna, Gömör., l. 5115, Skultze Berta Hedvig, Magy. kor. 1844.
 Dognácska, Krassó-Szörény., l. 3525, Panajóth S. ör., Halász Imre, Szt. Mária, 1897.
 Dolha, Maramarosm., l. 2912, Rothmann Ignác, 1899. (Bilke főlkja volt 1890-ig.)
 Dolva, Torontál., l. 6890, Arcevljevic Milan, Szt.-Miklós, 1889.
 Dombegyház Csanád., l. 3426, Maier György, Angyal, 1896.
 Dombóvár, ld. O-Dombóvár.
 Dombó, Maramarosm., l. 3377, Maucsinszky A., Magyar korona, 1885.
 Dombárd, Szabolcs., l. 4546, Nagy Jenő, János szent Szilve, 1882.
 Dorog, ld. Hajdu-Dorog.
 Dorog, Esztergom., l. 2359, Csepesányi Csaba, Szent-Margit, (Bajna főlkja), 1899.
 Dorosma, Csongrádm., l. 17719, Kereszty Aladár, örök., k. Hul-
 mecsik János, Szt.-István, 1861.
 Dorosma, Ifj. Mihály, Szentháromság, 1907.
 Döbrököz, Tolna., l. 4949, Bródy Ernő, Órangyal, 1908.
 Dömsöd, Pestm., l. 4160, Rittera Zoltán, Magyar korona, 1874.
 Dragomertváry, Maramarosm., l. 2194, Kraetz Károly, k. Kraetz Gusztáv, Magy. korona, 1881.
 Dunadony, Fejerm., l. 4471, Vajda Gyula, Megváltó, 1829.
 Dunabogdány, Pestm., l. 3388, Waldenfeld Mihály, Madonna, 1907. (1905—1907-ig főlkgyógyészterára volt a visegrádi gyógy-
 észterának.)
 Dunaföldvár, Tolna., l. 12987, Fahidi Jenő, Szentháromság, 1857.
 Dunaföldvár, Zlinszky József, Istén anyja, (r.), 1736.
 Dunaharaszti, Pestm., l. 2367, Deutsch Mihály, Isteni Gondv., 1886.
 Dunakeszi, Pestm., l. 2897, Bercsiba János, Szent-Mihály, 1897. (Főlk főlkja volt 1904-ig.)
 Dunapataj, Pestm., l. 5674, Módrá Pál, Megváltó, 1857.
 Dunapentele, Fejérmegye, l. 3826, Szücs Ernő, Szenth., 1864.
 Dunaszekcső, Baranyam., l. 5697, Fritmaner József, Szenthároms., 1882.

Dunaszerdahely, Pozsonymegye, l. 4821. Balassagyarmati takerékpántár r. t., k. Gerő Odón, Magyar címer (r.), 1790. Dunavecse, Pestm., l. 4884, Kaiser Vilmos, Megváltó, 1834.

Écszeg, Nógrádm., l. 1744. Paál Géza, Szig. Mária, 1895. Edelény, Borsodm., l. 2693. Schulek Gyula, Orangyal 1878. Egbell, Nyitra., l. 3059. Szentő Elemér, Pádai szent Antal, 1906. Eger, Hevesm., l. 28052. Irgalmasrend, k. Zöldesi Balázs, Gránátalma (r.), 1728.

Eger, Híbay György dr., Kigyó (r.), 1839. Eger, Szegő László, Magyar király, (r.), 1714. Eger, Pánczél Árpád, Orangyal, 1897. Eger, Veleszy István, Szt.-Anna, 1907. Egereséhi Hevesm., l. 505, Szező László, k. Illés Antal, Magyar Király, 1911.

Egeres, Kolozsm., l. 1426. Bakos Ferencz, Segítő M. 1897. Egyek, Hajdum., l. 4759. Tóth Dezső, Isteni Gondviselés, 1892. (1892-95-ig Tisza-Csege fiokja volt.)

Elek, Aradm., l. 7591. Teffert Károly, Segítő Szűz Mária, 1856. Emőd, Borsodm., l. 3028. Wattay Cornél, Megváltó, 1896. Enese, Györm., l. 533, Pálffy László, b. Nicolescu Mihályas, Rákóczi, 1909.

Endrőd, Bekésm., l. 13514. Alapi Andor, Megváltó, 1876. Endrőd, Ösapay Lajos, Pádai szent Antal, 1903. Enying, Veszprémm., l. 8634. Adler Imre, Megváltó, 1852. Erőszentpéter, ld. Ori-Szent-Péter. Eperjes, Sárosm., l. 16323. Korn Vilmos, Arany sas (r.), 1711. Eperjes, Melitiorisz István, Szentháromság (r.), 1841. Eperjes, Nyitrai Hitelbank, k. Williger Pál, Szeressen (r.), 1711. (1857-ben reáljogositattott.)

Eperjes, Kovaliczky Pál, Megváltó, 1907. Ercsi, Fejerm., l. 6197. Tschepen Dezső, Szentháromság, 1867. Erdősokonya, l. Csokonya. Erdős, Szatmárm., l. 8214. Róta László, Megváltó, 1846. Erdősáda, Szatmárm., l. 1278. Ifj. Gerber Odómné, b. Jakab Mihály, Groszlán, 1887. Erdőszentgyörgy, Maros-Tordiamegye, l. 2820. Sándor Zoltán, Anyal, 1878.

Erdőháza, Torontálm., l. 2222. Kungel Károly, Orangyal, 1893. Erzsébfalva, Pestm., l. 30970. Funk József, Szent-Erzsébet, 1894. Erzsébfalva, Bartha Tivadar, Arany sas, 1895. Erzsébfalva, Szikszay Gusztáv, Magyar Korona, 1902. Erzsébfalva, Hegyi István, 1911.

Erzsébetbely, ld. Bekéscsaba. Erzsébetváros, Kis-Küküllőm., l. 3303. Soós Lajos ör., b. Halmágyi Tihor, Szárvas (r.), 1789.

Erzsébetváros, Salzer Mihály, Erzsébet, 1908. Esztergom, Esztergom., l. 17881. Kerschbaumayer Károly, Megváltó, 1861. Esztergom, rochlitzi Rochlitz Arthur, Szent-István (r.), 1793. Esztergom, Várpalotai lak. pénzt. r.-t., k. Kampis József, hercegprímási udv. gyógyszerész, Sas (r.), 1727.

Eszterháza, Sopronm., l. 498. Mester Ferencz, Pádai-Szent-Antal, 1909.

Etőd, Udvarhelym., l. 1816. Piros Aurél, Magyar korona, 1886. Etyek, Fejerm., l. 2946. Vida József, Isteni Gondviselés 1894. (1905-ig Sostak fiokja volt.)

Écska, Torontálm., l. 2037. Paulits Milán örök., b. Codarcea Gyula, Szt.-János, 1836.

Élesd, Bihar., l. 2003. Kocsiss Béla, Remény, 1848. Erd. Fejerm., l. 3596. Horváth Aladár, Szentháromság, 1882. Erdred, Szatmárm., l. 1729. Pintér Ferencz, Magyar kor. 1864. Erőmhálya, Bihar., l. 5575. Mátrai Ákos, Sas, 1842. Erőmhálya, Gászner Béla, Kigyó, 1907.

Érsekújvár, Nyitra., l. 16228. Farkas Sándor, Aranyoroszlán (r.), 1798. Érsekújvár, Mezei Sándor, Szent-Rokos, 1871. Érsekvadkert, Nógrádmegye, l. 2472, özv. Staniek Józsefné, k. Keviczky Dániel, Megváltó, 1805.

Facsád, Krassó-Szörényim., l. 2479. Orthmayer József és neje, Megváltó (r.), 1813.

Fadd, Tolnám., l. 5595. özv. Bozoky Jánosné, b. Freisch Károly, Szentháromság, 1895.

Fajsz, Pestm., l. 3578. Gyetvay Andor, Magy. kor., 1892. Fegyvernek, Jász-Nagyk.-Szabolcm., l. 6163. Miskei Dezső, 1879. Fehérvármát, Szatmárm., l. 4230. Vaszko Gyula, 1859. Fehértemplom, Temesm., l. 11524. Helmhöld K. ör., k. Helmhöld József, Pokota sas (r.), 1894.

Fehértemplom, Pokorny Dezső, Szentháromság, 1868. Feketeardó, Ugoosam., l. 1662. özv. Szlempák Gezané, k. Hasper Ferencz, Isteni Gondviselés, 1874.

Feketealmom, Brassom., l. 4449. Reimer Márton, Remény, 1876. Feketehegy, ld. Bácsfeketehegy.

Feled, Gömör., l. 881. Perjessy Sándor, k. Nagy József, Korona, 1888.

Felek, Szebenm., l. 3195. Kaserő István örök., 1882. Felka, Szepesm., l. 1120. Genszky Istvánné, Pelikán (r.), 1789. (Eredetileg Szepes-Szombaton volt, honnan 1844-ben helyezték át.)

Felsőbalog, Gömör., l. 974. Molnár Gyula, István király, 1881. Felsőbánya, Szatmárm., l. 4584. Kilián Béla, Megváltó, 1796.

Felsőelmer, Torontálm., l. 3588. Pálffy Gyula, Megváltó, 1902. Felsőfalu, ld. Avastfelsőfalu.

Felsőgalla, Komáromm., l. 1621. Szánert Aladár, Megváltó, 1911. Felkő, Tolnám., l. 2655. Vég János, Isteni Gondv., 1884.

Felsőkabol, Bács-Bodrogm., l. 2746. Latakovits Béla, Anyal, 1893. Felsőlendva, Vasm., Most Rudolf k. Weisz C. Gusztáv, Pádai Szent Antal 1910.

Felsőlövő, Vasm., l. 1171. Kiss Sándor, Isteni gondviselés, 1902. Felsőőr, Vasm., l. 3471. Bárdossy Géza ör., k. Bakos Jenő, Magyar korona, 1845.

Felsőpulya, Sopronm., l. 781. Szezepánski Á. örök. b. Lovelits József, Szeressen, 1884.

- Felsővisó, Máramarosm., l. 1762, b. Kovássy István, Isteni Gondviselés, 1856.
- Felsővulcz, Sárosm., l. 745, László Ede, Annyal, 1891. (Első tulajdonosa, Varga Pál, 1895-ben önszántából beszűkítette a jogot, u. a. évben Meisels Manó, ennek lemondása után Seemann Agost, végül 1898-ban Leuchtmann E. kapta.)
- Felvincz, Terda-Aranyosm., l. 1849, Gottschling Frigyes, Magyar korona, 1881.
- Ferenczaloma, Torontálm., l. 4179, Schneider Ferencz, Isteni Gondviselés, 1872.
- Fertőfőherégyháza, Sopronm., l. 1783, Kós József, Órangyal, 1893.
- Fertőszentmiklós, Sopronm., l. 3591, Konyáry Emil, Isteni Gondviselés, 1881.
- Félegyháza, Id. Kiskunfélegyháza.
- Féliczfürdő, Biharm., Kovacs Béla, b. Boglutz István, Annyal, 1908. (Püspökfürdőnél hokkál.)
- Filipova, Bács-Bodrogm., l. 3599, Pavlovits Vladisláv, 1896.
- Fiume, l. 4986, Predam Ferencz, b. Marceija Antal, Croce 1863.
- Fiume, Schindler Adolf, 1890.
- Fiume, Predam János, Angelo (premiata farmacia Arciducate), (r.), 1776.
- Fiume, Budak Damonkos, Indeficienter, 1884.
- Fiume, Babic Hinko, Redentore (r.), 1869.
- Fiume, Rosenkurt Gusztáv, k. Strunc A., S. S. Vito e Mod. 1869. (Cs. és kir. udv. szállító.)
- Fiume, Mizzan Matild, k. Mizzan Adorján dr., Salute, 1879.
- Fiume, Skodnik Hugo, Hygiene, 1909.
- Fogarás, Fogarasm., l. 6457, Hermann János, Aesculap, 1867.
- Fogarás, steinburgi Pildner Frigyes, k. steinburgi Pildner Viktor, Órangyal, (r.), 1738.
- Fogarás, dr. Kontesveller Károly, Hygiene, 1882.
- Foktó, Pestm., l. 3517, Scharp Henrik, b. Klausenburger Emil, Isteni Gondviselés, 1901. (A gyögysz. jogosítványa eredetileg 1896-ban lett adományozva, de tulajdonosa 1896-ban b. m. engedéllyel gyögyszertárt Úszodra helyezte át. Ugyanez 1897-ben Foktón fiók nyitására nyert engedélyt, de ezen jogosítványát el hagyta érvényű, mire a községbe 1901-ben anyagyögyszertárt engedélyeztek.)
- Főrdő, Abauj-Tornam., l. 1894, Tavassy Ferencz, Magy. kir., 1868.
- Főt, Pestm., l. 3470, Suller Károly, Szt.-György, 1882.
- Földéak, Csanádm., l. 4763, Boros Károly, 1888.
- Földes, Hajdum., l. 5124, özv. Zloceky M.-né, k. Farkas Antal, Isteni Gondviselés, 1866.
- Földvár, Brassóm., l. 3527, Pertia Basil, Aesculap, 1869.
- Franyova, Id. Araes.
- Fülek, Nográdm., l. 2191, Csépe István, Flóra, 1825.
- Fülpöszállás, Pestm., l. 5377, Batáry István dr., b. Wolfel György, Isteni Gondv. 1887.
- Füzesabony, Hevesm., l. 4712, Ferenczy Zoltán, Mátyás király, 1859.
- Füzessyarmat, Békésm., l. 9012, T. Korniss Gy., örök., v. Király Gáspár, Remény, 1873.

- Gaborján, Biharm., l. 1636., daruvari Jankovich Dénes, Remén, 1909.
- Gacsaly, Szatmárm., l. 1692. Ifj. Jäger Kálmán, Remény, 1872.
- Galagonyás, Torontálm., l. 2979, Fílip János, örök. Szentháromság, 1896.
- Galánta, Pozsonym., l. 2082, özv. Massányi G.-né, Vörös rák (r.), 1812.
- Galgócz, Nyíltm., l. 8233, Bokar Károly, Szt.-József (r.), 1762.
- Galgócz, Cs. Lázár József, k. Zombory Géza, Megváltó, 1908.
- Gara, Bács-Bodrogm., l. 3593, Ettl Zoltán, Szentháromság, 1897.
- Garabos, Torontálm., Sager Kornél, 1912.
- Garadna, Abauj-Tornam., l. 679, Proyer Vincze Dezső, Szt.-Antal, 1909.
- Garamszentbenedek, Barsm., l. 1095, Sahajda János, Megv., 1909.
- Garamszentkereszt, Barsmegye, l. 1390, Haas Lajos, Aranyoroszlán (gyr.), (1866-ban helyeztetett át ide Körmezőbányáról. Alapítási éve ismeretlen. Idény-hokkál Szeklenőc.)
- Gács, Nográdm., l. 1145, Koszka Tivadár, b. Székely Sándor, Kereszt, 1884.
- Gádoros, Békésm., l. 3895, Nagy János, Órangyal, 1882. (A légség neve ezelőtt Bántalva volt. Fiolja volt Nagyszénés, melyet 1897-ben anyásítottak.)
- Gádszecs, Zemplénm., l. 3174, Fábry Béla, Szentlélek (r.), 1819.
- Gátalja, Temesm., l. 3487, Sára Gergely, Sas, 1880.
- Gáva, Szabolcsm., l. 2847, Rolko Albert, Mátyás király, 1867.
- Gerjeszeg, Maros-Tordam., l. 1488, Bilustyak János örök., Megváltó, 1896.
- Geszt, Biharm. Horday Béla, 1912.
- Gesztyó, Zemplénm., l. 1699, Magi Mihály, Aranyarcvas, 1880.
- Girált, Sárosm., l. 996, Schneider Gusztáv, Balthory, 1888.
- Glebovác, l. Othalom.
- Gödfőltő, Pestm., l. 5895, Szentgáli Dániel, Magyar korona (gyr.) 1818.
- Gölniczbánya, Szepesm., l. 4099, Fodor Károly, Aranyoroszlán (r.), 1762.
- Göncz, Abauj-Tornam., l. 2904, Kozmáry Zoltán, Oroszlán, 1855.
- Görgönczentimre, Maros-Tordam., l. 1878, Gellner Frigyes, 1855.
- Guraboncz, l. Honetó.
- Guta, Komáromm., l. 7723, Varjassy János, Órangyal, 1879.
- Gyalár, Hunyadm., l. 1777, Látina Vilmos, Bányász, 1895.
- Gyálu, Kolozsm., l. 2879, Halász Jakab, Kiegy, 1883.
- Gyánfalva, Vasom., l. 2940, Mihálycs Zsigmond. (A korábbi tulajdonos elhunyt a folyán 1905-ben pályázat után jobboldalmányoztatott.) Megváltó, 1888.
- Gyanta, Biharm., l. 3146, Lónárt János, Órangyal, 1904.
- Gyarmata, Id. Temesgyarmata.
- Gyála, Torontálm., Grees Imre, 1910.
- Gyergyóalfalu, Csikm., l. 5811, Voith Ferencz, Órangyal, 1894.
- Gyergyóditró, Csikmegye, l. 6151, Szatmáry István dr., Korona, 1871. (Idényhokkál Borsácz-fürdőnél.)
- Gyergyószentmiklós, Csikmegye, l. 7028, Erános Bogdán, b. Korbul Miklós, (r.), 1822.

Gyergyószentmiklós, Novák István, Magyar kereszt, 1900.
 Gyergyótólyes, Csikm., I. 3053, Roth Albert, Mátyás király, 1889.
 Gyermónostor, ld. Magyargyermónostor.
 Gyertyámos, Torontáln., I. 2755, Kessler Rezső, b. Noldi Béla, Megváltó, 1880.
 Gyetva, Zólyomn., I. 6189, Mihálovich Aladár, Pádai Szt.-Antal, 1909.
 Györes, I. Aranygyöres.
 Gyimes, ld. Csikgyimes-bükk.
 Gyoma, Békésm., I. 11639, özv. Mádai A.-né, k. Mádai Aladár, Isteni Gondviselés (r.), 1830.
 Gyoma, Mác, Akos, Angyal, 1899.
 Gyerek, Aradm., I. 2036, Masznik Dániel, 1897.
 Gyömör, Pestm., I. 2000, Hajász Pál, Segítő Mária, 1908.
 Gyöngyös, Hevesm., I. 18314, Józsa Dezső, Megváltó (r.), 1858.
 Gyöngyös, Rácz Jenő, Órangyal, 1857.
 Gyöngyös, Kunetz Oszkár, Szűz Mária (gyr.), 1907.
 Gyöngyös, Boros Aladár, 1911.
 Gyöngyös-mellék, Somogyi., I. 641, Krach Imre, Isteni Gondviselés, 1891.
 Gyónk, Tolm., I. 3198, Banelli F. Károly, Megváltó, 1897.
 Győr, Györm., I. 44399, Keserői József, Angyal, 1860.
 Győr, Rostetter János, Aranyas (r.), 1767.
 Győr, Flesch Emil dr., Magyar korona, 1847.
 Győr, Forgách János, Megváltó (r.), 1745.
 Győr, Stinner Imre, Szentháromság, 1894.
 Győr, Orosházi népbank r.-t., k. Rábl Jenő, Városi gyógyszerár (r.), 1654.
 Győr (Révfalu), Marschall Rezső, Segítő Mária 1911.
 Győr, IV. Győrsziget, Györm., I. 5490, Mehltschmidt Ferencz, Isten szeme, 1829.
 Győr, Pray Valér, Szt.-Ferencz, 1912.
 Győrszentmarton, Györm., I. 3073, F. Tóth Gyula, b. Szathmáry Geiza, Szt.-Istv. k., 1894.
 Gyula, Békésm., I. 24284, Nagy Jenő, Szentháromság (r.), 1854.
 Gyula, Wieland Dénes, Arany kereszt, 1888.
 Gyula, özv. Winkler F.-né, k. Winkler Lajos (r.) 1760.
 Gyula, Ifj. Payer Béla, Szent-József, 1903.
 Gyulafehérvár, Alsó-Fehérm., I. 11616, Fröhlich Oszkár Csillag (r.), 1794.
 Gyulafehérvár, Vlád Miklós, k. Vlád Virgil, Szent-István (r.), 1890.
 Gyulafehérvár, Milosevič György, Megváltó, (r.), 1764.
 Gyulafehérvár, Békésm., I. 3345, Orley Gyula, b. z. Császár Ferenc, Remény, 1905.
 Gyüre, Szabolcsm. I. 903, Koczogb János, 1908.

Hadad, Szilágyi., I. 2119, Diószeghy Pál, örök. b. Simonca Gusztáv, Isteni Gondviselés, 1882.
 Hadház, ld. Hajdubárház.
 Hajduböszörmény, Hajdum., I. 28159, Bernáth Miklós, Aranyas, 1828. (A hasznélvező elhunytja folytán pályázat útján újabb adományozva 1900-ban.)

Hajduböszörmény, Schuck József, Isteni Gondviselés, 1894.
 Hajduböszörmény, Özv. Ercesey Gáborné, k. Fazekas Sándor, Magyar korona, 1871.
 Hajdudorog, Hajdum., I. 10468, Kiss Jenő Ernő, Megváltó, 1855.
 Hajdubárház, Hajdum., I. 5935, Novák József, Remény, 1847.
 Hajdunánás, Hajdum., I. 16781, Jákó Jenő, Magyar korona, 1832.
 Hajdunánás, Molnár Miklós, 1888.
 Hajdusámon, Hajdum., I. 4925, Rodnár Antal, 1884.
 Hajduszoboszló, Hajdum., I. 16093, Barbócz Zsigmond, Gondv., 1831.
 Hajduszoboszló, Nagy Béla, k. Nagyné, Berkó Mária, Justilla, 1888.
 Hajduszovát, Hajdum., I. 3476, Acs Nagy Kálmán, Órangyal, 1890.
 Hajdúvámospércs, I. Vámospércs.
 Hajós, Pestm., I. 4230, Martinovich J. Ifj., Segítő Mária, 1876.
 Halas, ld. Kis-Kun-Halás.
 Halmi, Ugoesam., I. 2664, Kunfalvy József, Oroszlán, 1845.
 Handlova, I. Nyitrabánya.
 Haraszt, ld. Dumaharaszti.
 Harkács, Gömörn., I. 303, Pruzsinszky Gyula 1905.
 Harkány, Baranyam., I. 716, felsőköröskényi Takács Lajos, Órangyal, 1898. (A tulajdonos lemondása folytán pályázat útján 1903-ban újabb adományoztatott.)
 Harta, Pestm., I. 4767, Halmi Pál, Isteni Gondv., 1894.
 Hatvan, Hevesm., I. 12697, Szemann Gusztáv, Megváltó, 1845.
 Hatvan, Janovitz József, Angyal, 1897.
 Hatvan, Szemann Ágost, Pádai Szt.-Antal 1912.
 Havasmező, Máramarosm., I. 4897, b. Kovássy István, Kalvin 1909.
 Hárslálya, Beregm., I. 1193, Sik Gyula (r.). (Szolyva idényfokja.)
 Hátszeg, Hunyadm., I. 2567, Szőlősy Elekné és Nemes Béláné, b. Szőlősy Elek, Fekete sas (r.), 1846.
 Hátszeg, Mészáros Lajos, Arany csillag, 1875.
 Hegyhálya, Hontmegye, I. 1667, Barsy Ernő, Magyar korona, 1793. (Azelőtt a selmezhányai «Remény»-fokja volt.)
 Hegyeshalom, Mosonm., I. 2165, Georgievits Pál, Nap, 1890.
 Hegyhálya, Vasum., I. 958, Eger József, Szenthároms., 1898. (96—98-ig «Fokgyógyászattára volt a sárvári gyógyszerárnak.)
 Herczegfalva, Fejérm., I. 8555, Szekeres István, Isten anyja, 1892.
 Herkulesfürdő, Krassó-Szörényi., I. 424, Krauszinger Hugó, Herkules, 1871.
 Hernádszabadny, Abauj-Toruan., I. 858, Farkas Jenő, Isteni Gondviselés, 1895.
 Heves, Hevesm., I. 7949, Czingell László örök., k. Mader Miksa, Megye-cimer, 1829.
 Heves, Martos Gyula, 1910.
 Hédervár, Györm., I. 607, Göbl Pál, Szent-Erzsébet, 1884.
 Hévízfürdő, Keszthelyi fokja.
 Héthárs, Sárosmegye, I. 1413, Becker Vilmos, Isteni Gondv. 1899.
 Hidasalmás, Kolozsm., I. 1253, Horváth Ferencz, Magyar korona, 1867.
 Hódmezővásárhely, Csongrádm., I. 62445, K. Kirmendy Sándor, Isteni Gondviselés, 1839.
 Hódmezővásárhely, Vasvári Kovács Elemér, Magyar király, 1898.

- Hódmezővásárhely, Németh Lajos, Magyar korona, 1852.
 Hódmezővásárhely, Bereczk Péter, Megváltó, 1878.
 Hódmezővásárhely, Gallina Béla, Remény, 1894.
 Hódmezővásárhely, Ispán Jenő, Szentháromság (r.), 1898.
 Hódmezővásárhely, Tagányi Artúr, Órangyal, 1889.
 Hódmezővásárhely, Késői István, Kereszt, 1907.
 Hódmezővásárhely, Müller Mór, 1907.
 Hódmezővásárhely, Burg Dénes, b. Lévai Géza, Zrínyi 1910.
 Hódász, Bács-Bodrogm., 1. 4344. Turman Lajos, Magy. kor. (r.), 1820.
 Holics, Nyitrai., 1. 5817. Grabner Ottó, Magyar korona (r.), 1775.
 Homokbányos, Temesm., 6683. Peres Károly, Szentlélek, 1892.
 Homokos, Temesm., 1. 4458. Braun Viktor, Isteni gondviselés, 1886.
 Homokszil, Temesm., 1. 3572. Dautner József, Minerva, 1896.
 Homonna, Zemplenn., 1. 3995. Szekerák Aladár örökösök, b. Pető Ernő, Csász. sas (r.), 1823.
 Homonna, Fabián Arnold, Szent-Anna, 1890.
 Homoródszentmárton, Udvarhely megye, 1. 783. Zsettkéy János, Remény, 1897. (1904-ig Homoród-Ökölád főkja volt.)
 Honeő, Aradm., 1. 768. Molnár István örök., b. Albescu Virgil, Szűz Mária, 1889.
 Horgos, Csongrádm., 1. 7275. Tichy Béla, Szent-István király, 1876.
 Hosszaszö, Kis-Küküllöm., 1. 1421. Mészáros Lajos, Szent-György világ, 1891.
 Hosszifalu, Brassona., 1. 6239. Gross Károly, Aranykorona, 1889.
 Hossztonozó, Máramarosm., 1. 2350. Kosinszky Sándor, 1903.
 Hosszapályi, Biharom., 1. 3628. Keude Ernő, 1875.
 Hőgyész, Tolna., 1. 3879. Téry Imre, k. Téry Aurél, Szentháromság (r.), 1892.
 Hőllány, Brassóm., 1. 2889. Roth Mihály, Hősvár, 1893.
 Hradek, Id. Lipto-Ujvár.
 Hunyaddobra, Id. Dobra.
 Huszt, Máramarosm., 1. 6292. Szatmárnegyei lakarekpenztár r.-t. k. Schmidt Kálmán, Pekete sas (r.), 1837.
 Huszt, Czipótt István, Magyar korona, 1872.
 Izal, Somogyom., 1. 2152. Balogh Ferencz, Órangyal, 1894.
 Igó, Szepesm., 1. 10256. Ersekújvári lakarekpenzt. r.-t. k. Szalai Miklós, Arany oroszlán (r.), 1724.
 Igó, Friedmann Arnold, Jó pásztor (r.), 1789.
 Igó, Thern Gusztáv, 1912.
 Ihárosberény, Somogyom., 1. 1878. Hámpek László, Isteni Gondviselés, 1893.
 Illava, Trencsenn., 1. 2299. Bossányi Károly öc., b. Ulrik József, Szentháromság, 1846.
 Ilosva, Beregm., 1. 1315. Debay Albert 1904. (1909-ig Bilke főkja volt.)
 Ipolynyék, Honm., 1. 1023. Hj. Pényes Lajos, 1904.
 Ipolyrona, Nográdm., 1. 304. Abonyi Endre, Üdvözítő, 1889. (Eredetileg Málnapatakon áhítottatott föl, innen lett áthelyezve 1890-ben.)

- Ipolyság, Honm., 1. 3729. báti Berkö István, Magyar címer (r.) 1772.
 Isaszeg, Pestm., 1. 3206. Csontos Tivadar örök., Angyal, 1899.
 Istryánvölgy, Torontálm., 1. 1621. Bekke Gábor, Megváltó, 1893.
 Itteba, Id. Szerb-Itteba.
 Izsák, Pestm., 1. 5549. Barthalos Kálmán, 1894.
 Jablonez, Nyitrai., 1. 2729. Rádi Lajos, Órangyal, 1900.
 Jablonka, Arvam., 1. 3095. Szerczala Jenő, Üdvözítő, 1908.
 Jarkovác, 1. Arkód.
 Jaszénova, 1. Karászeszénő.
 Jákóhalma, Jász-Nagykun-Szolnokmegye, 1. 4052. Ságby Gyula, Órangyal, 1886.
 Jánoshalma, Bács-Bodrogm., 1. 12676. Silye Géza öc., k. Silye Géza, Szentlélek, (r.), 1847.
 Jánosháza, Vasm., 1. 3810. M. Kossa Sándor, Megváltó, 1848.
 Jászalsószentgyörgy, Jász-Nagy-Kun-Szolnokm., 1. 4654. Lukáts J. öc., b. Korán Kálmán, Szentháromság, 1888.
 Jászapáti, Jász-Nagykun-Szolnokm., 1. 11492. Sárosy Imre, Megváltó, 1892.
 Jászapáti, Münszter Imre, Szentháromság, 1904.
 Jászárokszállás, Jász-Nagykun-Szolnokm., 1. 12268. Gultmann Sándor, S. Szűz Mária, 1851.
 Jászárokszállás, Szűcs Dezső, Szentháromság, 1902.
 Jászberény, Jász-Nagykun-Szolnokm., 1. 29675. Bordás János, Órangyal, 1883. (1790-ben már fennállott.)
 Jászberény, Hrabócz Imre örök., b. Hrabócz Oszkár, Szentlélek (r.), 1829.
 Jászberény, Révész Imre, Szentháromság (r.), 1799.
 Jászberény, Hrabócz Imre örök., b. Hrabócz Oszkár, Szentlélek (r.), 1829.
 Jászdózsá, Jász-Nagykun-Szolnokm., 1. 4121. Czettler Gyula örök., b. Kramplitsch Lajos, Pádai Szent-Antal, 1903.
 Jászfényszaru, Jász-Nagykun-Szolnokm., 1. 5677. Fábry Elek, Reménység, 1876.
 Jászkáhalma, Id. Jákóhalma.
 Jászkarajenő, Pestm., 1. 6399. Gyöngyössy László, b. Földes Ferencz, Szentháromság, 1882. (1882—1885-ig fők volt.)
 Jászkerekegyháza, Id. Kerekegyháza.
 Jászkiser, Jász-Nagykun-Szolnokm., 1. 6092. Szele Alajos, Magyar korona, 1871.
 Jászládány, Jász-Nagykun-Szolnokm., 1. 8957. Grüner Mór, Kigyó, 1867.
 Jászó, Abauj-Tornam., 1. 1445. Német Ármán, Szentháromság, 1887. (Alsómetzeusi főkja volt. 1899-ben anyasított.)
 Jelsva, Gömörmegye, 1. 2799. Jureczky Bertalan, örök., k. Jureczky Nándor, Aranysas (r.), 1790.
 Kába, Hajdm., 1. 6488. Horváth Kálmán örök., k. Beres Ilés, Gondviselés, 1875.
 Kadarkút, Somogyom., 1. 1889. Óváry Dezső, Órangyal, 1875.
 Kákova, Krassó-Szörényim., 1. 1917. P. Draskovitch G., 1887.
 Kálcsa, Pestmegye, 1. 11735. Alptér Pál örök., b. Lovassy Odún, Magyar korona (r.), 1912. (Alaptípusi éve ismeretlen, de biztos, hogy már 1792-ben fennállott.)

Kaloesa, Ligeti Ernő, Órángyal, 1895.
 Kapnikbánya, Szatmármegye, l. 4665, Kovássy Árpád, Szt.-Lélek, 1880.
 Kapos, ld. Nagy-Kapos.
 Kaposvár, Somogyom., l. 24124. Babochay Kálmán, Aranyoroszlán (r.), 1774.
 Kaposvár, Szabados Imre, Magyar korona (r.), 1839.
 Kaposvár, Kellauer Gábor, Arany kereszt, 1890.
 Kaposvár, Földy Antal, Kizyo, 1907.
 Kapuvár, Sopronm., l. 6842. Farkas Antal, Remény, 1938.
 Karácsond, Hevesm., l. 2905, Nagy Frigyes dr., b. Gánóczy Béla, Remény, 1909.
 Karád, Somogyom., l. 3484, Mentler Károly, Szentlélek, 1826.
 Karánsebes, Krassó-Szörénym., l. 6497, Brankovits Péter, k. Alexandrovits Dóme, Fekete sas (r.), 1827.
 Karánsebes, Müller Fülöp J. örökösök, b. Füzfás Ignác, Megváltó, 1859.
 Karászeszénő, Temesm., l. 2162, Korossy Sándor, Angyal, 1893.
 Karczag, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 22966, Ardó Leó, Magyar korona, 1826.
 Karczag, Stern Lajos, Groszlán, 1883.
 Karczag, Nuszbaum Lajos, Órángyal, 1901.
 Kassa, Abauj-Tormán., l. 44211, Megay Arthur és Gefterth Dezső, k. Gefterth Dezső, Aranyoroszlán (r.), 1785.
 Kassa, Hevesmegyei tak. pénzt. k. Alexander Béla, Isten szeme (r.), 1626.
 Kassa, Földes Manó, Magyar korona (r.), 1709.
 Kassa, Török Márton, Megváltó, 1879.
 Kassa, Gárdonyi Ernő dr., Szentháromság, 1864.
 Kassa, Garai Jenő, Pádai Szent-Antal, 1893.
 Katymár, Bács-Bodrogm., l. 4645, Hauszler Sándor, b. Vada Miklós, Szűz Mária, 1892.
 Kaza, ld. Sajo-Kaza.
 Kál, Hevesm., l. 3628, Szarady Ilona, Megváltó, 1908.
 Káloz, Fejérm., l. 4319, Jeges Antal, Magyar korona, 1862. (Főlkja Nagyánzon.)
 Kálló, Nógrádm., l. 2101, Biro László, Isteni Gondviselés, 1609.
 Kápolna, Hevesm., l. 1714, Görög Péter Imre, Órángyal, 1883.
 Kápolnásnyék, Fejérmegye, l. 2928, Hankóczy Ede, Vörösmarty, 1867. (1887-ig Martonvásár főlkja volt.)
 Kápolnakeresztúr, Szolnok-Doboka megye, l. 1237, Fodor Miklós, Szt. Mária, 1892.
 Károlyfalva, ld. Nagykarolyfalva.
 Káty, Bácsm., l. 4214, Rátay Dezső, Megváltó, 1909.
 Keeskenet, Pestm., l. 66.834, Horváth Ernő, Isteni Gondviselés, 1887.
 Keeskenet, B. Farkas Ignác, Mátyás király (r.), 1821.
 Keeskenet, Tóth István, Szentháromság, (r.), 1740. (Alapítási éve ismeretlen, 1740-ben már fennállott.)
 Keeskenet, Katona Zsigmond, Szentlélek, 1847.
 Keeskenet, Katona József, Megváltó, 1904.
 Keeskenet, Zimay Pál, Kizyo, 1907.

Keeskenet, Karczag Lőrincz, Szent-Erzsébet, 1911.
 Keczel, Pestm., l. 6664, Nichold Mihály, Szentháromság, 1890.
 Keglevichháza, Torontálm., l. 1158, Hofbauer Andor (f.), 1895. (Kis-Zombor főlkja.)
 Kemence, Szabolcsm., l. 2918, Kelemen K., k. Kelemen Róbert, Kizyo (r.), 1847. (Főlkök Nyír-Bordányban, hol 1847-1848-ig az anyaggyőzsertár állott.)
 Kenderes, Jász-Nagykun-Szolnokmegye, l. 5461, Strausz Ármin, Remény, 1879.
 Kerekegyháza, Jász-N.-K.-Solnokmegye, l. 3694, Ruttkay Lajos, 1894.
 Keresztényfalva, Brassóom., l. 2794, Májai Henrik, 1912.
 Kereszténysziget, Szegedm., l. 2908, Sigerus Ernő, 1909.
 Kerény, Bács-Bodrogm., l. 4779, alpári Kálmán Jenő, Segítő Mária, 1897.
 Keryája, ld. Kerény.
 Keszthely, Zalám., l. 6796, Cséby Lajos, Két oroszlán (r.), 1745-ben már fennállott, 1860-ban ismertetett el reájogának. (Főlk Hévízfürdőn.)
 Keszthely, Simon Ernő dr., Órángyal, 1897.
 Kevedobra, Torontálm., l. 2985, Wágner Ágost, Szentháromság, 1895.
 Kevarmes, Csanádm., l. 3884, Bauer Károly, Isteni Gondv., 1880.
 Kécske, ld. Új-Kécske.
 Kékes, Szolnok-Dobokam., l. 1100, Volsen Ármin, Órángyal, 1878.
 Kékkő, Nógrádm., l. 1270, Káposztássy Gyula, Szűz Mária, 1882.
 Késmárk, Szepesm., l. 5696, Szecey Gábor, Aranycsarvas (r.), 1765.
 Késmárk, Reichmann Zoltán, Magyar korona (r.), 1680.
 Kétegyháza, Bekésm., l. 4361, Sailer Dénes Jr., b. Jakabffy Ferenc, Isteni Gondviselés, 1888.
 Kézdivásárhely, Háromszékem., l. 5638, Lukács Ferenc, Magyar korona (r.), 1784.
 Kézdivásárhely, Bajnok Jenő, Mátyás király, 1848.
 Királydörög, Szatmárm., l. 2451, Kulesár Valér, b. Diószeghy Lajos, Szentháromság, 1886.
 Királyháza, Zala megye, l. 2539, Wohl Dezső, Magyar korona, 1900.
 Királyhelmecc, Zemplénm., l. 2363, Skótsák István, Megváltó, 1862.
 Királyháza, Mosonm., l. 897, Fasmann Jenő, Segítő Szűz Mária, 1900.
 Kisbacsokereke, Temesm., l. 3738, Basel Elek, Szent-István, 1882.
 Kisbér, Komáromm., l. 3337, Magyar János, k. Iván Árpád Jr., Szent-Imre, 1882.
 Kisgaram, Zalaom., l. 2244, Duchon Alfréd, Órángyal, 1863. (1908-ig Bacsóháza főlkja volt.)
 Kisharta, ld. Harta.
 Kishegyes, Bácsm., l. 5682, Prokecz Károly örök., Szt.-Erzsébet, 1906.
 Kiskisjenő, Aradm., l. 2367, Bayer György, Fehér Oroszlán, 1831.
 Kiskimárom, Zalám., l. 2962, Kán István, Angyal, 1886.
 Kiskőrös, Pestm., l. 11562, H. Tóth Kálmán, Isteni Gondviselés, 1838.

- Kiskunfélegyháza, Pestm. l. 34924. Bálint Ferencz, Segítő Mária, 1877.
- Kiskunfélegyháza, Czira Endre, Szentháromság (r.), 1818.
- Kiskunfélegyháza, Sz. Tóth József, Szent-István, 1894.
- Kiskunfélegyháza, Thury Dénes gróf., k. Török Géza, 1904.
- Kiskunhalas, Pestmegye, l. 24381. Mikos Ferencz, Isteni Gondviselés (r.), 1817.
- Kiskunhalas, Rácz János, Magyar korona, 1888.
- Kiskunhalas, Czarda Vilmos, Szent-István király, 1904.
- Kiskunlacháza, Pestmegye, l. 4488. Telbessy József, Szentlélek, 1890.
- Kiskunmajsa, Pestm. l. 15949. Tóthfalussy Ödön örök., b. Györfly Mátyás, Megváltó, 1852.
- Kiskunmajsa, Csábrány János, Szentháromság 1911.
- Kiskunszentmiklós, ld. Kunszentmiklós.
- Kismarja, Biharm., l. 2447, k. Nagy Loránd, Megváltó, 1864.
- Kismarton, Sopronm., l. 3967. Fegalmasend, k. Szuló L. László, Granát-alma (r.), 1709.
- Kismarton, Holló Géza, Salvátor, (r.), 1770.
- Kismartonhegy, ld. Kismarton.
- Kispest, Pestm., l. 30212. Beretvics Tamás, Szent-László, 1889.
- Kispest, Finy Béja örök., 1902.
- Kispest, (Szent-Lőrincz), b. Bernolák Máté, 1897.
- Kispest, Markovics Albert, 1902.
- Kisszeben, Sárosm., l. 3257. Freudenfeld Ferencz, Fekete sas (r.), 1753.
- Kistelek, Csongrádm., l. 8177. Major Ágoston, Szentlélek, 1878.
- Kisterenye, Nógrádm., l. 2782. Smetana Aladár, Magyar korona, 1882.
- Kisujfalu, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 13598. Antal Lajos, Golya, 1827.
- Kisujfalu, Bárczy Sándor, Magyar korona, 1855.
- Kisujfalu, Veres Sándor, 666k. Orangyal, 1907.
- Kisvárdá, Szabolcsm., l. 10019. Kemény Gyula, Csillag, 1883.
- Kisvárdá, Heller Imre, Arany oroszlan (r.), 1818.
- Kisvárdá, Nagy Jenő, Kégyo 1908.
- Kiszécs, Temesm., l. 1398. Tamás Géza, b. Weintraub Arnold, Szűz Mária szegedelmé, 1891.
- Kiszombor, Torontálm., l. 4108. Hofbauer Andor, Isteni Gondviselés, 1880. (Fiókkal Kézlevékházam.)
- Kiszuzsárhely, Trencsenm., l. 1824. Palovits Antal, Megv., 1890.
- Knež, Temesm., l. 3310. Hain Sándor, Megváltó, 1905. (Elhalálozás folytán 1908-ban újra adományozva pályázat útján.)
- Kocsér, Pestm., l. 3552. Botos Imre, Szent-István király, 1895.
- Kolozsvár, Kolozsm., l. 3767. Malachovszky M., Szent-György, 1881.
- Kolozsvár, Kolozsmegye, l. 69898. Adler Rezső dr. örök., Egyszaru (r.), 1885. (Reáljogának 1850., 57. és 69-ban lett elismerve.)
- Kolozsvár, Czetz Dénes dr., Isteni Gondviselés, 1888.
- Kolozsvár, Biéa Géza dr., Hunyady Mátyás. (r.), 1812.
- Kolozsvár, P. Dávid József, Remény, 1894.
- Kolozsvár, Halász Jenő, Orangyal, 1885.
- Kolozsvár, Tanács József, Szentháromság, 1845.
- Kolozsvár, Székely Tibor dr., Mátyás király, 1874.
- Kolozsvár, Hintz Gy. dr. (r.), 1710.
- Kolozsvár, Palóczy Lajos, Megváltó, 1906.
- Komádi, Biharm., l. 7523. Solcz Gábor, Remény, 1882.
- Komárom, Komáromm., l. 23337. Benedek Miksa, Szerencsen (r.), 1770. (Meghatározatlan időben a jezsuiták alapították zárdájukban; 1770. óta mostani helyiségében van.)
- Komárom, Kovách Arisztid örök., k. Csomós György Isteni Gondviselés, (r.), 1797.
- Komárom, Steiner Miklós, Megváltó (r.), 1759.
- Komárom, Koritsánszky Endre, Fehér kereszt, 1885. (A gyógyszerár tulajdonképen Újszönyben van, mely 1896-ban egyesítve lett Komárommal.)
- Komját, Nyitra, l. 3670. Winkler István, Szent-Erzsébet, 1893.
- Komló, Baranyam., l. 988. Bolics Arthur, Segítő Mária, 1900.
- Kondoros, Bekésm., l. 3761. Bariss Arpád, Remény, 1892.
- Koritueza, Liptóm., Hammerschüll János, Korona (f.), 1884. (Rózsahegy időny fiókja.)
- Korompa, Szepesm., l. 4731. Lambey Károly, Magyar korona, 1897. (1875—90-ig Szepesolási fiókja volt.)
- Korpona, Hontm., l. 3963. Eisler Pál, Magyar korona (r.), 1900.
- Korpona, Kovácsy Béla, 1911.
- Kossuthfalva, Bácsm., l. 6760. Kiss Sándor, Megváltó, 1863.
- Kovácszna, Háromszékem., l. 4497. Ebergyényi Gyula, b. Eruszt Frigyes, Isteni Gondviselés, 1864.
- Köke, Pestm., l. 4091. Rácz Rezső, Megváltó, 1882.
- Kölesd, Szatmárm., l. 1290. Ladányi Kálmán, Szent-Anna, 1894.
- Kölesd, Tolnam., l. 2140. Koritsánszky D., Isteni Gondviselés, 1878.
- Köpecsény, Mazonm., l. 2598. Engels Gyula, Megváltó, 1887.
- Körmend, Vas, l. 6829. Kovács Sándor, Megváltó, 1895.
- Körmend, Sonnevend Gyula, Groszlan (r.), 1892.
- Körmöczbánya, Barsm., l. 4306. Gazdik János, Megváltó (gyr.) 1495. (Úgy látszik: hazánk legregyibb gyógyszerára.)
- Kőtegyán, Biharm., l. 2881. Tarr Dezső, Magyar korona, 1891.
- Kőveskál, Zalam., l. 1917. Reinhardt József, b. M.-Féiber Lajos, Magyar korona, 1891.
- Kőhalom, Nagy-Küküllőmegye, l. 2968. Czink Károly, Arany-sas (r.), 1772.
- Kőhalom, Medgyes Lajos, Korona, 1878.
- Kőrösbánya, Hanyadm., l. 965. Schieszl Károly örök., b. Pándor Sándor, (r.), 1889.
- Kőröshgy, Somogy, l. 1487. Zsálicz István örökösök, b. dr. Pécsi György, Szentlélek, 1893. Fiókja: Balatonoldvár.
- Kőrösladány, Bekésm., l. 7139. Kovács Kálmán, Kégyo, 1872.
- Körösmező, Maramarosm., l. 9029. Somogyi László, Magyar király, 1860.
- Köröstarcsa, Bekésm., l. 5456. Zibald Tamás, Szentlélek, 1888.
- Köröstarján, Biharm., l. 2071. Ritter Antal, Isteni Gondviselés, 1905.
- Kőszeg, Vas, l. 7930. Lendvay Lajos, Magyar kir. (r.), 1671.
- Kőszeg, Küttel Dezső, Szerencsen (r.), 1894.

- Kötelek, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 2812, Czach Zs. Kornél, Szent-István, 1886.
- Krassó, Szatmárn., l. 1492, Jörös János, b. Pincésy László, Remény, 1897.
- Krassóvár, Krassó-Szörényim., l. 3358, Schneider J., b. Csete Lajos, Segítőboldogsasszony (f.), 1894. (Resiczabánya főlkja.)
- Kraszná, Szilágym., l. 3525, Kövesdy Zs., Borostyán-koszoru, 1870.
- Krasznabételek, Szatmárn., l. 1992, Kremiczky Antal, Szent-László, 1890.
- Krasznavajda, Abauj-Tornam., l. 484, Fischer János, Angyal, 1857. (Nagy-Ida főlkja volt 1895—96-ban; lemondás folytán anyásítva.)
- Kristyor, Hunyadm., l. 1793, Balla Ödön, 1891.
- Kucora, Torza főlkja, 1910.
- Kudrész, Id. Temeskeutas.
- Kúdszir, Hunyadm., l. 4291, Szentgyörgyi Mór örök., b. Ifj. Csasz-dóczy Gyula, 1890.
- Kumán, Torontáln., l. 5939, Horvát Dusan, Órangyal, 1898.
- Kula, Id. Bácskula.
- Kunágota, Csanádm., l. 5858, Fejes Lajos, Szent-István, 1891.
- Kunfélegyháza, Id. Kiskun-Félegyháza.
- Kunhegyes, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 9594, Szondy László, Magyar korona, 1827.
- Kunhegyes, Gerenday József, Kigyó, 1900.
- Kunmadaras, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 7618, Szilágyi Imre, Fehér kigyó, 1859.
- Kunmajsa, Id. Kiskun-Majsa.
- Kunszentmárton, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 10410, Lukács Andor, Szentháromság, 1792.
- Kunszentmárton, özv. Netzsasok Rezsőné, b. Popovits Gábor, Megváltó, 1882.
- Kunszentmiklós, Pestm., l. 1782, Kunszentmiklós-Dabas-Szabad-szállási takarékpénztár, k. Kurdy Lajos, Nádor. (r.), 1858.
- Kutas, Id. Temeskeutas.
- Kürtös, Aradm., l. 7642, h. Nagy Béla, (a közig. bizotts. által 1904-ben újra adományozva Isteni Gondviselés, 1868.
- Küküllővár, Zsidve főlkja.
- Laborciszög, Ungmezeje, l. 1682, Wünschendorfer Kálmán örök., b. Rácz Henrik, 1879. (A gyógszertár azelőtt k. Huszár Margit volt, Belfüggetlenségi engedélyvel a kiskorúnak a jogról való lemondása után nyilvános árverésen vette meg az új tulajdonos a jogot és a gyógszertárt, de röviddel aztán elhunyt.)
- Laczbánya, Id. Kiskunlaczbánya.
- Lajosfalva, Torontáln., l. 4821, Szabó M. Ervin, Segítő szüz Máriához, 1903.
- Lajosmizse, Pestmegeje, l. 10918, Bohus József Ifj., Szent-István király, 1889.
- Lajlanfalva, Sopronm., l. 2998, özv. Nagy Ágostné, b. Siegmund Ottó, Órangyal, 1894. (Főlkra Szarvkon engedélyt nyert, de ez a jog elévült.)

- Lakompak, Sopronm., l. 1622, Lacza Dezso, Sas (r.), 1891.
- Leibicz, Szepesim., l. 2503, Jesczenszky Ervin, Szent-István király, 1893.
- Lemez, Sáro-m., l. 694, Williger Pál, 1912.
- Lengyel (Tevél főlkja.)
- Lengyeltothi, Id. Lengyeltothiács.
- Lengyeltothiács, Somogyim., l. 3888, Gallé Géza, Angyal, 1857.
- Leányfa, Zalam., l. 1918, Kovács Tivadar, Szentlélek, 1870.
- Léheny, Mosonm., l. 3093, özv. Sujan G.-né, b. Mocsary Sándor, Megváltó, 1888.
- Légrád, Zalam., l. 2-48, Hikati Lyubimir, 1866.
- Léka, Vasim., l. 1245, Hary Antal, Szent-Margit, 1902.
- Léta, Id. Nagyléta.
- Léva, Barsm., l. 8488, Boheman Ede örök., k. Kuliffay Kálmán, Fekete sas (r.), 1664.
- Léva, Medvecsky S., Magyar korona (r.), 1829.
- Lehling, Temesim., l. 4174, özv. Buchinek Jánosné, b. Brosz Alfonz, Magyar korona, 1881.
- Lippa, Temesim., l. 7427, Mezőberényi takarékpénztár r.-l., k. Sajó György, Iris (r.), 1890.
- Lippa, Ferenczy Imre, Isteni Gondviselés, 1906.
- Liptórszabehy, Id. Rózsahely.
- Liptószentmiklós, Liptóm., l. 2993, Ifj. Ballo Lajos, Szercsen (r.), 1765. (1765 előtt is fennállott.)
- Liptószentmiklós, Ballo Nándor, Magyar czimer (r.), 1748.
- Liptóújvár, Liptóm., l. 697, Buljovszky Sámuel, Magyar korona, 1878.
- Loesmand, Sopronm., l. 1333, Bertalanffy Imre, b. Spuller Artur, 1804.
- Losonc, Nográdm., l. 42939, Deacs Miksa, Magyar király, 1843.
- Losoncz, Buchwaller Zsigmond, Fekete sas (r.), 1769.
- Lovasheregy, Fejertm., l. 18904, Bicskei takarékpénztár, k. Rusznyák Lajos, Szent-István (r.), 1820.
- Lovászpataka, Veszpremm., l. 2292, Lakner Gyula, Órangyal, 1855.
- Lóvri, Torontáln., l. 4912, Reitter Ede, Megváltó (r.), 1895.
- Lőve, Sopronm., l. 1836, Horvát Kálmán, Segítő Mária, 1879.
- Lőcsé, Szepesim., l. 7866, Jureczky Kálmán, Kigyó (r.), 1895.
- Lőcsé, Molitor Béla, Oroszlán (r.), 1893.
- Lőrinczi, Nográdm., l. 3982, Hollos Károly, Szent-Anna, 1896.
- Lubló, Id. Obuló.
- Lugos, Krassó-Szörényim., l. 19818, Vértés Lajos, k. Hedrich Rezső, Fehér sas (r.), 1759.
- Lugos, Vértés Bódog ör., 1861.
- Lugos, Fischer János, 1905.
- Lupeny, Hunyadm., l. 4767, Petrilla Parthen, 1894.
- Madaras, Id. Kunmadaras.
- Magyarbáthelyes, Csanádm., l. 2590, Bajor József, Órangyal, 1888.
- Magyarcséka, Biharm., l. 1006, Kezosa Dávid, Remény, 1857.
- Magyarfalu, Kahay József, Szent-Csád, 1907.
- Magyargeecs, Vasim., l. 1509, Szabó Tivadar, Megváltó, 1895.
- Magyargyeromonostor, Kolozsm., l. 1975, Kálder Lajos, b. Nagy K. Ignác, 1885. (Még a felállítás előtt Magyar-Valkóval át-

helyezve; jogról való lemondás folytán pályázat utján újbol az előbbi tulajdonos nyerte el.)
 Magyarigen, Alsó-Fehérm., l. 1585. Janky Lajos, 1880.
 Magyarkanizsa, Bács-Bodrogm., l. 17018. Beer Emil, Szentháromság, 1883.
 Magyarkanizsa, Tripolszky J., Órangyal, 1897.
 Magyarokmját, Ugocsa megye, l. 2857. Köhalmi Miklós, b. Molnár Kálmán, Megváltó, 1899.
 Magyarlajos, Szolnok-Dobokam., l. 2451. Veith József, Szarvas, 1854. (Pályázat utján újbol adományozva. Idényfőlkja volt a sztojkafalvai fűrdőben.)
 Magyarmeeske, Baranyam., l. 570. Wotroba József, Petőfi Sándor, 1894.
 Magyaróvár, Mosonm., l. 3660. Magda Károly örök. Segítő Mária (r.), 1690.
 Magyarpadé, Torontálmegye, l. 1718. Hudovszky József, k. Harmath Henrik, Megváltó, 1892.
 Magyarpécska, Aradm., l. 8284. Vityi István, Megy. (r.), 1822.
 Magyarrögen, Maros-Tordam., l. 1399. Veress Árpád, 1895. (Főlkkal Marosvécsen.)
 Magyarzölygőn, Esztergom., l. 1932. Moldván Lajos, 1903.
 Magyar-Világos, ld. Világos.
 Majsa, ld. Kunmajsa.
 Makfalva, Maros-Tordam., l. 1893. Huszár Gyula, Megy., 1896. (Főlkkal Szovátn.)
 Makó, Csanádm., 34918. Sándor Zsigmond, Isteni Gondv. (r.), 1780.
 Makó, Breuer Zoltán, Órangyal, 1878.
 Makó, Poor Endre, Remény (r.), 1846.
 Makó, Kudar Lajos, Szent-László, 1882.
 Makó, Ember József, Megváltó, 1902.
 Makó, Jenei Székely Lajos, Szent-István, 1907.
 Malaczka, Pozsonym., l. 5953. Friedrich János dr., Magyar korona (r.), 1859.
 Marezali, Somogy., l. 4181. Barna Antal, Szentháromság, (r.), 1790.
 Margitta, Biharmegye, l. 5095. Balkányi Lajos, Arany szarvas (r.), 1823.
 Marosberkes, Krassó-Szörény., l. 1499. Dörhán Ede örök., b. Ligeti Sándor, Megváltó, 1896.
 Marosborsa, Aradm., l. 1732. Kepes József, Szent-István, 1893.
 Marosillye, Hunyadm., l. 1329. Varró Ferencz, Kereszt, 1872.
 Maroshevíz, Maros-Tordamegye, l. 5218. Gzv. Gerbert Emilné örök., k. Tamás János, Magyar korona, 1891. (Korábban Gyergyóútró főlkja volt.)
 Marosludas, T.-Aranyosm., l. 2884. Pálffy István, Angyal, 1854.
 Marosújvár, Alsó-Fehérm., l. 4051. Gyveggy Ujváry S.-né, 1865.
 Marosújvár, Gál Béla, Órangyal, 1907.
 Marosvásárhely, Maros-Tordam., l. 25547. Nagy Sándor örök., b. Müller Frigyes, Arany kereszt, 1850.
 Marosvásárhely, Hints Zoltán dr., Arany szarvas (r.), 1752.
 Marosvásárhely, Binder A., Magyar korona (r.), 1769.

Marosvásárhely, Jenei István, Szentlelek (r.), 1812.
 Marosvérese, Magyarrögen főlkja.
 Martonos, Bács-Bodrogm., l. 6110. Gábris Jenő, Órangyal, 1893.
 Martonyasár, Fejérm., l. 2453. Grimm Rudolf, Szent-István, 1830.
 Mad, Zemplén., l. 2689. ifj. Bossin József, Kigyó (r.), 1825.
 Mágocs, Baranyam., l. 3629. bényei Zsary Elemér, Megváltó, 1856.
 Málca, Zemplén., l. 1096. Botás Sámuel, Szentlelek, 1889.
 Mándok, Szabolcs., l. 2924. Tompos Endre, Megváltó, 1861.
 Maramarossziget, Maramarom., l. 21870. Buzáth Márton örök., k. Antalfy Kázmér, Klyó (r.), 1778.
 Maramarossziget, Krausz Miklós, Mátyás király, 1870.
 Maramarossziget, Beres János, Órangyal, 1895.
 Maramarossziget, Weisz Hugo és Szatmári Ipar- és Keresk. bank, k. Weisz Hugo, Szecsen (r.), 1782.
 Maramarossziget, Rojkó Géza, Szatmár-Erzsébet, 1903.
 Máriaifölde, Torontálm., l. 2617. Poppovits Sztaniszláv, Segítő Máriahez, 1882.
 Máriaipócs, Szabolcs-megye, l. 1848. Wirtsfeld Mór Jenő örök., b. Szentpétery Géza, Szatmár, 1896.
 MáriaRADNA, Aradmegye, l. 2418. Mártonffy Emil, Megváltó, (r.), 1825.
 Mástalk, Temesm., l. 1674. Jakabffy Aladár, 1877.
 Mátészalka, Szatmár., l. 6405. Abner Béla, Oroszlán (r.), 1825.
 Mátészalka, Kálmán Ernő, Csillag, 1908.
 Meesek-Szabolcs, Baranyam., l. 3921. Balogh Gyula örök., k. Horváth Elek, Szent-Borbála, 1855.
 Mezőcsanak, ld. Alsómezőcsanak.
 Medgyes, N.-Küküllő., l. 7954. Folberth Hermann, Fek. sas (r.), 1762.
 Medgyes, Oberth József örök., k. Wellmann Bernhard, Magyar korona (r.), 1811.
 Medgyes, Schuster Gusztáv (r.), 1783.
 Mezőgyeserzháza, Aradm., l. 2929. Keleşényi Ferencz, Angyal, 1901. (A jogostványt Nagy Jenő kapta, de a miniszterium az adományozást visszavonta, a jogostványt azután Keleşényi Ferencznek adatott.)
 Mezőgyuszó, Zemplén., l. 3981. Csiky Dezső, Magyar korona, 1893.
 Mehadia, Temesm., l. 6196. Seitz Jordán, Szent-István, 1851.
 Mehadia, Krassó-Szörény., l. 2497. Fűredi János, 1879. (1899-ig Horváthfűrdő főlkja volt.)
 Melencze, Torontálmegye, l. 3486. Miján Vazul örök., b. Schwab Mánó, Szentháromság, 1879. (Főlkja: Russanda fűrdő.)
 Merczhalva, Temesm., l. 1839. Bauer Izabella, S. Sz.-Mária, 1870.
 Mernye, Szepesm., l. 2105. Fleischer Sámuel örök., b. Klein Miksa, Magyar korona, 1877.
 Mernye, Somogy., l. 1422. Zsoldos Boldizsár, Órangyal, 1889.
 Mezőbánd, Maros-Tordam., 3299. Ládaj Győző, Megváltó, 1879.
 Mezőberény, Békésm., l. 13285. br. Majthényi Lászlóné, k. Kemner Márton dr., Isteni Gondv. (r.), 1890.
 Mezőberény, Hacsók Lajos, b. Grünwald Imre, Oroszlán, 1899.
 Mezőcsanak, Borsodm., l. 5225. Ováry Dezső, Magyar király, 1829.
 Mezőkaszony, Beregm., l. 2058. Főcsis Lajos, Remény, 1865.

Mezőkeresztes, Borsodm., l. 4201, Siska József, Magyar korona, 1868.

Mezőkomárom, Veszprém., l. 1669, Kovács Béla, Orangyal, 1904.

Mezőkövetháza, Csanád., l. 4352, Rozvány György, Megv., 1882.

Mezőkövesd, Borsodm., lak. 17202, Böhm Ignác, Orangyal, 1893.

Mezőkövesd, Falcsik Gábor, Üdvözítő, 1831.

Mezőlaborecz, Zemplénegye, l. 1433, Lehoczky István örökösök, k. Ujvári Béla, Megváltó, 1894.

Mezőmérnyes, Kolozsm., l. 1287, Koreck Frigyes, Szűz Mária, 1855.

Mezőtápa, Borsodm., l. 3441, Monó István, Ar. oroszlán, 1867.

Mezőtelekd, Biharm., 2508, Sűtes Samu, Szentlelek, 1889.

Mezőtúr, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 25935, Batáry Imre, Megváltó (r.), 1818.

Mezőtúr, Göllner Hugó, Remény, 1886.

Mezőtúr, Józsa Dezső, Magyar korona, 1872.

Mezőtúr, Csikós Antal, Magyar király, 1899.

Mezővári, Beregm., l. 2475, Sárkány Jenő, b. Székér József, Arany sas, 1891.

Mélykut, Bács-Bodrogm., l. 8165, Erdős Gerő, Sz.-Anna, 1886.

Mháva, Nyítram., l. 10663, ifj. Németh Károly, Magyar korona, 1857.

Mihályi, Sopronm., l. 1398, Kreuz Károly, Angyal, 1896.

Mindszent, Csongrádm., l. 10607, Katona István, 1864.

Miskolcz, Borsodm., l. 51.459, özv. dr. Herz Mórné, b. Baruch Gyula, Arany oroszlán (r.), 1811.

Miskolcz, Klein Bezső, Fehér kigyó (r.), 1893. (Alapítási éve ismeretlen, 1893-ban lett Tállyáról áthelyezve.)

Miskolcz, Nemes Árpád, Isteni Gondy, 1894.

Miskolcz, Borsodmegyei lak. pénztár, k. Baruch Sándor dr., Magyar korona (r.), 1819.

Miskolcz, Resofszy E. dr. és neje, k. dr. Resofszy Emil, Arany sas (r.), 1769.

Miskolcz, k. Rácz Jenő, örök., k. karánsebesi Bácz Gyula, Arany szarvas (r.), 1760. (Frángusz Mihály orvostudor állította fel.)

Miskolcz, Wéhly István, Erzsébet, 1903.

Miskolcz, Gödry Lajos, Orangyal, 1909.

Misztótfalu (Nagybánya fölött).

Mocs, Kolozsm., l. 2111, Daniel Géza, Magyar korona, 1862.

Mocsosok, Nyítram., l. 3283, Zsigmond Sándor, 1911.

Módor, Pozsonym., l. 5279, Schabert Lajos, Arany csillag (r.), 1794.

Mohács, Baranyam., l. 1702, Auher Vilmos, H. Lajos magyar király, 1848.

Mohács, Schmidt Károly, Szentháromság (r.), 1795.

Mohács, Bálint Lajos, Angyal, 1901.

Mohol, Bács-Bodrogm., l. 16254, Sztraka Ödön, Megváltó, 1873.

Mokrin, Torontálm., l. 8952, Schwab Mánó, Szűz Mária, 1854.

Monor, Pestm., l. 11486, Jammitsky Dénes, 1836.

Monor, Pestm., Dr. Schulmann Bódog, H. Rákóczy Ferencz 1907.

Monyorókerék, Vasmegeye, l. 547, Mózer Béla, 1909.

Moravicza, Temesm., l. 1781, Göllner Gyula, Gábor ark., 1892.

Moravicza, ld. Omoravicza.

Morvaszentjános, Pozsonym., l. 2024, Doszkocsil Gy., b. Lenhardt Károly, Orangyal, 1893.

Moson, Mosonm., l. 5172, Teutsch Reinhold, Magyar korona, 1847.

Mosonszentjános, Mosonm., l. 3171, Györfly József, Szentháromság, 1877.

Mosóc, Turócsm., l. 1951, Graetz Vilmos, Szerecsen, (r.) 1798.

Mozsgó, Somogyim., l. 1122, Gáts Lajos, Szent-Margit, 1904.

Módos, Torontálm., l. 4629, J. Grób Ferencz, Megv. (r.), 1899.

Mór, Fejérm., l. 19654, Szűcs Róbert, Orangyal, 1876.

Mór, Fejérm., Gombós László és neje, k. Gombós Zoltán, Mária szg. (gyr.), 1741.

Móriczföld, Temesm., l. 2529, ifj. Benda Károly, b. Hegyi Elemér, Szent-Antal, 1909.

Mramorák, l. Homokos.

Munkács, Beregm., l. 17275, Sándor Lajos, Magy. kor. (r.), 1722.

Munkács, Ferenczy Gyula, Megváltó (r.), 1810.

Munkacs, Keleti Ede, Zrínyi Ilona, 1907.

Muraszombat, Vasnm., 2904, Böles Béla, Magyar korona, 1842.

Nagyajta, Háromszékem., l. 1406, Liess Alfréd, Remény, 1887. (Barót fiókja volt 1901-ig.)

Nagyatád, Somogyim., l. 3441, Tarján Ferencz, Szt.-István (r.), 1827.

Nagyatád, Vasdenyey Elemér, Turul, 1905.

Nagybajom, Biharmegye, l. 4196, Mezey Lajos, Szentháromság, 1848.

Nagybajom, Somogyim., l. 5082, Vasdenyey Aladár, Magyar király (r.), 1898.

Nagybánya, Szatmármegye, l. 12877, Widder Péter, Arany sas (gyr.), 1787. (Fükkad Misztótfalun.)

Nagybánya, Wass Lajos, Magyar korona (r.), 1811.

Nagybánya, Bajnocy Sándor, 1903.

Nagybárod, Biharm., l. 2558, Szabó S. Sándor, 1894.

Nagybecskerek, Torontálm., l. 20605, Moszkovcsák Dezső örök., b. Losonczy Lehel, Korona, 1877.

Nagybecskerek, Végi Sándor, Megváltó (r.), 1784.

Nagybecskerek, Csikajta László, Szentháromság (r.), 1828.

Nagybecskerek, Kollarich Gábor, Szent-István, 1892.

Nagybecskerek, Nikolics Emil, Angyal, 1901.

Nagybeczma, Ungmegeye, l. 2469, Both István örök., b. Cornides Károly, Szűz Mária, l. a. 1867. (Fükkja Voloszánkán.)

Nagybecse, Trencsénmegye, l. 3989, Tombor László, k. Hajdu Ernő, Magyar kor. (r.) 1773.

Nagybooska, Maramarosm., l. 5294, Kessler Pál Ign., Teremtő, 1855.

Nagyborsosny, Háromszékem., l. 1517, Gallo Dénes, Csillag, 1875.

Nagyestékány, Ohlert Emil, 1912.

Nagyeczen, Sopronm., l. 1551, Johs Győző, Magyar kor., 1872.

Nagyföld, Szatmármegye, l. 3189, Binder Guszt., örök., b. Marschall Károly, (r.), 1887.

Nagydobos, Szatmárm., l. 1713, Stápan László, Megváltó, 1895.

Nagydobrony, Beregm., l. 2810, Erdőssy Jenő, Gondvis., 1889.

Nagydorog, Tolnm., l. 3122, Szendrovcis Vilmos, Istv. kir., 1889.

Nagyecsed, Szatmárm., l. 3551, Tóth Bertalan, Magy. kor., 1904.

Nagyenyed, Alsó-Fehérm., l. 7494, Schuller Viktor, k. Keleser Jenő, Arany csillag (r.), 1772.

Nagyenyed, U. Kovács József örökösök, Bethlen Gábor (r.), 1844.
 Nagyhalmagy, Aradm., l. 1235. Hanzócs Géza, Megváltó, 1854.
 Nagyida, Abauj-Tornamegye, l. 1923. d. Boteman Gyula, Oran-
 gyal, 1836. (Fiókja Abanicsina, 19-9.)
 Nagyismán, Komáromm., l. 2254. Zalai Imre, Óranayal, 1857.
 Nagylonda, Szolnok-Dobokam., l. 986. Weiss Béla, Szarvas,
 1889.
 Nagylva, Beszterce-Naszódm., l. 9236. Czékely Frigyes, 1909.
 (1904-ben felállított fiók az 1900-ban felállított anyaggyézer-
 tőrről megszánt.)
 Nagyjecca, Torontálm., l. 3099. Bizék Miklós, Megváltó, 1894.
 Nagykanizsa, Zalam., l. 26524. Präger Béla örökösök, k. Neumann
 Aladár. Fekete sas (r.), 1730.
 Nagykanizsa, Béhus Lajos, Igazság (r.), 1836.
 Nagykanizsa, Reik Gyula, Salvátor, 1882.
 Nagykanizsa, Szabó Albert, Pádunai szent Antal, 1907.
 Nagykapos, Ungm., l. 1253. Mokesay József, Szenthároms., 1839.
 Nagykáma, Barsm., l. 1014. Patay István, Orangyal, 1903.
 Nagykálló, Szabolcsm., l. 7325. Gödény Sándor dr., Isteni Gond-
 viselés (r.), 1813.
 Nagykároly, Szatmárm., l. 16078. Reök J., Fekete sas (r.), 1747.
 Nagykároly, Kleiner Dezső, Magyar király, 1822.
 Nagykároly, ifj. Noun János, k. Szabó Jenő, Szentháromság (r.),
 1851. (1905-ig személyes jogu volt, ekkor realjogomak ismer-
 tetett el.)
 Nagykároly, Hahn János, 1807.
 Nagykárolyfalva, Temes-m., l. 3512. Győrffy Gábor örök., b.
 Balezsi Miksa, Szentháromság, 1871.
 Nagykáta, Pestm., l. 7560. z. Baksay Béla, Szentlélek, 1874. (Koráb-
 ban a tapióhiéskői gyógyszertár fiókja volt.)
 Nagykikinda, Torontálm., l. 26735. Nagy Imre, Megváltó (r.), 1807.
 Nagykikinda, Naszlóczky Lajos, Szent-István, 1889.
 Nagykikinda, Ivicskovics Milán, k. Haas Miklós, Szent-János,
 1870.
 Nagykikinda, Neumann Ferencz, 1901.
 Nagykomlós, Torontálm., l. 4956. Schiffmann F. Szent-István (r.),
 1780.
 Nagykosztolány, Nyitra-m., l. 1681. Telegi Béla, b. Remenyik
 Lajos, Kigyó, 1902.
 Nagykörös, Pestm., l. 28575. Gerő Sándor, Magyar kor., 1889.
 Nagykörös, Fehér Dezső, Megváltó (r.), 1895.
 Nagykörös, Borbély Endre, Kigyó, 1864.
 Nagykörös, Gerhäuser Sándor, Angyal, 1905.
 Nagylak, Csanádm., l. 14043. Mayer József, Nagy-Lak város, 1892.
 Nagylak, Speregely Imre örökösök, k. Speregely Béla, Szenthárom-
 ság, 1886.
 Nagyláng, Fehérm., Jegas Antal, l. (Kálóc fiókja), 1907.
 Nagyléta, Biharm., l. 6126. Szv. Weber Sándorné, b. Albert Rezső,
 Megváltó, 1848.
 Nagymagyar, Pozsonym., l. 1853. Misutta Károly, Szt.-István, 1872.
 Nagymaros, Hontmegye, l. 4175. Medveczky Miklós, Isteni
 Gondviselés (r.), 1835.

Magy. mariton, Sopronm., l. 3799. Bréschauer József ügyvéd
 Megv. (r.), 1793.
 Nagymágoos, Csongrádmegye, l. 3950. Reiner Dezső, Segítő Mária,
 1898.
 Nagymányok, Tolnam., l. 1847. Kerholt Dániel, Megváltó, 1898.
 Nagymegyer, Komáromm., l. 3483. S. Anyfal Antal, Megv., 1858.
 Nagymihály, Zemplénm., l. 4906. Tolray Imre, Apollo (r.), 1788.
 Nagymihály, Zemplénm., Kronovits Miksa, Remény, 1902.
 Nagyösz, Torontálmegye, l. 3435. Nepper Robert, Szenthárom-
 ság, 1883.
 Nagyperkát, Fejérm., l. 3716. Hósi Ödön, Megváltó, 1885.
 Nagyrepény, Nyitra-m., l. 1064. Füle Sándor, Genfi kereszt, 1885.
 Nagyroőze, Gömörmegye, l. 1812. Dedinszky Gyula örök., k.
 dr. Botó Milánné szül. Dedinszky Elza, Jó pásztor, 1872.
 Nagysálló, Barsm., l. 2590. Zöldi Dezső, Remény, 1885. (1881-
 1885-ig fiókja volt a levai «Fekete sas»-nak: pályázat után
 újból adományozva 1903-ban.)
 Nagysajó, Beszterce-Naszódm., l. 1754. Haupt Pál, Orangyal, 1897.
 Nagysármás, Kolozsm., l. 1639. S. Szita Sándor, Angyal, 1904.
 Nagysáros, Sárosm., l. 2520. Mátray István ifj., Orangyal, 1895.
 Nagyselyk, N.-Küküllöm., l. 1593. Scheiner Agoston, Megv., 1857.
 Nagysikuk, Nagy-Küküllöm., l. 2344. Binder Frigyes, 1832.
 Nagysomkut, Szatmárm., l. 2544. Mán Lajos, b. Foltinek Aurél,
 Selyem, 1864.
 Nagysurány, Nyitra-m., l. 4762. Prwinger József, Orosztán, 1862.
 Nagyszalonta, Zólyommegye, l. 2501. Kazay Endre, b. Zappé
 Béla, Szentlélek, 1889.
 Nagyszalonta, Biharm., l. 16943. Szabó Emil, Magyar korona, 1890.
 Nagyszalonta, Berkes Armin, Remény, 1870.
 Nagyszalonta, Stráusz Antal, Arany János, 1909.
 Nagyszében, Szebenm., l. 33489. Herzberg Miksa íregathkapl-
 tány, k. Breinstörfer J. (r.), Magyar király, 1747.
 Nagyszében, Müller Károly, Fekete sas (r.), 1560.
 Nagyszében, Pissel Károly, Korona (r.), 1735.
 Nagyszében, Fabritius Guido (r.), 1909.
 Nagyszében, Rummler Ervin, Kereszt, 1879.
 Nagyszében, Zink Albert, Orosztán (r.), 1700.
 Nagyszében, Merscher Károly, Angyal, 1903.
 Nagyszentmihály, Vasm., l. 2156. Unger Jenő, Orangyal, 1895.
 (Város-Szalónak fiókja volt, az anyasítás jogát előbbi keze-
 leje, Vizeze Árpád nyerte el 1899-ben, de az adományozás
 idejére meghalt, mire a jogot Herbst József kapta.)
 Nagyszentmiklós, Torontálm., l. 19729. Makói takarékpénztár r. t.,
 k. Petrovics János (r.), Szentháromság, 1896.
 Nagyszénás, Békésmegye, l. 3476. Kelemen Kajetán, Magyar
 király, 1894. (Gádoros fiókja volt 1894-1911, de 1897-ben anyasít-
 tatott: elhalálozás folytán pályázat után újból adományozva.)
 Nagyszombat, Pozsonym., l. 15163. Haecker Oschár, Arany egy-
 szaru (r.), 1765.
 Nagyszombat, Kessler Pius, Korona, 1882.
 Nagyszombat, Hafenscher Károly, Fekete medve (r.), 1749.
 Nagyszőlős, Ugocsamegye, l. 5750. Csics Imre, Isteni Gondv., 1856.

- Nagyalmács, Szebeam. I. 1571, Zinz Károly, Vörös tereny, 1888.
 Nagytapolcsány, Nyitraim. lak. 4962, Mallász Antal, k. v. Zatharecky Jenő, Arany oroszlán (r.), 1789.
 Nagytapolcsány, Duka Trivadar, b. Mikszánd Lajos, 1907.
 Nagyotény, Pestmegye, I. 2614, Fáy Ignác, Szentlélek, 1885.
 Nagytopoly, Temesim., I. 1461, Barna M. Miklós, b. Imreh Béla, 1910.
 Nagyözveg, Torontálm., I. 1330, Schuelder Róbert, Szűz Mária, 1870. (1903-ban tulajdonosa szenthuberti főkegyézségtartárát anyasította s ugyanakkor a nagyözvegi anyakegyézségtartár jószótlványáról lemondott, mely ennek folytán újból adományoztatott.)
 Nagyvárad, Biharm., I. 64169, öz. Beresinszky K.-né, b. Lédig Árpád, Arany kereszt (r.), 1742.
 Nagyvárad, Lessner Alfréd, Arany sas (r.), 1796.
 Nagyvárad, Irgalmasrend, k. Rontskevits Ferenc, Anselm, Granátalma (r.), 1760.
 Nagyvárad, Rácz Rezső dr. és Vadász Gusztáv, Magy. korona (r.), 1791.
 Nagyvárad, Bácsotopolynai tukarekpenztár, k. Mihályi Lajos, Oroszlán (r.), 1826.
 Nagyvárad, Kovács Béla, Órangyal, 1881.
 Nagyvárad, Hegedüs Rezső, Szent-László, 1854.
 Nagyvárad, Raáber Árpád dr., b. Róth Miklós, Szentháromság, 1895.
 Nagyvárad, Reisz István, Kigyó, 1901.
 Nagyvárad, Hankevits Ferenc. (A gyógszertár Perczeszöllősré 1892-ben engedélyeztetett, onnan 1904-ben lett ide áthelyezve).
 Nagyvárad, Csanda Endre, H. Rákóczi Ferenc, 1907.
 Nagyvárad, dr. Medvigy Ferenc, Madonna, 1908.
 Nagyvárad, Ruttkay Aladár, Mátyas király, 1909.
 Nagyvárad, Rokszián Szilvius, 1911.
 Nagyvárad, Vinnay Béla, 1911.
 Nagyvárad, Geher Antal, 1912.
 Nagyvárosny, Veszpremm., I. 2227, Böcsey Gábor, Szent Mária, 1856.
 Nagyszered, Aradm., I. 2500, Bánay Mihály, Órangyal, 1893.
 Nagyszám, Temesmegye, I. 3061, Hegati Péter, Szent-Mária, 1881.
 Naszod, Beszterce-Naszodim., I. 3142, Lieb Albert, Szent Teréz, 1851.
 Nádasd, Baranyam., I. 2484, M. Mesterekházy K. Á., Szatháromság, 1884.
 Nádudvar, Hajdum., I. 8592, Valkó J. dr., b. Fejér József, Fekete sas (r.), 1842.
 Nágocs, Somogyim., I. 1144, Demeter Gyula, Jézus szíve, 1901.
 Nákófalva, Torontálm., I. 2639, öz. Lukács Gyuláné, b. Uffalussy Győző, Szent-István, 1898. (1904-ig Nagykömlös főkegye volt.)
 Nánásztó, Árvam., I. 1791, Murin Árpád, Fekete sas, 1821.
 Nánás, ld. Hajtinánás.
 Nándorhegy, Krassó-Szörénym., I. 1407, Hedrich Rezső, b. Kottaska Gyula, Fehér Kereszt, 1893.
 Nemesbikk, Borsodim., I. 1072, Molnár Ernő, Gróf Széchenyi István, 1903.
 Nemesmihály, Bács-Bodrogim., I. 3303, Tarján Géza, Megy., 1906.
 Nemesócsa, Komáromim., I. 1567, Kovács Károly, Kigyó, 1895. (Azelőtt Nagy-Megyer főkegye volt: 1894-ben megszűntetve, 1895-ben önállóan újra engedélyezve.)
 Nemesvid, Somogyim., I. 1552, Kiss István, b. Dezsényi Géza, Megváltó, 1870.
 Nezsider, Mosonim., I. 3211, öz. Wiltke Antalné, k. Remeszk Miklós, Isteni Gondv. (r.), 1740.
 Némethogós, I. Boksibánya.
 Németholy, Baranyam., I. 2946, Eöry István, Szentháromság, 1890.
 Némethpese, Liptonim., I. 2278, Ruhnann Lajos, Magyar korona, 1819.
 Némethövé, ld. Lávó.
 Nemetpalánka, Bács-Bodrogim., I. 5704, Honld Imre, k. Kis Sándor, Védanya (r.), 1812.
 Nemetpárdány, Torontálm., I. 1584, Wagner Gusztáv, b. Schauer Lajos, Órangyal, 1845.
 Nemetprona, Nyitraim., I. 2433, Mezőny Vilmos, Gróf, Megváltó, 1894.
 Németszentmihály, ld. Németszentmihály.
 Németszentpéter, Temesim., I. 2891, Reimholz L. Gróf, b. Kamráth Jenő, Isten anyja, 1885.
 Németszujvár, Vasim., I. 2042, Herbst József, Diana (r.), 1817.
 Négrádbereczel, ld. Bereczel.
 Négrádvadkert, ld. Vadkert.
 Négrádvétece, Négrádm., I. 1826, dr. Kudar Jenő, Remény, 1893.
 Nova, Zalám., I. 1534, Persay Gyula, Órangyal, 1886.
 Nyáradszerecs, Maros-Tordaim., I. 1398, öz. Hints G.-né, k. Hints Vilma, Remény, 1875.
 Nyergesujtató, Esztergomim., I. 2290, Pocsagy Gyula, Szent-Lajos király. (1893-ban Pécshéire engedélyeztetett, ide 1904-ben helyezték át.)
 Nyíracsád, Szabolcsmegye, lak. 2510, Dobozy Endre, (1907. évből az újan engedélyezett Nyíracsádi gyógszertár főkegye lett, melynek megszüntetve 1900-ban újabb anyasított és Nyíracsádra helyeztetett.) Megváltó, 1884.
 Nyírakta, Szabolcsim., I. 1295, Jóna László, Megváltó (r.), 1888. (Főkegyel Karászom.)
 Nyírható, Szabolcsim., I. 5946, Sándor Lajos, Magy. kir. (r.) 1850.
 Nyírható, Boldizsár Imre, 1902.
 Nyírógdány, Szabolcsim., I. 1878, Rozsics István, Isteni Gondviselés f. 1909. (Eredetileg Nyírógdányban állították fel, 1894-ben Kemescsére helyezték. Helyeke főkegyézségtartár engedélyezett a helygyűmésztér, amely 1909-ben önálló gyógszertár felállítására adott engedélyt.)
 Nyíregyháza, Szabolcsmegye, I. 38198, Szepko Dezső dr. és neje, Arany sas (r.), 1845.
 Nyíregyháza, Ögryányi József, Korányi, 1867.
 Nyíregyháza, Szabolcsi hitelbank r. t., k. Lányi Dezső, Magyar korona (r.), 1894.
 Nyíregyháza, Török Gyula, Arany kereszt, 1893.
 Nyíregyháza, Nagy Kálmán, Gróf Széchenyi István, 1901.
 Nyíregyháza, Haissinger Viktor, Angyal, 1907.
 Nyírkarász, Szabolcsim., I. 2228, Jóna László, b. Okolicsányi József, Megváltó (r.), 1895. (Nyírakta főkegye.)

- Nyírmező, Szabolcsm., l. 2251, Bánó Andor, Magyar korona, 1903.
 Nyitra, Nyitra, l. 16419, Tombor Kornél, k. dr. Tombor Valér, Magyar korona (r.), 1790.
 Nyitra, Nyitrai Hitehalmaz, b. Lax Dárius, Megváltó (r.), 1724.
 Nyitra, Adam Dezső, Magyar király, 1896.
 Nyitrabánya, l. 4574, Szekeres Jenő dr., Szent-Katalin, 1903.
 Nyitrarudné, Nyitra, l. 263, Lassu Nándor.
 Nyitrászűnbokor, Nyitra, l. 1084, Murin Vend., Szt.-István, 1893.
 Nyugta, Gömör, l. 1758, Thonka László, b. Mispál Frigyes, Orangyal, 1893. (Korábban is fennállott már mint a tiszlelezi főkja.)
- Offenhánya, l. Aranyos-bánya.
 Okány, Biharm., l. 3385, Kovács Mihály, Szent-István király, 1895.
 Oklánd, Udvarhelym., l. 914, Böckhel Samu, b. Vass Albert, (1905-ben a közigazgatási bizottság által újbol adományozva), Remény, 1890.
 Olaszliszka, Zemplénmegye, l. 2576, Asztalos Gyula, Magy. korona, 1895. (Telecsva főkja volt 1890-ig.)
 Oláhszentgyörgy, Beszterce-Naszódm., l. 3320, Wagner József, Arany Kereszt, 1889.
 Oláhtoplica, ld. Toplica.
 Omlód, Torontálm., l. 5023, Juraesek István, Szt.-József, 1887.
 Omorovicza, Jász Kossuthfalva, l. 5023, Juraesek István, Szt.-József, 1887.
 Oppova, l. Opáve.
 Oravicabánya, Krassó-Szörénym., l. 4914, i. Knoblauch Miksa, Fekete sas (r.), 1796.
 Oravicabánya, Gross Adolf, Szt. György, 1887.
 Orsháza, Bekésm., l. 2294, Adler Miksa dr., Fehér legyező, 1876.
 Orsháza, Kristóf Dezső, grök., k. Dr. Darányi Árpád, Isteni Gondviselés, 1894.
 Orsháza, Endrődy István, Megváltó, 1826.
 Orsháza, Plathy János, Kossuth Lajos, 1907.
 Orszálmás, Torontálm., l. 4120, Czerny Viktor, 1912. (1905-1912-ig Valkány főkja volt.)
 Orszvár, Mosonm., l. 1711, Horváth Elemér, 1911.
 Orszvég, Beregm., l. 1553, Acháts János, b. Szulstyk M., 1892.
 Orsova, Krassó-Szörénym., l. 4610, Uj orsovai lakarképzőztár, b. Freyer Ferenc, Magyar korona (r.), 1827.
 Oszlány, Barsm., l. 1581, Kucsera Imre, k. Droppa Ernő, Magyar Korona (gyr.), 1836.
 Ostffyasszonyfa, Vas., Bakó Sándor, 1912.
 Ozora, Tolnam., l. 4442, Páhy Dezső, Szent-István, 1889.
 Ozora l. Ujozora.
- Óbese, Bács-Bodrogm., l. 19272, Popovics Vojin, Szentháromság, 1893.
 Óbese, Szmik Gyula, Üdvözítő városi gyógyszerész (r.), 1798.
 Óbessenyő, Torontálm., l. 5921, Bási Sándor, Megváltó, 1879.
 Óbaha, Torontálm., l. 3032, Markovits Pál, Angyal, 1884.
 Ócsa, Pestm., l. 3637, Klein Dezső, Korona, 1837.
 Ódombóvár, Tolnam., l. 4392, Szallos János, Magy. kor., 1870.
- Ófuttak, Bács-Bodrogm., l. 5818, Zwik Károly, Magy. kor., 1836.
 Ógyalla, Komáromm., l. 2441, Királyi Miklós dr., b. Király Miklós, Szentháromság, 1884.
 Ókanizsa ld. Magyarkanizsa.
 Óker, Bács-Bodrogm., l. 4143, Sigmund Lajos, Megváltó, 1888.
 Ókula, ld. Kula.
 Óklubb, Szepesm., l. 1977, Ignatovics Antal, Szent-Miklós, 1845.
 Ónod, Borsódm., l. 2092, Óváry Zoltán, Szarvas, 1849.
 Ópalánka, Bács-Bodrogm., l. 5583, Halmis Bertó, 1903.
 Ópáva, Torontálm., l. 4165, Theodorovits Szvetozár, Madonna, 1899.
 Ópacska, Aradm., l. 9000, Rokszin János, Isteni Gondvis., 1893.
 Ópáza, Beszterce-Naszódm., l. 4350, Fleischer G., grökösök, k. Wolff Ernő, Aesculap, 1870. (Foklak Nagyiván.)
 Ósöve, Bács-Bodrogm., l. 2165, Werner Géza, 1898. (Ujsöveire lett engedélyezve, de onnan 1904-ben ide helyezteletl át.)
 Ósvácz, Bács-Bodrogm., l. 7200, Merkel Ádám, Cívözítő, 1865.
 Ótátraföld, Szepesm., Csutádi Artur, Megváltó, (1904-ig Felka idénybőhja volt.)
 Ótura, Nyitra, l. 6104, Szabados István, Angyal, 1893.
 Óverbász, Bács-Bodrogm., l. 4642, Leszkóvác Mihály, Korona, 1897.
 Ózd, Borsódm., l. 3640, Rajzinger Imre, Arany oroszlan, 1873.
 Ózd, Ádám Lajos, Szent-Antal, 1903.
- Ózsesd, Bekésm., l. 8052, l. Petry Zoltán Magy. kir. 1874.
 Ókormező, Maramarosm., l. 2936, Bartha József, Szűz Mária, 1867.
 Órkény, Pestm., 3617, Pád Géza, Orangyal, 1894.
 Órisztpéter, Vas., l. 1108, Torkos Elek dr., b. Saxinger Ottó, Angyal, 1886.
 Órszállás, Bács-Bodrogm., l. 6688, Újja baróthi Beke Gyula, Megváltó, 1862.
 Ócsenád, Torontálm., l. 1679, Bernala Róbert, Mária segedeleme, 1861.
 Óthalom, Aradm., l. 4917, Krausz Elemér Szűz Mária J. A., 1879.
- Pacsai, Zaham., l. 1450, Bichler Gyula, Szentháromság, 1860.
 Pacsér, Bács-Bodrogm., l. 4784, Csányi Imre, k. Holtsy Lajos, Magyar kor. 1903.
 Paks, Tolnam., l. 12561, Gy. Gründl Tivadarné, k. Schreiber Otomár, Szentháromság, (r.) 1777.
 Paks, Gründl Károly, Orangyal, 1907.
 Palánka, ld. Nemetpalánka.
 Pales, Bácsm. (Észig, Szabadkához tartozik), Szilgethy Béla, b. Stadler Mor. Fehér kereszt, 1903.
 Pancsova, Torontálm., l. 20898, Steiner János Vilmos, Angyal, 1878.
 Pancsova, Bauer Fer. J., Arany sas (r.), 1792. (Fehállítása óta ugyanazon család bírja.)
 Pancsova, Graf J. Pál, b. Georgievits István, Megváltó, 1893.
 Pankota, Aradm., l. 5299, Mezőkerényi gazdasági bank és Órs Hossó, Szentháromság (r.), 1812.
 Parajd, Udvarhelym., l. 2370, Weber András dr., b. Osváth Károly, Hygieia, 1867.

Parád, Hevesm., I. 2227. Déley Dezső 1853. (1910-ig Verpelét fiokja volt. A verpeléti gyógyszerár alapítása előtt 1853—1869-ig az egyik gyógyszerár fiokja volt.)
 Paripás, Bács-Bodrogm., I. 4347. Bárdi Gyula, 1883.
 Páczin, Zemplénm., I. 2509. Kenedi Norbert, Isteni Gondvis., 1890.
 Pálcoc, Ungm., Kun István, 1912.
 Pádó, Id. Magyarpáde.
 Pánczelsch, Szolnok-Dobokam., I. 1379. Merza Lukács, Szentháromság, 1887.
 Pápa, Veszprémm., I. 29150. Irgalmasrend, k. Halász Antal, Granátalma (r.), 1757.
 Pápa, Piatsek Gyula, Órangyal, 1855.
 Pápa, Karlovitz Adolf, (Varosi gyógyszerár) Megváltó, (r.), 1740.
 Pápa, Németh Dezső Anna, 1907.
 Párdány, Id. Németspárdány.
 Párkány, Esztergom., I. 2836. Nagy István, Szenthároms., 1850.
 Pásztó, Hevesm., I. 5291. Balázs Ferencz Magy. korona (gyr.), 1810.
 Pecsanyéd, Sopronm., I. 2452. Papp K. Zsiga, Isteni Gondviselés, 1898. (Idéni fiokkal Savanyukuton.)
 Pécsécz, Gömörm., I. 2049. Feldmann Aladár, Isteni Gondy., 1884.
 Perbete, Komárommegye, I. 3534. Balogh Gábor, k. Rácz Károly, Magyar Korona, 1904.
 Percsény, Ungm., I. 2124. Schönviszner A.), Megváltó, 1802. (1894-ben helyzetetelt ide Turja-Remetéről.)
 Pered, Pozsonym., I. 3414. Thorma Károly, Órangyal, 1909.
 Perjámos, Torontálm., I. 5612. Holz Adám, Isten szeme, 1844.
 Perlak, Zalám., I. 4109. Sipos Károly, Remény, 1845.
 Perlasz, Torontálm., I. 5120. Rössmann Ferencz, Szentháromság, 1866.
 Pestújhegy, Pestm., póstelki Klázer Gyula, Segítő Mária 1909.
 Petre, Torontálm., I. 6031. Engelhardt Dezső, Segítő Szűz Mária, 1895. (1902-ig Alibunár fiokja volt.)
 Petrilla-Lánya, Hunyadm., 4457. Görög Dániel, Szent-László, 1909.
 Petronszny, Hunyadm., Schwarz N., Magyar korona, 1905.
 Petroszény, Hunyadm., I. 42193. Gerbert Gúthó örök., k. Krémer Géza, Anygal, 1871.
 Petrovszello, Id. Péterrova.
 Petrovszello, Id. Románpetre.
 Petrócz, Bács-Bodrogm., I. 7867. Ivánkóvits Ernő, Szentháromság, 1862.
 Pécs, Baranyam., I. 49322. Pécsi takarékpénztár és Pain Emil, Arany sas (r.), 1788.
 Pécs, Irgalmasrend, k. Berecz Károly Fidéi, Granátalma (r.), 1796.
 Pécs, Csincsak Béla, Magyar korona, 1862.
 Pécs, Szegedi Frigyes, Remény, 1895.
 Pécs, Sípocz István ör., k. Frank Sándor, Szerecsen (r.), 1857.
 Pécs, Göbel Kálmán, Szűz Mária, 1857.
 Pécs, Keresztény János, Órangyal, 1863.
 Pécs, Török János, Szent-György, 1908.
 Pécska, Id. Magyar- és Opécska.

Pécsyvárad, Baranyam., I. 2741. Nékám Auréli, Szentháromság, 1832.
 Pécel, Pestm., 3551. csikjenőfalvi Gyenge Viktor, Megváltó, 1842.
 Pélmónostor, Baranyam., Saághy Viktor, 1912.
 Péterréve, Bács-Bodrogm., I. 10049. Balogh György örök., b. Vajda Lajos, Órangyal, 1884.
 Pétervárad, Hevesm., I. 1960. Ádámffy László, Magy. kor., 1851.
 Pjerg, Id. Hegybánya.
 Pilis, Pestm., I. 4610. Hinfiner Jenő, Magyar király, 1806.
 Piliscsaba, Pestm., I. 1068. Tamás Mihály, Szent-László, 1909.
 Pilisnarót, Esztergom., pályázat alatt, 1912.
 Pilisvörösvár, Pestm., I. 3639. Kálmán Mór, Szentháromság (r.), 1841. (Beáljognak 1866-ban ismertetett el.)
 Pínkafo, Vasm., I. 2928. Stóhr Manó, Údvözítő (r.), 1784.
 Pinczehely, Tolnam., I. 2679. Raksányi Zoltán, b. Häuszler Sándor, Gondviselés, 1894.
 Pinczéd, Bács-Bodrogm., I. 4977. özv. Giovannini Arneloné, b. Barányi Kálmán, Salvator, 1899.
 Piskáltelep, Hunyadm., I. 2555. Lichtensteiger A. ör. k. Barta Dezső, 1885.
 Pítvaros, Csanádm., I. 2925. Szabados József, Isteni gondviselés, 1884.
 Pocsaj, Bihar., I. 3946. Nagy Ernő, Lehel vezér, 1911.
 Podolin, Szepesm., I. 1709. Pavlyks Gergo, Órangyal, 1817. (Régebben mint realjoga szerepelt. Utóbb személyjogának vették fel.)
 Polgár, Id. Tiszapolgár.
 Polgárdi, Fejérm., I. 3582. Fichtner Emil, Fehér galamb, 1875.
 Pomaz, Pestm., I. 3916. Herkovich Sándor, István király, 1886.
 Poprád, Szepesm., I. 1599. Teichner Gyula, Arany Korona (r.), 1780. (Idé helyszere Szepes-Szentmátról 1894-ben; fiokkal Alsó-Tátrafűtreden.)
 Poroszka, Trencsém., I. 1244. Geörög József, Órangyal, 1902.
 Poroszka, Hevesm., I. 4552. Kapucn József, Isteni Gondviselés, 1877.
 Pozsony, Pozsonym., I. 78.223. Mayer Jozsef, Anygal, 1893.
 Pozsony, Polgár Gyula, Arany korona (r.), 1862.
 Pozsony, Irgalmasrend, k. Bodor Emil, Granátalma (r.), 1779.
 Pozsony, Adler Dezső dr., örök., b. Izák Gábor, Salvator (r.), 1658.
 Pozsony, Hegedűs József, Szentháromság (r.), 1699.
 Pozsony, Sölk Adádr dr., Szent Márton (r.), 1799. (Frigyes 56h. udvari szállítója.)
 Pozsony, Földes László, Vörös rák (r.), 1590.
 Pozsony, Heim Vendel és Heim Oszkár dr., Szent-István (r.), 1608.
 Pozsony, Madarász Imre örökösök, k. Horváth Elemér, Szent-Lélek, 1819.
 Pozsony, René Vincze, Frigyes kir. herceg udvari szállítója, Mária oltalmához, 1905.
 Pozsony, Zmertych László, Szent-Erzsébet, 1907.
 Pozsony, Schulck Béla, Remény, 1909.
 Pozsony, Baumgarten Gusztáv, 1909.
 Pozsonyligetföld, Scholz Jenő, Szent György, 1907.
 Póstyén, Nyitram., I. 5661. Meth Klára, k. Meth József, Szent-József (r.), 1826.

Püstrén, Emánuel Géza, Megváltó, 1900.
 Prázmár, Brassó, I. 3580, Binder J. örök., b. Majfal Henrik, 1867.
 Privigyé, Nyitra, I. 3152, Strausz Frigyes, Megváltó (r.), 1820.
 Puhó, Trencsén, I. 1529, Pokerny János, Korona, 1828.
 Puj, Hunyadm., I. 886, Krewa Benő, Megváltó, 1894.
 Pusztaszentlőrinc, ld. Kispeszt.
 Pusztaszentmihály, ld. Rákosszentmihály.
 Putnok, Gömör, I. 3471, Steinhauz Béla, Fekete sas (r.), 1824.
 Püspökfürdő, Félix-fürdő főljén.
 Püspöki, Pozsonym., I. 1919, Lukácsy József, Angyal, 1894.
 Püspökladány, Hajdum., I. 12585, Knapek Jenő, Megv., 1851.
 Püspökladány, Werner Gyula, Remény, 1905.

Radna, ld. Máriaradna.
 Radnót, Kis-Küküllő, I. 2012, Jeney Jenő, Korona, 1880.
 Ragály, Gömör, I. 648, Botka Imre, Remény, 1886.
 Ráhe, Maramaros, I. 5873, Rednik István, Remény, 1872.
 Rajecz, Trencsén, I. 2610, Frantsék József, Arany oroszlán, 1897.
 Rajka, Moson, I. 2646, Oth Ferencz örökösök, 1827.
 Rakamaz, Szabolcs, I. 4083, Veréb Antal, Isteni Gondy., 1875.
 Ratka, Gömör, I. 810, Muraközy Gyula, Orangyal, 1877.
 Récadony, ld. Dunaadony.
 Récalmás, Fejérm., I. 3992, Szűcs Miklós, Megváltó, 1898.
 Réczeke, Pestm., I. 7191, Németh Sándor és neje, Szentháromság (r.), 1877.

Récsmilitics, Bácsm., I. 3621, Hantosy Elemér, 1903.
 Rákóczi-falva, Jász-Nagykun-Szolnokm., I. 4309, Kovács Kálmán, Megváltó, 1910.

Rákos, Beregm., I. 2441, Vámosi Tóder, Angyal, 1899. (Tulajdonosának lemondása következtében pályáját utján újfel adományozva.)

Rákosszaba, Pestm., I. 3010, Vagaszky Kázmér, Csaha vezér, 1908.
 Rákossiget, Pestm., Maderspach Ferencz, Nemzeti kaszinóhoz, 1909.

Rákostereztúr, Pestm., I. 6149, Wierker János, Orangyal, (József főherceg udv. szállóját), 1892.

Rákospalota, Pestm., I. 26147, Kropp Kálmán, 1891.

Rákospalota, Fried Sándor, József kir. b-rece, 1900.

Rákospalota, Müller Vilmos, 1911.

Rákosszentmihály, Pestm., I. 3069, Lippe Ödön, Szent-Margit, 1899.

Ránkúrföld, Abauj-Tornam., I. 158, Stössel Jakab. (f.) 1905. (Bód főljén.)

Resicza, ld. Resiczabánya.

Resiczabánya, Krassó-Szörénym., I. 13384, Schneider J., Segítő Boldogsasszony, 1890. (Fiekkal Krassován.)

Resiczabánya, Brada Ede, Megváltó, 1858.

Rezsőháza, Torontálm., I. 3155, Pálffy György, Megváltó, 1910.

Récsé, Pozsonym., I. 3843, Andersch József, Angyal, 1902.

Rékás, ld. Zagyvárcsás.

Rékás, ld. Temes-rékás.

Répezeszemere, Sopronm., I. 810, Bévárdy Gyula, 1886.
 Rétság, Nógrádm., I. 708, Zsigárdy István, Megváltó, 1877.
 Révaujfalva, Torontálmegye, I. 7242, Brankovics Iván, Angyal 1851.

Rigyeza, Bácsbodrogm., I. 3588, r. Kovács Béla, 1901.
 Rimakokova, Gömör, I. 4355, Hellő János, Orangyal, 1882.
 Rimaszecs, Gömör, I. 1680, Nigrinyi Zoltán, Orangyal, 1877. (Idénybókkal Csiz-fürdőn.)

Rimaszombat, Gömörmegye, I. 5849, Geduly Géza, Egyszaru (r.), 1777.

Rimaszombat, Deutsch Barna, Oroszlán (r.), 1895.

Ritberg, ld. Végvár.

Roboz, Vas, I. 4051, Simon Géza, Angyal (r.), 1786.
 Romhány, Nógrádm., I. 1822, d. Horváth Antal örök., k. König István, Orangyal, 1893.

Ronicz, ld. Kisgaram.

Róna, ld. Ipolyróna.

Rózsahegy, Liptóm., I. 12249, Gripl Gyula, Orangyal, 1893.

Rózsahegy, Hammerschmidt János, Arany sas (r.), 1816. (Idénybókkal Korintézán.)

Rozsnyó, Gömör, I. 5198, Pasteiner Jenő, Arany szárvas (r.) 1799.

Rozsnyó, Pösch J. dr. ör., Szentháromság (r.), 1799.

Rőce, ld. Nagy-rőce.

Rum, Vas, I. 1124, Detre Adolf, Szentháromság, 1892. (Vasvár főljén volt, 1898-ban avasították.)

Rusztadafürdő, Torontálm., Mihly Vazul örök., b. Schwab Manó. (f.) 1906. (Melencze főljén.)

Rusztabánya, Krassó-Szörénym., I. 2916, Ligeti Károly, b. Ferenczy Gyula, Megváltó, 1871.

Ruszt, Sopronm., I. 1699, Mezes Mihály, Magyar király, 1876.

Rutka, Turóc, I. 4346, Kezser Ervin, Szent-István, 1873.

Sajkagyőrye, Bács-Bodrogm., Dragon Gyula, Szent György, 1906.

Sajkaza, Borsódm., I. 2342, Kellner Károly, Arany csillag, 1887.

Sajószentpéter, Borsódm., I. 4281, Micsna Imre, Szerecsen (gyr.), 1890.

Sajbény, Csanádm., I. 4696, Mánta Miklós, Megváltó, 1905.

Salgótarján, Nógrádm., I. 13746, Hankas Imre, Magyar korona, 1893.

Salgótarján, Rákos Gyula, Orangyal, 1870.

Salgótarján, Zlóczky György, Remény, 1903.

Sarkad, Bihar, I. 8769, Wieland Gyula, Védangyal, 1858.

Sarkad, Simon Arnold, H. Rákóczi Ferencz, 1907.

Sasvár, Nyitra, I. 2373, Klór József, b. Donath Mór, Szűz Mária (r.), 1799.

Savanyúkút, Sopronm., Papp K. Zsigmond, Isteni Gondviselés (f.), 1901. (Párasenyed idényfőljén.)

Ság, Temes, I. 2564, Pap Romulusz, Orangyal, 1887.

Sámsón, ld. Hajdúsámsón.

Sándorfalva, Csongrádm., I. 4182, Kristó Nagy Imre örök., b. Piltich József, Megváltó, 1890.

Sárafalva, Terentálné, l. 4279, Hegedűs János, Remény, 1888.
 Sárközard, Fejérm., l. 5387, Miklós Aladár, Timódi Sebástyén, 1856.
 Sárkány, Fogarasm., l. 4787, Steinburg P. A., 1890.
 Sárközajlak, Szatmárn., l. 1742, Tatay Miklós gróf., k. Pesthy Mihályné, szül. Thimacel Szerelmé, Isteni Gondviselés, 1847.
 Sárosd, Fejérm., l. 2129, Bossányi Gusztáv, Kereszt, 1897. (Sárközard fiókja volt 1904-ig.)
 Sárosfa, Pozsonym., l. 331, Szepesy Sándor, Szentháromság, 1939.
 Sárospatak, Zemplénm., l. 1911, Kósa Sándor, Angyal (r.), 1694. (Hiteles okmány szerint 1634 február hó 7-én adományozottál Rákóczy Gyógynevek.)
 Sárospatak, Golobkati Ferencz, l. Rákóczi Ferencz, 1894.
 Sárvár, Vaszm., l. 3165, Eötvös Vilmos, Megváltó (r.), 1797.
 Sárvár, Ruzsnyák Lajos, Szent-Andal, 1911.
 Sásd, Baranyam., l. 821, Mozessy Géza, Szent-György lov., 1884.
 Sáska, Borsodm., l. 1009, Thuránszky Károly, Megváltó, 1907.
 Sátoralfajhely, Zemplénm., l. 19949, Kádár Gyula, Isteni Gondviselés, 1888.
 Sátoralfajhely, Widder Gyula, Magyar korona (r.), 1796.
 Sátoralfajhely, Kincsesy Péter, Udvoztató, 1865.
 Sátoralfajhely, Ehlerit Gyula, Szent-Andal, 1911.
 Szegesvár, Nagy-Küküllőm., l. 11887, Salmen Agoston, Oroszlán (r.), 1720.
 Szegesvár, Lingner András, Sas (r.), 1768.
 Szegesvár, Capesius Ernő (r.), 1820.
 Sellye, Baranyam., l. 1840, Búbregh Ignác, Arany sas, 1843.
 Selmező, és Bálabánya, Hontm., l. 15185, Margócsy János gr., k. Tomcsányi Pál, Megváltó (r.), 1700.
 Selmező, és Bálabánya, Satánkay Ferencz gróf., b. Mikovényi Árpád, Remény (r.), 1746.
 Sepsiszentgyörgy, Háromszékem., l. 7181, Balázsorich Sándorné, k. Balázsorich Sándor, Magyar korona (r.), 1761.
 Sepsiszentgyörgy, Lukács Ferencz, Szent-István király, 1861.
 Szerédyes, Fejérm., l. 4089, Füller János, Angyal, 1869.
 Sikkós, Baranyam., l. 4967, Nepótylách Dezso, Kigyó, 1873.
 Sikkós, Antal Gyula és neje, k. Antal Gy., Szentlélek (r.), 1895.
 Simánd, Aradm., l. 15920, Csiky Lukács, Pékete Sas, 1834.
 Simonternya, Tolnam., l. 3175, Pillech Ferencz gróf., k. Pillech Ferencz, Szentlélek (r.), 1817.
 Siófok, Veszprémm., l. 2496, Szauer Andor, Szentlélek, 1830.
 Soborsán, Aradm., l. 1707, Csuthó Gáborné, Szent (r.), 1819.
 Solt, Pestm., l. 6485, Ertekcs Lajos, Szentháromság, 1839.
 Soltvadkert, Pestm., l. 6648, Bözöky Béla, Megváltó, 1886.
 Solyvár, Pestm., l. 2361, Kovács M. Pál, Szl.-Margit, 1909.
 Somogyvár, Somogyom., l. 2188, Kocsis Kálmán, Szenth., 1894.
 Somaiza, Pozsonym., l. 2027, Boross Gusztáv, Pékete sas (r.), 1789.
 Sopronmihályi, Hl. Mihályi.
 Sopron, Sopronm., l. 33932, Botly Kálmán, Angyal (r.), 1689.
 Sopron, Bellis Gyula, Arany oroszlán (r.), 1690.
 Sopron, Metzger Edéne, k. Vajda Andor, Magyar király (r.), 1767.

Sopron, Szardahelyi János és neje, Megváltó (r.), 1787.
 Sopron, Jéhn Vilmos, Arany kereszt, 1893.
 Sopron, Gallus Jenő, Irgalmasság, 1909.
 Sopron, Desits Lipót, 1912.
 Sopronkeresztúr, Sopronm., l. 3417, özv. Skrach Antalné, b. Baradai János, Szentlélek, 1895.
 Soroksár, Pestm., l. 43945, Szentmihályi Géza, Segítő Mária (r.), 1814.
 Soroksár, Cziner Zoltán, Pádusi Szent Antal, 1903.
 Sóska, Fejérm., l. 2389, Tomka Iván, Szent Rozália, 1881.
 Sövár, Id. Totsovár.
 Stájerlakánina, Krassó-Szörény megye, lak. 12330, Környey Béla, Szentháromság, 1833.
 Stájerlakánina, Odrai Antal, 1884. (Stájerlak fiókja volt, de 1905-nen önállósított.)
 Stridovar, Schweitzer Sándor, 1912.
 Stoma, Pozsonym., l. 3927, Raymann János, 1720.
 Stuhnyafördő, Turóczm., l. 157, Strausz Lajos, Pádusi Szent Antal, 1903. (1910-ig Mosóczi fiókja volt.)
 Sükösd, Pestm., l. 6381, Pörkly B. gr., Angyal, 1886.
 Sümeg, Zalam., l. 5491, ifj. m. Kossa Gusztáv, Megváltó (r.), 1760.
 Szabadka, Bács-Bodrogm., l. 94.610, Schwartz Illés, Kigyó, 1873.
 Szabadka, Langhof Gy. gróf., k. Jeszenszky Jenő, Oranyal, 1855.
 Szabadka, Mezőtúri gazd. lak. pánz. r.-l., k. Nagy Bertalan, Magyar korona (r.), 1789. (Hadjegunak 1894-ben ismertett el.)
 Szabadka, Szilberleitner F., Segítő Mária (r.), 1813.
 Szabadka, Deesy Gyula, Szent-Terézia, 1854.
 Szabadka, ifj. Illés Antal, k. Bányász Gyula, Arany kereszt, 1895.
 Szabadka, Id. Gálly György, k. ifj. Gálly György, Szentháromság, 1903.
 Szabadka, Hoffmann József, 1903.
 Szabadka, Deesy Jenő, Isteni Gondviselés, 1909.
 Szabadka, Mihás-in Ignác, 1907.
 Szabadka-Palics, l. Palics.
 Szabadszállás, Pestm., lak. 8094, Vajna József, Isteni Gondviselés, 1847.
 Szakálháza, Temesm., lak. 4136, Szabados István, b. Kutsura Antal, Szentháromság, 1892.
 Szakes, Tolnam., l. 3324, S. Mészöly László, 1888.
 Szakolca, Nitram., l. 4932, Irgalmasrend, k. König Lewin, Granatalma (r.), 1796. (A grógszertúr voltaképpen 1611-ben lett felállítva és 1796-ban került az Irgalmasrend birtokába.)
 Szalacs, Biharm., l. 9482, Beesák Sándor, Magyar korona, 1890.
 Szalatta, Id. Nagyszalatta.
 Szalárd, Biharm., l. 2400, Sürger János, Remény, 1884.
 Szalónak, Id. Városszalónak.
 Szamosújvár, Szolnok-Dobokam., lak. 6363, Placsintár Dávid gr., b. Nils János, Szentháromság (r.), 1788.
 Szaniszló, Szatmárn., l. 4830, Szabó Agoston, Oranyal, 1883.
 Szany, Sopronm., l. 3630, Makray József, Szent-Anna, 1885.

Szarvas, Békésm., I. 25879, Bugyis Andor, Remény, 1878.
 Szarvas, Roth Manó, Szarvas (r.), 1794.
 Szarvas, Burger Frigyes, b. Keszthely Kálmán, Margit, 1899.
 Szarvas, Papp Ernő, Megváltó, 1906.
 Szarvkő, Sopronm., I. 2416, Nyulasy István, Kigyó, 1903.
 Szatmár, ld. Szatmárnémeti.
 Szatmárnémeti (Szatmárhegy), Szatmárn., I. 34392, Kulín Imre, Óranyal, 1900.
 Szatmárnémeti, Irgalmasrend, k. Langyel József, Granátalma (r.), 1834.
 Szatmárnémeti, Tomcsányi Lajos, Magyar korona (r.), 1767.
 Szatmárnémeti, Szatmárvármegyei lak. pénzt. r.-t., k. Brúhn Sándor, Megváltó (r.), 1812.
 Szatmárnémeti, Kún Aladár, Szentháromság (r.), 1813.
 Szatmárnémeti, Rajzinger Sándor, Szent-István, 1893.
 Szatmárnémeti, Horváth József, Óranyal, 1897.
 Szatmárnémeti, Tabajdy György, 1911.
 Székül, Krassó-Szörényim., I. 1198, Takács Lajos, Óranyal, 1897.
 Szántó, ld. Abaujvártól.
 Szászbohonya, Kis-Küküllőm., I. 1215, Scheitz Endre, Isteni Gondviselés, 1894.
 Szászkahánya, Krassó-Szörényim., I. 2581, Boleznay Károly, Szűz Mária, 1878.
 Szászkérd, Nagyküküllőm., I. 2163, Silbernegel Emil, Arany lepke, 1909.
 Szászlekenye, Beszterce-Naszódm., I. 1989, öz. Scheint F.-né, b. Zoffal Károly, 1868.
 Szászrégen, Maros-Tordamaegye, lak. 6592, Czappelt Ernő, Aesculáp (r.), 1890.
 Szászrégen, Wermascher E., Oroslán, 1873.
 Szászrégen, k. Bévész Imre, b. László László, Óranyal, 1908.
 Szászsebes, Szebenm., I. 7779, Reinhardt J. C. ör., b. Lederhiller V., Angyal (r.), 1797.
 Szászsebes, Metz Walter, Sas, 1878.
 Szászsebes, Bréinstörter Gusztáv, k. Heitz István, 1910.
 Szászváry, Baranyam., I. 1796, Balla László, Szentháromság, 1883.
 Szászváros, Hunyadm., I. 6934, Farkas József, Arany oroslán (gyr.), 1727.
 Szászváros, Vlai Miklós, b. Demeter Kornél, Fekete medve, 1852.
 Szeged, Csongrádm., I. 118,328, Barcsay Károly, k. ifj. Barcsay Károly, Isteni Gondviselés (r.), 1812.
 Szeged, Gerle Jenő, Kigyó, 1874.
 Szeged, Bokor Adolf és Vajda, Megváltó (r.), 1718.
 Szeged, Frankl Antal, Szent-György, 1869.
 Szeged, Leinzinger Gy., Szentháromság (r.), 1834.
 Szeged, Salgó Péter, Szent-István, 1870.
 Szeged, öz. Meák Gy.-né, k. Meák Gyula, Szent-Rókus, 1863.
 Szeged, Gyuricza Lipót, Segítő Mária (r.), 1850.
 Szeged, Frankó Andor, Kalvária, 1888.
 Szeged, Temesváry József, Petőfi, 1905.
 Szeged, Török Márton, Erzsébet királyné, 1907.
 Szeged, Zakar Sándor, Magy. kor., 1908.

Szeged, Apró Endre, k. Apró Jenő, Pád, Szt-Antal, 1609.
 Szeged (Uj-), Nagy-Normány Zoltán, Óranyal, 1910.
 Szeged, Borbély József, 1912.
 Szeghalom, Békésm., I. 9316, öz. Kiss F.-né, k. Kiss László, Szentháromság, 1843. (Eredetileg Kőrös-Ladányban volt a győgyeszerter, de később Szeghalomra lett áthelyezve.)
 Szeghalom, Csáky László, Kigyó, 1904.
 Szeghegy, Bács-Bodrogm., I. 4936, Rothfuchs Evang. Jakab, Isteni Gondviselés, 1873.
 Szegvár, Csongrádm., I. 7249, Kránczy Ferencz, Megváltó, 1879.
 Szekszárd, Tolnam., I. 14947, Szegey Sándor, I. Béla király, 1868.
 Szekszárd, Szondi István, Fekete sas (gyr.), 1756.
 Szekelyste, Szebenm., I. 3572, Banciu Demeter, b. Pop Viktor, Hyszia, 1873.
 Szemlak, Aradm., I. 6058, Frankó Aurél, Remény, 1874.
 Szencz, Pozsonym., I. 3552, Fleischer Antal, örök., k. Fleischer Antal dr., Szent-István (r.), 1835.
 Szendrő, Borsódm., I. 2795, öz. Batternay B.-né, b. Vathay György, Isteni Gondviselés, 1836.
 Szentéze, Nyitram., I. 3064, ifj. Hammerschmidt János, k. Adler Ferencz, Megváltó (r.), 1794.
 Szentandrás, ld. Békésszentandrás.
 Szentandrás, Temesm., I. 2911, Bürgel József, Szt.-József, 1895.
 Szentanna, ld. Ujszentanna.
 Szentagota, Nagy-Küküllőm., I. 3949, Schaser János, (r.), 1816.
 Szentelek, Vas-m., I. 2977, Kottás Alajos, Megváltó, 1885.
 Szentendre, Pestm., I. 4822, Czibudka János, Szentháromság (r.), 1767.
 Szentcs, Csongrádm., I. 31593, Várady L. ifj., Angyal, 1888.
 Szentcs, Nyíri Bertalan, Hajnál (gyr.), 1815.
 Szentcs, Vecsey János Miklós, Magyar király, 1877.
 Szentcs, Török János, k. Dorossy Mihály, Szent Anna, 1901.
 Szentcs, Farkas Eugénia, Megváltó, 1842.
 Szentcs, Alexander Döme, Szentháromság, 1903.
 Szentgál, Veszprém., I. 4498, Wolf Béla, Arany szarvas, 1866.
 Szentgotthárd, Vas-m., I. 2962, Vargyassy Gyula, Szent-István, 1826.
 Szentgrót, ld. Zalaszentgrót.
 Szentgyörgy, Pozsonym., lak. 3456, Peesner Gyula örök., b. Bertán Gyula, Szent-György (r.), 1796.
 Szenthubert, Torontalm., I. 1676, Vetye Ferencz, Szűz-Mária, 1884. (Nagyfőszeg békja volt, 1892-ben aranyáttalolt.)
 Szentimre, Jász-Nagykun-Szolnokm., I. 4348, Papp László, Isteni Gondv., 1898.
 Szentjános, Mosonm., I. 3171, Györfly József, Szenthároms., 1877.
 Szentlőrinc, Baranyam., I. 2354, Csobba Lajos, Szt.-István, 1877.
 Szentlőrinc, ld. Kispeszt.
 Szentmárton, ld. Győrszentmárton.
 Szentmihály, ld. Nagyszentmihály.
 Szentpéter, ld. Sajószentpéter.
 Szenttamás, ld. Békésszenttamás.
 Szepesbóla, Szepes-m., I. 2623, Schwarz Sándor, Magyar kir., 1826.
 Szepesfalva, Szepes-m., I. 1220, Fajgel Károly, Szentháromság, 1856.

Szepesolási, Szepesm., l. 2666, Szekán László, Magyar korona (r.), 1842.

Szepesszombhat, Szepesm., l. 559, Generich J. Órangyal, 1894. (Onálló gyógyszerháza 2 ízben helyezetteti át: l. Felkára, 2. Poprádra. Az áthelyezett gyógyszerár helyett mindig újat engedélyeztek.)

Szepesváralja, Szepesm., lak. 3024, (zalmasrend, k. Woltner Mihály, Granát-alma (r.), 1650.)

Szepesváralja, Szauder J. ór., b. Kacsán Sándor, Megváltó 1668.

Szepsi, Abauj-Tornam., l. 1849, Traply Béla, Arany oroszán, (r.), 1818.

Szerbcsene, Torontálm., l. 2268, Ruttner István ór., k. ifj. Ruttner István, Mária segits, (r.), 1818.

Szerbelemér, ld. Felsőelemér.

Szerbtelebe, Torontálm., l. 4369, Lukinich Vincez, Remeny, 1890, Szerbmódos, ld. Módos.

Szerbnagyszentmiklós, l. 10617, Rittich Béla, Kereszt, 1882.

Szerdahely, Szebenm., l. 2998, Metz Alfréd, (r.) 1818.

Szerez, Pozsonym., l. 5095, Mannheim János, Megváltó, 1867.

Szereadye, Ungm., l. 1729, Teitsch Adolf, Orangyal, 1866.

Szerecs, Zemplénm., l. 5272, óv. Bóta Boláné, k. Pacher Jenő, Isteni Gondv., (1741-ben már addv.-revés tárgyát képezte, de valószínűleg régebbi idő óta fennáll.)

Szerencs, Kolos Tibor, Szent Antal, 1903.

Szőcsány, ld. Torontálszőcsány.

Szőcsány, Nográdm., l. 3784, Bolgár Miklós, Szenthároms., (r.) 1741.

Szőkelyhid, Biharm., l. 4833, Penkert Mihály dr., Szarvas (r.), 1798.

Szőkelyhid, Szabó Béla, Védangyal, 1907.

Szőkelykeresztúr, Udvarhelym., l. 3421, Lengyel Sámuel, b. Budaker János, Megváltó, 1894.

Szőkelykeresztúr, Jäger F. J. és neje, b. Jäger Viktor, Székely cimér (r.), 1833.

Szőkelyudvarhely, Udvarhelym., l. 10244, Solymossy J. örökösai, k. Gaskó Gyula, gróf Mikó Imre, 1861.

Szőkelyudvarhely, n.-solym., Kenez Á., b. Meisner Vilmos, Oroszlán (gyr.), 1786.

Szőkesfehérvár, Fejérm., l. 36625, e. Lukács Lajos, Fekete sas (r.), 1746.

Szőkesfehérvár, Takácsi Nagy J., Isteni Gondviselés, 1892.

Szőkesfehérvár, Czollner Vincez örök., k. Czollner László, Magyar korona (r.), 1784.

Szőkesfehérvár, Say Rezső örök., b. Kovách Á. Sándor, Szentháromság (r.), 1806.

Szőkesfehérvár, Püsztor Sándor, Szent-István, 1834.

Szőkesfehérvár, Iurich Viktor, Orangyal, 1866.

Szőkudvar, Aradm., l. 5297, Fromm D. Traugott, Szent-István, 1892.

Szőplak, ld. Berettyószőplak.

Szőpliget, Bács-Bodrogm., l. 2659, Petri Oszkár, Angyal, 1897.

Szőtesszentmiklós, Pestm., lak. 3233, Kertai Nándor Szent-Miklós, 1899. (Huraszti fiókja volt 1899-ig.)

Szigetvár, Somogym., l. 5691, Visy Sándor, Zrinyl, 1883.

Szigetvár, Salamon Jenő, Magyar korona (r.), 1808. (1897-ben lett reáljogának elismervé.)

Szükszó, Abauj-Tornam., l. 4637, Rimay Béla, k. Rimay Zoltán, Szentháromság (gyr.), 1821.

Szil (Sopronm.), l. 3542, Desits József, Szent-Margit, 1907.

Szilasbábás, Veszprémm., l. 4459, Korács Ignác, Orangyal, 1884.

Szilágyvesch, Szilágyem., l. 9141, Szilágyi Tráger Károly, Egyszarvu, 1786. (1845-ben anyasítottatt, addig a Zilahi Mária gyógszerár fiókja volt.)

Szilágygyáfaló, l. 2165, Gergelyffy Györgyné szül. Halmágyi Ilona, b. Gergelyffy György, Gondviselés, 1903.

Szilágyosmlyó, Szilágyem., l. 7090, Balás Zsigmond, Megv., 1861.

Szilágyosmlyó, Szaplóczay S., Szentháromság (r.), 1759.

Szilberek, Bács-Bodrogm., l. 5400, Hidas József, Boldogs. Szűz Mária, 1884.

Szil, Somogym., l. 2818, Kesserű Endre, b. Cseh Rezső, Szent István, 1864.

Szilvásvárad, Borsodm., l. 1079, König János, Magyar korona, 1872. (Fiókja volt Bánfalván, Borsodm., de tulajdonosa be-szüntette.)

Szilva, Zemplénm., l. 2759, M. Csizsár Á., Szent-István, 1886.

Szilvárváralja, Szatmárm., l. 4638, Gerber Béla, Megváltó, 1890.

Szirák, Nográdm., l. 1614, Rélay János, Remeny, 1829.

Szklend, Barsm., l. 2296, Haas Lajos (f.), 1896. (Garamszentkereszt idényfiókja, mely eredetileg Vihányon volt, de onnan 1992-ben áthelyeztetett.)

Szliács, Zolyomm., Raitsics Pál, (f.), 1875. (Zolyomi Egyszarvu idényfiókja.)

Szob, Hontm., l. 1909, Balás József, Megváltó, 1894.

Szoboszló, ld. Hajdúszoboszló.

Szobráncz, Ungm., l. 1143, Csere József, Isteni Gondviselés, 1839.

Szobránczfürdő, Ungm., Csere József, (f.) 1905. (Szobráncz fiókja.)

Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 28778, óv. Szobonya Kalmáné, b. Sámuel Béla, Isteni Gondviselés (r.), 1799.

Szolnok, Steiner Oszkár, Megváltó, 1871.

Szolnok, Alexander János, ór. b. Bárány Pál, 1882.

Szolnok, Végli Gyula, Angyal, 1903.

Szolnok, Szede Béla, Magyar korona, 1906.

Szolnok, Schwemmer Miksa, Kigyó, 1910.

Szolyva, Beregm., l. 2416, Sós Gyula, Remeny, 1887. (Idényfiókkal Harsfalván.)

Szombathely, Vasum., l. 30647, Simon Gyula, Isten szeme (r.), 1798.

Szombathely, Süllő Lajos, Orangyal, 1891.

Szombathely, Dvorszky Béla dr., Szendfélék (r.), 1753. (Házi idénygyérszerűrdi Tereza fűrdőn.)

Szombathely, Hodász Ignác, Angyal, 1901.

Szombathely, Babics István, Kigyó, 1907.

Szomolány, Kieselgig Ödön, Szent-István, 1907.

Szomolnok, Szepesm., l. 2585, Hupert Géza, Segítő Mária (r.), 1750.

Szonta (Szondi), Bács-Bodrogm., l. 5087, Zádory Elemér, Angyal, 1893.

Szováti. Id. Hajduszováti.
 Szováta, Maros-Tordana, I. 2226, Huszár Gyula, (f.), 1903. (Makfalva fiókja.)
 Szőreg, Torontálm., I. 3544, Jónás Endre, Órangyal, 1889.
 Sztápor, B.-Bodrogm., I. 5571, Jugovics Vlado, Megváltó, 1906.
 Sztrópka, Zemplénm., I. 2276, Duka Tivadarné, k. Duka Tivadar, Szőz-Mária (r.), 1839.
 Szucsány, Turócsm., I. 2079, Benács Brunó, Magy. korona, 1875.
 Szulok, Somogyom., I. 1855, Kellényi Mihály, b. J. Kovács Dénes, Magyar korona, 1896.
 Szvidnik, Id. Felsőszvidnik.
 Tab, Somogyom., I. 2469, Szentch István, Igazság, 1849.
 Tahitótfalu, Pestm., I. 2277, P. Polereczky Ferencz, Szentandrás, 1897.
 Talmács, Id. Nagytalmács.
 Talos, Pozsonym., Brody Imre, Szent-István, 1907.
 Tamási, Tolnam., I. 5251, Laszlo Göza, k. Böhm György, Szent-József, 1836.
 Tamáslaka, Torontálm., I. 2803, Rundy Jakab, Kereszt, 1855.
 Tapelca, Zalám., I. 5826, Gláser Sándor, Oroszlán, 1830.
 Taraczkó, Máramarom., Schönfeld Mariska, 1912.
 Tarczal, Zemplénm., I. 3794, Topereger A. Tivadar, Nádor, 1847.
 Tardoskőd, Nyitraim., I. 5082, Uhlár Béla, b. Pap László, Megváltó, 1908.
 Tarján, Komáromm., I. 1989, Major Elek, Szendleke, 1894.
 Tarnamóra, Hevesm., I. 1829, Ritskay Dénes, Órangyal, 1892.
 Tárpa, Id. Mezőtarpa.
 Tasnád, Szilágyom., I. 427, Farkas Máttyás, Arany oroszlán (r.), 1818.
 Tass, Pestm., I. 3220, Kamenszky István, Isteni Gondviselés, 1896.
 Tata, Komáromm., I. 7229, Kátai Samu, Angyal, 1891.
 Tata, Michl Göza, Városi gyógyszerár, 1774.
 Tatabóváros, Id. Tóváros.
 Tatraeg, Brassóm., I. 3385, Vötsch Otto, Órangyal, 1892. (Fiókja volt Zajzonban, de a furdó beszűntetésével 1909-ban megszűnt.)
 Taucz, Aradom., I. 2568, Kuntz János, Órangyal, 1889.
 Tállya, Zemplénm., I. 3609, Váci lakarekpenztár, k. Dalány Frigyes, Fekete holló (r.), 1787.
 Tápióbicske, Pestm., I. 3554, Szucsánzsky K. örök., Megváltó (r.), 1827.
 Tápiógyörgye, Pestm., I. 5236, Daró Károly, Szt.-Mágdolna, 1893.
 Tápusály, Pestm., I. 1539, Pehr Ernő, Segítő Mariahöz, 1904.
 Tápuszele, Pestm., I. 6527, Goszner Gyula, Szentlelek, 1849.
 Tekse, Kolozsm., I. 2554, Wagner Vilmos dr. örök., b. Wagner Gyula, Isten szeme (r.), 1848.
 Telcs, Beszterce-Naszódm., I. 3102, Halberg Ottó, 1910.
 Temerin, Bécs-Bodrogm., I. 9525, Widrich Soma, Szenth., 1864.
 Temesgyarmata, Temesm., I. 5322, Vaniss László, Védangyal, 1889.
 Temeshidegkut, Temesm., I. 3913, Hrianka József, Szt.-István 1899.

Temeskubin, Temesm., I. 5853, Török Gyula örökösök, Szentlelek, 1846.
 Temeskutas, Temes megye, I. 1999, öv. Török Józsefné, k. Theisz Atám, Arany kereszt, 1855.
 Temesrékás, Temesm., I. 4104, Benomi Árpád, Oroszlán (r.), 1895.
 Temesvár, Temesm., I. 72555, Loebel Sándor, Fekete sas (gyr.), 1735. (Városi gyógyszerár.)
 Temesvár, Jahner Károly M., Magyar király (r.), 1811.
 Temesvár (Gyárváros), Jahner Bezsó, Segítő sz. Mária (r.), 1794.
 Temesvár, Nagele Antal, Szentháromság, 1869.
 Temesvár (Józsefváros), Braun Ernő, Szentháromság (gyr.), 1749.
 Temesvár (Józsefváros), Ungary József, Szent-István király, 1892.
 Temesvár (Gyár.), Vida Ernő, Szent-Miklós, 1889.
 Temesvár, Irgalmasrend, k. Klimovszky József, Granát-ahna (r.), 1737.
 Temesvár, Skribanek Kálmán örök., k. Hruska Gyula, 1858.
 Temesvár (Belváros), Weisz S. Sándor, Arany kereszt, 1898.
 Temesvár, Lukinich Bezsó, Szerecsen, 1902.
 Temesvár, Holtz Lajos, Angyal, 1903.
 Temesvár, Albrecht Gusztáv, Szent Antal, 1907.
 Temesvár, Schweiger Gyula, Diana, 1911.
 Tenke, Biharm., I. 3575, Somogyi Lajos, Megváltó, 1855.
 Teregova, Kr.-Szörényim., I. 3156, Csibulka Viktor, Megy., 1863.
 Tevel, Tolnam., I. 2168, Főhrer Andor, Órangyal, 1902. (Fiókja: Lónyay).
 Téső, Máramarom., I. 4550, Ágoston József, 1815.
 Tétény, Id. Nagytétény.
 Téth, Id. Téthszentkut.
 Téthszentkut, Györm., I. 3668, Szebelkődy Ferencz, Angyal, 1867.
 Tinnye, Pestm., I. 1264, öv. Ruttkay Józsefné, Megváltó, 1884.
 Tiszabád, Id. Abádszalók.
 Tiszalpar, Id. Alpar.
 Tiszacséze, Hajdum., I. 4121, Juhász Márton, Isteni Gondviselés, 1876.
 Tiszadob, Szabolcsom., lak. 3439, öv. Zajacz Károlyné, b. Gebhardt Zoltán, Segítség, 1884. (1884—94-ig fiók volt.)
 Tiszaföldvár, Jász-Nagykan-Szolnokm., I. 2082, Goldmann Adolf, Aesculap, 1872.
 Tiszafüred, Hevesm., I. 5643, Epstein Göza, Magyar korona, 1896.
 Tiszafüred, Halász Béla, Reményesség, 1824.
 Tiszabegyes, Torontálm., I. 3135, Tomsich Kálmán, ör., K. Czaiich T. Gyula Szent-Anna, 1898.
 Tiszántvárfalva, I. 2709, Bácsom., Horváth Lajos, Sas, 1909.
 Tiszakürt, Jász-Nagykan-Szolnokm., lak. 3248, Miksa Gyula, Szent-Katalin, 1898.
 Tiszalök, Szabolcsom., I. 4477, Rab József, Szarvas (r.), 1847.
 Tiszaléc, Zemplénm., I. 2577, Szepesti Aladár, Isteni Gondviselés, 1891.
 Tiszánána, Hevesm., I. 4755, B. Kulín Ferencz, 1888.
 Tiszapolgar, Szabolcsom., I. 11375, Matavovszky G., Megváltó, 1869.
 Tiszaroff, Jász-Nagykan-Szolnokm., I. 5656, Barys Lajos, Csillag, 1883.

Tiszassály, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 2393, Bathó Béla, örök., Páduai Szent Antal, 1907.
 Tiszasszentimre, ld. Szentimre.
 Tiszasszentmiklós, Torontálm., l. 3444, Pavlovits Mihorád, Megváltó 1902. (Magyarpáde fiokja volt 1897—1902-ig.)
 Tiszazuglak, Ugocsa m., l. 3908, Boyko Viktor, Magyar korona (r.), 1750.
 Tiszavárkony, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 2349, Bolváry János, Reménység, 1894.
 Tiszolcz, Gömör m., l. 3959, Eisenitz Sándor, Magyar korona, 1844.
 Títel, Bács-Bodrog m., l. 4711, Markovics János, Mária seg., 1836.
 Tokaj, Zemplén m., l. 5119, Szécsy József, Arany kor. (r.), 1795.
 Tokaj, Róthfuchs Evang. János, Megváltó (gyr.), 1760.
 Tokod, Esztergom m., l. 3084, Koretkó Géza, Szent-Margit (l.), 1898. (Bajna fiokja.)
 Tócsava, Zemplén m., l. 3175, Frits József örök., b. Kurucz Diodor, Megváltó (r.), 1849.
 Tolna, Tolna m., l. 8510, Herzogh Elemér, Szentháromság (gyr.), 1890.
 Tomasevác, l. Tamásfala.
 Topánfalva, Torda-Aranyos m., l. 2562, Binder János, örökösök, k. Wittmayer Jenő, 1882.
 Topolya, ld. Bástetopolya.
 Torda, ld. Bihartorda.
 Torda, Torda-Aranyos m., l. 13455, Velits Kár., b. Müller Frigyes, k. Marzán János, Arany szarvas (r.), 1784.
 Torda, Brüll Ede, Remény, 1872.
 Torda, Cs. Mike Márton, Védangyal, 1858.
 Tordaszentlászló, Torda-Aranyos m., az 1900-ban felállított gyógytár megszünt az 1911. évi 17391 sz. belügyminiszter rendelete alapján.
 Torna, Abaj-Tornam., lak. 1493, Mattyasovszky Gyula, Szentháromság, 1828.
 Tornalja, Gömör m., l. 1793, Gedeon László, Nader, 1847.
 Tornocz, Nyitra m., l. 2478, Pintér Ferenc, 1903.
 Töröczkő, Torda-Aranyosmegye, l. 1462, Weress Irén, Remény, 1882.
 Torontálalmás, Torontálm., l. 3480, Hindelang Jenő, Szent-István, 1903.
 Torontálcsészány, Torontálm., l. 2596, Szilber Gyula, Király, 1873.
 Torontálsziget, Torontálm., l. 2923, Kálnay Zádor, Szent-Miklós, 1911.
 Torontáltorda, l. 4993, Löffler Marcell, Szent-János, 1909.
 Torontálvásárhely, Torontálm., l. 4873, Joannovits T. Simon, 1885.
 Torza, Bács-Bodrog m., l. 3781, Gutwein László, Megváltó, 1872. (Fiokja: Kuczorán.)
 Tószeg, ld. Nagyószeg.
 Tótfalu, ld. Tahitótfalu.
 Tótkomlos, Békés m., l. 10592, Nagy Árpád dr., Szentlélek, 1861.
 Tótkomlos, Berkezi Nagy László, Szent-István, 1896.
 Tótpelsőz, Zolyom m., lak. 3484, Meskó Gáspár örök., Kereszt, 1886. (1891-ig fiok volt.)

ótsóvár, Sáros m., l. 1472, Zacsovics Róbert, Magyar korona, 1888.
 Tóváros, Komárom m., l. 4960, Menich Dénes, k. Eibél Lajos, Megváltó, 1876.
 Tököl, Pest m., l. 2805, Saághy Ákos, 1907.
 Töketeres, Zemplén m., l. 4623, Hazay Géza, Magyar korona (r.), 1848.
 Tócsavár, Fogarasm., l. 1957, Weber Ernő, Salvator, 1905.
 Törökbalint, Pest m., lak. 2796, Kőrös Viktor, B. szüz Mária, 1893.
 Törökbecse, Torontálm., l. 7752, Bizek Ármin ör., k. dr. Bizek Dezső, Isten anyja (r.), 1892.
 Törökkanizsa, Torontálm., l. 4951, Bagáry Géza, Megv., 1867. (Gyáán volt fiokja, 1897-ben be lett szüntetve.)
 Törökszentmiklós, Jász-Nagykun-Szolnokm., lak. 25086, Récsy Zoltán, Megváltó (r.), 1827.
 Törökszentmiklós, Lassányi Jenő, Faber kereszt, 1888.
 Törökszentmiklós, Garzó Gyula, Szentháromság, 1911.
 Törtel, Pest m., Zombory György, Magyar korona, 1903.
 Tóvis, Alsó-Fehérm., l. 2578, Inczeffy Albert, Minerva, 1871.
 Trencsén, Trencsén m., l. 7011, Brocsék Nándor, Szentlélek (r.), 1718.
 Trencséntelep, Trencsén m., l. 1414, Toppler József, Szent-István, 1892. (Trencsén fiokja volt, 1893-ban anyásították.)
 Triebsvatter, ld. Nagyösz.
 Trszéna, Arvam., l. 2364, Felvidéki hitelbank r. t., k. Neupauer János, Szentháromság (r.), 1812.
 Tura, Pest m., l. 4759, Prokopovitsch Brúnó, Szent-Terézia, 1886.
 Turdossin, Arvam., l. 1760, Zeisel Lipót, Oranyal, 1871.
 Turkeve, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 14997, Remsey F. Dezső, Magyar korona, 1849.
 Turkeve, Adametz László, Megváltó, 1865.
 Turócszentmárton, Turóc m., l. 3357, Toperczer Sándor, Megváltó (gyr.), 1898.
 Turzófalu, Trencsén m., l. 7967, Gy. Maghuid A. Jenőné, Magyarország védasszonya, k. Ivorszky Agoston, 1904.
 Údvárd, Komárom m., l. 4198, Walter Béla, Arany korona, 1894.
 Újvári, ld. Biharúdvári.
 Úgod, Veszprém m., l. 2191, Kosch Ede, Isteni Gondviselés, 1898.
 Úgra, Biharm., l. 2276, Szabó László, Isteni Gondy, 1894.
 Újard, Temes m., l. 6139, Ternajko Lajos dr., b. Stodolni Dezső dr., Angyal, 1892.
 Újard, Ternajko C. ör., Szentháromság (r.), 1798.
 Újbánya, Bars m., l. 4600, Cservinka Mór, k. Cservinka László, Megváltó (r.), 1818.
 Újgyház, Szabolcs m., l. 1164, Zikely Róbert, Fekete sas, 1874.
 Újhehertő, Szabolcs m., l. 10566, Bardács Dezső (r.), 1886.
 Újkéske, Pest m., l. 7691, Végli László, Megváltó, 1872.
 Újkirgys, Békés m., l. 4299, Bárayi Imre, Szüz Mária, 1888.
 Újmoldava, Krassó-Szörény m., l. 3292, Vidakovits Gy., 1871.
 Újzozsa, Torontálm., l. 5627, Milos Kornél, 1897.

- Tiszassály, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 2803, Bathó Béla, örök.,
Páduai Szent Antal, 1907.
- Tiszasszentimre. ld. Szentimre.
- Tiszasszentmiklós, Torontálm., l. 3444, Pavlovits Milorád, Megváltó
1902. (Magyarpádé Bókja volt 1897—1902-ig.)
- Tiszazulak, Ugocsaem., l. 3008, Róykó Viktor, Magyar korona
(r.), 1730.
- Tiszavárkony, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 2349, Eötvény János,
Reménység, 1894.
- Tiszolcz, Gömörm., l. 3959, Eisnitz Sándor, Magyar korona, 1844.
- Titel, Bács-Bodrogm., l. 4711, Markóvi János, Maria seg., 1836.
- Tokaj, Zemplénm., l. 5119, Széss József, Arany kor. (r.), 1795.
- Tokaj, Róthfuchs Evang. János, Megváltó (gyr.), 1709.
- Tokod, Esztergom., l. 3084, Koretkó Géza, Szent-Margit (f.),
1893. (Bajna Bókja.)
- Telecsa, Zemplénm., l. 3175, Frits József örök., b. Kurucz Diodor,
Megváltó (r.), 1840.
- Tolna, Tolnam., l. 8510, Herzogh Elemér, Szentháromság (gyr.),
1890.
- Tomasevácz, l. Tamaslaka.
- Topánfalva, Torda-Aranyosm., l. 2582, Binder János, örökösök,
k. Wittmayer Jenő, 1882.
- Topolya, ld. Bács-topolya.
- Torda, ld. Bihar-torda.
- Torda, Torda-Aranyosm., l. 13455, Velits Kár., b. Müller Frigyes,
k. Murzan János, Arany szarvas (r.), 1784.
- Torda, Brüll Ede, Remény, 1872.
- Torda, Cs. Mike Márton, Védangyal, 1858.
- Tordaszentlászló, Torda-Aranyosm., az 1900-ban felállított gyógy-
tár megszünt az 1911. évi 17391 sz. belügyminiszter rende-
lete alapján.
- Torna, Abauj-Tornam., lak. 1498, Mattyasovszky Gyula, Szent-
háromság, 1825.
- Tornalja, Gömörm., l. 1798, Gedeon László, Nöder, 1847.
- Tornócz, Nyitraem., l. 2478, Pintér Ferencz, 1903.
- Toročko, Torda-Aranyosmegye, l. 1402, Weress Irén, Remény,
1882.
- Torontálalmás, Torontálm., l. 3489, Hindelang Jenő, Szent-Ist-
ván, 1903.
- Torontálszécsény, Torontálm., l. 2596, Seibler Gyula, Király, 1873.
- Torontálsziget, Torontálm., l. 2923, Kálnay Zádor, Szent-Miklós,
1911.
- Torontálterda, l. 4099, Löffler Marcell, Szent-János, 1609.
- Torontálvásárhely, Torontálm., l. 4879, Joanovits T. Simon, 1835.
- Torzsa, Bács-Bodrogm., l. 3781, Gutwein László, Megváltó, 1872.
(Fókja: Ruczorán.)
- Tószeg, ld. Nagy-tószeg.
- Tótfalu, ld. Tahitótfalu.
- Tótkomlós, Békésm., l. 10502, Nagy Árpád dr., Szentlélek, 1861.
- Tótkomlós, herkezi Nagy László, Szent-István, 1896.
- Tótpelsőz, Zolyoum., lak. 3484, Meskó Gáspár örök., Kereszt,
1856. (1891-ig Bók volt.)
- Ótsóvár, Sárosm., l. 1472, Zacsorics Róbert, Magyar korona,
1888.
- Tóváros, Komáromm., l. 4960, Menich Dénes, k. Eibel Lajos,
Megváltó, 1876.
- Tököl, Pestm., l. 2805, Saághy Ákos, 1907.
- Töketeres, Zemplénm., l. 4623, Hazay Géza, Magyar korona
(r.), 1848.
- Tórvésvár, Fogarasm., l. 957, Weber Ernő, Salvator, 1905.
- Törökbalint, Pestm., lak. 2790, Körös Viktor, B. száz Mária,
1893.
- Törökbecse, Torontálm., l. 7752, Bizek Áruin ör., k. dr. Bizek
Dezso, Isten anyja (r.), 1892.
- Törökkanizsa, Torontálm., l. 4951, Bagary Géza, Megv., 1867.
(Gyalán volt Bókja, 1897-ben be lett szüntetve.)
- Törökszentmiklós, Jász-Nagykun-Szolnokm., lak. 25086, Récsy
Zoltán, Megváltó (r.), 1827.
- Törökszentmiklós, Lassányi Jenő, Fehér kereszt, 1888.
- Törökszentmiklós, Garzó Gyula, Szentháromság, 1911.
- Törtel, Pestm., Zombory György, Magyar korona, 1903.
- Tovis, Alsó-Fehérm., l. 2578, Ucselffy Albert, Minerva, 1871.
- Trencsen, Trencsenm., l. 7011, Brocsok Nándor, Szentlélek (r.),
1718.
- Trencsenteplicz, Trencsenm., l. 1414, Toppler József, Szent-István,
1892. (Trencsen Bókja volt. 1893-ban anyásföldök.)
- Triehsvetter, ld. Nagyöcsé.
- Trszetna, Arvam., l. 2864, Felvidéki hitelbank r. l., k. Neupauer
János, Szentháromság (r.), 1812.
- Tura, Pestm., l. 4759, Prokopovitsch Bruno, Szent-Tarózia, 1856.
- Turóssin, Arvam., l. 1760, Zeisel Lipót, Orangyal, 1871.
- Turkeve, Jász-Nagykun-Szolnokm., l. 10997, Remetey F. Dezso,
Magyar korona, 1836.
- Turkeve, Adametz László, Megváltó, 1865.
- Turóczszentmárton, Turócsm., l. 3957, Toperczer Sándor, Meg-
váltó (gyr.), 1898.
- Turózfalu, Trencsenm., l. 7967, Gyv. Machleid A. Jenőné, Magyar-
ország védasszonya, k. Dvorszky Agoston, 1904.
- Újvárd, Komáromm., l. 4198, Walter Béla, Arany korona, 1894.
- Újvári, ld. Bihar-újvári.
- Úgod, Veszprém., l. 2191, Kosch Ede, Isteni Gondviselés, 1868.
- Úgra, Bihar., l. 2275, Szabó László, Isteni Gondy., 1894.
- Újard, Temesem., l. 6139, Ternajgó Lajos dr., b. Stodolni Dezso
dr., Angyal, 1892.
- Újard, Ternajgó C. dr., Szentháromság (r.), 1798.
- Újbánya, Borsim., l. 4093, Cserevinka Mór, k. Cserevinka László,
Megváltó (r.), 1818.
- Újgyház, Szabem., l. 1104, Zikely Róbert, Fehető sas, 1874.
- Újhegyő, Szabolcsm., l. 10503, Bardách Dezso (r.), 1886.
- Újkecske, Pestm., l. 7501, Vegh László, Megváltó, 1872.
- Újkirály, Békésm., l. 4230, Bárai Imre, Szűz Mária, 1888.
- Újmoldova, Krassó-Szörényem., l. 3262, Vidakovits Gy., 1871.
- Újozera, Torontálm., l. 5627, Millos Körtél, 1897.

Ujpest, Pestm., I. 55.197. Elek Pál dr., Magyar korona. 1894.
 Ujpest, dr. Szabó Béla, Szent-István. 1851.
 Ujpest, Mezei Elek, Angyal. 1876.
 Ujpest, Marberger Gyula. 1897.
 Ujpest, Véberné-Barány Elza, k. Véber Ernő, Megváltó. 1900.
 Ujpest, Martin Tamás. Kossuth. 1906.
 Ujpest, Baruch Gyula. 1912.
 Ujpest, Torontálmege, I. 2394. Heitz István, k. Monteán Sándor, zentháromság. 1833.
 Ujszász, Pestm., I. 4045. Skomná Jenő, Magyarorsz. védgangy. 1888.
 Ujszentanna, Aradm., I. 5839. I. Zombory János, Szentháromság. 1892.
 Ujszívác, Bácsm., I. 2230, Maier Richárd, Salvator. 1909.
 Ujzöny Id. Komárom.
 Ujverbász, Bács-Bodrogm., I. 6369. Schuch Károly, Szentháromság. 1861. (Azelőtt a kulai gyogyiszertár fiókja volt.)
 Ujverbász, Barányi Kálmán. 1912.
 Ujvidék, B.-Bodrogm., I. 3350. Nichols Gyuláné, k. Stojakovits Kornél. 1894.
 Ujvidék, Vuics János örk., Megváltó. 1867.
 Ujvidék, Herczeg István, Sas. 1895.
 Ujvidék, Grossinger K. örk., Szentháromság (r.). 1771.
 Ujvidék, Plavics Gábor, b. Nenadovics Vladisláv, Szentlélek (r.). 1891.
 Ujvidék, Illin Dusan, Magyar korona. 1909.
 Ungvár, Ungm., I. 16919. Borsod-Miskolczi lútelembk r. t., k. Mittelemann Jenő, Arany oroszán (r.). 1759.
 Ungvár, Bene Lajos, Megváltó (r.). 1788.
 Ungvár, Lám Sándor, k. Lám Elemér, Magyar korona. 1879.
 Ungvár, Tomcsányi Ölfán, Szt.-Antal. 1904.
 Úszod, Pestm., I. 2372. Hám Dezső, Megváltó. 1893.
 Úzon, Háromszék. I. 1828. Barabás Ferencz, Remény. 1887.
 Úrhó, Pestm., I. 4076. Faludi Rezső, Szent-István. 1896. (Vessés fiókja volt 1898-ig; lenedás folyton pályázat után 1904-ben újra adományozva.)
 Vaiszló, Baranyam., I. 1254. Sey László, Magyar korona. 1882.
 Vajdahunyad, Hunyadm., I. 4419. Ferenczy József, Fekete sas (r.). 1892.
 Valkány, Torontál. I. 4829. Kiss Ernőné, Isteni Gondviselés. 1902. (Fékekkel Oroszlános.)
 Varadia, Temesm., I. 3224. Gergely Ferencz, Megváltó. 1892.
 Varanno, Zemplén. I. 1941. Gaál Sándor és neje, k. Gaál Sándor, Szent-László király (r.). 1829.
 Várjas, Temesm., I. 4961. Syrowy János, Isten anyja. 1872.
 Varsány, Veszprém. I. 1155. Stelza Béla, Orangyal. 1887. (1887—1896-ig Zrez fiókja volt.)
 Vaskoh, Bihar. I. 753. Virágh László örk., b. Sárkány Jenő, Szentháromság. 1885.
 Vaskút, Id. Bácsvaskút.
 Vaskvár, Vas. I. 1888. Fialla József, Szentháromság. 1863.
 Vác, Pestm., I. 18952. Irgalmasrend, k. Mura J. Fülöp, Granátalma (r.). 1766.

Vác, Szilgyárt János, Szentlélek (r.). 1814.
 Vác, Radákovics Géza, Szent Antal. 1909.
 Vácshartyán, Pestm., I. 890. Schaub István, Szt.-István. 1908.
 Vágbeszterce, Trencsén. I. 2394. Lóvay György, Szt.-Mária. 1888.
 Vágfarkas, Nyitra. I. 5290. Kempny Károly, Megváltó. 1896. (Vágsellye fiókja volt, 1900-ban anyásított.)
 Vágsellye, Nyitra. I. 3581. Déri Elemér, Megváltó. 1873.
 Vágújhely, Nyitra. I. 5294. Gzv. Keller Emilné és örk., b. Prékopa Gusztáv, Szentlélek (r.). 1772.
 Vágújhely, Sztrechay Dezső, Szent Antal. 1907.
 Vár, Fejerm., I. 2806. Frischmann Ferencz, Angyal. 1872.
 Vámosmikola, Hont. I. 1700. F. Pongrácz Béla, Magyar korona. 1879.
 Vámospércs, Hajdum., I. 3215. Weisz János. 1888.
 Várhegsán, Krassó-Szörénym., I. 2985. Craciun Gyula, b. Fényhalmi Árpád. 1902.
 Vári, I. Mezővári.
 Várna, Trencsén. I. 1312. Sipos Viktor, Szt. kereszt. 1900.
 Városlaloznak, Vas. I. 1161. Gzv. Schwartz G.-né, b. Jánossy Aladár, Fekete sas. 1885.
 Várpalota, Veszprém. I. 5344. Farkas Kálmán örk., Szentháromság (gyr.). 1813.
 Vásárosnamény, Beregm., 1761. Bozinkay Anna, b. p. Buday Ferencz, Remény (r.). 1837.
 Vassás, Pestm., I. 4119. Somogyi Mihály, Megváltó. 1894.
 Verbő, Nyitra. I. 4686. Bobek Géza, Üdvözítő (r.). 1825.
 Verébely, Barsm., I. 2181. Kosa Andor, Megváltó (r.). 1816.
 Veresce, Id. Alsóveresce.
 Verespatak, Alsó-Felém. I. 3350. Podhraczy István, Üdvözítő (r.). 1845.
 Verpelét, Hevesm., I. 2509. Rhedey Endre. 1868.
 Versecz, Temesmege, I. 27379. Herczeg József, Isten szeter. 1878.
 Versecz, Kiechler Béla, Salvator (r.). 1784.
 Versecz, Müller Oszkár, ör. k. Lázencz László, Szentháromság (r.). 1821.
 Versecz, Rastätter József, Szt.-István. 1855.
 Veszprém, Veszprémmege, I. 14732. Czernák Lipót, Arany oroszán (r.). 1894.
 Veszprém, Kocsma Emil, Fekete sas (r.). 1794.
 Veszprém, Gzv. Ackermann Gyuláné, b. Ocsóvszky Gusztáv. 1907.
 Veszprém, Incze Kálmán, Orangyal. 1910.
 Végvár, Temesm., I. 2494. m. es. Papp Gyula örk., b. Kolthéb Péter, Magyar király. 1886.
 Veménd, Baranyam., I. 2255. Hautzinger József, Ist. Gondv., 1896.
 Vértascsa, Fejerm., I. 2398. Janczits István. 1906.
 Vésztő, Bekés. I. 7945. Petry József, Magyar korona. 1808.
 Vihnye, Barsm., (f.). 1886. (Zsarnócza ideányfiókja, Garanszent-kereszt ideányfiókja volt 1902-ig, mikor az Szentmóra helyezett át, ugyanakkor nyerte el tulajdonosa a vihnyei ideányfiók jogosítványát.)
 Világos, Aradmégye, I. 6694. Bungeisen Ernő, Isteni Gondviselés. 1862.

Villány, Baranya megye. I. 2478. Csathó Gy. Gyula, Isten anyja, 1878.

Vinga, Temesm., I. 4762. Kupkay Géza, Segítő Mária (r.), 1815.

Visegrád, Pestm., I. 1505. Farkas Lajos, Remény, 1886.

Visk, Marmarosm., I. 4448. Czaypon Antal, Orangyal, 1881.

Vitány, Nyitra m., I. 1925. Szabó László, Szt.-Rokos, 1879.

Vizsna, Alsó-Fehérm., I. 3929. Kronberg Gyula ör., b. Herzberg Henrik, Szent-László, 1858.

Voloszánka, Ungm., I. 999. Both István, (f.) 1903. (Nagyberezna főlkja.)

Vörösmart, Baranyam., I. 2419. Vollweiter Heur., Magy. kor., 1893. Vörösvár, id. Pilisvörösvár.

Vulkán, Hunyadm., I. 1496. Papp Sándor, Szent Borbála, 1904. (Lipsény főlkja volt 1903-12.)

Zagyvarékas, Pestm., lak. 4892. Teleki Béla, Szentl., 1894. (Főlkja volt Bessenyözögön, de tulajdonosa 1900-ban lemondott róla.)

Zalaapáti, Zalam., Orosz Ferenc, 1912.

Zalaegerszeg, Zalam., I. 10844. Berta Kálmán, Szenth. (r.), 1814.

Zalaegerszeg, Kaszler Sándor, Szentlélek (r.), 1768.

Zalaegerszeg, Hrabovszky Rezső, Pádai szent Antal, 1906.

Zalalövő, Zalam., lak. 998. m. Erdélyi József, Szentlélek, 1886.

Zalaszentgrót, Zalam., I. 2279. Boffy Péter, k. Czucz Győző, Magy. kor. (r.), 1823.

Zalatna, Alsó-Fehérm., I. 8823. Benkő Kálmán, Megy. (r.) 1798.

Zágon, Háromszék m., I. 4549. Benedek Dezső, Ist. Gondv., 1894.

Zenta, Bács-Bodrog m., I. 29666. Haiszler Györgyoványzky Fer., Fekete sas (r.), 1817.

Zenta, Jovánovits József, Isteni Gondviselés, 1894.

Zenta, Mutsy M. ör., b. Glückersthal Zoltán dr., Városi gytr., 1884.

Zenta, Bánfi Gyula, 1912.

Zernest, Fogarasm., I. 3961. Cotean Aurél örök., Székelyország, 1890.

Zichyfalva, Torontál m., I. 3196. Schiller Sándor, Szt.-Mária, 1868.

Zilah, Szilágym., I. 7639. Debreczeni bank r.-t., k. Kelenen Sándor, Mészeg (gyr.), 1796.

Zilah, Breuer Zsigmond, Oroslán, 1879.

Zirc, Vaspremm., I. 2490. Ruás Gyula, Szt.-Bernát, 1849.

Zitováralja, Türczm., I. 1143. Chladek Korneel, Náderispán, 1842.

Zolyom, Zolyomm., I. 7173. Rajtsics Pál és Kovár Margit örök., Egyszaru (r.), 1790. (Főlkkel Salfécsom.)

Zolyombércő, Zolyomm., Fáykiss Sándor, k. Lágner Kamill, Magyar korona, 1893. (Kincstári vasgyári telep.)

Zolyomlőce, Zolyomm., I. 1591. Scholcz Emil, Fekete sas, 1897.

Zomba, Tolnam., I. 2669. Polony János, K. Vaskovits Odón, Isteni Gondviselés, 1863.

Zombor, Bács-Bodrog m., I. 39593. Vuits Samu, Angyal, 1882.

Zombor, Mihajlovics István, Arany oroslán (r.), 1799.

Zombor, Farczy István, Szent-Erzsébet, 1894.

Zombor, Schubert Arnoldné, k. Schubert Arnold, városi gyógy-szertár (r.), 1785.

Zsabya, Bács-Bodrog m., I. 7823. Pintér Vidor, Kigyó, 1866.

Zsarnócza, Barsm., I. 1862. Katenyák János, Megvaló, 1897. (Idénylőkkel Vihnye-füzdön.)

Zsáka, Biharm., I. 3123. Jankó Gyula, Orangyal, 1890.

Zsámbék, Pestm., I. 3998. Erős Gyula örök., b. Rabint Gyula (r.), 1825.

Zsámbokrét, id. Nyitrazsámbokrét.

Zsebely, Temesm., I. 8993. Alberty Agost, 1894.

Zseliz, Barsm., I. 2367. Bohuniczky Sándor, Szent-István király, 1858.

Zsibó, Szilágym., I. 2544. Fekete Antal, Remény, 1892.

Zsidve, Kis-Küküllő m., I. 1862. Schieszl Viktor, Orangyal, 1894. (Főlkja Küküllővár.)

Zsolna, Trencsén m., I. 5633. Hladny Géza, Arany sas (gyr.), 1795.

Zsolna, Baumgartner Géza, Szent-István, 1907.

Zsombolya, Torontál m., I. 19393. Reiter Viktor, Orangyal, 1891.

Zsombolya, Holz Mátyás, (r.), 1867.

Zurány, Moson m., I. 2182. Kiszely Imre, 1905.

Összesen = 1854 gyógyszerár.

BALLA SÁNDOR laboratoriuma

Budapesti, VII. ker., Erzsébet-körút 56.

Ajánlja az i. t. Kartárs utának: saját készítményeit, továbbá a bécsi «Au-ztria» gyógyszerár összes, — valamint a bécsi «Universitát» gyógyszerár **Bactiform**, a berlini Chem. Institut «**Uli-san**», a berlini «Senweizer Apotheke» **Tubercoid**, az amsterdami Allg. Radium A. G. «**Allradium**», a schönbaumi G. Pohl **Gelodurát** «**Pohl**» és a rimnicu Alex. Hlani «**Urosolván**» gyártmányait.

Árjegyzék ingyen es bérmentve.

II. Horvát-Szlavonország nyilvános gyógyszer-tárai.

Territole: 42.534 km.² Lakossága: 2.619.391.

Jegyzet. A jegyzéket 1912. évi november hó 1-én zártuk le. Adatunk szerint Horvát-Szlavonország 159 nyilvános gyógyszer-táira közül 99 realjogu, a többi személyjogu és pedig 72 régi és 39 új személyjogu.

(*Rövidítések:* r. = realjogu; sz. = személyjogu; Ud. = lásd.)

Andrijevi, Vidale Gusztáv, sz. 1907.

Babinagreda, Kovacic Antal, sz. 1899.

Bakar, Cepulic Jozsef, sz. Belovar, German Kálmán, r. Belovar, Verklein Jozsef, sz. Beska, Schwarz Ferenc, sz. 1908.

Brođ, Matjevic Istvan, sz. Brođ, Srepoljenic örk., b. Antolek-Oresck Gy., sz. 1879.

Brođ, Kolak Vjekoslav, sz. 1907.

Buccari, Id. Bakar.

Čabar, Catinelli-Obradic M., sz. 1898.

Čazma, Mamčehovic P. örk., b. Smekal D., sz. 1896.

Čoplin, Djenel Const, sz. 1912.

Čerović, Plivetic J. Čirkvenica, Polić Ivan, sz. 1889.

Dalj, Szemert Frigyes, k. Hess B., sz.

Dalj, Stankovic, sz. 1911.

Daruvar, Kuseric örk., k. Martincic M., sz.

Delnice, Jelluck K. örk., k. Jelinc Károly, sz. 1875.

Djakovo, Trauger D., b. Smokvina V., r.

Djakovo, Simat L., sz. 1893.

Dalnji Mihelinc, Klekšma örk., k. Vranic N., sz.

Dugošelo, Seitz X. Ferenc, sz. Dvor, Baog B., sz. 1912.

Erdvick, Cserveny Gusztáv, sz. Eszék Id. Osijek.

Fuzine, Trisler Adolf, sz.

Garešnica, Polanski P., sz. 1893.

Gjarzjevac, Tomić Károly, sz. Glina, Srnka A., r.

Golubince, Srnka Ad., sz. 1911.

Gospic, Vouk Balint, k. Vouk Konstantin, sz.

Grubišnopolje, Boić Mária, k. Gjurčić J., sz. 1888.

Hrtkovec, Vezic Mihos, sz. 1912.

Ilok, László Károly, sz. 1891.

Imbija, Haimss Antal, sz. 1869.

Imj. Stiglic Tamás, sz. 1862.

Ivanec, Jurjevic Alajos, sz. 1876.

Ivančić-Grad, Agnesi Zlatko, sz. Ivančić-kolostor, Id. Kloštar-Ivančić.

Jaska, Bival Antal.

Karlovac, Grabovac J., r. Karlovac, Matkovic Jozsef, sz.

Karlovac, Károlyvárosi (akarek-pesztár), k. Modrusan G., r. Karlovac, Oršanic Otto, sz. 1907.

Karlovci, Strasser J., r. 1860.

Klanjec, Čulot A. örk., k. Singer V.

Kloštar-Ivančić, Feren rendiek b. Kušević Gy., r. 1762.

Kopivnica, Derendin Péter, r. Koprivnica, Fischl A., sz.

Korčena, Rubelli A., sz. 1910.

Kostajnica, Weri A. örk., b. Radonavic N., r.

Krajevica, Capponis J. örk., b. Vezic M., sz.

Krapina, Petrovic M., b. Viktorin Mirko, r.

Krapinsko-Toplice, Fibić Krešimir, sz. 1871.

Kračić, Batistic Károly, sz. 1910.

Križevci, Brčić G.

Križevci, Pscherhof H., b. Marguš S., r.

Križ. Tomiček Zdenko, sz. Kutina, Bathorszky Zsiga, sz.

Kutjevo, Badovinac Miklos, sz. 1877.

Lipik, Zsiga Valér, sz. 1894.

Marija-Bistrica, Raymann Károly, sz.

Mitrovica, Petrovic György, r. Mitrovica, Zeisberger Istvan, sz. 1858.

Mitrovica, Gergarev V., sz. 1907.

Našice, Košćec Miklos, sz.

Nova Gradiška, Dienes Dániel, r. Nova Gradiška, Gavranic J. örk., k. Davilla H., sz. 1905.

Nova Pazova, Gerapic Péter, sz. 1908.

Novi, Kuszovic E. örk., b. Diemel Konstantin, sz.

Novska, Décsy Ignác, sz.

Opuzin, Fink J. örk., b. Baratic B., sz.

Orahovica, Stošić örkösei, k. Kolovic F., sz. 1878.

Oriovac, Kovacic B., sz.

Osijek, dr. David Viktor, r. Osijek, Bulart János, r.

Osijek, Govorlovich János, sz. 1890.

Osijek, Laska Milan, sz. 1907.

Osijek, Gobetcky Aladár, sz. 1871.

Osijek, Kaudelka örk., k. Medić I., sz.

Otočac, Častek Vaclav, k. Častek F., sz.

Pakrac, Jurisic P., sz.

Pazova, Svetozar Mihajlovic, sz. Petrovaradin, Dođalito örk., k. Brodsky Sándor, r.

Petrinja, Panac Vilmos, r. Petrinja, Kušević Gjuro, sz. 1912.

Pisarovina, Mihelcic M. sz. 1908.

Pitomača, Jugovic Sándor, sz. 1893.

Popovača, Gjurekovic Vl., sz. 1912.

Požega, Caillagh J. örk., b. Tompic B., r.

Požega, Hegedüs Gyula, sz. Pregrad, Thierry A., sz.

Ruma, Hendl Jozsef, r. 1824.

Ruma, Kozjak A. örk., k. Kozjak A., sz. 1881.

Ruma, Hus Ed., sz. 1912.

Samobor, Klesčić M., r.

Senj, Bojan, k. Krommer Jozsef, r. Sisak, Kubányi örk., k. Renaldi Romaldo, r.

Sisak, Hrnjak M., sz.

Szlankamen, Peternek Ottokár, sz. 1893.

Slatina, Gürth Imre, sz.

Slunj, Marsic J. örk., sz.

Stubica, Feller J., k. Fuchs Leo, r. Suhopolja, Grabner Ignác, sz. 1869.

Sunja, Congracic Iv., sz.

Susak, Susanj M., sz.

Susak, Devic Istvan, sz. 1905.

Sv. Ivan-Zelina, Heffler Gy., sz. Sv. Ivan-Zelina, Maru Beglan, sz. 1912.

Šid, Kozjak Emil, sz.

Topusko, Petkovic örk., b. Vranic M., sz.

Valpó, Deszátly A., sz. 1860.

Varaždin, Hoffmann A. és Vasek F., r.

Varaždin, Kräuterbluth Benj., r. Varaždin, Heiman Emil, r. 1849.

Varaždinsko-Toplica, Cabrian Jozsef, sz.

Velka Gorica, Seitz Casimir.

Vinica, Parapulic Viktor, sz.

Vinkovci, Gav. Aleman S.-né, k. Lorek L., sz.

Vinkovci, Kallivoda Jozsef, r.

Virje, Janson Károly, sz. 1872.

Virovitica, Besz N. János, r.

Voćin, Sostarić M., sz. 1912.

Vrbanja, Lellis Ed., sz. 1896.
 Vrbovac, Novák Mirkó, sz.
 Vrbovsko, Mance László, sz. 1888.
 Vukovar, Kirchbaum Félix, r.
 Vukovar, Kračević S. örök., k.
 Zebec M., r. 1865.

Zagreb, Irgalmasrend, k. Spanko
 Marton, sz. 1894.
 Zagreb, Brodjuvin Henr., sz. 1891.
 Zagreb, Gayer László, sz. 1909.
 Zagreb, Zimmermann S., sz. 1889.
 Zagreb, Hezédus J., sz. 1919.
 Zagreb, Katičić A. örök., b. Bar-
 tulić Vladko, r.
 Zagreb, Kralj István, sz. 1907.
 Zagreb, Ključec Zsiga, r. 1860.

Zagreb, Mittelbach Zsiga, r.
 Zagreb, Pechinovscky J. örök., k.
 Stakics Milán, sz.
 Zagreb, Dr. Vouk Brankó, r.
 Zagreb, Pexider A., sz. 1907.
 Zagreb, Löschoer Ottó, sz. 1864.
 Zagreb, Praunsperger Félix, sz.
 1903.
 Zagreb, Smičiklas G., sz. 1910.
 Zagreb, Sulzer Ferenc, sz. 1903.
 Zaprasić, Penić Gjuro, sz. 1912.
 Zemun, Benke Ferenc.
 Zemun, Streim Henrik, sz. 1905.
 Zemun, Ziga Ferenc, r. 1810.
 Zlitar, Ziegensherzer Antal, sz.
 Zupanje, Konjak Ágost, sz.

Összesen: 150 gyógyszerész.

**Gyógyszertári állványede-
 nyeket, drogeria berende-
 zéseket szállít az elismert
 legjobb kivitelben, jutá-
 nyos ár mellett.....**

C. Kurka, Prachatitz.
 (Böhmén.)

Fiók és szekrénycímkek, fogantyúk, stb.

Gyógyszertártulajdonosok, bérlők és kezelők betűrendes névjegyzéke.

I. Magyarország.

Jegyzet. E jegyzékben Magyarország nyilvános gyógyszerlárai tulajdonosának nevét azon esetben is felvettük a jegyzékbe, ha a gyógyszerárnak kezelője vagy bérlője van. — Társtulajdonosok, ha vezetéknevük nem ugyanaz, két betű alatt is szerepelnek. «Bokor és Vajda» ezímen a «s. betű alatt, «Vajda és Bokor» ezímen a «V. betű alatt is megtaláljuk ugyanazon gyógyszerészert tulajdonosait s így az áttekintés minden irányban teljes.

Abonyi Endre, Ipolyróma.	Almer Béla, Mátészalka.
Acház János, Orosvég.	Ambrózy Sándor, Antal- falva.
Ózv. Ackermann Gyuláné, Veszprém.	Arnovljević Milán, Dolova.
Adametz Leó, Turkeve.	Andersch József, Récsé.
Adler Ferencz, Szeicz.	Andorkó Márton, Avas- felsőfalu és Bikszád.
Adler Imre, Enying.	S. Angyal Antal, Nagy- megyer.
Adler Miksa dr., Orosháza.	Antal Gyula és neje, Siktós.
Adler Rezső dr. örök., Po- zsony és Kőlozsvár.	Antal Lajos, Kisujszállás.
Alapí Andor, Endrőd.	Antalóczy Kázmér, Mára- marossziget.
Albert Rezső, Nagyléta.	Apró Endre, Szeged.
Alberthy Ágost, Zsebely.	Apró Jenő, Szeged.
Albrecht Gusztáv, Temesvár.	Aranyí Árpád, Debreczen.
Albesku Virgil, Honeztó.	Ardó Leó, Karczag.
Alexander Béla, Kassa.	Arnold Endre Bácskeresz- tur.
Alexander Döme, Szentes.	Asztalos Gyula, Olaszliszka.
Alexander János ör., Szol- nok.	Auber Vilmos, Mohács.
Alexandrovits Döme, Ka- ránsebes.	

Augusz Zsigmond dr., ügyvéd, Budapest, IV., Krisztof-tér 2.

Ács Mihály, Csákvár.

Ádám Dezső, Nyitra.

Ádám Lajos, Ózd.

Ádámffy László, Pétervársárd.

Ágoston József, Técső.

Babic Hinkó, Fiume.

Babies István, Szombathely.

Babóchay Kálmán, Kaposvár.

Badies Elek, Békés-Csaba.

Bagary Géza, Törökkanizsa.

Bajnok Jenő, Kézdivásárhely.

Bajnóczy Sándor, Nagybánya.

Bajor J., Magyarbániegyes.

Bakó Sándor, Ostffyászfalva.

Bakos Ferencz, Egeres.

Bakos Jenő, Felsőőr.

Bakos József, ör., Budapest, VIII., Rothlen-u. 14.

Baksay Béla, Nagykáta.

Balassagyarmati takarékpénztár, Balassagyarmat.

Balassagyarmati takarékpénztár, Dunaszerdahely.

Balázs Ferencz, Pásztó.

Balás József, Szob.

Balás Zsig., Szilágysomlyó.

Balás Lajos, Bátorkeszi.

Balázsovich Sándor, Sepsiszentgyörgy.

Balázsovich Sánd.-né, Sepsiszentgyörgy.

Balia Ödön, Kristyor.

Balkányi Gyula, Balkány.

Balkányi Lajos, Margitta.

Balla Sánd., Budapest, Erzsébet-körút 56.

Ballegh Ferencz, Igal.

Id. Ballegh Mátyás, Bán.

Ifj. Balló Lajos, Liptószentmiklós.

Balló Nándor, L.-Szentmiklós.

Balogh Gábor, Perbete.

Balogh György örök., Péterréve.

Balogh Gyula, ör., Meesek-Szaboles.

Balogh Imréné és Halnagyi Jenőné, Abrudbánya.

Balogh János, Böhönye.

Balogh Mihály, Deveser.

Balog Miksa, Nagykárolyfalva.

Balta Elemér, Budapest, Marokkói-utca 2.

Balta László, Szászvár.

Balthazár János, Abadszalók.

Banciu Demeter, Szelistye.

Banelli F. Károly, Gyöng.

Barabás Ferencz, Uzon.

Barabás Lajos és neje, Budapest, V., Nádor-utca 3.

Baradlai (Breit) János,

Sopronkeresztúr.

Barakovich Lajos, Bács-szenttamás.

Barányi Kálmán, Pinézéd és Újverbász.

Barát Dénes, Beresztőcz.

Barbacsy Pál, Csögle.

Barbócz Zsigmond, Hajduszoboszló.

Barbul Ödön, Buttyin.

Baresay Károly, Szeged.

Ifj. Baresay Károly, Szeged.

Bardách Dezső, Újfehértó.

Bariss Árpád, Kondoros.

Barna Antal, Marezali.

Barna Henrik, Csongrád.

Barna M. Miklós, Nagytopoly.

Barsy Ernő, Hegybánya.

Barsy Lajos, Tiszaróff.

Barta Endre dr., Bpest, VIII., Baross-utca 44.

Barta Dezső, Piskitelep.

Bartlia István, Budapest, Tököl-út 28.

Bartha József, Ökörmező.

Bartha Tivadar, Erzsébetfalva.

Barthalos Kálmán, Izsák.

Barts Emil, Budapest, IX., Soroksári-út 70.

Baruch Gyula, Miskolcz és Újpest.

Baruch Sándor dr., Miskolcz.

Basch Andor, Csantavér.

Basch Ernő, Budapest, VIII., Rákóczi-út 25.

Basel Elek, Kis-Becserek.

Batáry Imre, Debreczen.

Dr. Batáry István, Fülöp-szállás.

Bathó Béla, ör., Tiszasüly. Özevgy Batternay B.-né, Szendrő.

Bauer Adolf, Budapest, Szondy-u. 23.

Bauer Ferencz J., Pancsova.

Bauer Ignác, Merezifalva.

Bauer Károly, Kevermes.

Baumgarten Guszláv, Pozsony.

Baumgartner Géza, Zsolna.

Bayer Antal, Bpest, Andrássy-ut 84.

Bayer György, Kiszjenő.

Bácsstopolyai takarékpénztár r. t., Ada és Nagyvárad.

Bálint (Braun) Ferenc, Kiskunfélegyháza.

Bálint Géza, Budapest, VI., Váci-út 123.

Bálint Jenő, Csokonya.

Bálint Lajos, Mohács.

Bánffy Gyula, Zenta.

Bánó Andor, Nyírmád.

Bányai Imre, Újkigyós.

Bányay Mihály, Nagyzerind.

Bányász Gyula, Szabadka.

Bárany Pál, Szolnok.

Bárany Sándor, Kisújszállás.

Bárdossy G. ör., Felsőőr.

Bártl Gyula, Paripás.

Becker János és neje,

Billéd.

Becker János, Billéd.

Becker Vilmos, Héthárs.

Becek Sándor, Szalacs.

Beer Emil, Magyarakanizsa.
 Beke Gábor, Istvánvölgy.
 Ifj. baróthi Beke Gyula.
 Orszállás.
 Beksics Gyula, Budapest,
 VIII., Práter-utca 45.
 Belus Lajos, Nagykanizsa.
 Beleznay Károly, Szászka-
 hánya.
 Bencsáth Jenő, Csacza.
 Ifj. Benda Károly, Mórmez-
 föld.
 Bene Lajos, Ungvár.
 Bene Vince, Pozsony.
 Benedek Dezső, Zágony.
 Benedek Miksa, Komárom.
 Benedicty Gyula, Békés.
 Beniás Bruno, Szuesány.
 Benkő Kálmán, Zalatna.
 Benkő Sándor, Derecske.
 Özv. Bercesinszky Károlyné.
 Nagyvárád.
 Berecz Károly Fidél, Pécs.
 Bereczk Ödön, Budapest.
 VI., Andrássy-út 26.
 Bereczk Péter, Hódmező-
 vásárhely.
 Beretvás Tamás, Kispeszt.
 Berényi Kálmán, Balaton-
 szentgyörgy.
 Berger Gyula, Arad.
 Berkes Ármán, Nagy-Sza-
 bonta.
 Berkovits Mór, Csongrád.
 Berkó István, Ipolyváság.
 Bernát Jenő, Arad.
 Bernáth Sándor, Csap.
 Bernáth Miklós, Hajdubá-
 szörmény.

H. Bernolák Máté, Kispeszt—
 Szentlőrinc.
 Berta Kálmán, Zalaeger-
 szeg.
 Bertalanffy Imre, Loesmánd
 Berthán Gyula, Szent-
 györgy.
 Béley Dezső, Parád.
 Bélits Gyula, Sopron.
 Béres János, Máramaros-
 sziget.
 Bévárdy Gyula, Répeze-
 szemere.
 Biber Géza, Csóka.
 Bichler Gyula, Pácsa.
 Bieskei Takarékpénztár,
 Lovasberény.
 Bielek Zoltán, Bánlak.
 Bierbaum Gyula, Csatád.
 Bilustyák János örökösei,
 Gernyeszeg.
 Binder A. és K. Maros-
 vásárhely.
 Binder Frigyes, Nagysink.
 Binder Gusztáv ör., Nagy-
 dísznőd.
 Binder János, örök., Topán-
 falva.
 Binder J. örök., Prázmár.
 Bíró Géza dr., Kolozsvár.
 Bisiczky Ödön, Czellőmök.
 Bittera Zoltán, Dömsöd.
 Bizek Ármán ör., Török-
 Becse.
 Bizek Dezső dr., Török-
 Becse.
 Bizek Miklós, Nagyjécsa.
 Bizik József örök., Baka-
 hánya.

Bleyer Károly, Budapest,
 Illés-utca 15.
 Blumberg Alfréd, Dieső-
 szentmárton.
 Bobok Géza, Verbő.
 Boda József, Budapest, VII.,
 István-út 17.
 Bodnár Antal, Hajdusám-
 son.
 Bodor Emil, Pozsony.
 Boglutz István, Félixfürdő.
 Bogsch Lajos, Budapest,
 IX., Lónyai-utca 46.
 Ifj. Bohus József, Lajos-
 mizse.
 Bohuniczky Sándor, Zseliz.
 Bokor Dezső, Budapest, VI.,
 Hungária-körút 93.
 Bokor Károly, Galgóc.
 Bokor és Vajda, Szeged.
 Boldizsár Imre, Nyírbátor.
 Boleman Ede örök., Léva.
 D. Boleman Gyula, Nagyida.
 Boleman Mihály, Berzence.
 Bolgár Miklós, Szécsény.
 Bolics Arthur, Komló.
 Bolváry János, T.-várkony.
 Bonomi Árpád, Temes-
 rékás.
 Bonomi Géza, Csanád-
 Apácza.
 Borbély Endre, Nagykőrös.
 Borbély József, Szeged.
 Borecsányi Gyula, Dévény.
 Bördás János, Jászberény.
 Boros Aladár, Gyöngyös.
 Boross Gusztáv, Somorja.
 Boross Gy., Berettyóújfalú.
 Boros Illés, Kaba.

Boros Károly, Földeák.
 Borsodm. tkpénzt. Miskolcz.
 Borsód-Miskolczi hitelbank
 r.-t. Ungvár.
 Borsódy István, Brassó.
 Bossányi Gusztáv, Sárosd.
 Bossányi Jenő, Dárda.
 Bossányi Kornél ör., Illava.
 Boósi Sándor, Obecsenyő.
 Ifj. Bossin József, Mád.
 Botfy Kálmán, Sopron.
 Botfy Péter, Zalaszentgrót.
 Botos Imre, Kocsér.
 Botka Imre, Ragály.
 Bozó Géza, Budapest, I.,
 Alkotás-utca 34.
 Bozók Béla, Soltvadkert.
 Bozók Jánosné, Fadd.
 Özv. Bótha Béláné, Sze-
 renes.
 Bóta László, Erdőd.
 Bóth Istv. ör., Nagybereczna.
 Bóth István, Veloszántka.
 Böckhel Samyl, Oktánd.
 Böcz Gábor, Nagyvaszony.
 Böhm György, Tamási.
 Böhm Ignác, Mezőkövesd.
 Bölcs Béla, Muraszombat.
 Bölcs Sámuel, Mátéza.
 Brada Ede, Resiczbánya.
 Brankovics Iv., Révaújfalú.
 Brankovits Péter, Karau-
 séses.
 Braun Ernő, Temesvár.
 Braun Viktor, Homokos.
 Breicha János, Dunakeszi.
 Breinstörfer Gusztáv, Szász-
 sebes.
 Breinstörfer J., Nagyszében.

Breslmayer József ügyvéd,
Nagymarion.
Breuer Zsigmond, Zilah.
Breuer Zoltán, Makó.
Bitskey Dénes, Tarnaméra.
Brocsék Nándor, Trencsén.
Broser Viktor, Bátos.
Brosz Alfonz, Liebling.
Brolly Imre, Tallós.
Bródi Ernő, Döbrököz.
Brüll Ede, Torda.
Brünn Sándor, Szatmár-
németi.
Bubregh Ignác, Sellye.
Özv. Buchinek Jánosné,
Liebling.
Buchwalder Zsigmond,
Losonez.
Budak Domonkos, Fiume
Budaker János, Székely-
keresztur.
Budai Emil dr., Budapest,
IV., Váci-u. 34.
P. Buday Ferencz, Vásáros-
namény.
Bugyis Andor, Szarvas.
Bulyovszky Sámuel, Liptó-
ujvár.
Burdá Jakab, Tamáslaka.
Burdá Károly, Besztercze-
bánya.
Burg Dénes, Hódmezővá-
sárhely.
Özv. Burger Sándorné,
Bihar-eresztes.
Buzáth Márton örök., Mára-
marossziget.
Buzinkay Anna, Vásáros-
namény.

Bürgel József, Szentandrás.
Burger Frigyes, Szarvas.
Capesius Ernő, Segesvár.
Chladek Korn, Znióváralfja.
Clark Simon, Budapest, IV.,
Molnár-u. 23.
Clemens A., Retteg és Dés.
Codarcea G., Écska.
Cornides Károly, Nagy-
Berezna.
Craciun Gy., Várbogán.
Csanda Eudre, Nagyvárad.
Csanállosy Alb., Alsószine-
vér.
Ifj. Csaskóczy Gyula, Kud-
zsir.
Csatár Andor, Csépa.
Csatádi Artur, Ó-Tátra-
füred.
Csathó Gáborné, Sohorsin.
Csathó Gy. Gyula, Villány.
Csábrády János, Kiskun-
majsa.
Csáky László, Szeghalom.
Csányi Imre, Paesér.
Csányi Zoltán, örök. Buda-
pest, VII., Bosnyák-u. 9.
Zabolai Császár Ferenc,
Gyulavári.
Cseh Rezső, Somogyzil.
Cseley Pál, Budapest, Szt.-
István-kórház, Üllői-út.
Cs. pesányi Csaba, Dorog.
Csepesányi Lehel, Buda-
pest, Sándor-tér 3.
Csere József, Szobráncz és
Szobránczfürdő.
Cserny Viktor Oroszlámos.

Cservényák György, Ipest,
IV., Deák-tér 6.
Cservinka László, Ujbánya.
Cservinka Mór, Ujbánya.
Csete Lajos, Krassóvár.
Cséby Lajos, Keszthely és
Hévízfürdő
Csépe István, Füleek.
Cséri Elek, Bodzásujlak.
Csics Béla, Alsójava.
Csics Imre, Nagyszőlős.
Csikós Antal, Mezőtúr.
Csikós Ede, Baesszentiván.
Csiky Lukács, Simánd.
Csinesák Béla, Pécs.
Csippek János, Budapest,
VIII., Práter-u. 45.
M. Csizsár Árpád, Szüma.
Csitáry G. Zoltán, Berhida.
Csonós György, Komárom.
Csonka Lajos, B.-Szent-
lőrincz.
Csontos Tivadar örökösök,
Isaszeg.
Cutean Aurél örök., Zer-
nest.
Czikajló László, Nagybees-
kerekek.
Czaich T. Gyula, Tisza-
hegyes.
Czaich Zs. Kornél, Kő-
telek.
Czegledi István, Budapest,
Hlész-utca 15.
Czekely Frigyes, Nagyilva.
Czermák Lipót, Veszprém.
Czerny Viktor, Oroszlámos.
Czettler Gyula örök., Jász-
dósa.

Czelz Dénes dr., Kolozsvár.
Czibulka János, Szentendre.
Czibulka Viktor, Teregova.
Cziner Zoltán, Soroksár.
Czingell László örök., Heves.
Cziuk Károly, Kőhalom.
Czipott István, Huszt.
Czira Endre, Kiskunfélegy-
háza.
Czollner László, Szekes-
fehérvár.
Czollner Vincze örök., Szé-
kesfehérvár.
Czoppell Ernő, Szászrégen.
Czuczy Győző, Zalaszent-
grót.
Czúkor László, Budapest,
V., Nádor-utca 3.
Czuppon Antal, Visk.
Czurda Vilmos, Kiskun-
halas.
Daláry Frigyes, Tállya.
Darányi Árpád dr., Orosz-
háza.
Darás József, Dárda.
Darkó Kár., Tápiógyörgye.
Daubner József, Homokszil.
Dániel Géza, Mées.
Dániel Mihály, Dorozsma.
Dávid József, Kolozsvár.
Debiezky Mihály, Barót.
Debrecezeni Bank részv.-i.,
Zilah.
Deesy Gyula, Szabadka.
Deesy Jenő, Szabadka.
Dedinszky Gy., örök., Nagy-
rőcze.
Dedinszky Elza, Nagyrőcze.

Deér Endre dr., Budapest.
IX., Ráday-u. 13.
Demeter Gyula, Nágócs.
Demeter Kornél, Szászváros
Derecske Mihály, Szentcs.
Dermia Róbert, Ócsanád.
Desits József, Szil.
Desits Lipót, Sopron.
Detre Adolf Rum.
Detrich Zoltán, Cséffa.
Deutsch Barua Binaszom-
bat.
Deutsch Mihály, Dunaha-
raszti
Deutsch Zoltán, Csetnek.
Dezsényi Géza, Nemesvid.
Dr. Décsi György, Körös-
hegy.
Dénes Ferencz, Aranyos-
gyéres.
Dénes Miksa, Losonc.
Déri Elemér, Vágsellye.
Dieter Frigyes, Békásme-
gyer.
Diószeghy Lajos, Király-
daróc.
Diószeghy Pál örök., Hadad.
Dihán Éde, örök., Maros-
berkes.
Dobay Albert, Ilosva.
Dobos György, Czegléd.
Dobozy Endre, Nyíraesád.
Dobsa Sándor, Almásd.
Domján Géza, Csany.
Dománth M r, Sasvár.
Dorcsák József, Alsóáb-
rány.
Doszkočil Gyula, Morva-
szentjános.

Draskovich Géza, Babócsa.
P. Draskovits Géza, Kákova
Drodtloff József, Csernát-
falu.
Droppa Ernő, Oszlány.
Duchon Alfréd, Kiszgaram.
Duka Tivadar és neje, Nagy-
tapolesány és Sztropkó.
Dvorszky Agoston, Turzó-
falva.
Dvorszky Béla dr., Szom-
bathely.
Ebergényi Gyula, Kovászna.
Eger József, Hegyfalva.
Eibach Odón, Bonyhád.
Eibel Lajos, Tóváros.
Eiseri Pál, Korpona.
Eisnitz Sándor, Tiszolcz.
Elek Mihály, Budapest.
József-körút 64.
Elek Pál dr., Ujpest.
Emánuel Sándor, Deli-
blát.
Emánuel Géza, Pöstyén.
Özv. Ember Istvánné, Csu-
rog.
Ember József, Makó.
Eendrődy István, Orosháza.
Engelhardt Dezső, Petre.
Engels Gyula, Köpesény.
Einstein Géza, Tiszafüred.
Eöry István, Németholy.
Eöry Vilmos, Sárvár.
Eranosz Bogdán, Gyergyó-
szentmiklós.
Özv. Ersey Gaborné.
Hajduböszörmény.
Dragon Gy., Sajkásgyörgye.

Erdélyi László, Belényes.
M. Erdélyi József, Zalalövő.
Erdőssy Jenő, Nagydobrony.
Erényi Béla, Budapest, VII.,
Károly-körút 5.
Erényi László, Budapest,
VII., Dob-utca 80.
Ernszt Frigyes, Kovászna.
Erdős Gerő, Mélykút.
Eörös Gyula örök., Zsámbék.
Esztegar Béla, Budapest.
VI., Hungária-körút 57.
Ettvel Zoltán, Gara.
Ehlert Gyula, Sátoraljaúj-
hely.
Érdy István, Cseszte.
Érsekújvári takpt. r.-l. Igló.
Értékes Lajos, Solt.

Fabritius Guidó, Nagyszze-
ben.
Fajgel Károly, Szepesófalu.
Falesik Gábor, Mezőkövesd.
Faludi Jenő, Dumaföldvár.
Faudt Rezső, Úhó.
Farkas Antal, Földes.
Farkas Antal, Kapuvár.
Farkas Eugénia, Szentes.
B. Farkas Ignác, Kecskemét.
Farkas Jenő, Hernád-
zsadány.
Farkas Kálmán, örök., Vár-
palota.
Farkas Lajos, Visegrád.
Farkas Máttyás, Tasnád.
Farkas Sándor, Érsekújvár.
Fasmann Jenő, Királyháda.
Fazekas Sándor, Hajdu-
böszörmény.

Faller János, Seregélyes.
Fábián Arnold, Homonna.
Fábry Béla, Gálszécs.
Fábry Elek, Jászfényszaru.
Fácányi István, Budapest,
X., Jászberényi-ut 7.
Fáy Ignác, Nagytétény.
Fáykiss Nándor, Zólyom-
brézó.
Fáykiss Rezső, Podolin.
Fehér Dezső, Nagykörös.
Feigl Éde, Delta.
Fejes Lajos, Kunágota.
Fejér József, Nádudvar.
Fekete Andor, Budapest,
IX., Ferencz-körút 22. sz.
Fekete Antal, Zsibó.
Felvidéki Hitelbank r.-t.
Trsztena.
Ferenczi Árpád, Békés-
Csaba (Erzsébethely.)
Fereny Gyula, Munkács.
Fereny Gyula, Ruszka-
bánya.
Fereny Imre, Lippa.
Özv. Fereny Jánosné,
Borosjenő.
Fereny J., Vajdahunyad.
Fereny Zoltán, Füzes-
abony.
Ifj. Fényes Lajos, Ipoly-
nyék.
Fényhalmi Árpád, Várbog-
sán.
Fésüs Lajos, Mezőkaszony.
Fialla József, Vasvár.
Fichtner Emil, Polgárdi.
Filip János örök., Gala-
gonyás.

Filo János. Bpest. Mátyás-
tér 3.
Filó Sándor. Nagyrépeány.
Finy Béla, örök. Kispeszt.
Fischer János, Lugos és
Krasznokvajda.
Fleischer Antal örök.,
Szencz.
Fleischer Antal dr.,
Szencz.
Fleischer Guszt., örök.,
Oradna.
Fleischer Samu, örök.,
Merény.
Flesch Emil dr., Győr.
Flittner Jenő dr., Beszter-
cezhánya.
Floderer Jenő, Csepreg.
Fodor István, Baltonya.
Fodor Károly, Gölnicz-
bánya.
Fodor Miklós, Kápolnok-
monostor.
Folbert Hermann, Medgyes.
Foltinek Aurél, Nagysom-
kút.
Folly Antal, Kaposvár.
Forgács Károly, Csorvás.
Forgách János, Győr.
Forkly Béla örökösei, Sü-
tkösd.
Forkly Vidor, Bácsbokod.
Földes Ferencz, Jászkara-
jenő.
G. Földes Kelemen, Arad.
Földes László, Pozsony.
Földes Manó, Kassa.
Frank Sándor, Pécs.
Frankl Antal, Szeged.

Frankó Andor, Szeged.
Frankó Aurél, Szemlak.
Frantsék József, Rajecz.
Freylér Ferencz, Orsova.
Freudentfeld Ferencz, Kis-
szében.
Friedmann Arnold, Igló.
Friedrich János dr., Ma-
laczka.
Fried Sándor, Rákospalota.
Frimmer József, Duna-
szekeső.
Frishmann Ferencz, Vál.
Frits József örök., Tolcsva.
Frohnmeyer Viktor, Boicza.
Fromm D. Traugott, Szék-
udvar.
Fröhlich Oszkár, Gyula-
fehérvár.
Özv. Fuhrmann Ferenczné,
Bpest, VII., Damjanics-u. 39.
Funk J., Erzsébetfalva.
Fuss Nándor, Alsólendva.
Führer Andor, Tevel és
Lengyel.
Füredi János, Mehádia.
Fűszfás Ignác, Karánsebes.

Gaál Endre dr., Budapest,
Andrássy-út 99.
Gaál Sándor és neje, Va-
ranó.
Gál Béla, Marosújvár.
Gabel József, Budapest, VII.,
Wesselényi-utca 30.
Gajda Pál, Csorna.
Gallé Géza, Lengyelóthács.
Gallina Béla, H.-M.-Vásár-
hely.

Galló Dénes, Nagyborosnyó.
Gallus Jenő, Sopron.
Garai Jenő, Kassa.
Garzó Gyula, Törökszent-
miklós.
Gaskó Gyula, Székelyudvar-
hely.
Gaszner Béla, Érmihály-
falva.
Gazdik János, Kőrmöcz-
bánya.
Gábris Jenő, Martonos.
Gáts Lajos, Mozsgó.
Gálffy Klárka, Dévaványa.
Id. Gálffy György, Szabadka.
Ifj. Gálffy György, Szabadka.
Gánoczy Béla, Karácsond.
Dr. Gárdonyi Ernő, Kassa.
Gebauer Emil, Bács.
Gedeon László, Tornaalja.
Geduly Géza, Rimaszom-
bat.
Gefferth Dezső és Megay
Arthur, Kassa.
Geher Antal, Nagyvárad.
Geiringer János dr., Baja.
Gellner Frigyes, Görgény-
szentimre.
Genersich József, Szepes-
szombat.
Genszky Istvánné, Felka.
Georgievics István, Pam-
sova.
Georgievits Pál, Hegyes-
halom.
Geörög József, Poroszka.
Gerber Béla, Szinyérváralja.
Ifj. Gerber Odónné, Erdő-
száda.

Özv. Gerbert Emilné, Maros-
héviz.
Gerbert Guidó, örök., Pet-
rosény.
Gerenday József, Kunhegyes.
Gergely Ferencz, Varadja.
Gergelyffy Györgyné sz.
Halmágyi Ilona, Szilágy-
nagyfalu.
Gergelyffy György, Szilágy-
nagyfalu.
Gergelyi József, Bácskula.
Gerhauser Sándor, Nagy-
körös.
Gerle Jenő, Szeged.
Gerő Odón, Dunaszerda-
hely.
Gerő Sándor, Nagykörös.
Gessner Gyula, Tápiószéle.
Gécs László, Arad.
Özv. Giovannini Arnoldné,
Pinczéd.
Glaser Sándor, Tapolca.
Glücksthal Zolt. dr., Zenta.
Goldmann Adolf, Tisza-
földvár.
Goldblatt Ferencz, Sáros-
patak.
Gottlieb Bertalan, Szász-
régen.
Gottschling Frigyes, Fel-
vincz.
Göbel Kálmán, Pécs.
Gödény Sándor dr., Nagy-
kálló.
Gödry Lajos, Miskolcz.
Göllner Béla, Beszterce-
bánya.
Göllner Gyula, Moravicza.

Göllner Hugó, Mezőtúr.
 Göllner Károly, Bieske.
 Gölli Pál, Hódervár.
 Gömbös László és neje,
 Mór.
 Gömbös Zoltán, Mór.
 Gönczi Lajos, Budapest,
 Szent-János-kórház.
 (Házi gyógyszerár.)
 Özv. Göncz L.-né, Csáktornya.
 Görbe Gyula, Bajaszti István.
 Görgey Dezső, Ákos.
 Görgey Gyula, Cservenka.
 Görög Dániel, Petrillalónya.
 Görög Péter Imre, Kápolna.
 Götz Károly, Arad.
 Gözsy Árpád, Csikszereda.
 Grabner Ottó, Hódcs.
 Graetz Vilmos, Mosóc.
 Graff J. Pál, Panesova.
 Graffius József, Szászváros.
 Grees Imre, Gyála.
 Gréb János, Budapest, V.,
 Lipót-körút 5.
 Griell Gyula, Rózsashegy.
 Grimm Rudolf, Martonvásár.
 Grossinger K. ör., Ujvidék.
 Grossman Ervin, Budapest,
 VII., Király-u. 38.
 J. Grób Fer., Módos.
 Grób Lajos, Alibunár.
 Grób Zoltán, Bácsvaskőh.
 Grósz Adolf, Oraviczabánya.
 Grósz Ferencz, Budapest,
 Rákóczy-út 12.

Grósz Károly, Hosszúfalva.
 Gruics Milán, Bácsóváros.
 Gründl Károly, Paks.
 Grün Mór, Jászladány.
 Özv. Gründl Tivadarné,
 Pa. s.
 Grünwald Gyula, Budapest,
 VII., Dohány-utca 84.
 Grünwald Imre, Mezőberény.
 Gulyás Lajos, Boldva.
 Gullmann Sándor, Jász-
 árokszállás.
 Gutwein László, Torzsa.
 Gyarmati Emil, Baja.
 Csikjenőfalvi Gyenge Vik-
 tor, Pécel.
 Gyelvey Andor, Fajsz.
 Gyöngyössi László, Jász-
 karajenő.
 Györffy Gábor ör., Nagy-
 károlyfalva.
 Györffy József, M.-Sz.-
 János.
 Györffy M., Kiskunmajsa.
 Gyuricza Lipót, Szeged.
 Gyűszű Ferencz, Nagy-
 marton.
 Haas Lajos, Garamszent-
 kereszt és Szklénő.
 Haas Miklós, Nagykikinda.
 Hackel József, Aracs.
 Hackenberger L., Diószeg.
 Hacker Oszkár, Nagyszombat.
 Haeskó Lajos, Mezőberény.
 Hafenseher Károly, Nagy-
 szombat.
 Hahn János, Nagykároly.

Hain Sándor, Knéz.
 Hainiss Berta, Ópalánka.
 Haisinger Viktor, Nyiregy-
 háza.
 Hajász Pál, Gyömrő.
 Hajdu Ernő, Nagybecsece.
 Hajdu József, Csenger.
 Hajnal József, Solymár.
 Dr. Hajdu Ödön, Bpest,
 VII., Rákóczy-tér 2.
 Hajnóczy György, Cziper.
 Hajós Árpád, Arad.
 Halász Antal, Pápa.
 Halász Béla, Tiszafüred.
 Halász Imre, Dognácska.
 Halász Jakab, Gyula.
 Halász Jenő, Kőlemezvár.
 Dr. Halász Zoltán, Bpest,
 VII., Wesselényi-u. 60.
 Halberg Ottó, Teles.
 Hallósy Endre, Csávoly.
 Halmágyi Ilona, Szilágy-
 nagyfalu.
 Özv. Halmágyi Jenőné,
 Bácsotpolva.
 Halmágyi Tibor, Dicsőszent-
 márton és Erzsébet-
 város.
 Halmi Pál, Harta.
 Hammerschmidt János,
 Korintzeza.
 Hammerschmidt János, Ró-
 zsashegy.
 H. J. Hammerschmidt János,
 Szentice.
 Hankovics Ferencz, Nagy-
 várad.
 Hankó Antal, Csikkarcz-
 falva.

Hankóczy E., Kápolnás-
 nyék.
 Hankus Imre, Salgótarján.
 Hantósy Elemér, Ráczi-
 militics.
 Harsányi Lajos, Debreczen.
 Harecz János, Budapest, V.,
 Lipót-körút 5.
 Harmath Henrik, Magyar-
 padé.
 Hasper Ferencz, Fekete-
 ardő.
 Haupt Pál, Nagysajó.
 Hautzinger József, Véménd.
 Havas Izsó, Bálinecz.
 Havelka Ignác, Alsóabasz.
 Hazay Géza, Töketerebes.
 Hahn Dezső, Úszod.
 Hámpek László, Háros-
 berény.
 Hány Antal, Léka.
 Háuszer Jakab, Bácsfekete-
 hegy.
 Háuszer Sándor, Katymár
 és Pinczehegy.
 Hedrich Rezső, Lugos.
 Hedrich Rezső, Nándorhegy.
 Hegedüs János, Sárafalva.
 Hegedüs József, Pozsony.
 Hegedüs Rezső, Nagyvárad.
 Hegyi Elemér, Mőricztföld.
 Hejry István, Erzsébetfalva.
 Heis Vilmos, Arad.
 Heim Oszkár dr., Pozsony.
 Heim Vendel, Pozsony.
 Heiszler Gyurgyovánsszky
 Ferencz, Zenta.
 Heiszler Zoltán, Budapest,
 VII., Bosnyák-utca 9.

Heitz István, Szászcsches és Ujpeés.
 Heller Imre, Kisvárdá.
 Helló János, Rimakokova.
 Helmbold K. örök., Fehértemplom.
 Helmbold József, Fehértemplom.
 Henning Károly, Botfalú.
 Herberth Frigyes, Beszterceze.
 Herbst József, Németujvár.
 Herzogh Elemér, Tolna.
 Hergatt Péter, Nagyszám.
 Herkovich Sánd., Pomáz.
 Hermann János, Fogaras.
 Özv. Herz Mór dr.-né, Miskolc.
 Herzberg Henrik, Berethalom.
 Herzberg Miksa, fregattkapitány, Nagyszében.
 Herzog István, Újvidék.
 Herzog József, Versecz.
 Hesser Andor dr., Bpest, VII., Klauzál-tér 1.
 Hetényi Dénes, Apostag.
 Hevesmegye-i takarékpénztár, Kassa.
 Héderváry Hugó dr. Bpest, V., Külső-Váci-út 70.
 Hibay György dr., Eger.
 Hidas József, Szilberek.
 Hindelang Jenő, Torontálalmás.
 Hinfner Jenő, Pilis.
 Özv. Hints G.-né, Nyárádszereda.
 Hints Vilma, Nyárádszereda.

Hints Zoltán dr., Marosvásárhely.
 Hintz György dr., Kolozsvár.
 Hladny Géza, Zsolna.
 Hirschenhauser Mihály, Bácsstóváros.
 Hóbor Kálmán, Dees.
 Hodászy Ignác, Szombat hely.
 Hofbauer Andor, Keglevichháza.
 Hofbauer A., Kiszombor.
 Hoffmann Béla, örök., Budapest, Erzsébet-körút 21.
 Hoffmann Ernő, Csepel.
 Hoffmann József, Szabadka.
 Hoitsy Lajos, Paesér.
 Holdi Kálmán, Dohoz.
 Hollé Géza, Kismarton.
 Hollós Károly, Lőrinczi.
 Holz Ádám, Perjámos.
 Holz Lajos, Temesvár.
 Holz Mátyas, Zsembolya.
 Honld Imre, Németlánka.
 Horkay Béla, Geszt.
 Hornung Gyula, Brassó.
 Horvát Dusán, Kumán.
 Horváth Aladár, Erd.
 Horváth Antal, Budapest, V., Visegrádi-utca 19.
 D. Horváth Antal örök., Romhány.
 Horvát Elek, Mecsek-szaboles.
 Horváth Elemér, Orosvár.
 Horváth Elemér, Pozsony.
 Horváth Ernő, Kecske-mét.
 Horváth Ferencz, Hídalmás.
 Horváth Imre, Csány.

Horváth Jenő dr., Budapest, VIII., Rákóczy-út 70.
 Horváth József, Szatmár-Németi.
 Horváth Kálmán örök., Kaba.
 Horváth Kálmán, Lövő.
 Horváth Lajos, Tiszaistvánfalva.
 Hürk Dezső, Budapest, Üllői-út 39.
 Hrabéczy Oszkár, Jászberény.
 Hrabéczy Oszkár, örök., Jászberény.
 Hrabovszky Rezső, Zalaegerszeg.
 Hriánka József, Temeshidegkut.
 Hruska Gyula, Temesvár.
 Hudovszky József, Magyarpadé.
 Hupert Géza, Szomolnok.
 Hulmeicsik János, Dorozsma.
 Husovszky József, Bozovics.
 Huszár Gyula, Makfadva és Szovátafüred.
 Hűvös László, Budapest, VII., Garai-tér 19.
 Ignatovits Antal, Olubló.
 Ibrig Károly, Apatin.
 Illás Elek, Budapest, Szt. László kórház.
 Ilm Dusán, Újvidék.
 Ifj. Illés Antal, Szabadka.
 Illés Antal, Egeresehi.
 Illési Odön, Nagyperkátá.
 Imreh Béla, Nagytopoly.

F. Imre József, Csucsá.
 Imre Sándor, örök., Bácsföldvár.
 Imrich V., Szekesfehervár.
 Ince Kálmán, Veszprém.
 Inceffy Albert, Tóvis.
 Irgalmasrend, Budapest, II., Zsigmond-u. 17.
 Irgalmasr., Eger.
 „ Kismarton.
 „ Nagyvárad.
 „ Pápa.
 „ Pécs.
 „ Pozsony.
 „ Szakoleza.
 „ Szatmár-Németi
 „ Szepesváralja.
 „ Temesvár.
 „ Vác.
 Ispán Jenő, Hódmezővásárhely.
 Ivácskovics Milán, Nagy-kikinda.
 Ivánkovits Ernő, Petrőcz.
 Iván Árpád dr., Kishér.
 Izák Gábor, Pozsony.
 Jahner Kár. M., Temesvár.
 Jahner Rezső, Temesvár.
 Jakab Mihály, Erdőszáda.
 Jakabffy Aladár, Máslak.
 Jakabffy Ferencz, Kétegyháza.
 Jannitzky Dénes, Monor.
 Janicsáry Iván, Budapest, VII., Váci-út 87.
 daruvári Jankovich Dénes, Gaborja.
 Jankó Gyula, Zsáka.

Janky Lajos, Magyarigen.
 Janovics Istv., Vértesacsna.
 Janovitz József, Hatvan.
 Jasznits Gy. István, Bács-
 szentlámás.
 Jákó Jenő, Hajdunánás.
 Jánossy Aladár, Várossza-
 lónak.
 Jánossy Géza, Czegléd.
 Jármay Gyula dr., Bpest.
 Pápnővelde-u. 2.
 Jäger Ferencz J., Székely-
 keresztur.
 Jäger F. József és neje, Szé-
 kelykeresztur.
 Jäger Kálmán, Gacsály.
 Jäger Viktor, Székely-
 keresztur.
 Jeges Antal, Káloz és Nagy-
 láng.
 Jéhu Vilmos, Sopron.
 Jekelius Emil, Brassó.
 Jencs Vilmos, Budapest. II.,
 Fő-utca 27.
 Jeney István, M.-vásárhely.
 Jeney Jenő, Radnót.
 Jeszenszky Ervin, Leibiez.
 Jeszenszky Jenő, Szabadka.
 K. Jeszenszky Lajos, Bodajk.
 Jezovics Kálmán, Csúz.
 Jezsó Artur, Bogács.
 Joanovits T. Simon, Torou-
 tálvásárhely.
 Jobs Győző, Nagyezenk.
 Jovánovics Voiszláv, Zenta.
 Jóna László, Nyírbakta és
 Nyírkarász.
 Jónap Aladár, Balmazuj-
 város.

Jónás Endre, Szőreg.
 Józsa Dezső, Gyöngyös.
 Jörös János, Krassó.
 Jugovics Viládó, Sztapár.
 Juhász Már on, Tiszacséze.
 Özv. Jura Péterné, Abony.
 Jurac-ek István, Omlód.
 Jureczky Bertalan örök.,
 Jolsva.
 Jureczky Károly, Lőcse.
 Jureczky Nándor, Jolsva.
 Juszkó Gyula, Acsa.
 Kaczián Sándor, Szepes-
 váralja
 Kada István ör., Budapest.
 X., Rákospfalva, Kerepesi-
 út 128/2.
 Kahay József, Magyarfalu.
 Kaiser Vilmos, Dunavecse.
 Kamenszky István, Tass.
 Kampis József, Esztergom.
 Kamráth Jenő, Németszent-
 péter.
 Kapoun József, Poroszló.
 Karádi Emil, Budapest.
 II., Fő u. 54.
 Karcsey Aladár, örök.,
 Dorozsma.
 Karezag Lőrincz,
 Kecskemét.
 Kardos Pál, Harkács.
 Karlovitz Adolf, Pápa.
 Kaszter Sándor, Zalaeger-
 szeg.
 Kaszliner Sándor, Bpest.
 V., Váci-körút 66.
 Kasztriner Miklós, Bpest,
 VII., Thököly-ut 87.

Katona István, Csongrád-
 mindszent.
 Katona József, Kecskemét.
 Katona Zsigmond, Kecse-
 mét.
 Kattrenyák János, Zsarnó-
 cza és Vilnyo-fürdő.
 Kazay Endre, Nagyszalotna.
 Kádár Gyula, Sátoralja-
 ujhely.
 Káldor Lajos, Magyargyerő-
 monostor.
 Kállai Károly, Budapest,
 Lipót-körút 28.
 Kálmán Ernő, Mátészalka,
 alpári Kálmán Jenő.
 Kerény.
 Kálmán Mór, Pilisgyörös-
 vár.
 Kátnay Zádor, Torontál-
 sziget.
 Káposztássy Gyula, Kékkő.
 Káposztássy Géza, Buda-
 pest, III., Lajos-u. 28.
 Károly Armin, Budapest,
 VI., Szondi-u. 52.
 Kátay Samu, Tafa.
 Kelecsényi Ferencz, Med-
 gyesegyháza.
 Kelemen K., Kemeese.
 Kelemen Kajetán, Nagy-
 szénás.
 Kelemen Róbert, Kemeese.
 Kelemen Sándor, Zilah.
 Keleti Ede, Munkács.
 Kelényi Mihály, Szulok.
 Kellauer Gábor, Kaposvár.
 Özv. Kellermen Ferenczné,
 Brassó.

Özv. Keller Emilné és örök.,
 Vágújhely.
 Keller Károly, Sajókaza.
 Keller István, Csíkszent-
 márton.
 Kemény Gyula, Kisvárdá.
 Kempny Károly, Vágfar-
 kasd.
 Kende Ernő, Hosszupályi.
 Kenedi Nórbert, Páczin.
 Kepes József, Maroshorsa.
 Kerbolt Dániel, Nagymá-
 nyok.
 Keröcs János, Avasfelső-
 falu.
 Özv. Keresztes Albertné,
 Aknasugatag.
 Keresztes Béla dr., Alsó-
 nyárasd.
 Keresztény Antal, Bihar-
 udvari.
 Keresztény János, Pécs.
 Kerpel Vilmos, Budapest,
 Lipót-körút 28.
 Kerschbaumayer Károly,
 Esztergom.
 Kertai Nándor, Szigetszent-
 miklós.
 Kertész Ernő dr., Budapest,
 Fő-utca 54.
 Keserű István örök., Felek.
 Keserű József, Győr.
 Kesserű Endre, Szil.
 Kessler Gyula, Apez.
 Kessler Pius, Nagyszombat.
 Kessler Dezső, Gyertyámos.
 Kessler Pál J., Nagy-
 boeskö.
 Keszler Ervin, Rutika.

Keszthely Kálmán, Szarvas.
 Keviczky Dániel, Érsek-
 vadvkert.
 Kékessy István örök.,
 Berettyószéplak.
 Kékessy István, Berettyó-
 széplak.
 Későfi István, Hódmezővá-
 sárhely.
 Kiler Zs. Ernő, Czeceze.
 Kiesler Vilmos, Borsa.
 Kieszling Odön, Szomo-
 lány.
 Kigyóssy Ervin, Agárd.
 Kilián Béla, Felsőbánya.
 Kincsesy Péter, Sátoralja-
 ujhely.
 Király Antal, Budapest,
 Ferencziek-tere 8.
 Király G., Füzessgyarmat.
 Királyi Miklós ör., Ógyalla.
 Király Miklós, Ógyalla.
 Kirits Simon, Beodra.
 Kirner Sándor, Budapest,
 IX., Üllői-út 105.
 Özv. Kiss F.-né, Szeghalom.
 Kiss István, Nemesvid.
 Kiss Ernőné, Valkány.
 Kiss Jenő Ernő, Hajdudorog.
 Kiss Károly, Budapest,
 Rákóczi-út 12.
 Kiss Lajos, Dicsőszent-
 márton.
 Kiss László, Szeghalom.
 Kis Sándor, Németpalánka.
 Kiss Sándor, Kossuthfalva.
 Kiss Sándor, Felsőlövő.
 Kiszely Imre, Zurány.
 Klausenburger Emil, Foktő.

p. Klazer Gyula, Pestujhely.
 Klein Dezső, Ócsa.
 Klein Gyula, Bia.
 Klein Lajos dr., Budapest,
 Király-u. 12.
 Klein Miksa, Merény.
 Klein Rezső, Miskolcz.
 Klein Sámuel, Berzászka.
 Klein Viktor, Brassó.
 Kleiner Dezső, Melykút.
 Klinovszky Józsa, Temesvár.
 Klór József, Sasvár.
 Knapek J., Püspökladány.
 Knoblauch Miksa, Oravicza-
 bánya.
 Koosis Béla, Eleds.
 Koosis Kálmán, Bulkesz.
 Koosis Kálmán, Somogyvár.
 Kocsuba Emil, Veszprém.
 Kaczián Sándor, Szepes-
 váralja.
 Koczogh János, Gyüre.
 Kohut Samuel, Bares.
 Kolbay Ružolf, Dolova.
 Koleser Jenő, Nagyenyed.
 Kolheb Péter, Végvár.
 Kollarich Gábor, Nagy-
 beeskerék.
 Kolos Tibor, Szerenes.
 N.-soly. Konez Armin,
 Székelyudvarhely.
 Kontesveller Károly dr.,
 Fogaras.
 Konyáry Emil, Fertőszent-
 miklós.
 Koráni Kálmán, Jászalsó-
 szentgyörgy.
 Korányi Lajos, Bpest. VIII.,
 Népszínház-u. 22.

Korbuly Miklós, Gyergyó-
 szentmiklós.
 Koreck Frigyes, Mezőör-
 ményes,
 Koretkő Géza, Bajna és
 Dorogh.
 Koritsánszky Dénes, Kölesd.
 Koritsánszky Endre, Komá-
 rom.
 Korn Vilmos, Eperjes.
 T. Korniss Gy. örök., Füzés-
 Gyarmat.
 Özv. Kormitzky Miksáné,
 Aszód.
 Korossy Sándor, Karásje-
 szenő.
 Kos József, Fertőfehéregy-
 háza.
 Kösch A. Traugott, Budapest,
 IX., Üllő-ut 39.
 Kösch Ede, Ugod.
 Kosinszky Sándor, Hosszu-
 mező.
 M. Kossa S., Jánosháza.
 Uj. Magyarai Kossa Gusztáv,
 Sümeg.
 U. Kossuth Pál, Arad.
 Kosztka Tivadar, Gács.
 Kottaska Gy., Nándorhegy.
 Kottás Alajos, Szentelek.
 Kovaleczky Pál, Eperjes.
 Kovách Arisztid örökösét,
 Komárom.
 L. Kovách N., Debreczen.
 Rigyczai Kovách Béla,
 Rigycza.
 Kovács Aladár, Budapest,
 Dorottya-u. 13.
 Kovács Béla, Balatonfüred.

Kovács Béla, Félix-fürdő.
 Kovács Béla, Mezőkomárom.
 Kovács Béla, Nagyvárad.
 i. Kovács Dénes, Szulok,
 vasvár. Kovács Elemér,
 Hódmezővásárhely.
 Kovács Ernő dr., Bpest. VI.,
 Gyár-utca 17.
 Kovács Ign., Szilasballás.
 Kovács Ign., Alsócsernáton.
 U. Kovács József, örök.,
 Nagyenyed.
 Kovács Kálmán, Rákóczi-
 falva.
 Kovács Kálmán, Körös-
 ladány.
 Kovács Károly, Nemesócsa.
 Kovách István, Budapest,
 Mátyás-tér 3.
 Kovács Lajos, Csömör.
 Kovács Mihály, Okány.
 Kovács Pál, Selymár.
 Kovács A. Sándor, Szekes-
 felhervár.
 Kovács Sándor, Körmend.
 Kovács Tivadar, Letenye.
 Kovács Béla, Korpona.
 Kovássy Árpád, Kapnik-
 bánya.
 B. Kovássy István, Felső-
 visó.
 B. Kovássy István Havas-
 mező.
 Kozmáry Zoltán, Göncz.
 Kozoersa Dávid, Magyar-
 eséke.
 Kósa Andor, Verebély.
 Kósa Sándor, Sárospatak.
 Körmendy Kálmán, Adánd

Körmendy Sándor, Hódmezővásárhely.
 Környey Béla, Stájerlak-anina.
 Köhalmi Miklós, Magyar-komjáth.
 Kömőcsy Kálmán, Déda.
 König Ernő, Bél.
 König István, Romhány.
 König János, Szilyvásárad.
 König Lewin, Szakoleza.
 Körös Viktor, Törökbalint.
 Kövesdy Zsigm., Kraszna.
 Kövér Margit örök., Zólyom-és Szliács.
 Krach Imre, Gyöngyös-mellék.
 Kraesinger Hugó, Herkulesfürdő.
 Kracsz Gusztáv, Dragomér-falva.
 Kracsz Károly, Dragomér-falva.
 Krauplitsch L., Jászdozsa.
 Kratochvil József, Ács.
 Krausz Elemér, Óthalom.
 Krausz Miklós, Máramaros-sziget.
 Králík Alajos, Alsókubin.
 Králík Lajos, Alsókubin.
 Özv. Králík Vinczéné, Bán.
 Kránczly Ferencz, Szegvár.
 Krebsz Géza, Budapest. I. Ártilla-körút 51.
 Kremniczky Antal, Kraszna-bélték.
 Kreuz Károly, Mihályi.
 Krewa Benő, Puj.

Krémer Géza, Petrozsény.
 Özv. Krieger Györgyné, Budapest. VIII., Muzeum-körút 18.
 Kristóffy Dezső örök., Oros-háza.
 Kronberg Gy. ör., Vizakna.
 Kronovits Miksa, Nagymihály.
 Kropp Kálmán, Rákospalota.
 Kubek Sándor, Debreczen.
 Kucséra Imre, Oszlány.
 Kudar Jenő dr., Nőgrád-teröcze.
 Kudar Lajos, Makó.
 Kugler Rezső, Brassó.
 Kulcsár Valér, Királydórocz.
 Kuliffay Kálmán, Léva.
 B. Kulin Fer., Tiszánána.
 Kulin Imre, Szatmárhegy.
 Kun Aladár, Szatmár-németi.
 Kún István, Páloc.
 Kún István, Kiskomárom.
 Kunetz Oszkár, Gyöngyös.
 Kuntalvy József, Halmi.
 Kungel Károly, Ernőháza.
 Kunszentmiklós., Dabas.
 Szabadszállási takarékpénztár, Kunszentmiklós.
 Kuniz János, Taucaz.
 Kupkay Géza, Vinga.
 Kurly Lajos, Kunszentmiklós.
 Kurucz Dódor, Tócsva.
 Kutsera Antal, Szakállháza.
 Kűchler Béla, Versecz.
 Kűttel Dezső, Kőszeg.

Lacza Dezső, Lakompak.
 Ladányi Kálmán, Kőse.
 Ladányi Zoltán, Bpest, VI., Andrassy-út 55.
 Laib Rezső, Bős.
 Lakay Géza, Bácsmadaras.
 Lakner Gyula, Lovászpataka.
 Lambert P. K., Budakeszi.
 Lamboy Károly, Korompá.
 Langer Károly, Berezel.
 Langhof Gyula, örök., Szabadka.
 Lassányi Jenő, Törökszentmiklós.
 Lassú Nándor, Nyitra.
 Lassú Nándor, Nyitra.
 Látzina Vilmos, Gyalár.
 Latzkovics Béla, Felső-kabul.
 Lax Dárius, Nyitra.
 Láday Győző, Mezőbánd.
 Lám Elemér, Ungvár.
 Lám Sándor, Ungvár.
 Lányi Dezső, Nyiregyháza.
 Láposy J. örök., Alsó-verecke.
 Lárénéz László, Versecz.
 László Ede, Felsővízköz.
 László Géza, Tamási és Bpest. IV., Kristóf-ter 7.
 László László, Akosfalva.
 László László, Szászrégen.
 Lázár Béla dr., Budapest. VI., Hungária-körút 93.
 Cs. Lázár József, Galgócz.
 Ifj. Lechner A., Beremend.
 Ledniczky István, Arkod.
 Lehmann Viktor, Budapest. VI., Király-u. 86.

Lehoczky I. örök., Mező-faberecz.
 Lehrer Alfréd, Apatin.
 Leinzinger Gyula, Szeged.
 Lelovits József, Felsőpulya.
 Lendvay Lajos, Kőszeg.
 Lengyel Antal, Bácsföldvár.
 Lengyel József, Szatmár-németi.
 Lengyel Samu, Székelykeresztúr.
 Lenhardt Károly, Morvaszentjános.
 Lenkei Árpád, Budapest, IV., Molnár-u. 23.
 Lenz József, Budapest, X., (Tisztviselőtelep), Család-utca 38.
 Lessner Alfréd, Nagyvárad.
 Leszkovác M., Overbász.
 Levius Károly, Budaörs.
 Léderer Ervin, Budapest, Múzeumi-körút 21.
 Lederhíjger V., Szászsebes.
 Lédig Árpád, Nagyvárad.
 Léuárt János, Gyanta.
 Lévai Géza, Hódmezővásárhely.
 Lévy Gy., Vágbeszterceze.
 Liechtensteiger Ad. örök., Piskitelep.
 Lieb Albert, Naszód.
 Liess Alfréd, Nagyajta.
 Ligeti Ernő, Kaloosa.
 Ligeti Gyula, Budapest, Teréz-körút 39.
 Ligeti Kár., Ruszkabánya.
 Ligeti Sándor, Marosberkes.

- Lángner András, Segesvár.
 Lippe Ödön, Rátosszentmihály.
 Lászkay István, Bugyi.
 Loebel Sándor, Temesvár.
 Losonczy Lehel, Nagybecskerek.
 Lovassy Dezső, Baja.
 Lovassy Ödön, Kalocsa.
 Löcherer Gyula, Bártfa.
 Löcherer Gy., Bártfa-fürdő.
 Löffler Marczel, Torontál-torda.
 Lőrinczy László, B készsaba.
 Lőrincze Jenő, Budapest, II., Széna-tér 1.
 Löwenstein Dezső, Békés.
 Löw Adolf, Csongrád.
 Lukács Adolf, Budapest, VII., Klauzál-tér 1.
 Lukács Andor, Kunszentmárton.
 Lukács Ferencz, Sepsiszentgyörgy.
 Lukács Ferencz, Kézdivásárhely.
 Özv. Lukács Gyuláné, Nákófalva.
 Lukács Jenő, Budapest, III., Lajos-utca 117.
 Lukács J. örök., Jászalsószentgyörgy.
 E. Lukács Lajos, Székesfehérvár.
 Lukács József, Püspöki.
 Lukinich Dezső, Temesvár.
 Lukinich V., Szerbáttebe.
- Lux Mihály, Budapest, VII., Rákóczy-út. 70.
 Lügner Kamill, Zólyombreznó.
 Maczkó László, Szakes.
 Özv. Machleid Jenőné, Turzófalu.
 Madarász Inre örök., Pozsony.
 Maderspach Ferencz, Rákostiget.
 Magda Károly örök, Magyaróvár.
 Magi Mihály, Gesztely.
 Magyar János, Kisbér.
 Maier György, Dombegyház.
 Majai Henrik, Prázmár és Keresztényfalva.
 Major Agoston, Kistelek.
 Major Elek, Tarján.
 Major Mihály, Déva.
 Báró Majthényi Lászlóné, Mezőberény.
 Makray József, Szany.
 Makray László dr., Baja.
 Makói takarékpénztár r. t., Nagyszentmiklós.
 Malachovszky Máté, Kólozs.
 Mallsz A., Nagytapolcsány.
 Mannheim János, Szered.
 Mann Géza dr., Budapest, X., Kápolna-utca 1.
 Marberger Gyula, Ujpest.
 Marczelja Antal, Fiume.
 Margótsy J. örök., Selmecz-és Béalánnya.

- Maricsék F. Irén, Budapest, II., Zsigmond-utca 17.
 Marinczer Jenő, Csorna.
 Markovics János, Titel.
 Markovics Albert, Kispest.
 Markovics Pál, Obéba.
 Marschall Károly, Nagydisznód.
 Marschall Rezső, Győr.
 Martin Tamás, Ujpest.
 Ifj. Martinovics J. Hajós.
 Marton Manó, Budapest, II., Retek-u. 36.
 Martos Gyula, Heves.
 Özv. Massányi Gézané, Galánta.
 Masznyik Dániel, Gyorok.
 Matavovszky G., Tiszapolgár.
 Matyasovszky Gyula, Torna.
 Matusik M., Szatmárnémeti.
 Maurer Richárd, Ujszívéc.
 Mauksinszky A., Dombó.
 May Aladár ör., Berzence.
 Mayer József, Pozsony.
 Mayer József, Nagylak.
 Mártouffy Emil, Máriaradna.
 Mácsay József, Bihartorda.
 Mácz Ákos, Gyoma.
 Özv. Máday A.-né, Gyoma.
 Máday Aladár, Gyoma.
 Mäder Miksa, Heves.
 Mály László, Bácskula.
 Mán Lajos, Nagysoukút.
 Mánta Miklós, Sajtény.
 Mátrai Ákos, Erőmhályfalva.
 Ifj. Mátray I., Nagysáros.
 Meák Gyula, Szeged.
 Özv. Meák Gyuláné, Szeged.
- Medveczky Miklós, Nagy-maros.
 Medveczky Sándor, Léva.
 Medvigy Ferencz dr., Nagyvárad.
 Megay Arthur és Gefferth Dezső, Kassa.
 Megyery Géza, Budapest, X., Kápolna-u. 1.
 Meibschmidt Ferencz, Győr.
 Meisels Ákos, Budapest, III., Flórián-utca 12.
 Meisels Jak., Abaujvárad.
 Meisels Lajos, Beregszász.
 Meislinger Miksa, Akna-Sugatag.
 Meiszner Vilmos, Székelyudvarhely.
 Mefelber Lajos, Köveskálta.
 Menich Dénes, Tóváros.
 Menich János, Bokod.
 Menner Richard, Diósgyőr-Perecesbányatelep.
 Menner Ottóné, Diósgyőr, vasgyár.
 Merkel Ádám, Oszivác.
 Mendlér Károly, Karád.
 Id. Mertz József, Cibakháza.
 Merza Lukács, Pánczéléscs.
 Meskó Gáspár örök., Tótpelsőcz.
 Mester Fer., Eszterháza.
 M. Mesterházy K. Árpád, Nádásd.
 Meth József, Püstyén.
 Meth Klára, Püstyén.
 Metz Alfréd, Szerdahely.
 Metz Árpád, Szerdahely.

Metz Valler, Szászsebes.
 Metzlg Imre, Apahida.
 Melzger Edéné, Sopron.
 Mezei Elek, Újpest.
 Mezey Lajos, Nagybajom.
 Mezey Sándor, Érsekújvár.
 Mezner Vilmos ör., Németpróna.
 Mezőberényi lakareképnéztár r.-t., Lippa, Szarvas.
 Pankota és Bácsalmás.
 Mezőtúri gazd. tak.-pénztár részv.-társ., Szabadka.
 Méder Hugó, Abudbánya.
 Mészáros Laj., Hosszúasszó és Hátszeg.
 Mészöly Mátyas, Budapest, VII., Danjanich-u. 32.
 Mézes Mihály, Ruszt.
 Michael Béla, Apátfalva.
 Michl Géza, Tata.
 Michels Gyuláné, Újvidék.
 Mielma L., Sajószentpéter.
 Mihajlovics István, Zombor.
 Mihalovits Jenő, Debreczen.
 Mihályi Jenő, örök., Bihar.
 Mihály Lajos, Nagyvárud.
 Mihályes Zs., Gyánafalva.
 Mihán Vazul örök., Melenceze és Ruszándafürdő.
 Mike József, Borosjenő.
 Cs. Mike Márton, Torda.
 Mikes Ferencz, Kiskunhalas.
 Miklós Andor, Sárbogárd.
 Miklós Árpád, M.-Vásárhely.
 Miklós Pál, Szentmihály.
 Mikovinyi Árpád, Selmeczbánya.

Miksa Gyula, Tiszakürt.
 Mikszád Lajos, Nagytapolcsány.
 Milassin Ignác, Szabadka.
 Miladinovich Aladár, Gyetva.
 Milos Kornél, Ujzora.
 Milosevic György, Gyulafehérvár.
 Mispál Frigyes, Nyusztva.
 Misulta Károly, Nagymagyar.
 Miskoy Dezső Fegyvernek.
 Mittheuann Jenő, Ungvár.
 Mizzau Matild, Fiume.
 Mizzau Adorján dr., Fiume.
 Mocsáry Sándor, Lébeny-szentmiklós.
 Modra Pál, Dunapataj.
 Mokesay József, Nagykapos.
 Moldt Béla, Gyertyámos.
 Moldván Lajos, Budapest, Üllői-ut, Szent-István körház (házi gyógyszerár.)
 Moldván Lajos, Magyar-szögyén.
 Molitor Béla, Lőcsé.
 Molitórisz István, Eperjes.
 Molnár Bertalan, Alsóvereczte.
 Molnár Ernő, Nemesbikk.
 Molnár Gyula, Felsőbalog.
 Molnár István, ör., Honcztó.
 Molnár Béla dr., Budapest, IV., Ferencztelek-tere 8.
 Molnár Kálmán, Magyar-konját.
 Molnár Mihály, Arad.
 Molnár Miklós, Hajdunánás.
 Monó István, Mezőtarpa.
 Morscher Kár., Nagyszében.

Mór Gyula, Budapest, IV., Múzeum-körút 18.
 Ifj. Most Rudolf, Felső-Lendva.
 Moszkovesák Dezső örök., Nagybeeskerek.
 Mózer Béla, Monyorókerék.
 Mózessy Géza, Sásd.
 Munteán Sándor, Újpecs.
 Mura J. Fülöp, Vác.
 Murakózy Gyula, Ratkó.
 Murgau János Torda.
 Murin Árpád, Nemeszló.
 Murin Vendel, Nyitrazsám-bokré.
 Mutsy Meuyhért ör., Zenta.
 Muza Gyula, Budapest, IX., Mester-u. 25.
 Müller Frigyes, Berethalom.
 Müller Frigyes, Beszterce.
 Müller Frigyes, Marosvásárhely.
 Müller Frigyes, Torda.
 Müller F. J. örök., Karánsebes.
 Müller Károly, Nagyszében.
 Müller M., Földmezővásárhely.
 Müller Oszkár ör., Versecz.
 Müller Vilmos, Rákospalota.
 Münszter Imre, Jászapáti.
 Nägele Antal, Temesvár.
 Nagy Albert, Csanádpalota.
 Ozv. Nagy Ágostné, Lajta-ujfalva.
 Dr. Nagy Árpád, Tótkomlós.
 Nagy Elemér, Budapest, II., Fő-úteza 0.

Nagyatádi tkp. r.-t. Budapest, I., Atilla-körút 51.
 H. Nagy Béla, Kürtös.
 Nagy Bertalan, Szabadka.
 Nagy Béla, Hajduszoboszló.
 Nagy Béláné, szül. Berkó Mária, Hajduszoboszló.
 Nagy Ernő, Pocsaj.
 (Grósz) Nagy Ferencz és neje, Debreczen.
 Nagy F. dr., Karácsond.
 Ny. Nagy György Betlen.
 Nagy György, Brád.
 Nagy Imre, Nagyikkinda.
 Kristó Nagy Imre örök., Sándorfalva.
 Nagy István, Párkány.
 Nagy János, Gádosos.
 Nagy Jenő, Gyula.
 Nagy Jenő, Kisvárd, és Dombrád.
 Nagy József, Feled.
 Takácsi Nagy József, Székseférvár.
 Ács Nagy K. Hajduszovát.
 Nagy Kálmán, Nyiregyháza.
 Nagy K., Magyargyerőmonostor.
 Nagykovácsy Zolt., Szeged.
 Berkeszi Nagy László, Tótkomlós.
 K. Nagy Lóránd, Kismarja.
 Nagy Miklós, Bánffyhyunyad.
 Nagy Sándor, Boldogasszony.
 Nagy Sándor örök., Marosvásárhely.
 Naszuház János, Nagyikkinda.

Náni János, Aranyosme-
gyes.
Nemes Árpád, Miskolcz.
Nemes Béláné, Hátszeg.
Dr. a. Nemes Gyula, Dió-
szeg.
Neményi Nándor, Buda-
pest. IX., Üllői-út 87.
Nenadovics Vladisláv, Uj-
vidék.
Nendtvich Dezső, Siklós.
Nepper Róbert, Nagyösz.
Netzasek Adolf, Budapest.
V., Váci-körút 66.
Özv. Netzasek Rezsüné,
Kunszentmárton.
Neumann Aladár, Nagy-
kanizsa.
Neumann Ábris, Bázna.
Neumann F., Nagykikinda.
Neuwirth Béla, Budapest.
VIII., Népszínház-u. 22.
Neupauer János, Trsztena.
Neustädter Jenő, Brassó.
Nékám Aurél, Pécsvárad.
Németh Armin, Jászó.
Németh Dezső, Pápa.
Ifj. Németh Károly, Mlava.
Németh László, Balnauzuj-
város.
Német Lajos, Hódmező-
vásárhely.
Németh Péter, Aba.
Németh Sándor és neje,
Ráeczkeve.
Nicolescu Miháides, Enese.
Nichold Mihály, Keczel.
Nigrinyi Zoltán, Rimaszécs
és Csiz.

Nikolies Emil, Nagybees-
kerekek.
Nits János, Szamosujvár.
Ifj. Nonn János, Nagykároly.
Novák István, Gyergyó-
szentmiklós.
Novák József, Hajdubabház.
Nuszbaum Lajos, Karczag.
Nyilassy Ágost, Budapest,
Fehérvári-út 54.
Nyíry Bertalan, Szentes.
Nyitrai Hitelbank, Nyitra.
Nyitrai Hitelbank, Éperjes.
Nyulasy István, Szarvókó.
Oberth József ör., Medgyes.
Ocsovszky Gusztáv, Vesz-
prém.
Odrnai Antal, (Stájerlak)
Anina.
Oblert Emil, Nagyesakány.
Okolicsányi József, Nyir-
karász.
Onits Simon, Abrudlány.
Orbán Armin, Budapest.
VIII., Baross-utca 129.
Özv. Orbán Ignáczné, Ba-
latonfűred.
Orbán János, Csikszereeda.
Ormi Miksa örök., Batlyin.
Orosházi népbank r. t. Győr.
Orsovaitakaróképzőtár (új),
Orsova.
Orlimayer József és neje
Facsád.
Orosz Ferencz, Zalaapáti.
Osgyáni József, Nyiregy-
háza.
Osváth Károly, Parajd.

Oth Ferencz örök., Rajka.
Ottlinger Vilmos, Budapest,
IV., Váci-u. 34.
Óváry Dezső, Mezőcsát.
Óváry Zoltán, Onod.
Órley Gyula, Gyulavári és
Déda.
Őrs Rezső, Pankota.
Ósabay Lajos, Eendrőd.
Órvényi Béla dr., Bpest,
Orezy-út.

Pacher Jenő, Szerencs.
Pain Emil és Pécsi tak-
pénztár, Pécs.
Palovics Antal, Kiszucz-
ujhely.
Palóczy Lajos, Kolozsvár.
Panaajoli S. ör., Dognácska.
Pandula József, IX., Sorok-
sári-út 70.
Papp Ernő, Szarvas.
Papp Gyula örök., Végvár.
Papp László, Szontimre.
Papp Viktor, Szelistye.
Papp K. Zsiga, Pecsényéd.
Papp K. Zsigmond, Sava-
nyúkút.
Pap László, Tardoskedd.
Pap Romulusz, Ság.
Papp Sándor, Vulkán.
Paral Nándor, Cserépalja.
Pasteiner Jenő, Rozsnyó.
Patay István, Nagykálna.
Pataky Sándor, Belsőnyes.
Pavlovits Milorád, Tisza-
szentmiklós.
Pavlovits Vladisláv, Fili-
pova.

Payer Béla, Gyula.
Pály Dezső, Ózora.
Pál Géza, Órkény.
Paál Géza, Ecseg.
Pálffy Győző, Rezsőháza.
Pálffy Gyula, Felsőelemér.
Pálffy István, Marosladás.
Pálffy László, Enese.
Pánczél Árpád, Eger.
Pánczél Sánd., Kőrösbánya.
Pánczél Mihály, Budapest,
L. Fehérvári-út 19.
Pásztor Sándor, Szekes-
fehérvár.
Pecsner Gyula örök., Szent-
györgy.
Peczold Károly, Berekbő-
szörmény.
Pehr Ernő, Tápisúly.
Ifj. Penkert Mihály dr., Szé-
kelyhid.
Peres Ernő, Czegléd.
Perényi Gyula, Abony.
Perjessy Sándor, Feled.
Peros K., Homokhányos.
Persay Gyula, Nova.
Pertia Vazul, Földvár.
Pesthy Mihályné sz. Thina-
gel Szerafin, Sárközujlak.
Pethő Jenő, Csáktornya.
Pető Ernő, Homonna.
Petrilla Parthen, Lupeny.
Petry József, Vésztó.
Petri Oszkár, Szépliget.
Petry Zoltán, Ócsöd.
Petri Ottó, Budapest. II.,
Marul-körút 38.
Petrovics János, Nagyszent-
miklós.

Pécsi Takarékpénztár és Pain Emil, Pécs.
 P. Péchy József, Csókmő.
 Pfalz Kálmán, Alpár.
 Piatsék Gyula, Pápa.
 Pillich Fer., Simontornya.
 Pillich Ferencz ör., Simontornya.
 Pillich József, Sándorfalva.
 Pinczésy László, Krassó.
 Pintér Ferencz, Tornócz.
 Pintér Ferencz, Érendréd.
 Pintér Pál örök., Kaloesa.
 Pintér Vidor, Zsablya.
 Piros Aurél, Etéd.
 Piskolty Zoltán, Csákgigorbó.
 Pissel Károly Nagyszében.
 Placsintár Dávid örök., Szamosujvár.
 Plathy János, Orosháza.
 Ploysics Gábor, Ujvidék.
 Podhraczký István, Verespatak.
 Pohl Jenő Budapest, Király-
 uteza 49.
 Pokorný Dezső, Fehértéplom.
 Pokorný János, Puhó.
 Polatsik József, Budapest,
 VII., Aréna-út 29.
 P. Polereczky Ferencz, Tahitófalva.
 Polgár Gyula, Pozsony.
 Pollátsék Bertalan, Budapest, Dorottya-u. 13.
 Pollátsék Vilmos, Budapest, X., Rákosfalva.
 Poloný János, Zomba és
 Bpest, Erzsébet-körút 21.

F. Pongrácz Béla, Vámos-
 mikola.
 Pongrácz Lajos, Bátaszék.
 Poór Endre, Makó.
 Poga Tyadar, Bihar-
 keresztés.
 Pop Viktor, Szelistye.
 Popovits Gábor, Künszent-
 márton.
 Popovics Vejin, Obecse.
 Poppovits Sztaniszláv,
 Máriafölde.
 Posgay Andor, Csabrendek.
 Pozsgay Gyula, Nyerges-
 újfalu.
 Pósch Aladár, Aranyos-
 maróth.
 Pósch Imre örök., Ádánd.
 Pósch József dr. örökösei,
 Rozsnyó.
 Pötsa Sándor, Csikgyimes-
 hűkk.
 Pray Valér, Győr.
 Preyer Vincez Dezső, Ga-
 radna.
 Práger Béla, örök., Nagy-
 kanizsa.
 Prefort József, Bonczháza.
 Preiskich Károly, Fadd.
 Prékopa Gusztáv, Vágújhely.
 Příbék Imre, Budapest, VII.,
 Tökölyi-út 28.
 Priwinger József, Nagy-
 sarány.
 Prodán Ferencz, Fiume.
 Prodán János, Fiume.
 Prokecz Károly örök., Kis-
 hegyes.
 Prokopovitsch Brunó, Tura.

Pronievitz Gusztáv, Cserne.
 Pruzsinszky Gyula, Harkács.
 Putits M-lán örök., Écska.
 Özv. Püspöky Zsigmondné,
 Alsóajára.

Haaber Árpád dr., Nagy-
 várád.
 Raák Gyula, Zircz.
 Rab József, Tiszalök.
 Radanovits Kozma, Buda-
 pest, I., Krisztina-tér 7.
 Radanovits Testvérek, Bu-
 dapest, I., Krisztina-tér 9.
 Radákovics G., Vác.
 Radimetzky Z., Aranyos-
 bánya.
 Raditz Ignác, Bpest, IV.,
 Vámház-körút 8.
 Radó Miklós, Békéscsaba.
 Radulescu György, Bpest,
 I. (Vár), Tárnok-u. 18.
 Ragetty János, Békés.
 Rajtsics Pál, Zólyom és
 Szliács.
 Rajzinger Imre, Ózd.
 Rajzinger Sánd., Szatmár-
 Nemeti.
 Raksányi Zoltán, Pincze-
 hely.
 Rayman János Stomfa.
 Rastädter József, Versecz.
 Rábl Jenő, Győr.
 Rácz Henrik, Laborezszög.
 Rácz János, Kiskunhadás.
 K. Rácz Jenő örök., Miskolc.
 K. Rácz Gyula, Miskolc.
 Rácz Jenő, Gyöngyös.

Rácz Károly, Perheta.
 Rácz Károly, ör., Alsódabas.
 Rácz Rezső dr. és Vadász
 Gusztáv, Nagyvárad.
 Rácz Rezső, Kóka.
 Rádi Lajos, Jabláncz.
 Rákos Gyula, Salgótarján.
 Rátai Dezső, Káty.
 Rátai Tyadar ör., Apatin.
 Rednik István, Rabó.
 Reichard Jenő, Beregszász.
 Reichard Sándor, Debrecen.
 Reichmann Zoltán, Kés-
 márk.
 Reik Gyula, Nagykanizsa.
 Reimer Márl., Feketehalom.
 Reinholz Lipót örök.,
 Németszentpéter.
 Reiner Dezső, Nagymágoes,
 (Csongrádm.)
 Reinhard József, Budapest,
 Bethlen-u. 14.
 Reinhardt József, Köves-
 källa.
 Reinhardt J. C. örök., Szász-
 sches.
 Reinprecht Jenő, Breznó-
 bánya.
 Reisz István, Nagyvárad.
 Reitter Ede, Lovrin.
 Reitter Viktor, Zsombolya.
 Remesák Miklós, Wittenez.
 Remenyik Lajos, Nagy-
 kosztolány.
 Remetey F. D., Turkeve.
 Renner Márton dr., Mező-
 berény.
 Reök J. Nagykaroly.

Resofszy E. dr. és neje, Miskolcz.
 Récey Zoltán, Törökszentmiklós.
 Rémann Béla Gyula, Beled.
 Rétay János, Szirák.
 Réthy Béla, Békéscsaba.
 Réthy Sándor ör., Boldva.
 K. Révész Imre, Jászberény.
 K. Révész Imre, Szászrégen.
 Rhédey Endre, Verpelét.
 Riesz Ármin, Budapest, II., Széna-tér 1.
 Rikati Lyubimir, Légrad.
 Rimay Béla, Szikszó.
 Rimay Zoltán, Szikszó.
 Ring Lajos, Arad.
 Ringeisen Ernő, Világos.
 Risztics M., Bogsánbánya.
 Risztics Milánné, Bogsánbánya.
 Ritter Antal, Köröstarján.
 Rittich Béla, Szerbnagyszentmiklós.
 R. Rochlitz Art., Észtergom.
 Rochlitz Ignác, Buj.
 Rochlitz Márton, Bäränd.
 Rokszin János, Opécska.
 Rokszin Szilviusz, Nagyvárad.
 Rólkó Albert, Gáva.
 Rontskevits Ferencz, Anselm, Nagyvárad.
 Rosenberg Sándor dr., Budapest, VII., Rákóczy-út 29.
 Rosenkari Gusztáv, Fiume.
 Rossmann Ferencz, Perlasz.
 Rostetter János, Győr.

Roykó Géza, Máramaros-sziget.
 Roykó Viktor, Tiszaújlak.
 Rozsnyay József dr., Arad.
 Rozsnyay Kálmán, Arad.
 Rozvány György, Mezőkovácsháza.
 Róth Alb., Gyergyótölgyes.
 Róth Károly örök., Dés.
 Róth Manó, Budapest, Váci-út 24.
 Róth Manó Szarvas.
 Róth Márk, Cserépalja.
 Róth Mihály, Hóltővény.
 Róth Miklós, Nagyvárad.
 Róthfuchs Evang. Jakab, Szeghegy.
 Róthfuchs Evang. János, Tokaj.
 Rothmann Ignác, Dolha.
 Rózsavölgyi Imre, Budapest, VI., Aréna-út 124.
 Rubint Gyula, Zsámbék.
 Ruhmann Lajos, Németlipese.
 Rummler Ervin, Nagyszoban.
 Rusznyák Lajos, Lovasberény és Sárvár.
 Ruttkay Aladár, Nagyvárad.
 Özy, Ruttkay Józsefné, Tinnye.
 Ruttkay Lajos, Kerekegyháza.
 Id. Ruttner István örök., Szerbesene.
 Ifj. Ruttner István, Szerbesene.
 Ruzics István, Nyíregyháza

Sauger Kornél, Garabos.
 Saághy Akos, Tököl.
 Saághy Viktor, Pélmonostor.
 Sailer Dénes örök., Kétegyháza.
 Sajó György, Lappa.
 Salamon Jenő, Szigetvár.
 Salgó Péter, Szeged.
 Salmen Agoston, Segesvár.
 Salzer Mihály, Erzsébetváros.
 Samarjai Béla, Bezdán.
 Samarjai Béláné, Bezdán.
 Santhó Elemér, Eghell.
 Saxinger Ottó, Óriszentpéter.
 Say Rezső örök., Székesfehérvár.
 Sággy Ferencz, Debreczen.
 Sággy Gyula, Jákóhalma.
 Sámuel Béla, Szolnok.
 Sándor Lajos, Nyírbátor.
 Sándor Lajos, Menkács.
 Sándor Zoltán, Erdőszentgyörgy.
 Sándor Zsigmond, Makó.
 Sárge Gergely, Gátalja.
 Sárkány Jenő, Mezővári és Vaskőh.
 Sárkány László, Aszód.
 Nádasdi Sárközy József, Balatonfőkajár.
 Sárossy Imre, Jászapáti.
 Scharbert Lajos, Mór.
 Scharp Henrik, Foktő.
 Schaser János, Szentágota.
 Schaub István, Váczhartyán.
 Schaubmar Lajos, Bazin.

Schauer L., Németspárdány.
 Scheeser József, Barczarozsnyó.
 Scheiner Agoston, Nagyselyk.
 Özy, Scheint F.-né, Szásztelkenze.
 Scheitz Endl, Szászbonyha.
 Schiessl K., Balázsfalva.
 Schiessl Károly örök., Körösbánya.
 Schiessl Viktor, Zsidve és Küküllővár.
 Schiffmann Ferencz, Nagykömlős.
 Schiller Sándor, Zichyfalva.
 Schindler Adolf, Fiume.
 Schmidt Kálmán, Huszt.
 Schmidt Károly, Mohács.
 Schmidt Károly, Brassó.
 Schneider F., Ferenczhalom.
 Schneider József, Krassova.
 Schneider József, Resicza-bánya.
 Schneider Róbert, Nagytószeg.
 Scholtz Emil, Zólyondlipese.
 Scholtz Endre, Buziás.
 Scholtz Jenő, Pozsonyligetfalu.
 Schön Richard, Barestelep.
 Schönberger Herman, Alsóárpás.
 Schönfeld Mariska, Tarackó.
 Schönviszner Aladár, Perceny.
 Schreiber Ottmár, Paks.
 Schröter Gusztáv, Girált.

Schubert Arnoldné, Zom-
bor.
Schubert Arnold, Zombor.
Schuch Károly. Ujverbász.
Schuck József. Hajdubö-
szörmény.
Schulek Béla, Pozsony.
Schulek Gyula, Edelény.
Schuller Victor, Nagynyed.
Schulz Berta Hedvig Dob-
sina.
Dr. Schulmann Bódog,
Monor.
Schumacher Henrik örök.,
Cservenka.
Schunck Richard, Bogáros.
Schuster Guszt., Medgyes.
Schwab Manó, Melencze,
Ruszándafürdő és Csák.
Özv. Schwartz G.-né, Város-
szalonak.
Schwarz Illés, Szabadka.
Schwarz N., Petroz-ény.
Schwarz Sánd., Szepesbéla.
Schwebler M., Csonoplya.
Schweitzer Sándor, Stridő-
vár.
Schweiger Gyula, Temesvár.
Schweiger N., Bánffyhu-
nyad.
Schweitzer Emil, Budapest,
X., Gergely-utca 40.
Schwenner Miksa, Szolnok.
Schwinmer Marcel, Csák.
Segesváry Dezső Pál, Alsó-
domboru.
Seitz Jordán, Mchala.
Selucczi Ig., Bessenyszög.
Seress József, Tokaj.

Sey László, Vaiszló.
Siegmund Ottó, Lajtauffalu.
Sigerus Ernő, Keresztény-
sziget.
Sigmund Lajos, Ókér.
Sik Gyula, Hársfalva.
Sik Gyula, Szolyva.
Silbernagel Emil, Szászkézd.
Sillye Gézáné, Jánoshalma.
Sillye Géza, Jánoshalma.
Simon Arnold, Sarkad.
Simon Dezső, Ajnáskő.
Simonea Gusztáv, Hadad.
Simon Ernő dr., Keszthely.
Simon Géza, Rohozt.
Simon Gyula, Szombathely.
Sipos Károly, Perlak.
Sipos Viktor, Várna.
Sipőcz István örök., Pécs.
Siska József, Mezőkeresz-
tes.
Szyrow János, Varjas.
Skodnik Hugó, Fiume.
Skoutal Jenő, Ujszász.
Özv. Skraeh Antalné, Sop-
ronkeresztur.
Skrábanek K. örökösei,
Temesvár.
Smetana Ad., Kisterenye.
Salez Gábor, Komádi.
Solyomossy János örök.,
Székelyvárhely.
Sommer Bert., Dévaványa.
Somogyi Lajos, Tenke.
Somogyi László, Körösmező.
Somogyi L., Ferencz, Bilke
és Komárom.
Somogyi Mihály, Vecsés.
Sonnevend Gy., Körmen.

Soós Lajos örökösei, Er-
zsébelváros.
Sóltz Aladár dr., Pozsony.
Soffer Imre, Bácsstopolya.
H. Spányik Sándor, Erdő-
száda.
Spergely Béla, Nagylak.
Spergely Imre, örök., Nagy-
lak.
Özv. Spitzer M.-né, Békés.
Spuller Artur, Loosmánd.
Stadler Mór, Pálics.
Özv. Staniek J.-né, Érsek-
vadvkert.
Stankovszky József, De-
ményháza.
Steinburgi Pildner F., Fo-
garas.
Steinburg P. A., Sárkány.
Steinburgi Pildner Viktor,
Fogaras.
Steiner Miklós, Komárom.
Steiner Oszkár, Szolnok.
Steiner János Vilmos, Pan-
esova.
Steinhausz Béla, Putnok.
Stenner Frigyes, Brassó.
Sterczula Jenő, Jablonka.
Stern Lajos, Kerezag.
Stépan László, Nagydobos.
Stinner Imre, Győr.
Dr. Stodolni Dezső, Ujarad.
Stojakovits Kornél, Ujvidék.
Stolz Béla, Varsány.
Stóhr Manó, Pinkafő.
Stössl Jakab, Bőd és Ránk-
füred.
Strausz Armin, Kenderes.
Strausz Frigyes, Privigye.

Strausz L., Stúbyafürdő.
Strauszmann József, Deb-
reczen.
Strázsay Antal, Nagysza-
lonta.
Ströcker Alajos, Budapest.
III., Vörösváry-út 60.
Strunc A., Fiume.
Suhajda János, Garam-
szentbenedek.
Özv. Suján Gusztávné, Lé-
bény.
Suller Károly, Föt.
Südy István, Békéscsaba.
Sürger János, Szalárd.
Sültheő Lajos, Szombathely.
Szabados Imre, Kaposvár.
Szabados István, Ótura.
Szabados István, Szakál-
háza.
Szabados József, Pityaros.
Szabados Odön, Budapest,
VII., Erzsébet-körút 56.
Szabady János, Budapest,
VII. ker., Thököly-út 21.
Szabady Viktor, Budapest,
IX., Üllői-út 105.
Szabolcsi Hitelbank r. t.,
Nyíregyháza.
Szabó Albert, Nagykanizsa.
Szabó Agoston, Szaniszló.
Szabó Béla dr., Ujpest.
Szabó Béla, Székelyhid.
Szabó Emil, Nagyszalonta.
Szabó M. Ervin, Lajosfalva.
Szabó Jenő, Nagykároly.
Szabó László, Ugra.
Szabó László, Ada.
Szabó László, Viténcz.

Szabó Sándor, Nagyvárad.
Szabó Tiv., Magyargenes.
Szabó Vince, Csurgó.
Szalay Lipót és neje,
Diósgyőr.
Szalay Miklós, Igló.
Szallós János, Odombóvár.
Szamosy Gyula, Budapest.
VIII., Rákóczi-út 25.
Szaplonezay Sándor, Szilágyssomlyó.
Szallmáry G., Győrszentmárton.
Szallmáry Sámuel, Budapest, III., Szentendrei-
u. 42.
Szallmáry I. dr., Gyergyó-
dítő és Borszék.
Szatmári keresk. és ipar-
bank, Máramarossziget.
Szatmári takarékp. egyes.
Budapest, Rákóczi-út 12.
Szatmárvármegyei takarékpénztár r. t., Huszt és
Szatmárnémeti.
Szauer Andor, Siófok.
Szauer J. örök., Szepes-
váralja.
Szántó József, Budapest,
Hajós-u. 24.
Szász Károly, Budapest,
VII., Rákóczi-út 88.
Szepezanszky A., Felső-
pulya.
Szébellédy Ferencz, Téth-
szentkút.
Szeghy Sándor, Szekszárd.
Szegő László, Egereséhi.
Szegő L., Eger.

Szekán László, Szepes-
olaszi.
Szekeeres István, Herezeg-
falva.
Szekér József, Mezővári.
Szekeerák Aladár, örökös,
Homonna.
Szele Alajos, Jász Kisér.
Szele Béla, Szolnok.
Szelényi Árpád dr., Deb-
reczen.
Szenczy Gábor, Késmárk.
Szendrovich Vilmos, Nagy-
dorog.
Szenthe Lajos, Budapest,
VII., Damjanich-u. 2.
Szenteh István, Tab.
Szentgáli Dániel, Gödöllő.
Szentgyörgyi Mór örökösei,
Kudzsir.
Szentmihályi Géza, Sorok-
sár.
Szentmihályi Gyula, Bog-
lár.
Szentpétery Géza, Mária-
pócs.
Szentpétery Ödön,
Abony.
Szepesti Aladár, Tiszahuz.
Szepesy Sándor, Sárosfa.
Szepessy Gusztáv, Bela-
tinez.
Szerdahelyi János és neje,
Sopron.
Szerdahelyi Károly, Béga-
szentgyörgy.
Szécsi Dezső, Battonya.
Székely Ernő dr., Buda-
pest, Váci-körút 17.

Jenei Székely Lajos, Makó.
Székely Sándor, Gács.
Székely Zoltán, Csermő.
Székely Tibor dr., Kolozsvár.
Szénert Aladár, Felső-
galla.
Zágonyi Széles Endre, Al-
gyógy.
Szemann Agoston, Hatvan.
Szemann Gusztáv, Hatvan.
Szigeti Béla, Pálies.
Szigeti Frigyes, Pécs.
Szigvárt János, Vác.
Szijártó G., Aknaszlatina.
Szikszay G., Erzsébetfalva.
Szilágyi Imre, Kunmadaras.
Szilágyi Lajos, Balavásár.
Szilber Gyula, Torontál-
szécsány.
Szilberleitner F., Szabalka.
Szilvássy Gy. László, Bpest.
Kerepesi-út 24.
Szini Albert, Bereczk.
Szlita Sándor, Nagysármás.
Szkalta László dr., Buda-
pest, VIII., Baross-u. 72.
Szkitsák István, Királyhel-
mezz.
Dr. Szkitsák Jenő, Nyitra-
bánya.
Szurkay Viktor, Alsóme-
czenzét.
Szunik Gyula, Óbecse.
Szunistyák Mihály, Oroszvég.
Ozv. Szobonya Kálmánné,
Szolnok.
Szokoly Sándor, Arad.
Szondy István, Szekszárd.
Szondy László, Kunhegyes.
Szopkó Dezső dr. és neje,
Nyiregyháza.
Szorády Bona, Kál.
Szölösy Elek, Hátszeg.
Szölösy Elekné, Hátszeg.
Szöllösy István, Bpest,
L. Krisztina-körút 101.
Szöllösi Sámuel, Budapest,
VII., Wesselényi-utca 60.
Szlankay Ferencz örök.,
Selmeczbánya.
Sztompák Dezső, Demecester.
Ozv. Sztompák Géziné,
Feketepárdó.
Sztraka Ödön, Mohol.
Sztrechay Dezső, Vágújhely.
Szucsanszky K. ör., Tápó-
bieske.
Szuló L. László, Kismarton.
Szücs D., Jászárokszállás.
Szücs Ernő, Dunapentele.
Szücs Miklós, Ráczalmás.
Szücs Róbert, Mór.
Szücs Samu, Mezőtelegd.
Szücs Sándor, Budapest,
V., Váci-körút 29.
Szüts Pál, Budapest, IV.,
Deák Ferencz-tér 6.
Tabajdy Gy., Szatmár-
németi.
Tagányi Artur, Hódmező-
vásárhely.
Tahon Ottó, Budafok.
Takács István, Czinkota.
Takács János, Csurog.
Felsőköröskényi Takács
Lajos, Harkány.
Takács Lajos, Szákol.

Tamás Géza, Kiszetó.
 Tamás János, Maroslévíz.
 Tamás Mihály, Piliscsaba.
 Tamássy Dezső, Budafok.
 Tamássy Flóris, Budafok.
 Tamás József, Kolozsvár.
 Tarján Géza, Nemesmihály.
 Tarján Ferencz, Nagyatád.
 Tarr Dezső, Kőtegyán.
 Taty Miklós, örök., Sárköz-
 ujlak.
 Tauffer Gábor dr., Budapest.
 VI. Teréz-körút 39.
 Tavasz Ferencz, Forró.
 Tábor Gyula, Alberti.
 Tázegay István, Zombor.
 Teftert Károly, Elek.
 Telegdy Béla, Nagykosz-
 tohány.
 Telegdy Ferencz, Alvincz.
 Telekí Béla, Zagyvarékás.
 Telkessy J. örök., Bpest.
 VIII. Baross-utca 44.
 Teltsch Adolf, Szerednye.
 Temesváry J., Szeged.
 Ternajgó Cézár ör., Ujarad.
 Ternajgó Lajos dr., Ujarad.
 Teichner Gyula, Poprád.
 Teutsch Frigyes, Csikszep-
 viz.
 Teutsch Reinhold, Moson.
 Tékessy J., Kiskunlacsabánya.
 Téry Aurél, Hőgyész.
 Téry Imre, Hőgyész.
 Thánhoffer Ferencz, Bilke.
 Theisz Ádám, Temeskutas.
 Theodorovics Szvetozár,
 Opáva.
 Thern Gusztáv, Igló.

Thold István, örök., Bács-
 vaskút.
 Thomka László, Nyustya.
 Özv. Tomkó Jánosné, Alsó-
 ábrány.
 Thorma Károly, Pered.
 Thuránszky Károly, Sánta.
 Thury Dénes, örök., Kis-
 kunfélegyháza.
 Tibanyi László, Budapest,
 Múzeum-körút 21.
 Tichy Béla, Hergos.
 Tikatsch Richard, Csák.
 Tirscher István, Bártfa.
 Tolvay Imre, Nagymihály.
 Tombor Kornél, Nyitra.
 Tombor László, Nagy-
 bicsse.
 Tombor Valér dr., Nyitra.
 Tomesányi Lajos, Szatmár-
 németi.
 Tomesányi Ödön, Ungvár.
 Tomesányi Pál, Selmecz-
 bánya.
 Tomesik József örök., Ara-
 nyosgyéres.
 Tomka Iván, Sóskaút.
 Tompos Endre, Mándek.
 Tomtsich Kálmán, Tisza-
 hegyes.
 Toperczer A. Tiv., Terezal.
 Toperczer Sándor, Turóc-
 szentmárton.
 Toppler József, Trencsen-
 telepéc.
 Torkos Elek örök., Óriszent-
 péter.
 Tothás György, Alhó.
 Tóth Bertalan, Nagyeuced.

Sz. Tóth Béla, Debreczen.
 Tóth Dezső, Egyek.
 F. Tóth Gyula, Győrszent-
 márton.
 Tóth István, Kecskemét.
 Tóth József, Budapest, II.,
 Margit-körút 38.
 Sz. Tóth József, Kiskun-
 félegyháza.
 Ifj. Tóth Kálmán, Kiskörös.
 Tóthfalussy Ödön örök.,
 Kiskunmajsa.
 Török Géza, Kiskunfélegy-
 háza.
 Török Gyula, Nyiregyháza.
 Török Gy. ör., Temeskubin.
 Török János, Szentes.
 Török János, Bpest, Agg-
 teleki-utca 8. (Központi
 gyógyszeraktár.)
 Török János, Pécs.
 Özv. Török Józsefné, Temes-
 kutas.
 Török Józsefné, Bpest, VI.,
 Király-utca 12.
 Török Márton, Szeged.
 Török Sándor, Budapest,
 VI., Andrássy-út 26.
 Trajánovics Ant., Berettyó-
 ujfalu.
 Szilágyi Tráger Károly,
 Szilágyeseh.
 Traplay Béla, Szepsi.
 Trosler Gyula, Ajka.
 Tripolszky József, Magyar-
 kánizsa.
 Trstyánszky Károly, Déva.
 Tschepen Dezső, Eresi.
 Turman Lajos, Hódság.

Uhrin Vinceze, Békésszent-
 andrás.
 Ujjáh Béla, Mezőlaborecz.
 Ujfalussy Győző, Nákófalva.
 Özv. Ujváry S.-né, Maros-
 ujjvár.
 Ulár Béla, Tardoskedd.
 Ulrik József, Ilava.
 Unberath Vilmos, Dobra.
 Unger Jenő, Nagyszent-
 mihály.
 Ungváry József, Temesvár.
 Vaday Ign., Bihardiószeg.
 Vadász Gusztáv és dr. Rácz
 Rezső, Nagyvárad.
 Vagaszky Kázmér, Rákos-
 csaba.
 Vajda és Bokor, Szeged.
 Vajda Gyula, Dunaadony.
 Vajda Károly, Alesuth.
 Vajda Lajos, Péterréve.
 Vajda Miklós, Katymár.
 Vajna József, Szabadszállás.
 Valkó J. örökösai, Nádudvar.
 Vaniss L., Temesgyarmata.
 Varga Pál, Czegtőd.
 Vargassy Gyula, Szent-
 gotthard.
 Varjassy János, Gúta.
 Varjú Lőrincz, Beregszász.
 Varró Ferencz, Marossillye.
 Dr. Varsa Ernő, Budapesti,
 VIII., Rákóczy-tér 2.
 Vasdényey A., Nagybajom.
 Vasdényey E., Nagyatád.
 Vaskovits Ödön, Zomba.
 Vass Albert, Oklánd.
 Vasváry Géza, Böleske.

Vaszkó Gy., Fehérgyarmat.
 Vathay György, Szendrő.
 Vácsi takarékpénztár,
 Tállya.
 Vági Sánd., Nagybeeskerek.
 Vályi Andor, Beszterce.
 Vámosy Tódor, Rákos.
 Ifj. Várady Lajos, Szentés.
 Várpalotai takarékpénztár
 r. L. Esztergom.
 Vecsery J. Miklós, Szentés.
 Velessey István, Eger.
 Velits Károly, Torda.
 Veréb Antal, Rakamaz.
 Verebely Imre, Balassa-
 gyarmat.
 Veres A., Magyarrögen.
 Veres Árpád, Marosvécs.
 Veres S. ör., Kisujszállás.
 Verthán Dezső, Békés.
 Vetye Fer., Szenthubert.
 Véberné Bárány Elza, Új-
 pest.
 Véber Ernő, Újpest.
 Végh Gyula, Szolnok.
 Végh János, Felsőireg.
 Végh László, Újkécske.
 Dr. Vértés Bódog, Lugos.
 Vértés József, Diósgyőr.
 Vida Ernő, Temesvár.
 Vida József, Etyek.
 Vidákovits Gy., Újmoldova.
 Vinnay Béla, Nagyvárad.
 Virág Gyula, Bajnok.
 Virágh László ör., Faskóh.
 Visy Sándor, Szigetvár.
 Vityi István, Magyarpécska.
 Vladár Sándor, Bán.

Vlád Miklós, Szászváros és
 Gyulafehérvár.
 Vlád Virgil, Gyulafehérvár.
 Vellweiter H., Vörösmart.
 Voith Ferencz, Gyergyó-
 alfalu.
 Voith József, Magyarlápós.
 Vojtek Kálmán, Arad.
 Votsch Armin, Kékes.
 Votsch Ottó, Tatrang.
 Vörös Gyula, Budapest, IX.,
 Üllői-ut 65.
 Vuits János örök., Újvidék.
 Vuits Samu, Zombor.
 Wachsmann Albert, Borgó-
 prund.
 Wagner G., Nemetpárdány.
 Wagner Gyula, Teke.
 Wagner V. dr. ör., Teke.
 Wajdits György, Arad.
 Wallenföld Mihály, Duná-
 bogdány.
 Walter Béla, Udvard.
 Wass Lajos, Nagybánya.
 Wattay Kornél, Emőd.
 Wágner Ágost., Kevelebra.
 Wágner József, Oláhszent-
 györgy.
 Weber András ör., Parajd.
 Weber Ernő, Töresvár.
 Özv. Weber Sandorné,
 Nagyléta.
 Wehner Ede, Budapest.
 Margitsziget.
 Wellmann Richárd, Med-
 gyés.
 Weintraub Arnold, Kiszeldő.
 Weiss Béla, Nagyilonda.

Weisz C. Gusztáv, Alsó-
 Lendva.
 Weisz Hugó, Máramaros-
 sziget.
 Weisz János, Vámospéres.
 Weisz S. Sándor, Temesvár.
 Weress Irén, Poroczkó.
 Wermescher E., Szász-
 régen.
 Werner Géza, Ósövé.
 Werner Gyula, Püspök-
 ladány.
 Wéhly István, Miskolcz.
 Widder Aladár dr., Buda-
 pest, Lövölde-tér 5.
 Widder Gyula, Sátoralja-
 ujhely.
 Widder Péter, Nagybánya
 és Misztótfalu.
 Widrich Soma, Temerin.
 Wieland Dénes, Gyula.
 Wieland Gyula, Sarkad.
 Wiesner Lajos, Budapest,
 Istenhegy, Eötvös-u. 4.
 Williger Pál, Eperjes és
 Lemes.
 Özv. Winkler F.-né, Gyula.
 Winkler István, Komjáth.
 Winkler Lajos, Gyula.
 Wirker J., Rákoskeresztur.
 Wirzfeld Mór Jenő örök.,
 Máriapócs.
 Özv. Wittek A.-né, Nezsider.
 Wittmayer Jenő, Topán-
 falva.
 Wokalek H., Beszterce.
 Wolff Béla, Szentgál.
 Wolff Bogdán, Dés.
 Wolff Ernő, Óradna.

Wohl Dezső, Királyháza-
 tölgyesfalva.
 Wollner Mihály, Szepes-
 váralja.
 Wotroba József, Magyar-
 mecske.
 Wölfel Gy., Fülöpszállás.
 Wünschenlorfer Kálm. ör.,
 Lahoreczszög.
 bényei Zaáry Elemér,
 Márocs.
 Zacsovies Róbert, Tótsóvár.
 Özv. Zajacz Károlyné,
 Tiszadob.
 Zakar Sándor, Szeged.
 Zalai Ede, Czegléd.
 Zalai Imre, Nagyigmánd.
 Zangerl Gyula, Borossebes.
 Zappé Béla, Nagyszalatna.
 Zathureczky Jenő, Nagy-
 lapolesány.
 Zeisel Lipót, Turdossin.
 Zebegényi Lajos, Budapest,
 V. nádor-uteza 24.
 Zboray Gyula, Budapest,
 V., Margit-sziget.
 Zboray Gyula, Budapest,
 III., Polgár-tér 8.
 Zibald Tamás, Körös-
 taresa.
 Zikely Róbert, Ujegyház.
 Zimay Pál, Kecskemét.
 Zink Albert, Nagyszeben.
 Zinz Albert, Beszterce.
 Zinz Károly, Nagytulmács.
 Zluzszky József, Dunaföld-
 vár.
 Zmertych László, Pozsony.

Özv. Zlóeczky Mihályné, Földes.
 Zlóeczky György, Salgótarján.
 Zoffal Károly, Szászlekenyecz.
 Zoltán Béla, Budapest, V., Nagykorona-u. 23.
 Zombory Géza, Galgóc.
 Zombory György, Törtel.
 Tarczali Zombory János, Ujszentanna.

Zöldesi Balázs, Eger.
 Zöldy Dezső, Nagysalló.
 Zsáleczy István ör., Körös-hegy.
 Zsellkey János, Homoródszentmárton.
 Zsigárdy István, Rétság.
 Zsigmond Sándor, Moosonok.
 Zsilky Lajos, Báth.
 Zsoldos Boldizsár, Mernye.
 Zwick Károly, Ófuttak.

II. Horvát-Szlavonország.

Agnezi Zl. Ivanič-grád.
 Özv. Alemann Sándorné, Vinkovci.
 Antolek Orešek György, Bród.

Badovinac Miklós, Kuljevo.
 Balog B. Dvor.
 Barbalich B., Ogulin.
 Bartulič Vladko, Zagreb.
 Bátorcséky Zsiga, Kutina.
 Benkó Ferenc, Zemun.
 Besz Nepomuk János, Virovitica.

Bival Antal, Jaska.
 Boić M., Grubis-Nopolje.
 Brodžovin Henrik, Zagreb.
 Brodsky Sándor, Petrovaradin.
 Brusics J., Krizeveci.
 Buján Károly, Senj.
 Bulari János, Osijek.

Cabrian J., Varadinske-Toplice.
 Capponi J. örök., Kraljevica.
 Častek Václav, Otočac.
 Catinelli-Obradič, M. Čabar.
 Čepulič József, Bakar.
 Červený Gusztáv, Erdevik.
 Culot A. örök., Klanjec.
 Csillagh J. örök., Požega.

David Viktor dr., Osijek.
 Davilla H., Nova-Gradiska.

Décsi Ignác, Novska.
 Deodatto örök., Petrovaradin.
 Derencin P., Kapronca.
 Deszátly Aurél, Valpó.
 Devčić István, Susak.
 Dienel Konstantin, Novi és Čepin.
 Dienes Dániel, Nova-Gradiska.
 Feller J., Stubica.
 Ferencrendiek, Kloster-Ivanič.
 Fischl A., Koprivnica.
 Fink József örök., Ogulin.
 Fuchs F., Stubica.

Garapič P., Nova-Pasova.
 Gayer László, Zagreb.
 Gavranich József, Nova-Gradiska.
 German Kálmán, Belovar.
 Gerguber E., Mitrovica.
 Gjureković VI., Popovača.
 Gobelzky Aladár, Osiek.
 Govorkovich János, Osiek.
 Grabner Ignác, Suho-polje.
 Grahovac L., Karlovac.
 Grahovac József, Zagreb.
 Gürth Imre, Slatina.

Hainiss Antal, Indjija.
 Hefter György, Sv.-Iván-Zelina.
 Hegedüs Gyula, Požega.
 Heiman Emil, Varazdin.

SIRUPUS RUBI

ID. PH. H. III.

SUCCUS RUBI ID.

VINUM MIRTILLI BARTA.

■ Felkai konzervgyár ■

Barta József, Felka (Szepes vármegye).

Hess Boguszláy, Dalj.
Hoffmann A., Varazdin.
Hondl József, Ruma.
Hrnják M., Sisak.
Hus Ed., Ruma.

Irgalmasrend, Zagreb.

Janović I., Zemun.
Janson Károly, Virje.
Jelinek D., Delnice.
Jelinek K. örök., Delnice.
Jugović Sándor, Pitomaca.
Jurisic J., Grubisnopolje.
Jurisic P., Pakrac.
Jurjević Alajos, Ivanec.

Kallivoda József, Vinkovce.
Kaudelka örök., Osiek.
Katic N. örök., Zagreb.
Kirschbaum Félix, Vukovar.
Kleiksner örök., Dolnji-
Miholjac.
Klešić Mirko, Samober.
Ključec Zsigmond, Zagreb.
Kollak Vjekosl., Bród.
Kolović F., Orahovica.
Košćec Miklós, Nasie.
Kováč B., Oriovac.
Kováčević Ad., Babina-
Greda.

Kozjak A. örök., Rum.
Kozjak Ágost, Zupauje.
Kozjak A., Ruma.
Kozjak Emil, Sid.
Krajcović Sándor örök.,
Vukovar.

Kralj István, Zagreb.
Kräuterblüth Benjamin,
Varazdin.

Krezimir Fibić, Krapinske-
Toplice.
Krommer I., Senj.
Kunević E. örök., Novi.
Kubányi F. örök., Sisak.
Kusević György, Klošter-
Ivanić és Petrinja.
Kusević örök., Daruvar.

Laska Milán, Osijek.
László Károly, Bok.
Lellis Ed., Vrbanja.
Loreg L., Vinkovce.
Loschner Ottó, Zagreb.

Mance László, Vrbosko.
Margulit Sándor, Krizeveci.
Marn Bogd. Sv., Ivan-Zabno.
Maršić József örökösök,
Slunj.
Martilović M., Daruvar.
Matijević István, Bród.
Matković József, Karlovac.
Nedits József, Osijek.
Mihajlović Svetozár,
Pazova.

Mihelčić M., Pisa-Rovina.
Mittelbach Zsiga, Zagreb.
Modrušan Gusztáv, Kar-
lovac.
Momičević P. örökösei,
Cazma.

Novak Mirko, Vrbovac.

Orsanic Ottó, Karlovac.

Panae Vilmos, Petrinja.
Parapatie Victor, Vinica.

Pečinovsky János örök.,
Zagreb.
Penić Gy., Zaprasić.
Peternek Ottokár, Slankane-
men.
Pelković örök., Topusko.
Petrović György, Mitrovica.
Petrović M., Krapina.
Pexider A., Zagreb.
Polansky Pál, Garešnica.
Pelić Iván, Cirkvenica.
Plivelić Iván, Čerević.
Pongrasic J., Sunja.
Fraunberger Félix, Zagreb.
Pscherhof H., Krizeveci.

Radovanić Miklós, Kostaj-
nica.
Rayman Ján., Marije-Bis-
trica.
Renaldi Remaldo, Sisak.
Rubelli V., Korenica.

Seitz X. Ferenc., Dugo-
Selo.
Sennert Frigyes, Dalj.
Simat Lajos, Djakovo.
Singer V., Klanjec.
Smekál Dániel, Cazma.
Smiciglasge J., Zagreb.
Smokovina V., Djakovo.
Soštarić P., Voćin.
Spanko Marton, Zagreb.
Srepol Jenő örök., Bród.
Sraka A., Glina.
Sraka A., Golubince.
Stakić M., Zagreb.
Stanković M., Dalj.

Stiglic Tamás, Irig.
Stosić örök., Orahovica.
Strasser István, Karloveci.
Strein Henrik, Zemun.
Susan E., Susak.
Suller Ferenc, Zagreb.
Schwarz F., Beška.

Thierry A., Pregrada.
Tomicek Zdenko, Kriz.
Tompits B., Požega.
Tomič Károly, Gurgievac.
Trangel T., Djakovo.
Trischler Adolf, Fuzine.

Vanek József, Varazdin.
Verklein József, Belovar.
Vezić Milos, Kradjevica és
Hrtkoveci.
Vidale Gusztáv, Andrijeveci.
Viktorin Mirko, Krapina.
Vouk Bálint, Gospić.
Vouk Constantin, Gospić.
Vouk Branko dr., Zagreb.
Vranić N., Dolnji-Miholjac.
Vranić M., Topusko.

Wertha A., örök., Kostaj-
nica.

Zeisberger István, Mitro-
vica.
Zemec N., Vukovar.
Ziga Ferencz, Zemun.
Ziga Valér, Lipik.
Zieglesberger Antal, Zla-
tar.
Zimmermann S., Zagreb.

Dr. Egger Leo és Egger J.

gyógyszerészeti és vegyeszeti cikkek gyára
Budapest, VI., Révay-utca 12. sz.

ajánlja az orvosi gyakorlatban gyakrabban előforduló következő készítményeit:

Amylnitrit in sacculis. — Biler-készítmények. — Capsula kreosot Egger. — Corrosol injectio. — Damiana tabl. Egger. — Egleo fogpép. — Emulsio Ol Jecoris Egger. — Ergotina Styptica Egger. — Encadolum. — Extr. Cascara tabl. Cascade. — Lyeetól granul. efferv. Egger. — Metanephrin. — Natr. Kakodyl. inj. Egger 0.05 és 0.10, 12 és 20 ampullával. — Polybrom tabl. Egger 30 és 100 arb. — Sal Polybromatus efferv. Egger (tablettában is). Syrup hypophosph. comp. Egger. — Veronal granulat. Egger (tablettában is).

Gelatin capsulákat, Tablettákat, Dragéekát gyorsan és legpontosabban elkészítünk, bármely előírat szerint, modern gépeink segítségével. A gyakrabban előfordulókat állandóan raktáron tartjuk.

TARTALOM.

	Oldal
Naptár	11
Bélyegilletéki táblázat	24
Bélyeg	25
Rövid kivonat a pósta- és távirdatarifákból...	26
Súlyok és mértékek	30
Pénznemek összehasonlító táblázata... ..	31
A hazánkban vadon előforduló gyógynövények gyűjtésének naptára	33
Vizelet vizsgálat a gyakorlatban... ..	37
Kereskedelmi jegyzetek	45
Rövid útmutatás az élelmiszervizsgálathoz ..	49
A gyógyszerészetre vonatkozó újabb magyar rendeletek, döntvények és határozatok	75
Tisztviselők, egyesületek és testületek... ..	143
Szaklapok	155
Jegyzéke az 1912. év folyamán naptárunk zártáig engedélyezett új gyógyszertáraknak... ..	157
Magyarország házi gyógyszertárainak jegyzéke	159
A monarchia katonai gyógyszertárainak jegyzéke	162
A magyar szent korona országainak gyógyszertárjai	165
Horvát - Szlavonország nyilvános gyógyszertárjai	222
Gyógyszertártulajdonosok, bérlők és kezelők hiteles névjegyzéke	225
Hirdetések	270